N:o 21 — 1916

Sunnuntaina Tammikuun 23 p.

UUSI SUOMETAR

Kahdeksasvitettä (48) vuosikerta

Sunnuntaina Tammikuun 23 p.

TOIMISTO
Helsinki, Antinkatu 4

Uutisosaston puhelin 2 50
Toimitussihteerin „ 79 20
Päätoimittajan „ 22 34
Ulkomaan osaston „ 60 38

Ilmoitushinnat:
Tekstin edellä 12 p.; jälessä 10 p.; määrätyillä paikalla 15 p. palstamm. alalta. Väriliset ilmoitukset 25 p. mm.; vähintäin 20 mk. — Kuolemailmoituksen alan mukaan; vähintäin 4 mk. Kihlaus-, vihkimis- ja syntymäilmoitukset 2 mk. — Makun vol suoritiaa 5, 10 ja 20 p. postimerkeillä; kartiamerkkejä ei vastaanotet.

Vastaava ja päätoimittaja:
P. J. HYNNINEN
Tavataan toimistossa klo 2—4 i.-p.
Puhelin 22 34

Tilaushinnat:

	Helsingissä: kaettaessa	Helsingissä: kotiin tuotuna	Maaseudulla:	Venäjällä:	Ulkomailla:
1/1 vilta	16 mk. — p.	16 mk. — p.	16 m. — p.	6 rpl. — kop.	40 m. — p.
1/2 „	7 „ 50 „	8 „ — „	8 „ 50 „	3 „ — „	20 „ — „
1/4 „	3 „ 75 „	4 „ — „	— „ — „	1 „ 50 „	10 „ — „
1/12 „	1 „ 25 „	1 „ 40 „	1 „ 75 „	— „ 50 „	2 „ 50 „

Sunnuntai Suometar Smk. 2: 50 vuodelta.
Tilattaessa on aina mainittava onko tilaus uusi, vai sotkana vuonna laitava.

KONTTORI
Helsinki, Antinkatu 4
avoinna arkip. klo 8 a.-p.—7 i.-p.

Konttorin puhelin 12 90
Taloudenhoitajan „ 65 65
Taloudenhoitaja tavataan klo 2—4

L. POHJANHEIMON ASIANAJOTOIMISTO HELSINKI, VUORIK. 8.
Ei kaukana raut.-asem. Puh. 74 96 sekä 50 06 Avoinna klo 1/2 10—4.
Omist. Varat. L. Pohjanheimo, jota its. varm. tav. k. 4—5.
Ajaa virasto- ja oikeusasioita, myös testamentti- ja perintöriitoja; toimittaa saatavainperimisiä, perunkirjoituksia, perinnönjakoja; laatii testamenttejä, vararikkolnettelojn, kauppa- y. m. kirjoja. y. m.
Matkustetaan maaseudulle. 27

Castrén & Snellman Asianajotoimisto, Helsingissä :: Aleksanterinkatu 42.
Perustettu v. 1888.
Auki 10—1/2 4. P. 7 35, 71 72 ja 22 79.
Omistajat: A. M. Lassenius, Varatuomari. Kaarlo Fröjdman, Varatuomari.
Vakinaisia avustajia: Ivari Fröjdman, Varatuomari. Arvo Haveri, Fil.maist. Hovausk.
Ajavat asioita kaikissa maamme oikeuksissa ja v irastoissa. Laativat testamenttejä, yhtiöjärjestyksiä, kauppa- y. m asiakirjoja. Toimittavat perunkirjoituksia, perinnönjakoja, saatavien perimisiä ynnä muita asianajoalaan kuuluvia tehtäviä.
Matkustetaan myös maaseudulle. 18

Varatuomari
Veikko Vartiovaaran Asianajotoimisto,
24 Helsinki, Aleksanterinkatu 15. Toimisto auki 10—4. Puh. 47 16 ja 65 79
Matkustetaan maaseudulle.

Karjalaisen Osakunnan Lainarahasto.
Ensimäinen kassakokous 7/II klo 6—8 i.-p., jolloin on suoritettava matkalainat ja 500 mkan lainojen korot.
Kevätlukukaudella lankeavista 500 mkan lainoista on uudistusanomukset jätettävä tammikuun ajalla taloustoimikunnan sihteerille.
953

Lakitiedettenkand., Varatuomari Otto Kaukovaaran
Asianajotoimisto Helsingissä. Lackmanin talossa, Mikonkatu 11. Puh. 2723. Avoinna 1/2 10—2, 5—7. Ajan: asioita kaikissa Suomen oikeuksissa ja virastoissa. Laatii: testamentteja, kauppa- y. m. kirjoja. Toimittan: rahaimperimisiä, perunkirjoituksia, perinnön- ja pesänjakoja, ynnä kaikkia asianajoalaan kuuluvia tehtäviä. Kokeneita yksityisetsivii toimiston palveluksessa, joiden avulla toimeenpanee tutkimuksia rikosasioissa.
Matkustetaan myös maaseudulle.

Suomalainen Asianajotoimisto
A. RIMPPI, lak. kand., Helsinki, Unioninkatu 8. P. 66 57. Auki 10—1 ja 5—7.
Matkustetaan maaseudulle. 28

O.Y. GRANIT
Konttori: Bulevardink. 15
Avoinna: 11—3 :: Telef. 87
Hautapatsaita
7 Varasto:
Leppäsuon huvil. Lapinlahdenk.
Avoinna: 9—12; 1—6. Tel. 42 37.
Parasta ainetta, uusinta mallia!

Rouvasväenyhdistys
kokoontuu vuosikokoukseen maanantaina tammik. 31 p:nä klo 1 i.-p. puheenjohtajan luo, Puistokatu 7.

Kattilatyönjohtaja,
jolla on kokemusta niinhyvin merikattiloiden kuin myöskin erilajisten vesitorvikattiloiden rakennuksessa ja isoissa levytöissä kuten sellaloosakeittäössä y. m., saapi hetimiten edullisen paikan rakenteella olevassa ajanmukaisesti varustetussa uudessa kattilapajassamme. Pajan valmisteisiin ja työläisolosuhteihin perehtyminen saapi tapahtua nykyisen tottuneen kattilatyönjohtajan johdolla, joka edelleenkin jääpi palveluksemme toisessa paikassa tehtaassamme.
Hakemusta pitäisi seurata todistusjäljennökset ja tieto ijästä ja palkkavaatimuksista sekä suosituksista.
Kone- ja Siltarakennus Osakeyhtiö, Helsinki.
(I. 2249) 688

Nahkatehtaat ja Nahkurit Huomatkaa!
Ensimäinen suomalainen raakavuotain, nahkojen ja kemikaalioiden ostopaikka Petrogradissa ONNI PALOKANGAS
Petrograd——Liteini 59
Tarjoaa aina halvimpiin hintoihin raakoja vuotia, nahkoja, extrakteja, kemikaalioita, happoja y. m.
Varasto Suomen rautatien tavara-aseman läheisyydessä.
Huom! Koska venäläisten raakavuotain kauppa ei tähän saakka ole ollut järjestyneellä kannalla, tulen tekemään parhaani vuotain lajittelemisessa, joten ostajat ains ovat tilaisuudessa saamaan haluamaansa tavaraa.
Asiamiehet Suomessa:
Helsingissä: A. F. Heimoia, Creutzkatu 7. Puh. 9791
Tampereella: H. Adler, Hallituskatu 31. „ 1423
(S.I.873)614

Syntynyt
Poika
Saima ja Sulo Tainio.
Porvoossa, 19 3/1 16.

Kokouksia

Suomen Tiedeseura
kokoontuu varsinaiseen kuukausikokoukseen maanantaina tammikuun 24 p:nä klo 7 i.-p. Tieteellisten Seurojen talolle. (I.2359)904

Kulosaaren Tennishalli
avataan helmikuun alussa. Vielä vapaana olevien tuntien tilauksia vastaanotetaan Puhelin 19 03. Klo 10—4.
Kulosaaren TENNIS-Osakeyhtiö.

Suomen Nahkurityöntekijäin Sairas- ja Hautausapukassan
VUOSIKOKOUS
on t. k. 30 p. klo 10 a.-p. Yrjönkatu n:o 31.
(I. 2109) 324 Johtokunta.

Kristillinen Ylioppilasliitto
Kuoron harjoitus maanantaina klo 7,10 i.-p.
Huom.! Uusia jäseniä sekä nais- että miesääniin vastaanotetaan 1/2 7:ltä. Jokaisen läsnäolo välttämätön!

Asunto O. Y. Harjulan
osakkaat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen 1 p. Helmik. 1916 Suom. Työväenliiton huoneustoon, It.-Teatterikuja 3, porras A, klo 7 i.-p. Käsitellään säännöissä määrätyt y. m. asiat.
Johtokunta.

Helsingin Kauppa-apulaisyhdistys
kutsutaan
Vuosikokoukseen
sunnuntaina tammikuun 30 p:nä 1916 klo 4 i.-p.
932 Johtokunta.

Kiinteistö-pankki
myöntää **kuoletus-lainoja** kiinnitystä vastaan kaupunkitaloihin. (S.I.1496)863

Kuolleita

Eteläsuomalainen Osakunta.
Kokous maanant. t. k. 24 p:nä klo 7 i.-p. — Juoksevia asioita. Verojenkantoa koskeva ohjesääntöehdotus. Kansanvalistussihteerin toimi julistetaan haettavaksi viikon kuluessa.
Ylioppi. O. E. Cederberg kuvailee Kyminlaakson kiertueen matkavaiheita. Soittoa.
Kävelyretki
tänään sunnuntaina. Kokoonnutaan osak. huoneust. klo 11 a..p.
Huom.! Pöytäkirjuri tavataan osak. huoneustossa maanantaisin tuntia ennen kokousta.
(S.I.1655)1004

Hels. S., Työm. 1 k. 1 s. 20 mm.
Teurast. ja Lihakauppa yhdist. vuosikokous
sunnuntaina tammik. 30 p. 1916 klo 6 i.-p. Suomalaisen työväenliiton huoneust. It. Teatterikuja 3. Esillä sääntöjen 9 ja 16 § aiat.
Terve tulos!

Amerikkalaisia galvanoituja levyjä
merkillä 3 kruunua. 4 à 4 1/2 kilon.
Maltesholmin Portland Sementtiä
Lehtinen & Sofronoff'illa
(Länsi S.) Rauma.

Saamme täten huomauttaa arv. ostajillemme, että tänään on tullut kauppaan uusi mieto mallasjuoma
RUUNU-PILSENER
jota myydään haarakaupassamme
Sörnäisten Panimossa
Puhelin 67.
Osakeyhtiö P. Sinebrychoff.
(I.) 858

Karjalainen Osakunta
kokoontuu varsinaiseen kokoukseensa maanantaina t. k. 24 p. klo 1/2 8 i.-p.
965 Juoksevia asioita.

Sekalaisia ilmoituksia

Rautavalua ja Konepajatyötä
suorittaa
Vedenojan Tehdas :: Osoite: Vaasa.

Rakas tyttäreni
Postikirjanpitäjä
Elin Maria Ahlgren
kuoli rauhallisesti 19 pv. tammik. 1916 Messukylän Järvensivulla, 39 v. 7 kk. 18 pv. vanhana. Häntä kanssani kaipaavat 2 sisarta ja sisarenlapset.
Heikki Ahlgren.
Joh. evank. 16: 33.
(Aamul.) 930.

Savolainen Osakunta
kokoontuu maanantaina t. k. 24 p. klo 7 i.-p.
Juoksevia asioita, emännän vaali, ohjelmatoimikunnan asettaminen.
995

KONELIIKE-OSAKEYHTIÖ
A. NERDRUM & K:ni
UNIONINK. 14
ilmoittaa täten arv. asiakkailleen, että toiminimen puhelimilla nyttemmin on numerot
7409 ja 7509
(S.I.1603) 941

Pohjois-Pohjalain. Osakunta
kokoontuu maanantaina t. k. 24 p:nä klo 1/2 8 i.-p. — Vaaleja. Kuraattorin virkavapauskysymys.
Sihteerin toimi on haettavana seuraavaan viikkokokoukseen mennessä.
1008

Mäenlaskukilpailut
järjestetään sunnuntaina klo 1 ip Alppilan Hiihtomäessä. Tulot käytetään suomalaisten hiihtäjäin osanottoa vart tarvittaviin kustannuks. Holmenkollen-kilpailuihin.
HELSINGIN HIIHTOSEURA.
(12383)905

KRON ÖL · RUUNU-OLUTTA Sff — MIETOA MALLASJUOMAA. SVAG MALTDRYCK.
KRON PORTER · RUUNU-PORTTERIA Sff — MIETOA MALLASJUOMAA. SVAG MALTDRYCK.
Näitä maukkaita, ravitsevia ja säilyviä mietoja mallasjuomia valmistaa sekä myy AKTIEBOLAGET P. SINEBRYCHOFF. Tilattavina osotteella:
SÖRNÄISTEN PANIMO, Helsinki.
PUHELIN N:o 67.
(I.1829) 440

Pohjois-Pohjal. Osakunnan
allekirjoittanut kuraattori on tavattavana Pohjalaisten Osakuntatalolla maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 6—7 i..p.
HUOM.! Lukukausi-ilmoitus on tehtävä viimeistään helmikuun 2 p:nä sekä yhdyskuntamaksut suoritettavat ennen helmikuun 10 p:ää. 1009
Rudolf Holsti.

Postisäästöpankin säästökirjat
ovat yhtä varmat kuin
Suomen Pankin seteilit
sillä Suomen Valtio vastaa Postisäästöpankkiin talletetuista varoista. Samalla säästökirjalla voidaan säästöönpanna ja nostaa varoja kaikissa maamme Postisäästöpankin konttoreissa. Ilman edelläkäypää irtisanomista voidaan nostaa aina 100 markkaan kerrallaan. Postisäästöpankki maksaa 4 % korkoa, josta ei oteta sotaveroa.
(S. I. 1420) 946

Helsingin Kaupungin Valtuusmiehet
lisätyin luvuin kokoontuvat tiistaina 25 p:nä tammikuuta 1916 klo 7 j. p. p.
948

Surren ilmoitan, että rakas valmoni ja heilä lasten äiti kansakoulunopettajatar
Anna Adolfiina Jämsén
synt. Alahärmässä joulukuun 9 p:nä 1877, nukkui rauhallisesti kuolonuneen Kemissä tammikuun 18 p:nä 1916.
Muistoaan Viljon, Anteron, Kaarinan, Marjatan, Taunon ja Tapanin kanssa siunaten.
Vilho Jämsén.
(Pohjolan S.) 933

Helsingin Naisvoimistelijoilla on
Selostettu voimistelutunti
maanantaina t. k. 24 p:nä klo 1/2 8 i.-p. Suomalaisen Tyttökoulun voimistelusalissa. Yrjönkatu 18.
Naisia pyydetään saapumaan tähän tilaisuuteen.
Pääsy vapaa. (S.I.1627)981

Länsi-Suomen Osake-Pankin
tila joulukuun 31 pnä 1915.

Vastaavaa:		Vastattavaa:	
Käteistä rahaa	1,922,142: 12	Osakepääoma	2,000,000: —
Venäjän ja ulkomaan rahaa	984. 71	Vararahasto N:o 1	40,000: —
Toisten pankkien talletustodistuksia	75 000 —	Voitonjakorahasto	66,185: 91
Obligatsioneja	351,000: —	Tallettajain voittorahasto	4,671: 59
Osakkeita	26,000: —	Ulkomaisia kirjeenvaihtajia	3,909: 01
Ulkomaisia kirjeenvaihtajia	36,846: 40	Kotimaisia kirjeenvaihtajia	147,195: 96
Kotimaisia kirjeenvaihtajia	668,870: 80	Talletustilit	7,839,361: 97
Kotimaisia vekseleitä	3,626,560: 53	Juokseva tili	1,001,784: 44
Kassakreditiivejä	2,814,879: 04	Postilähetysvekseleitä	211,550: 31
Lainoja	1,791,640: —	Perittyjä vekseleitä	9,499: 01
Pankkikiinteimistöjä	55,000: —	Nostamattomia osinkoja	6,277: 60
Irtaimistoa	36,000: —	Voitto- ja tappiotili	132,324: 99
Pankin konttorien tili	11,444: 29	Eri tilejä	7,046: 32
Korkotili pro 1916	43,709: 95		
Eri tilejä	9,729: 27		
Smk.	11,469,807: 11	Smk.	11,469,807: 11

935

Syntyneitä ilmoitukset

Kihloissa
Helmi Lehtimäki
Taneli Veikkola
Somero.
Rea Gestrin
Helge Wasastjerna
Riihimäki.

Kuolleita

✝
Rakas poikamme ja veljemme, sähköteknikko
Arvo Yrjö
kuoli lavantaudin murtamana Pietarissa, Maria Magdalenan sairaalassa tammikuun 18 p:nä 1916 23 v. 16 päivän ikäisenä, suruksi meille, mummolle ja muille sukulaisille sekä ystäville.
Anni ja Otto, Ilmari, Kerttu, Erkki, Irja, Eeva, Sirkka, Paavo ja Matti Järveläiset.
(Viipuri) 934

K. V. Bergmanin Kivenveistämö
Jälkeläinen Wilhelm Ekman
Lapinlahdenk. 13 :: Puhelin 482
Hautakiviä aina varastossa.
Marmoritöitä tehdään.
10

Ev. Luth. nuorten
Hautausapurenkaan vuosikokous pidetään sunnunt. tammik. 30 p. klo 4 j pp. Nuorisoliiton huoneustossa, Malmink. 12.
HUOM.! Saapukaa kerrankin joukolla.

Sähkö-Moottoreja
LASEA
Allmänna Svenska Elektriska A.-B:n
Vesteräsissa
valmistetta, tasa- ja vaihtovirtaa varten, 1/2—80 hevosvoimaisia aina runsaasti varastossa toiminimellä
Yleinen Sähkö Osakeyhtiö Suomessa
Helsinki. (S.I.905)675

Liike-Osotteita.

Agraaritoimistoja
Suomen Agraaritoimisto, E.-Espl.k. 16, tel. 86 33, klo 10—4.

Arkkitehtejä
Axel Mörne, Albertink. 24. Puh. 1363.

Hautaustoimistoja:
Uusi Hautaustoimisto, Lapinl.k.15. 6520.

Herrainvaatetusliikkeitä:
Lorens Malmström, P.-Espl.k. 33. P.642.

Huonekalukauppoja:
I. Kilpinen Kaivok. 8. Puh. 4543.
C. I. Larsson Aleksanterinkatu 19. Puhelin 28 11.
O.-y. John Paischeff A.-b. Mikonk. 7. Puh. 15 59.

Insinööritoimistoja:
Insinöörit. Zitting & C:o, E.-Makas.k. 2.

Ilmoitustoimistoja:
UUDEN SUOMETTAREN konttori
välittää ilmoituksia kaikkiin lehtiin ja aikakauskirjoihin. Yksi käsikirjoitus ja yksi lasku eri lehtien omilla hinnoilla.

Jalkineliikkeitä:
Hagnäsin Jalkineliike, Erottaja 19. Puh. 792. Haaral. Siltasaarenk. 12. P. 29 45.
V. Lindholm, Konstantiinink. 26.
Hugo Valve, Kenkätehd. Hämeenk. 2 B.

Kahvikauppoja ja -paahtimoja:
J. A. Weijola, Mikonk. 8. P. 4022, 7860.

Kalanpyydyksiä ja laivatarpeita:
Hjelt & Lindgren, Länsiranta 16. P. 784.

Kangaskauppoja:
V. Aaltonen, II linja 13, puh. 8929.
Kangasliike »Eljen», Annank.10. T.8642.
A.-B. M. Lindroos, Aleks.k. 11. P. 512.

Kananmunakauppoja:
I. Arkadieff, P.-Esplan.k. 11-13. P. 1713.

Kehysliikkeitä:
Joutsen & Nikolajeff, Museok. 3. P. 6529.

Kemikalieliikkeitä:
Astra Kemikalieliike, Arkadiank. 8.

Kielenkääntäjiä:
POLYGLOTT.
12 kielt. Val. tehn. kielenk. Boul. 9. p. 1578
Uusien Kielten Opisto
Valant. kielenk. Puh. 34 10. Aleks.k. 11.

Kirjallisia toimistoja:
Kirjallinen Toimisto, Fredrikink. 39 B. (Bulev. kulmassa). Puh. 73 71.

Kirjansitomoja:
M. KESTI Kirjansitomo Korkeavuorenkatu 32. Puh. 72 32
TARMO KIRJANSITOMO. Kaivok. 11. P. 6845
Kirjansitomo Tukeva (om. K. Sneck), Unionink. 13. Puh. 5801 ja 8215.

Kirjapainoja:
Suomalaisen
Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon O. y.
Helsinki, Antinkatu n:o 4. Puh. 447 suorittaa kaikkia kirjapainoalalle kuuluvia töitä nopeasti, täsmällisesti, huolellisesti ja kohtuullisilla hinnoilla.
K. F. PUROMIEHEN KIRJAPAINO Y.
Lapinlahdenkatu 7. Puh. 32 57.
SANA Kirjapaino Kirjansitomo Kotelotehdas Konttorikirjatehdas CITY-PAS.

Kirjapaino-asioimistoja:
Osakeyhtiö Grafica Aktiebolag, Kasarminkatu 23. Puh. 59 12.

Klisheelaitoksia:
KEMIGRAFINEN OSAKEYHTIÖ, Antink. 10. Puh. 5480 ja 11382.
O. Y. Kliché, Aleksanterinkatu 46. Puhelin 1992
O/Y KUVA A/B Yrjönkatu 27. Puhelin 6507.

Konekirjoituskursseja:
Oy. Systema yhä uusiintuvia konekirj. kursseja Aleksanterink. 7. P. 1092

Korsettiliikkeitä:
Kotimainen liivi- ja korsettiliike, Heinä, Yrjönkatu 14. Puh. 9796.

Koulutarpeiden kauppoja:
Koulutarpeiden Keskusliike O. Y. Vladimirink. 3. Puh. 58 62.

Kivennäisvesitehtaita:
Sanitas, Eerikinkatu 22. P. 3191.

Kukkakauppoja:
Gustaf Andersson, L.Heikink.14. P.4588.
Hagan Kukkakauppa, E.-Espl. 2. P.5117
V.F. Sagulin, Aleksanterink. 46. P. 977

Kultasepänliikkeitä:
Kulta- & hopeaseppä-Osuusk. Hakasalmenk. 2. P. 67 28.
Osk. Lindroos, Aleksant.k. 48. Erott. 9.
Aikala, O.y., Mikonkatu 8. Puh. 1 66.

Kumitavaraliikkeitä:
Pohj. Gummitavara-liike, Aleksanterinkatu 17 B. P. 83 14.

Lasi- ja taloustarvekauppoja:
G. F. Stockmann O.-Y., Unionin- ja Aleksanterink. kulm. Taloustarveos. p. 6450. Lasi- ja Posliinios. p. 514. Kangas- ja Lankaosasto 866.

Lasinleikkausliikkeitä:
A. Hj. Leppälän Lasihiomo ja lasinjalostusliike, Mikonk. 8. Puh. 50 23.
Lasihiomo Välinölä, Bulev.k. 30. P. 7608.
Joutsen & Nikolajeff, Museok. 3. P. 6529.

Lanka- ja villatavarakauppoja:
Willandt, Uudenmaankatu 15. P. 5530.

Leikkeleliikkeitä:
Helsingin Leikkeleliike, Mikonk. 2. P.491.

Leipuri- ja Kondiittoriliikkeitä:
E. Heinänen 3:s linja 18. Puhelin 9940 ja 2096.
N. Leino, P.-Makasiink. 4. P. 212.
Helsingin Höyryleipomo, Ludvigink. 5. P. 1732. Sivumyym. Unionink. 23. P. 1839.

Lihakauppoja:
Alex. Grönlund, Kauppiask. 5. P. 48 52.
K. Siitanen, Nikolaink. 16. P. 51 78.

Maalarinliikkeitä:
V. Siivonen, Simonk. 8. Puh. 88 37.

Maanmittareita:
Artur Allin Maanmittaustoimisto.
Helsinki, Erottajak. 5, 5 krs. Puh. 3738
K. A. Sariola, Katajanokank. 7 B. P.7511.
Tukkila, v.-maam., Vladim.-k. 11 A. 4580.

Maatalous- ja Metsätoimistoja:
Maatal. ja Metsätoim. Aleks.k. 48, p. 5151
E.R.Alcenius, E.Cajander Brutus Lesche
R. W. HOFFSTRÖMIN Metsätoimisto, Mikonkatu n:o 7. — Puhelin 90 05.
Itä-Suomen Metsätoimisto VIIPURI. Puhelin 375.
Keski-Suomen Metsätoimisto Tampereella. U. J. Grönholm. Puh. 1561.
W. G. Thomén Metsätoimisto, Annank. 2. P. 3743

Muotiliikkeitä:
A. Lönngrén, Korkeavuorenk. 22. P. 8350
Suomen Muotikauppa, Kluuvik.7.P.4581.

Naisten kangasliikkeitä:
Aitta, Kluuvikatu 4. Puh. 54 66.

Nahkakauppiaita:
Knut E. Holtz O.y. (tukuttain), I. Heikink. 13. Puh. 24 80.

Naisten pukimoliikkeitä:
O. Y. O. Stenberg, P.-Espl.k. 27. P. 1727.

Ompeluliikkeitä:
B. S. Forsell, I.-Rob.k. 33 A, 6. P. 2833.
Selma Tamminen, Tehtaank. 3. P. 85 21.

Paikanvälitystoimistoja:
Kansakoulujen maan. 11—½1 (Annan.k.9 kesk. lauv. 11-1.) Tel. 3183

Pakkalaatikkotehtaita:
Oy. Pakkalaatikkotehd. Annank. 18, p. 8701.

Paperikauppoja:
I. Bastman, Aleksanterink. 11. P. 8983.
Lång & Leppäsho O.y. Aleksk. 44. P.143.
Th. Wulff, P.-Esplk. 43. puh. 2450.
K. G. Öhman Bulevardink. 12 Puhelin 1330.

Patenttitoimistoja:
Helsingin Patenttitoimisto, Bulevardinkatu 19, klo 11—1, 2—3.
Suomen Patenttikonttori O.-y.
Bulevardinkatu 6, puh. 52 41.
Hakee ja myy patentteja.

Pianoliikkeitä:
Hellas o.-y. Pianotehdas, Aleksanterinkatu 50. Puh. 661.
Mikkola & Wegelius, Aleksk.k.15. P.6205.

Pikatoimistoja:
MARS (N. M. K. Y:n pikatoim. ja työlaitos varatt. pojille. P. 2359. Vuorik. 17.

Puusepänliikkeitä:
L. Moilanen, huonek. tehd., I.-Roop.k. 10. Puh. 30 90.

Puutavaraliikkeitä:
Antti Jukka, Pietarink. 15. Puh. 9753.
Eemeli Palotie, varasto Huopalahdessa. Puh. 24 47, H:gin sentraali.

Puutavarakauppiaita:
Sörn. Halko- ja Puutavara.o.-y. Fredriksbergink. 13. Puh. 270.

Rautakauppiaita:
Emil Lesch, Aleksanterink. 17. P. 1401.
Uusi Rautakauppa O. Y. I. Heikinkatu 13. Puh. 1591.
O. Y. K. H. Renlund, Rautakaup. P.1534.

Rakennusainekauppoja:
Helsingin Rakennusainekauppa O.-y. Heikinkatu n:o 3. Puh. 256.

Rautasänkyliikkeitä:
Helsingin Uusi Rautasänkytehdas, Poissa & Merivaara, Hallitusk. 15. P. 1630.
Rautasänky- ja Konek. Antink. 4. P.8921

Rohdosliikkeitä:
Enbergin Rohdosk., Hakaslmk. 4. P.3456.
Ab. Medeor Rohdosliike Oy. Mikonk. 11. Rautat. torin luona. P. 5489.
Rohdosliike Varia, Aleks.k. 50. P. 11397.

Romuliikkeitä:
Hels. Romuliike, Siltasaarenk. 7. P. 6 75.

Räätälin- ja vaatetusliikkeitä:
Liinus Aalto, Korkeav.-k. 41. P. 4359.
J. D. Karjalainen, Vuorik. 7, A³. P. 92 61.
K. M. Kaskinen, Kork.v.k. 28. P. 1151.
OY. KALLIO AB. Uusi Ylioppilastalo. Puh. 67 31.
K. G. Lehto, Fredrikink. 40. P. 1914.
Räätälint.tek. liike, Hämeenk. 2. P. 3707.
Vaatetusliike Pohjola O.-y., Aleks.k. 17.

Sanomalehtiä:
Uusi Suometar, tehokas ilmoituslehti.
Suomalainen, suurin lehti Jyväskylässä.

Siirtomaatavarakauppoja:
V. W. Dahlgrén, Vladim.-k. 34. P. 5275.
J. H. Dahlgrén, Tukku- ja vähittäisliike, Annankatu 26. Puh. 757.
E. Hansson, Vuorim.-k. 35. Puh. 33 33.
A. E. Isaksson, I.-Robertink. 1. P. 6647, Museokatu 8. Puh. 291.
V. Lehmuskoski, Yrjönk. 31. Puh. 274.
Aleksander Manelius, Viihonk.4. P.1392.
Arthur Nyman, Eerikink. 17. Puh. 2 48.
Oskar Parkkinen, Siltasaarenkatu 16. Puhelin 38 49 ja 41 14
Jalmari Vainio, Neitsytpolku 10. P.3597.

Silmä- ja suurennuslasikauppoja:
Oskar Eriksson & C:o O.-y. Mikonk. 7. Puh. 365.

Sähköliikkeitä:
Ojalan Sähköliike O.y. Mik.k. 9. P. 5285.

Teekauppoja:
A. K. Savin Kauppahuone, Antink. 4. Puh. 204 ja 7120.

Taloissa tarvittavien metallitöiden valmistus- ja korjausliike:
O. S. Pesonen, Kristinank. 8. Puhel. 19 70, 115 63.

Tapetti- ja mattoliikkeitä:
Vald. Salvén, Unionink. 38. Puh. 924.

Taidetakomoja ja messinkivalimoja:
O. M. Nurmi, Liisank. 11. Puh. 33 81.

Tukkuliikkeitä:
Helsingin Tukkukauppayhtiö
Vuorikatu 8. Puh. 8514.
Tehtaitten Tukkukauppa
Siltasaarenk. 6, t. 6754. (Lyhyttavaraa), I. Pohto (nahkaa, vuotia, ekstrakt.), Kluuvik. 4. Puh. 86 35 ja 22 55.

Urheilu- ja polkupyöräkauppoja:
Stockmann, Urheiluosasto, Union.k. 23. Puhelimet: Joht. 1781. Myymälä 5467. Konttori varast. 2052.

Valokuvaamoja:
Valokuvaamo Strandberg, Aleksanterinkatu 17. Puh. 2309.
A. B. Valokuva-atelieri Apollo O. Y. Aleksanterinkatu 13. Puhelin 8 38.

Verhoilijoita:
B. S. Forsell, I.-Rob.k. 33 A, 6. P. 2833

Vesijohtoliikkeitä:
A.-B. Rob. Huber O.-Y. Mikonk. 13—15. Puhel. 271.
O. S. Pesonen, Kristinank. 8. Puhel. 19 70, 115 63.
A. B. Vesijohtoliike O. Y., Nuoranpunojank. 4 A. P. 3318, 5663 ja 6840.

Verkakauppoja:
S. Sällä & K:i, Aleks.k. 9. Tel. 45 89.

Voiliikkeitä:
O.y. Hansa A.b., Unionink. 26. P. 6451
F. Heino, I.-Viertotie 2. Puh. 31 36.
Valio r.l. E.-Esplanaatik. 2. Puh. 77 33

Väri- ja vernissakauppoja:
Suomen Väri- ja Vernissatehtaan Osakeyhtiö, Etelä-Esplan.-k. 8. Puh. 85.

Vallilassa
avaamme huomenna
Sekatavaramyymälän sekä Leipä- ja maitomyymälän
Molemmat myymälät sijaitsevat samassa talossa **Inarintien** ja **Ätsärintien** kulmassa.
Osuusliike ELANTO r. l.
950

Pohjois-Hämeen Hippoksen
suuret talvikisat
toimeenpannaan yhdistyksen radalla Tampereella maaliskuun 12 p:nä 1916 alkaen klo 12 päivällä.
Kilpailut suoritetaan 4 eri luokassa ja noudatetaan niissä alvan uutta meillä ennen tuntematonta ohjelmaa. Palkintoina jaetaan kaikkiaan 1,765 markkaa.
Sisäänkirjoitus toimitetaan edellisenä päivänä klo 9—11 a.p. Tampereen Uudessa Eläinsairaalassa.
Seikkaperäisen kilpailuohjelman lähettää pyydettäessä Eläinlääkäri Matti Herva.
Pohjois-Hämeen Hippoksen puolesta:
Vilho Soivio. **Matti Herva.**
(Aamul.1914

PURITAS
Pyydämme ilmoittaa, että me, koska polttoaineiden ja monien muiden aineiden hinnat ovat nousseet melkein kaksinkertaisiksi, verrattuna viime vuoden keskihintoihin, katsomme olevamme pakoitetut korottamaan hintamme 10 %:lla.
Tästä korotuksestamme huolimatta on joka tapauksessa juuri seurauksena mainitusta polttoaineiden, saippuan y. m. hinnankorotuksesta jokaiselle edullista pesettää meillä.
Toivoen yhä edelleen voivamme palvella yleisöä, sekä vakuuttaen että pesulaitoksemme tulee tekemään parhaansa piirrämme Kunnioittaen
918 **Höyrypesulaitos PURITAS O.-Y.**

Suomalais. Kirjallis. Seuran Kirjapainon puhelimet ovat:
Painon konttorin **447**
„ johtajan **5019**

Agentuureja
haluaa Helsinkiläinen erikoistehdas, jonka matkustaja säännöllisesti matkustaa kaikissa Suomen kaupungeissa. Vast. Suomen Sääkösanomatoim. Ilm. os. nim.: „Agentur". 992

KURSSIT
keuhkotautihoitajattaria varten.
Tuberkuloosin Vastustamisyhdistyksen kurssit keuhkotautihoitajattaria varten alkavat jälleen tiistaina helmikuun 15 p:nä klo 1 [illegible] museohuoneustossa, Liisankatu 21.
Opetusta antaa tuberkuloosiopissa ja terveysopissa [illegible] Tennberg, lastenhoidossa tri F. [illegible] Bonsdorff köyhäinhoidossa valvojahoidonneuvoja eversti A. Nilsson ja sekä käytännöllisessä ja teoreettisessa runanlaitossa Martta-yhdistyksen neuvoja neiti Elli Montin ja opettajatar H. Lampio.
Kurssit ovat maksuttomat ja voi niille ilmoittautua kirjallisesti tai suullisesti yhdistyksen sihteerin, tri C. Tennberg'in luona, Helsinki, I. Roobertinkatu 3, prs A. Telef. 8149.
(I. 2397) 999

HENGELLINEN ESITELMÄ
Ostrobotnian juhlasalissa Museok. 10 tänään sunnuntaina klo 12 päivällä (ei klo 5 i.p.) aineesta:
„Saarnasiko Jeesus evankeliumia tuonelan asukkaille?"
Vetäjä: rikkaasta miehestä ja Lasarusesta; Jeesuksen lupaus ryövärille ristillä.
Vapaa pääsy. **Aarne Rintala.**

20,000 mk:aa
yksityisiä varoja varmaa kiinnitystä vastaan maalaiskiinteimistöön lainataan.
Kaarlo Castrénin Asianajotoimisto, Helsingissä, E.Espl.k. 16.
(2286)912

Kerttu Särkkä-Kallio
antaa opetusta lausunnossa ja äänenmuodostuksessa. Os. Katajanokankatu 7 A, puh. 3218. (S. I. 1632) 984

Teosofiset esitelmät
Bulevardink. 7-ssä.
Sunnuntaina tammik. 23 p:nä klo 12. Veikko Palomaan esitelmä: **Miten maailman syntejä kannetaan?** Pääsy 50 p.
(S. I. 1528) 945

Myytävänä
Kanta-Apteekki
myydään käteisellä heti. Vastaukset t. lehden konttoriin t. k. kuluessa nimim. „Varma apteekkikauppa". 882

No 40 PATENT C SUOMI
Yllaolevalla tehtaan merkillä varustettu
olki- ja paperimassa-kengänpohjallinen
on käytännöllinen ja siro.
Myytävänä nahka- ja jalkinekaupoissa
Tukkumyyjä:
O. Nikander & K:o,
Omist. Oskar Nikander.
Helsinki, Vladimirinkatu 22.
Puhel. 26 90 & 54 24.
(S I 147) 294

SUOLOJA,
Karkeita ja hienoja varastosta,
Ab. Hjelt & Lindgrenin jälk. Oy.
268

Mallas-kahvia,
Smk. 1: 20 kg. kaikissa H:gin Ravintoyhdistyksen ja Elannon myymälöissä sekä tukuttain ja vähittäin myy
Kahvikauppa Santos,
Iso-Roopertinkatu 26, puhelin 11659.
(I. 2350) 999

Vuokrasopimuksia
myy varastosta
Suomal. Kirjall. Seuran Kirjapaino
Antinkatu 4.

Halutaan ostaa

Kuulutuksia

Kuulutus.
Rahatoimikamarin siitä tekemän päätöksen mukaan tarjotaan kaupaksi vuokraoikeudet yhteenrakennettuihin asuntotontteihin N:ot 3 ja 5 Ouluntien varrella Vallilassa sekä omistusoikeus mainituille tonteille rakennettuihin rakennuksiin; josta sekä että suljetut tarjoukset päällekirjoituksella »Wallgård» siinä tarkoituksessa voidaan jättää viimeistään ensitulevan helmikuun 3 p:nä klo 2 päivällä Rahatoimikamarin kanslaan, jossa lähemplä tietoja koskeva vuokra-aikaa, kauppaehtoja ja muita myynnin kanssa yhteydessä olevia kysymyksiä voidaan saada, halukkaille vuokraajille täten ilmoitetaan.
Helsingin Rahatoimikamari, tammik. 20 p. 1916.
Rahatoimikamarin puolesta:
Alexis Gripenberg.
915 Georg Estlander.

Halutaan palvelukseen
Täysin kykenevä Tiskimies
saa paikan heti, kun lähettää suosituksensa sekä palkkavaatimuksensa. Venäjän- ja ruotsinkielen taitoisilla etusija.
Lappeenrannan Kauppa O.-y.
Lappeenranta. 955

Muistakaa asettaa voileipäpöytään
Aksel Liljeforsin Makkaratehtaan hienon hienoja makkaravalmisteita.
Tehdas ja konttori, puh. 892. Myynti: Metsästäjänk. 6 B. Puh. 53 14, Iso kauppahalli, puh. 22 32. Hietalahden halli, puh. 42 11. Museok. 10, puh. 84 82. Iso-Roopertink. 10, puh. 116 35. Hakaniemen halli. 23

Huveja
Suomen Kansallisteatteri.
Sunnunt. tammik. 23 p. klo 4.
alennetuin hinnoin
Jeppe Niilonpoika.
Klo ½8
Salaisia syitä.
923

Kansan Näyttämö
Sunnuntaina tammik. 23 p. klo 4 alenn. hinn. 50:nnen kerran
Nuori Mylläri.
Punaset liput.
Klo 8
Keltanen vaara.
922 Viheriät liput.

Apollon Operetti.
Tänään ja huomenna **klo 8**
Rykmentin tytär.
Koomill. oppera 3 näytöksessä.
Tänään sunnunt. klo 3 (n. ½ hint.)
Suuri Uudenvuoden Katsaus.
Lippuja tilataan klo 1:ltä. Puh. 7306.
Lippuja myydään klo 3:lta. P. 7306.
921

Viuluvirtuoosi **Cecilia**
HANSEN
KONSERTTI
Yliopiston Juhlasalissa
Tiistaina 1 p. helmik. klo ½8 ip.
Avustaa: **Oskar Merikanto.**
949

Hubert Finley (Nenonen)
Uimanäytös jäiden seassa
Ursinin uimalaitoksella
klo 2 päivällä.
Lippuja à 1:10 myydään klo 1:stä alkaen uimalaitoksella. 889

TEATTERI LYYRA
Erottajank. 15—17. Puh. Kassa 11580. Konttori 76 16.
HUOM.! **Suuri menestys.** **HUOM.!**
Yleisön pyynnöstä esitämme vielä muutamia päiviä koko kuluneen viikon täysille huoneille esitetyn suuren taidefilmin
1. 2. 3. 4.
Kevytmielinen aviomies
eli
Naisten hurmaaja.
Mielenkiintoinen avioliittodraama 4:ssä osassa.
Kuuluisan venäläisen kirjailijan **M. P. Artsibacheffin „Mies"**-nimisen teoksen mukaan näytämölle asettanut **„O-Y. Tvortschestvo".**
HUOM.! Tämä taidefilmi on saavuttanut suurimman menestyksen, mitä filmi voi saavuttaa. Yhä lisääntyvän katsojajoukon kehotuksesta olemme päättäneet esittää filmiä vielä tällä viikolla, jolloin vielä on tilaisuus nähdä tätä arvokasta venäläistä taideteosta.
HUOM.! Suuren tungoksen välttämiseksi kehoitamme yleisöä saapumaan niin aikaisin kuin mahdollista.
Lapsille alle 18 v. on sisäänpääsy ankarasti kielletty.
5. Sotauutisia.
Maailman uutiset elävissä kuvissa.
6. Nunne markkinoilla.
Repäisevän hauska pilakuva.
Näytäntöjä: Sunnuntaina klo 2-11 j.p.p. Arkipäivinä klo 4-11 j.p.p.
Näytäntöjen aikana soittaa Lyyran valio-orkesteri.
1007.

TITANIA.
Huom.! Ensimäinen todellakin jännittävä Sherlock Holmes-filmi:
Sherlock Holmes
ja
„Punainen kolmio-merkki".
4-osainen salapoliisiseikkailu.
Tämä laatuaan ensimäinen **Sherlock Holmes-filmi** on epäilemättä jännittävin ja mielenkiintoisin kaikista tähän saakka näytetyistä. Tapahtumain erinomaisen sommittelun ja esittämistavan puolesta voi sille antaa korkeimman kiitoslauseen.

Sähkötetty palvelustyttö.
Hullunkurinen ilveily täynnä hämmästyttäviä yllätyksiä.

Arabialainen „fantasia".
Kuvaus itämaalaisesta kansanelämästä.

Teatteri Elysée
Vladimirink. 12
esittää alkavalla viikolla jännittävän filmiuutuuden
Heimon merkki
eli
Punanahkain vankina.
2-osainen seikkailunäytelmä.
Tapahtumat tapahtuvat Amerikassa intianisodan melskeisinä päivinä. Harvinaiset ja jännittävät seikkailut sekä veriset taistelut luovat väriä ja eloisaa vaihtelua kuvaan.
Ainoa yöllinen filminotto on tämä hyökkäys intianileiriin, joka tähän asti on esitetty elävissä kuvissa.
Että pilakuvatkin voivat yht'aikaa olla sekä hauskoja että jännittäviä todistaa filmi:
Miljoonamies ryövärien käsissä.
2-osainen seikkailu-huvinäytelmä.
HUOM.! Yleisön suosikki Carl Ahlstrup esittää yhden pääosista ja tekee sen ylenvallattomalla naurettavaisuudella.
Alkaa: arkipäivinä klo 4 j.p.p.; sunnuntaisin klo 2 j.p.p.

MAXIM

Suuren venäläisen menestysfilmin **„Irina Kirsanova“**
HUOM.! toinen sarja: HUOM.!

Kaksois-veljekset.

Rikos- ja rakkausdraama 5:ssä osassa.

Tämän filminäytelmän juoni on aivan erikoinen. Heti ensi hetkestä saakka istuu keskeymättömässä jännityksessä ja voimakas sisältö tempaa katsojan vastustamattomasti mukaansa. Erittäinkin täytyy tässä ihmetellen ihailla venäläisten näyttelijäin todellista ja valtavaa tunnetta uhkuvaa näyttelemistä.

HUOM.! Orkesterisoittoa, joht. **G. Romano. HUOM.!**

Näytäntöjä: arkipäivinä alk. klo 4 i. p.
„ sunnuntaisin alk. klo 2 i. p.

EDISON

Yrjönkatu 10 (Vastapäätä Kolmikulmaa)

Huom.! Taaskin loistava filmi-ensi-esitys! **Huom.!**

Tanskalaisen filmitaiteen mestariteoksia:

Nuoruuden synti.

3-osainen näytelmä.

Mitä monivivahteisimmalla, tosi-inhimillisellä ja mukaansatempaavalla juonellaan on tämä filmi tullut kinotaiteen ensimäisiksi näytelmiksi, mitä konsanaan on näytelty. Lyhyesti sanoen

Todellinen vetovoimanumero.

Pahantapainen poika.

Filmihumoreski, jossa Oscar Stribolt ja Frederik Buch aikaansaavat hurjia naurunpurskahduksia.

Orkesterisoittoa joht. Romolo Cornazzani. 968

Huom.! **Huom.!**
Kaikkina arkipäivinä puoli lipun hintaa.

ESPLANAD | OLYMPIA

HUOM.! Tämän näytäntökauden suuri yllätys on tullut.

Huomisesta alkaen näytetään Pathé Freren
— Suuri mestariteos —

”Vihdoinkin kotona”

Dramaattinen filmikuvaus 5:ssä osassa kuuluisan ranskalaisen kirjailijan **HECTOR MALOT'in** romaanin „Perheen keskuudessa“ mukaan.

Pääosaa — isättömän ja äidittömän Perrinen osaa näyttää viehättävän reippaasti Pathén erinomainen lapsinäyttelijätär **pieni neiti FROMET.**

HUOM.! Filmi, jota katseltaessa on vuodatettu ja tullaan vuodattamaan monta kyyneltä. — Filmi, joka tunkee suoraan sydämeen. — Filmi, jota ei kenenkään pitäisi jättää näkemättä. — Filmi, jonka täytyy voittaa kiukkuisemmankin elävienkuvien teatterien vastustajan täyden tunnustuksen.

HUOM.! Älköät ketkään vanhemmat estäkö lapsiaan näkemästä tätä filmiä. HUOM.!

HUOM.! 2 tuntia kestävät näytännöt! Näytännöt alkavat:
ESPLANADISSA klo 2; 4; 6; 8; 10 i.-p. OLYMPIASSA klo 3; 5; 7, 9; i.p.

Ohjelman pituudesta huolimatta tavalliset hinnat.

Kaupunginorkesteri.

Sunnunt. tammik. 23 p. klo ½5 ip.
Kansantalolla

XIII:sta Kansansinfoniakonsertti

Johtaja: Professori **R. Kajanus.**
Säveltäjä **Heino Kaski.**

Pääsylippuja à 55 p. saatavana lauantaina klo 6:een Apostolin soitinkaupasta ja ennen konserttia Kansantalon lippumyymälästä.

Klo ½8 ip.
Pörssisalissa

Helppotajuinen Konsertti

(Valssi- ja operetti-ilta)

Johtaja: Kapellim. **A. Apostol.**
Solisti: **K. Wäänänen** (Xylofon)

Pääsylippuja saliin à 1: 70, parvekkeelle à 1: 10 saatavana lauantaina klo 6:een ip. Apostolin soitinkaupassa ja koko sunnuntai-päivän ravintola Pörssin kassassa. 853

955

Kaupunginorkesteri.

Torstaina t. k. 27 p:nä klo ½8 ip.

Yliopiston Juhlasalissa

XII:sta Sinfoniakonsertti

Johtaja: Prof. **R. Kajanus.**

Solisti: **Elli Rängman-Björlin** (piano)

Pääsylippuja: num eroit. à 6: 60, 5:50, 4: 40, numeroimatt.: 3: 30, yliopp. à 1:10 saatavana maanantaista alkaen klo 10—2 ja 5—7 Yliopiston lippumyymälässä. 996

Tanssi-iltama

tänään klo 5—11 illalla

Uusm. Osakuntatalolla.

Lippuja myydään etukäteen Fagerin kahvilassa à 1:10 ja ovella klo 5—½10 à 1:50.

V. P. Kin koko soittokunta soittaa. (S. I. 1649) 980

Casino

Iso-Robertinkatu 17—19.

Paulinen kummalliset seikkailut.
Sarja V.

1-2. Seikkailu Pirunsaarella.
Joka kerran on ruvennut seuraamaan Paulinen kummallisia seikkailuja, nähnyt ne toinen toistansa pirullisemmat salajuonet, jöiden alaiseksi tuo kaunis miljoonaperijätär tähän asti on joutunut, ei voi lopettaa ennen kuin on nähnyt kuinka nuo pöyristyttävän jännittävät seikkailut lopulta päättyvät.

3-4. „Elsan eno“.
Pirteä amerikalainen huvinäytelmä.

HUOM.! HUOM.! HUOM.!
Jännittävä! — — — Järkyttävä!

5-6. Surman suussa.
Tämä filmi on äärimmäisyyteen asti jännittävä kuvaus Amerikan liittolaisvaltio-sodasta, verrattoman hyvin esitetty ja täynnä vaihtelua ja huimaavia sankaritekoja.

HUOM.! HUOM.!
Ensiluokkainen solistiorkesteri.

Taidenäyttely
W. TOPPELIUS.
Tänään klo 12—4.
Pääsy 1 mk.
Aleksanterink. 54.

C. E. Jankes
Akvarellinäyttely

Berndt Kahlroth'in Taidekaupassa, Korkeavuorenk. 27. Sisäänpääsy vapaa.
(I. 2371) 910

Stenmanin Taidesalonki

Erottajankatu 7. Klo 10—8 ip.

Ester Helenius
Vapaa pääsy.

Lisa Jefinzewa
koloratuurisopraano,
Zenaide Lenkina
lyyrillinen sopraano,
Sophie Warschawskaja
draamallinen sopraano,
Wera Nikolajewskaja
altto

KONSERTTI
Yliopiston Juhlasalissa
Perjant. 28 p. tammik. klo ½8 ip.
Avustaa: **Oskar Merikanto.**

784

KAHVILA

I.-Heikink. 1. Puh. 8434.

-Suomalainen Ooppera-Muistakaa että päävoittona **Ooppera-Arpajaisissa** on **20,000 mk.** maatila tai pankkiosakkeita.

Arpoja postietuannilla ja luotettaville asiamiehille myytäväksi lähettää

Suomal. Oopperan Arpajais. toimisto,
Kasarmink. 44, puh. 9281.

Pajauttakaa allaoleva tilauslista 5 penn. postimerk.

Lähettäkää _____ kpl. Oopperan Arpajaisten ennakkoarpoja postietuannilla.
Nimi _____
Osoite _____
637.

Drumsö

Kahvitarjoilua

Avoinna joka päivä. Tehkää huvimatkoja Drumsöhön. Kelkkamäki parhaimmassa kunnossa.

Aina Bergroth.
Puhelin 9430.

Drumsön liikenteen kulkuvuorot ovat joka lauantain lehdessä.
Puhelin 36 26. 874

Teatteri

Imatra

Korkeavuorenk. 2.

Uusi ohjelma joka maanantai.

Salapoliisi James Brown
ja
„Mustankäden“ viimeinen konnantyö.
Jännittävä salapoliisidraama 4:ssä näytöksessä.

Sotauutisia.
Todellinen.

Rakkaus on kekseliäs.
Amerikkalainen huvinäytelmä.

Helsingin Nuorisoseura

toimeenpanee iltaman tänään tammik. 23 p:nä klo puoli 6 i. Päivölässä, Kasarminkatu 23.

Monipuolisesta, vaihtelevasta ohjelmasta mainittakoon: Alkusoitto, viululla ja pianolla, Kertomus, Viulusoolo, Soololaulu, Lausunto, Mustalaistanssi y. m.

Lopuksi tanssia ja nuorisoleikkejä.

Pääsylippujen hinnat: etuostolla 1 mk. ja ovella 1: 50 ynnä sotavero. 925

Päivälista.

Lääkäreitä:

Alho, Aleksk. 15, last.t. 12-1, 5-6, t.7772. Bardy, P.-Espl.-k. 15, 12-1, 5-6, kirurg. korva-, nenä-, kurkut., tel. 4553 & 8875. Bengelsdorff, Annank. 20, 11-12; 5-6, naist. Björkenheim, matkoilla tammik. lopp. af Björkestén, Yrj.k. 16, ½3-¼4, herm. Tri Boije, Bulev.k. 22, ½3-¼4, ei keskiv. Bonsdorff, Uudenm.k. 7, 12-1. P. 3207. Last. Väinö Bärlund, P.-Espl.k. 25, iho- ja veneer. taut. 8-10, 6-7, nais. 10-11. P. 7416. Axel Cedercreutz, Yrjönk. 9, ihot. 9-10, 5-6. Nais. ja laps. tiist. ja perj. 11-12. Collan, Yrjönkatu 11, 2—4. Ihotautia. Creutz, Bul.k. 9, naist. jasynn. 1-2, 6-7. 5143. Ehrström, P.-Espl. 37, sisät. (vatsa-, sydän-, keuhko-, sok.-taut.) 2-¼4. P. 4194. A. Elmgren, E.-Espl.k. 12 (korva-, nenä-, kurkkut.), klo 12-1 ja 5-6. Elin Elmgren, Aleks.k. 44, 12-2, 5-7, t. 1698. R. Elmgren, Uudenm.k. 11, rintat., 5-6. Eskelin, Pietarink. 24, ½3-4; ei keskiv. Fabritius, Yrjönk. 10, hermo-, sokeri-, sisätauteja. ½3—4. Puhelin 9681. Faltin, P.-Makasiinik. 6. Matkoilla. v. Fieandt, Vilhonk. 5, korva-, nenä- ja kurkkut. 4—6 (paitsi lauv.). P. 37 97. T:ri Forselles, Bulevardink. 1, 2-3, 5-6. Puh. 16 33. Korva-, nenä- ja kurkkut. Frisk, Erottaja 4, vatsa-, suoli- ja sokeritauteja, klo 11—12 ja 5—6. Geitlin, Aleks.-k. 46, hermot., sis. (syd.-reum.) 2-3 (ei maan., torst.). T. 4133. Gorbatoff, Yrjönk. 8, 9-10, 2-3. P. 7044. Granholm, Teht.k. 1, last. sair. ½1-½2. 1404. Grenman, silmät. P.-Espl.k. 15, 11-12, 6-7. Grönholm, Erottajak. 9, silmät., 9—11. Grönroos, Kasarminkatu 44, ihotauteja, 9—10 ja 5—7, puhelin 116 68. Hammar, Mik.k. 3, nenä-, kaula-, ääni t. 11-1. Hagelstam, Antinkatu 15, sis., hermo- ja sydänt. 2—¼4. Hahl, Bulev. k. 14, ½2-3 i.-p. Puh. 1942. Hirvisalo, sisät. Vlad.k. 11, 12-1, 5-7, t. 5595. Hisinger, Liisank. 27, ½2-½3. P. 2360. Hollmén, Museok. 7 A, klo 5-6 i., p. 7852. Holmström, Vladimirink. 7, 9—½11; 5—6; naiset ½12—1. Puhelin 2615. J. Ignatius, sisät. 2-3, 5-6, p. 1928, Yrj.k. 8. A. Johnsson, Kasarmink. 38, klo 2—¼4. Sisätauteja (rintat.). Puh. 7652 ja 563. Jokinen, P.-Esp. 37, 12-1, 5-6, iho- ja vener. Jägerroos, E.-Espl.k. 2, naist. synn. 2-4. Koskimies, Korkeavuorenkatu 45, ven. taut. 6—7, ei tiistaina, lauantaina. Kuhlefelt, Bulev. 7, 11-12, 6-7, silm., nenät. Kyrklund, Yrjönk. 4, 12—½2. T. 7960. Lavonius, Aurorank. 5, kirurg. 6-7, p. 3441. Leidenius, Kas.k. 38, 9-10, 5-6, t. 7652, naist. Limnell, Vladim.k. 3, 12-1, 5-6, p. 313. F. V. Litonius, sydän-, keuhko- ja vatsatauteja, klo 11—1, 5—7. Aleksanterinkatu 50, puhelin 5248. J. Lojander, Erottaja 19, ven. ja ihotauteja, 9—11, 5—7. U. Lojander, Uudenmaank. 7, vener.- ja ihotaut. 9—11 ja 5—7. Naiset 11—12. Londen, Ritarik. 7. 11—12. Lydecken, sisät., Aleks.-k. 46. Lääk. kon. parant. p. B, ½12-1 ei lauv. t. 7633. Länsimäki, Prof. Engströmin assist. Siltasaarenk. 4, 2—4. Puh. 85 16. Löfqvist, P.-Makas.k. 7, 12-2, naist. synn. Lövegren, last.-t., 5—6. Kesk., lauv. ainoast. 10—11. Puh. 3364. Erottajak. 7. Murto, Kirkkok. 5, 10-11, 6-7, p. 9741. O. Neovius, silm. P.-Espl. 37, 10-11, 6-7. Nyberg, last., Töölk. 8, 10-½12, 6-7, 5378. Ollonqvist, kirurgi, 1—2, Ritarik. 9 B. Pirilä, Annank. 24, iho-, ven.-t. 9—10, 5—7; naiset tiistaina ja torstaina 12-1. Qvarnström, sisät., P.-Espl. 33, 3-4, p. 6484. ReijoWaara, Antink. 15, ½6-6. P. 4892. Renvall, Korkeav.-k. 45, vatsa-, suoli-, reum. ja sokerit. ½2-3, ½6-½7, keskiv. ja lauvant. ainoast. ½2—3. Puh. 4668. Ruotsalainen, lastentaut. ja sisätaut., Bulev.k. 13, 11—12; 5—6. Puh. 55 21. Ryömä, sisät., 9-10, 2-3, 6-7, Heikink. 9. P. 1169. Yksityinen fysik. hoitolaitos. Räbergh, Liis.k. 17, 9-11, ½6-7, ei torst. i.p. Rönnholm, naist. Kasarmink. 34. 1—3. E. Sandelin, Erott. 11, 2-½4, ei kesk. lauv. Schroderus, M., Synnyt.-lait. ass. lääk. Kasarm.k. 44, 1-½3, t. 9038 naist. ja synn. Sievers, sisät., ½3—4. Yrjönkatu 5. Sipilä, Annank. 25, 9-10, 4-6, puh. 2241. Siitvast, silmälääkäri, Bulevardink. 13, 10-11, 6-7, keskiv., lauant. ain. 10-11. Sivén, P.-Espl. 15, 2-3, sisät., hermot. 8875. Sjöblom, Yrj.k. 16, sisät., sydänt. 5-6, p. 6484. Sjöström, Yrj.k. 10, korv. nen. kurk. 3-4. 8107. B. Sourander, E. Espl. 16. ½1-½2. P. 680. Stockmann, ihot., Erottaja 9, arkip. 9—11. Naiset keskiv. ja lauvant. 12—1. Streng, Yrjönk. 13, rintat. P. 7525, 6-7. Suolahti, Uudenmaankatu 9. 2—4 (ei lauv.) P. 1701. Korva-, nenä- ja kurkkut. Taskinen, Annank. 29, 12-1, 6-7, p. 5026. Tollet, Unioninkatu 22, 1-2, 5-6, kurkku-, nenä- ja korvatautejа. Tukiainen, ven., ihot., 9-11, 5-7, Erott. 3. Vaenerberg, Helk.k. 1, last. sis. 10-11, 5-6. Vartiovaara, Aleksanterink. 40, silmätauteja 10—11; 6—7; puh. 6962. Veikkola, sisät., Nikolaink. 17, 12—1, 6—7, t. 2545, yksit. fysik. hoitolaitos. Wasenius, Erott. 19, 9—11, 2—3, t. 487. Wetterstrand, Erottajank. 3. Klo 2—½4. Kirurg. Sair. Pietarink. 24. L. Wetterstrand, I-Viert. 5, 9-10, 4-6, 8301. E. A. v. Willebrand, sisät., erik. verit., sokerit., vatsat. Aleks.k. 50, ½3—½4.

Silmäsairaala.

Siitvastin silmäpolikliinikka ja sairaala vähävar. Porthaninrinne 1. 3—4.

Suomalainen Luistinrata.

Kalevan Kansall. pikaluistelu kilpailut klo 12.

Yhteisluistelu soiton kera klo 2—4. — Suuri Rusettiluistelu soiton kera klo ½7—½10. Pääsy rusettiluisteluun 75 p., jäsen. ja laps. 40 p. (S.I.1682) 1006

Yhteisluistelua

soiton kera

tänään sunnuntaina klo 6—8 i. p.

Oy. Pallokentän luistinradalla

Töölössä, Hippodromin luona.
(S.I.1541) 891

Helsingin Luistinklubin

valintakilpailut Kristianian matkaa varten tänään klo 1—5 ip.

Luistelu 1,500 ja 10,000 metrin matkoilla.

Pääsymaksu Smk. 1: 10, klubin jäseniltä 55 p. 1000

Koko maata käsittävät
Luistinkilpailut

Suomalaisella Luistinradalla
Kaisaniemen lahdella
tänään sunnuntaina klo 12 päiv.
Matkat: 1,500 m., 1,500 m. (junior) ja 10,000 m.
Pääsym.: 1: 10 ja —: 55.

Päättäjäistanssiaiset

OSTROBOTNIALLA,
Museokatu 10.
Sunnuntaina klo 6—11 i.-p.
Pääsym. tanssialsiin etukäteen 1: 50, ovella 2: —, sotaveroineen.
Lippuja saa etukäteen **Elannon kahvilasta, Mikonk. 8.**
Urheiluseura Kaleva.
(S.I.1678) 1005

Kansainväliset
Painit

jatkuvat tänään klo 2 ja 7,15 ip. ja huomenna klo 7,30 ip. Ry. Koiton talolla Yrjönkatu 31.

Helsingin Kisa-Veikot.
(S. I. 1585) 937

V. & U.-seura Veikkojen
Tanssiaiset

Päivölässä, Kasarmink. 23 ensi sunnuntaina 30. I. 1916 klo 5—11.

Lippuja saatavana etukäteen jäseniltä à 1: 50 sekä iltamapäivänä ovelta à 1: 70.

Hengellinen iltama

N. M. K. Y:n Nuoriso osaston vuosijuhla sunnuntaina 23 p. t. k. klo 8 i.-p. Vuorikatu 17.

Ohjelma: Puhe, tri P. Virkkunen, Yksinlaulua, laul. E. Mantila. Esitys Nuoriso-osaston toiminnasta v. 1915, osaston siht. P. Kaarna. Lausuntoa, opett. V. Kanerva, Loppurukous, past. V. Louhivuori. Pääsy 56 p. Yleisö tervetullut. 919

SCALA

21. POHJOIS-ESPLANAADIKATU 21.
Näytäntöjä joka päivä klo 2—11 ip. P. 2280.

Huom.! Soittaa Scalan taiteilijakolmikko herra Eror Persfeltin johdolla!

Huomenna maanantaina suuri mieltäkiinnittävä ensi-esitys!

Taidefilmi

Mitä sokea mies näki.

2-näytöksinen näytelmä.

Tässä näytelmässä esiintyvät suuressa arvossa pidetyt amerikkalaiset näyttelijät Herra Syney Ayres ja Neiti Doris Pwan, joiden älykäs näytteleminen ja personallinen väritys tekevät tämän filmin todelliseksi taidefilmiksi.

Viimeiset sotauutiset.

Päivänpolttavia, mielenkiintoisia kuvia.

Huom.! Vera Holodnaja! Huom.!

Tumman ja vaalean kosto.

2-näytöksinen farssi.

Nimet sellaiset kuin Lina Bauer, Vera Holodnaja ja Fertner ovat takeena siitä, että filmi on tämän näytäntökauden ehdottomasti hupaisimpia.

LINA BAUER! FERTNER!

ELDORADO

2. KLUUVIKATU 2.
Näytäntöjä joka päivä klo 2—11 ip. P. 6534.

Soittoa Eldoradon solistisoittokunta.

Huomenna maanantaina suuri ensi-esitys!

Huom.! Taidefilmi! Huom.!

Uutiskasukkaita Kanadassa.

2-näytöksinen, suuremmoinen näytelmä.

— — — Mieltäkiinnittävä näytelmä, jossa on loistavia kuvia turkiseläinten metsästäjäin ja metsänhakaajain elämästä Kanadan metsissä.

Päivänpolttava! Päivänpolttava!

Sotauutuuksia (N:o 11).

Erittäin mielenkiintoisia päivän tositapahtumia.

Huom.! Huom.!

Unissakävijätär.

2-näytöksinen kinofarssi.

Suuremmoinen ilveily! Läpeensä hassunkurinen. Pääosassa Italian etevin koomikko Herra **Camillo del Riso.**

Hyvä ja sydämellinen nauru on elämän parhaita lääkkeitä ja tämä farssi täyttää todella kaikki vaatimukset ja todellisella mielenkiinnolla seuraa Herra Schmidtiä hänen seikkailuretkillään.

Camillo del Riso Camillo del Riso

Huom.! Tämän viikon ehdottomasti parhaat ohjelmat!

951

Kaleva

Itä-Viertotie 5.

Huom.! Ohjelma vaihtuu joka Maanantai ja Perjantai.
Tänään Sunnuntaina esitetään:

Isänmaan puolesta eli Sankarin kuolema.

Erinomaisen jännittävä ja tärisyttävä sota- ja rakkausdraama.

Ovela juoni eli Romeo ja Julia.

Huiman hauska huvinäytelmä 3 näytöksessä.

Thalia

Iso-Robertink. 21.

Huom.! Uusi ohjelma joka Maanantai ja Perjantai.
Tänään Sunnuntaina näytetään:

Kun lapsi kutsuu.

Kuvaus suurkaupungin elämästä 2-osassa.

Pikku Susette.

Järkyttävä draama 2 näytöksessä.

Huomenna Maanantaina ensi-esitys.

Valkoinen ratsastajatar
eli
Kuolonratsastus sirkustanhualla.

3-osainen draama sirkustanhuan elämästä.

„Kuolonratsastus sirkustanhualla“ on pidettävä erinomaisena filminä. Sen vaikutteet eroavat tavallisuudesta ja sentähden vaikuttaakin se niin paljon voimakkaammin.

Utelias sulhasmies.

Huvinäytelmä 1 osassa.

Uusi palvelija.

Amerikkalainen ilveily.
Pääosissa: **N:ti Florense Lawrence ja Hra Ring Baggot.**

Rakkaus antaa anteeksi.

Näytelmä 1 osassa.

Porjuksen voimalaitos ja valtioraja-rata.

Suuremmoinen teollisuus- ja luonnonkuva Ruotsista.

Huom.! Huom.! Huom.!
Näytäntöjen aikana soittaa ensiluokkainen jousi-orkesteri.

Huom.! Huomenna Maanantaina uusi ohjelma.

Elämän raskasta tietä
eli
Hänen ainoa veljensä.

Valtavasti vaikuttava daama elämästä 3 osassa.

Huom.! Huom.!
Ylimääräisenä kuvana näytetään: Huom.! Urheilukuva, josta niin paljon on kirjoitettu.
Mr. Finley (Nenonen).

Uinti jäiden seassa.

Erinomaisen mielenkiintoinen urheilukuva. Kuva on otettu 18 asteen pakkasessa, jääkylmän tuulen vallitessa.

Salaperäinen rikos huvila Albassa eli Kummituslinna.

Jännittävä rikos- ja salapoliisidraama 3 osassa.

958.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainossa

Helsingissä, Antinkadun 4:ssä

Valmistetaan kaikenlaisia nykyajan vaatimusten mukaisia kirjapainotöitä aistikkaasti, nopeaan ja tarkoituksen mukaisia sekä kohtalaisilla hinnoilla.

Hammaslääkäreitä:
Aspelund, Axel. Aleks.k.46, 10-11 a. 2-3 i.
Avellan, Hj., Yrjk. 10, 2-3, ei lauvant.
Bergström, I.-Heikink.1, 10-12, 3-5 t.2180
Bonsdorff, Bulev.-k. 12, 11—12.
Enckell, Erott. 4, Apt. talo 12-1. P. 2414
Groundstroem, Aleks.k. 11, 11-12.P.2413
Hammaskliin, Fredrikink. 14, 2—3, 7—8.
Hällfors, Bulevardink. 4.12-2,5-6. P. 3523
Idman, Siltasaar.k. 6, ei vastaanottoa.
Evi Inberg, Kasarminkatu 38, 11—1, ½6—½7, t. 6837.
Helmi Kargus, Lönnrot.p. 5; 12-1, 5—6.
Rva Karvonen, P.Makas.k. 7, 11-12,t.1622
Kerttula, Kluuvik. 6, 11-12, 5-6. P. 7563.
Kerstin Konsin, Yrjönk. 12, 12—1 4—5.
Konsin, T., Yrjönkatu 12, 10—11, 5—6, ei perj., lauv. Puhelin 1611.
Katri Lille, Aleksk.40, 10-12, 5-6, p.11605.
Alvar Lind 10-11 ja 4-5.- Yrjönkatu 8.
Lundholm, Kasarmink. 44, 11—2, 5—6.
Lyytikäinen, 11—1, ½6—½7. Yrjönkatu 10. Puhelin 5885.
Meilenius, Esplanaadink. 12, 2—3.
Nandelstadh, P.-Espl. 33, 12-2. P. 4459.
Mikael Perach,P.Espl.31,11-2,4-6,p.10046.
Puolanne, Mar.k. 16, maan.kesk.perj.12-1.
Salingre, A., Antink. 3, 11-12, puh. 778.
Sandelin, Kaivok. 12, 12-1, 5-6. P. 8005
Seppälä, Vlad.k. 12, 10-11,½6-½7, p.10827
Silvenius, G., Vlad.k.11,10-12,½6-7,p.7976
Stigell, Salma, 12-1, 6-7. Fabianink. 23.
R. Stenberg, Erott. 11, 11—1. P. 3213.
Stockus, Bulev.k.9, 11-1, ½6-½7, p. 5403
Thorman, Korkeavuorenk. 27, 11-1, ½6-½7, ei keskiviikk. ja torst. P. 25 06.
Wasenius, Bulevardink. 14, 9—10, 1—2. Puh. 1182 ja 4587; ei lauantaina.
Yks. Hammask. Unioninkatu 41, 8—9, 2—3, 7—8.
Äyräpää, P.-Espl. 5, 10—12. P. 112.

Sairaaloita ja kylpylaitoksia:
ENSI Sairaala ja Synnytyslaitos, Speranskintie 3. P.4029&8869
RÖNTGENLABORATORIO.
Mehiläinen Huvilak. 20 Sairashuone puh. 7768. Synnytysosasto puh. 7226.
Lääkk. Koneel. Parantola. Aleks.-k. 46, pr. A (P. 4200) pr. B (P. 7633)
Taskinen, Fysikaal. Hoito & Röntgenlaitos, Annank. 29 Hermo, reum. ja sisät. sähkö, kylp. val. kuumenn. y. m. hoito.
Kammion sairaala, Töölö. Tri Sivén, miest, os. 9—10. P. 760. Tri Geitlin, Topeliuksenk. 9 ½11—½12. P. 4133. (Naist. os.)
Tallbackan sairas- ja lepokoti. Töölö. Tri S. af Björkesten. Tiri Einar Runeberg.
HOITO- ja KYLPYLAITOS **BAD GRANKULLA**
Puhelin Grankullan sentraali.
Tri Einar Runeberg, vast-otto 10—12.
KUUSELAN Parantola Keuruulla. O. Heikinheimo Puh. Naislääkäri: Tri Ericson-Boije, Kasarminkatu 27, klo ½10—½11 ja 5—6.
Lepolan LEPOKOTI os. Järvenpää Puh.
MATTILAN LEPOKOTI, OITTI.
Tyynelän koti Oitissa. Puh. Augusta Lagerbohm.

Keräystoimikunta vähävaraisten keuhkotautisten hyväksi. Toimisto Bulevardinkatu 13, joka arkipäivä klo 12—4. Puh. 99 70.

Tuberkul. vastust. yhdist. asiamies Tri C. Tennberg, I.-Roopertink. 3. P. 8149

Hierojia ja voimistelijoita:
Ukko Falck, Konstantiinink. 5. P. 9515.
Fagerholm, P.-Raut.k.19C,t.3872,11-2,5-7.
Mauri Hartea, P.-Esplan.k. 35. P. 2426.
Helmi Raatikainen, Kork.v.k. 8. P. 9305.
Fiina Partio, Tehtaank. 20. Puh. 1397.
Liida Uusivuori, Konstantinink. 9 D.

Luontaisen terveyshoidon neuvoja: J. Uoti, I.-Vjert. Kulmalank.6,10-12,6-7ark.

Kätilöitä:
G. Ockenström, matkoilla maalisk.

Eläinlääkäreitä:
H:gin Eläins. (Hackman 9-12 ja 1-3 (Siltasaar. 14. P.1455
Höijer, 10—12, puh. 1022 ja 1455.
Yliopiston eläinsairaala, Ritarikatu 6, 9—11, puhelin 9624 ja 7369.

Eläinsuojelustoimisto, Fredrikink. 20. Puh. 3609. Konttoriaika klo 10—3.

Asianajajia Helsingissä:

Asianajotoimistoja
joiden omistajat kuuluvat Helsingin Asianajajayhdistykseen:

Antell & Söderhjelm, E.-Espl. 16 (Hypot.-yhd. talo), 10—4. P. 7731.
Becker & Vesamaa, omist. varatuom. Kaarlo Vesamaa. P.-Espl. 15, ½10—4. Puh. 6155 ja 1944.
Harry Bergroth, Annank. 22 A, ½10—11, 3—4; puh. 115 86.
Castrén & Snellman, omist. A. M. Lassenius ja Kaarlo Fröjdman. Aleks.k. 42, 10—½4. P. 735, 7172 ja 2279.
Jonas Castrénin Asianajotoimisto, omist. Lauri Castrén, Erottaja 4, 10—4. Puh. 1285 ja 1235.
Kaarlo Castrénin Asianajotoimisto E.Espl.k. 16, 10-4, p. 4264, 8185, 3383
Helsingin Lakiasiaintoimisto, om. Arvid Sourander, Aleksanterink. 36. 9—12, 1—½4. Puhelin 39 93.
K. V. Holma, Aleks.-k. 45. ½10—12; 1—4. P. 8576, 9822 ja 5061.
HJ. Långström, Fabianink. 29. Tav. 9—3. 6—7. Puh. 41 34.
Robert Näkki, Länsi-Heikink. 12. Av. 10—12 ja 1—4. Puhelin 93 31.
Pellinen & Niemelä (ent. Koski & Suomalainen), Mikonkatu 6. 10—4 Puh. 2335 ja 7144.
Heikki Ritavuori, Fabianink. 31, 10—12, 1—4. Puhelin 34 70.
Serlachius & Ryti, P.-Esplanaadik. 33, 10—½4. Puh. 67 65 ja 71 10.
Hannes Snellman, P.-Esplanadink. 34. Puh. 61 12; klo 10—3.
Arthur Söderholmin Lakiasiaintoimisto, E.-Esplanadik. 16, 10—4. puh. toim. 1495 ja 2939, joht. 2143.

Veikko Vartiovaaran asianajotoimisto, Aleksanterink. 15, 10—4. Puh. 47 16 ja 65 79.

Advokat A. B. Asianajo Osakeyhtiö, Sofiank. 2, 10—3. Puh. 65 74.
Aksel Alanderin Asianajotoimisto O. Y. Mikonk. 7, 9-12 ja 1-4. P. 1872 ja 4214.
Fredenberg, varat.I.-Roop.k.3,10-4,p.9556.
Herman Bergquist Mikonk. 19, 9-1 4-7 Puh. 5693.
Erikoisala rikosas., kauppa & maariitoja
Jaakko Eerikäinen Varat. Siltasa.k.5 P. 9094, 10—4.
Erikoisal. rikosas., kauppa- ja maariit.
G. Fredenberg, varatuomari, Iso-Roopertinkatu 3. 10—4. Puh. 9556.
Voldemar Haikala v. tuom. Kasarmink. 23. ½10—1, 6—7 P. 34 52.
Väinö Hakkilan (ent. Väinö Tannerin) Asianajotoimisto, Itä-Heikink. 9 (Uusi Ylioppilastalo). 10-2, 5-7. Puh. 6852, 1048.

Suomalainen Kiinteistö- ja Lakiasiain toimisto, Erottajakatu 15—17.
Hainari & Paajanen 10—1 5—7. Puhelin 37 66.

Helsingin kaupungin vähäväraisten Oikeusaputoim., Katariinank. 2, 3 kerr., klo ½10—11 e. pp., tiist. ja perj. klo 7—8 j. p. p. Telef. 77 29.

Niklas Järnefeltin Maanmittaus ja lakias. toim Lakiasiain vakin. avust. **lakit. kand. C. H. OTTO,** Länsi-Heikink. 16. Puh. 3760 Järnefelt. Puh. 3756 Otto.

Otto Kaukovaaran ASIANAJOTOIMISTO.
Erikois. rikos- & yhtiöas. Yksit. etsiviä. Mikonk. 11. ½10-2, 5-7. Puhelin 27 23.
Einari Laaksovirta Eläintarhantie 1 P.9287 Av. ½10—½1 ja 4—6
B. J. Lindelöf, 9-12, 2-4. Yrj.k.11, t. 4146.

Asianajo- ja Perimistoimisto **oy. Luottotieto** HELSINKI. MIKONKATU 6 PUH. 9990

J. E. Melartin Fredrikink. 45, 1-3. P. 6001.
Möller, Enwald & Järnefelt, Asianajo- ja Tilitoimisto. E. Espl.k. 2. Suom. talo, 10-½4. Puh. 9505.

L. K. Orraeus Aleks.k. 52, 10-1, 4-6. Puhelin 42 68.

Timo Springert, Undenmaank. 7, 10—3 ja 6—7. Puh. 9303.
Eugen Tesche Aleks. k. 40 10-4. P. 2157
Varatuom. UOTILA ja PAKKALA, E.-Esplanaatik. 10. Puh. 79 74, 10—3.
Otto Akesson, E.-Espl.k. 16, 10-4, p. 8633

Tilitoimistoja:
Juho Someri P. Rantatienk. 15. Suomen tilitoimiston omist. P. 7832. Klo 11-12 ja 4-6.

Liiketoimistoja:

JUUSELA & LEVÄNEN
Helsinki, Mikonk. 23. P. 5972, 7280. Suorittaa kaikkia kirjanpito- ja liiketehtäviä. Välittää kauppoja. Järjestää arpajaisia, laatii arpajaisanomuksia ja neuvoo kaikissa arpajaisia koskevissa asioissa.

Asianajajia Hämeenlinnassa:
Hämeenlinnan Asianajotoimisto, omist. varatuomari Niilo Aarnisalo.
Hämeen lakl- ja liiketoimisto. Puh. 23.
Kankaanpää, Hanne, Varatuomari.

Asianajajia Joensuussa:
Itä-Suom. Lakiasiaintoimisto. Joensuu.

Asianajajia Jyväskylässä:
SALOSEN & TENNBERG. Puh. 305.
Artturi Wakkolan Asianajotoimisto.

Asianajajia Kemissä:
Varatuomari ANTTI KARIKOSKI.

Asianajajia Kokkolassa:
Uno Björklund, Varatuomari, Kokkola.

Asianajajia Kotkassa:
Kotkan Asianajotoimisto. Omist. varatuomari Ake Kyander.
Aug. Rydman, varatuom. Puh. 92.
Rafael Zinck, varatuomari.

Asianajajia Kouvolassa:
Kouvolan Asianajotoimisto, omist. varat. Martti A. Eklund.

Asianajajia Kuopiossa:
Juhani Hietasalo. Varatuom. Kuopio.
V. E. KIVINEN. Varatuomari.

Asianajajia Lahdessa:
Kerppola & Tauleri, Puhelin 2 66.
Oskari Lehtonen lakitieteen kand. Lahti. Puh. 270
Varat. Mikko Louhivaara. Puh. 465.

Asianajajia Lappeenrannassa:
Lappeenrannan Asianajotoimisto.

Asianajajia Mikkelissä:
Nyberg & Attilan asianajotoimisto.
L. Puupponen, lakit. kand.
Racvaara & Muttilainen.

Asianajajia Pieksämäellä:
»Pieksämäen Asianajo- ja Välit.-toim.»
Pieksämäen Lakiasiaintoimisto. Omist. Hov. ausk. Martti Muttilainen.

Asianajajia Pietarissa:
A. Hackzell, Baseinaja 2. Puh. 181—49. Erikoisala: Oikeusasiat Venäjällä.

Asianajajia Porissa:
K. J. Inberg, varatuomari, Pori.

Asianajajia Porvoossa:
A. Tulikouran Asianajotoimisto (ent. Suomal. Lakiasiain ja välityst.)

Asianajajia Raumalla:
E. J. Eskola, varatuom. Rauma, P. 170.

Asianajajia Salossa:
Tuomaala, H., Varatuomari,

Asianajajia Savonlinnassa:
Salonen & Rainio Lakiasiaintoimisto Savonlinnassa.
Savonlinnan Lakiasiaintoimisto. Rajasalo & Nevalainen.

Asianajajia Sortavalassa:
ANTON KOTOSEN LAKIASIAINTOIMISTO, Sortavala. Tel. 38.

Asianajajia Tampereella:
Varatuomarit **Ahlman & Pulkkinen** Lakiasiaintoimisto Tampereella.
Eriksson & Grönblad Tampere. Puh. 659.
Varatuomarit Koskinen & Leiniö.
K. O. Laitinen ja Hannu Peltonen.
KAAPO MURROS, puh. 7 58.
Planting & Puha, Asianajotoim. P. 1165.
Procopé & Soivio

Asianajajia Turussa:
Jaakkola & Piintilä Turku. P. 882. Av. klo 9—4.
RIVIMÄKI & TULENHEIMO. Puh. 484 ja 945. Av. klo 9—4.
J. A. NIKKILÄ Lakit. kand. vara tuomari Turku. Puh. 270
Nestor Simola, varatuomari. P. 1752.

Asianajajia Vaasassa:
VÄINÖ HEINIÖ, varatuomari, Vaasa.
Toivo Anjalan Asianajotoimisto Vaasa. Puh. 6 94.
Hasselblatt & Boxström Vaasa
ONNI VALLINMAA, Asianajotoimisto.

Asianajajia Viipurissa:
JOH. BROFELDT, varatuomari.
Einar Hänninen, varatuom., Viipuri.
Neovius & Lyytikäinen, Viipuri. P. 391.
Martti Pitkänen, varatuom. Tel. 1560.
Vilho Sarkanen Lakit. kand. Viipuri, puh. 1556
Otto Tanner Lakiasiaintoimisto Viipurissa
Metsämies & Lumme, Tel. 7 60.
Voipion Asianajotoimisto
Viipuri, Pietarink. 12. Puh. 1554.

Matkailutoimistoja:
Matkailutoimisto P.-Espl. 31. Puh. 5908. Arkip. 10—4.

Matkustajakoteja:
Matkustajakoti »AURA»
Mikonk. 17, vast. asem. P. 6849 ja 6525.
Anglais, L. Heikink. 18. Puh. 83 98.
Heimo, Fabianink. 28 suosit. P. 6424.
Matkustajak. »Lempi», Vuorik. 4,p. 4851.
Lyyra, huon. 2 mk. alk. Ludvigink. 7. Puh. 74 19.
Matkust.-koti Osmo, L.-Ranta 12 p. 3928
Matk.-koti Rauhala, Annank. 34. P. 9933
Matkustajakoti Vellamo, Aleksanterinkatu 52. P. 68 76.
Hotel Finlandia Matkailijakoti ja Talviparantola, Punkaharju.

Pappeja:
Katso perjantai-numeroa

Suomalaisen puolueen kanslia,
Antink. 4, 2 kerros. Puhelin 5619. Avoinna klo 12—1 päiv.

Pankkeja:
Kansallis-Pankki Aleks.k. 42. Avoinna klo 10—½4.
Suom. Säästöpankki, I.Teatterik. 3. Av. 10—12 a.-p. ja 6—7, lauant. 3—4 i.-p.

Vakuutuskonttoreja:
Ensimäinen Venäläinen Vakuutus-Yhtiö. E. Esplanadink. 16. (Hypoteekkiyhdistyksen talo). Puhelin 231. **1827**
PALO vakuutus-osakeyht. **Fennia** Unioninkatu 25. Av. 10-4, lauvant. 10-3. Puh. 206 & 6193.
IMATRA Paovakuutus O.-Y. Fabianink. 14. T. 6615. Av. 10—4.
Kaleva Henkivak.-yhtiö. I.-Heikinkatu 11, konttor. klo 10—12 ja 1—4, lauant. sekä juhla aattoina 10—2. P. 1084.
Kaupunkien Paloapuyhd. irtaimistoa varten. Asiam. Karl Rindell. Fabianink. 14. P.6022.
KULLERVO Tapaturmavak. O.-Y. P. 4070. Av. 10-4 Aleksanterink. 44.
Suomen Lasivakuutus O.y. Fabianink. 31, Puh. 3 45.
Suomen Merivakuutus-Osakeyhtiö. Etelä-Makasiinik. 4. Puh. 1224 &6094
PATRIA Tapaturmavakuutus O.-Y. Unionink. 25. Puh. 14 81. Av. 10—4. Lauvant. 10—3.
POHJOLA Palovak. Osak.-Yht. Tel. 627. Aleksk. 44. Avoinna klo 10—4.
Suom. Sahanomistajain Paloapuyhdistys Unionink. 28. Helsinki. av. 10-4. Tel. 1385.
Salama Henkiv., Aleks. 15, 10—½12. 1—3 sekä paitsi ei pyhänaattoina. ½6—½7. Puh. 4107.
SAMPO Keskinäinen Vakuutuslaitos Turussa, pääasiamies H. Åkerman, Bulevardink. 14. 6Puh. 453
Skandia Palo- ja Henkivakuutusyhtiö. Schildt & Hallberg. P. Espl. k. 15. Puh. 220
SUOMI Keskin. Henkivak.-yhtio, Antink.5. Konttori avoinna klo 9—11, ½1—4 P. 4 14.
SVEA Palo- ja Henkivakuutus O.Y Puh. 228. P.Esplanaadink. 33. Av. klo 9—6.
Triton merivak. O. Y. Asiam. Helsing. Vakuutuskontt. Fabianink. 14 p. 6022 ja 1163. Axel Holmström Ankkurink. 5. P. 2924 ja 1267.
Vellamo Palovak. Oy. Vaasa. Pääasiam. Niklas Järnefelt. L.-Heikinkatu 16. P. 3760 & 7611. Kontt. aika 10—5.
Vakuutuskonttori Fabianink. 14. P. 6022 ja 1163.
Välittää kaikenlaisia vakuutuksia.

— Aikakauslehtiä on ilmestynyt: »Pellervon» n:o 1, sisältäen m. m.: Työn ja taistelun vuotta. — Minä näen maata! — Suomen sosialistien hyökkäykset osuustoimintaliikettä vastaan. III. — A. K:oja: Karjanruokinnan järjestämisestä kevättalveksi. — V. S.: Kylvösiemenen varaaminen ensi keväälsi. — Hj. S.: Vasikkain ruokinnasta nykyoloissa. — A. Lännenpää: Saadaanko ensi keväänä kasvitarhansiemeniä?

Helsingistä.

Sodan tähänastiset vaiheet.

1916.
III.
Sodan 78:s viikko.

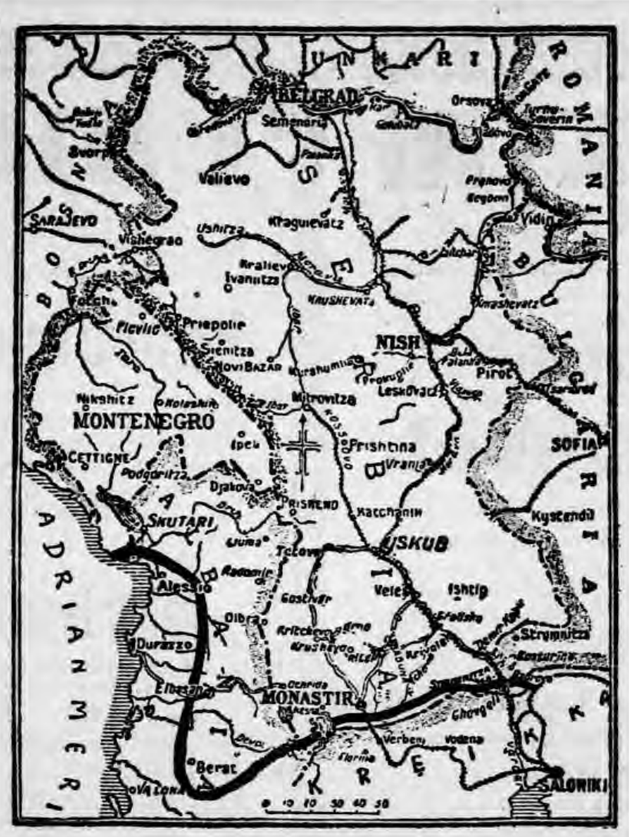

(S.H.) Viime viikon viestit ovat tärkeimmältä osaltaan koskeneet Montenegron traagillista kohtaloa.

Jo sunnuntaina saapui tieto, että itävaltalaiset olivat marssineet Cettinjeen. Kun Lovtshen-vuori Cattaron ja Cettinjen välillä oli vallattu, oli samalla Montenegron pienen pääkaupungin kohtalo ratkaistu. Lovtshen-vuori on 1,760 metriä korkea, Cettinje on sen alaisessa vuorilaaksossa, vain 672 metriä merenpintaa korkeammalla. Ja vuorelta kaupunkiin on vain 7—8 km. Niin pian kuin Itävallan kanuunat olivat saadut asemiin, oli kaupunki avuton. Suuria arvojahan ei olisi ollut hävitettävissä Cettinjessä, tuossa pikkukaupungissa, jossa kuningas vielä 19:n vuosisadan lopulla otti vastaan puheilleenpyrkijöitä ja jakeli oikeutta erään vanhan puun siimeksessä ja jonka yleiset ja yksityiset rakennukset ovat kaikki alkuperäisen vaatimattomia. Mutta se on kuitenkin maansa, vaikkapa vähäisenkin, pääkaupunki, johon on keskitettynä sen köyhä rikkaus, jota ei tahdottu jättää hyödyttömästi hävitettäväksi. Montenegrolaiset vetäytyivät senvuoksi kaupungista pois ilman taistelua. Itävallan virallisessa tiedonannossa ilmoitettiinkin sitten että »kaupunki on vahingoittumaton, väestö levollinen».

Cettinjeä ei nyt valloitettu ensimäistä kertaa. Turkkilaiset ovat vuosisatojen kuluessa useinkin pitäneet kaupunkia hallussaan. Montenegron kohtalo ei kuitenkaan riipu sen pienen pääkaupungin kohtalosta: milloinkaan ennen ei Montenegroa kokonaisuudessaan ole valloitettu. Mutta tällä kertaa saapui heti Cettinjen kukistumisen jälkeen sanoma koko Montenegron kukistumisesta. Itävaltalaiset rynnistivät näet joka puolelta: eteläsä, lännestä, idästä. Etelästä käsin samosivat he Adrianmeren rannalla olevasta Buduan satamasta ja valloittivat sen pohjoispuolella olevan 1,310 m. korkean Mainivuoren. Lovtshenin ja Cettinjen pohjoispuolelta tunkeutuivat he sekä Grahovon tienoilla että Bilekin ja Antovatsin kohdalla Herzegovinasta Montenegron rajan yli, siis noin 10 peninkulman laajuisella rintamalla. Näin suurta saartolinjaa eivät montenegrolaiset saattaneet ajatellakaan voivansa torjua, kun tämän lisäksi oli torjuttava vielä hyökkäykset Tara- ja Lim-jokien varsilla idässä. Heidän täytyi siis ryhtyä peräytymään ainoalle suunnalle, mikä vielä oli avoinna: Skutarin kautta Pohjois-Albaniaan. Meikein samanaikaisesti tämän tiedon kanssa saapui sanoma, että myöskin Skutari oli ilmeisessä vaarassa.

Sinne oli Montenegron hallitus ja arvattavasti myöskin kuningas Nikola siirtynyt, ja ennestään oli se vielä Serbian hallituksen olinpaikkana sen jälkeen kun tämä oli häätynyt maastaan pois. Mikäli sähkösanomien sekavista ja ristiriitaisista tiedoista käy päätteleminen, näyttää itävaltalaisten airut saapuneen Skutariin kehoittamaan sekä Montenegron että Serbian hallitusta antautumaan ja ainakin ryhtymään rauhanneuvotteluihin. Serbian hallitus jyrkästi keltäytyi, mutta kiirunhti samalla pois kaupungista ja koko Albaniasta Korfun saarelle, jonne sitä ennen jo suurin osa Serbian armeijan jäännöksiä, perintöruhtinas, ylipäällikkö ynnä muut huomattavimmat upseerit olivat saapuneet. Kuningas Nikola ja Montenegron hallitus sitä vastoin näkyvät jääneen Skutariin ja suostuneen rauhanneuvotteluihin. Näiden ehdoksi olivat voittajat asettaneet Montenegron armeijan aseistariisumisen ja antautumisen, vieläpä senkin että Montenegron koko miespuolisen väestön oli luovutettava nekin perintöaseensa, joita siellä maantavan mukaan joka mies kantaa ja siirryttävä, itävaltalaisten vartioimina, sodan ajaksi maansa ulkopuolelle voittajan määräämälle alueelle. Ainoastaan naiset saisivat jäädä paikoilleen. Näistä ankarista ehdoista huolimatta on virallisesti ilmoitettu Montenegron kuninkaan ja hallituksen suostuneen rauhanneuvotteluihin ja tiedettiin jo armeijan antautumisen ja aseidenriisunnan alkaneen, vieläpä itsensä kuninkaan jättäneen miekkansa itävaltalaisten ylipäällikölle kenraali v. Koewessille. Oudostuen kysyttiin, mitä kannatti enään rauhanneuvotteluihin ryhtyä, kun näin täydellisen antautumisen jälkeen kuitenkin oltiin kokonaan voittajan armojen varassa. Siihen vastattiin, että Montenegrolle oli nimenomaiseen rauhantekoon suostumisesta tarjottu suuria etuja. Sa saisi pysyä itsenäisenä valtiona, jonka vaurastumista keskusvallat suostuisivat kaikin tavoin edistämään samalla kun sen alueita tuntuvasti laajennettaisiin: koko vanha Serbia ja osa Pohjois-Albaniaa, nimenomaankin Skutari ympäristöineen yhdistettäisiin Montenegroon, joka puolestaan luovuttaisi Itävallalle ainoastaan Lovtshen-vuoren. Tosin Lovtshen on Itävallalle verrattoman tärkeä, se kun vallitsee Adrianmeren itärannikon parasta satamapaikkaa, Cattaron lahtea, johon Itävalta jo aikoja olisi sotasatamansa rakentanut, ellei Lovtshen olisi ollut Montenegron hallussa. Mutta Lovtshenhan oli nyt vallattuna. Niinpä ei itävaltalaisten Montenegrolle edulliseen rauhantarjoukseen jäänyt muuta selitystä, kuin se merkitys mikä olisi sillä seikalla, että kuningas Nikola allekirjoittamalla rauhan eroaisi suurista liittolaisistaan.

Ja tätä reklamiä näyttävät keskusvallat katsovan keskikokoisen kuningaskunnan arvoiseksi. Kieltämättä siinä kuningas Nikola on suuressa kiusauksessa. Loppulla viikkoa alkoi kuitenkin yhä tiheämpään saapua sanomia, jotka toinen toistansa itsepintaisemmin väittävät, että kuningas ei ole miekkansa jättänyt, vaan on armeijansa jäännösten kanssa vapaana ja valmistautuu jatkamaan vastarintaa nähtävästi juuri Skutarin seuduilla, joka niin ollen ei olisi vielä itävaltalaisten hallussa, vaan jota kohti päin vastoin Essad-pasha albanialaisineen ja Valonassa maihinnousseet italialaiset rientävät hänen avukseen. Oli nyt näiden jälkijuttujen laita miten hyvänsä: tosin kyllä, jos niissä on perää, kuningas Nikola ja Essad-pasha kohtaisivat toisensa kummankin elämänvaiheille niin merkittävässä Skutarissa, mutta taistelut olisivat siinäkin tapauksessa siirtyneet Albanian alueelle. Se tosiasia ei muuttuisi, että Montenegro on valloitettu ja siten kolmas pikkuvaltio saanut kokea mitä pienille saattaa merkitä väliinmeno suurten kamppailuun.

Montenegron sota on lopussa, ja vaikkapa rauhankeskustelut raukeaisivatkin, voi tästedes tulla kysymykseen vain joidenkin vähäisten montenegrolaisten osastojen — samoinkuin serbialaistenkin — osanotto mahdollisesti alkavaan Italian sotaan Albaniassa.

*

Venäjän suuri rynnistys Bukovinassa ja Galitsiassa näyttää, viime viikon varrella saapuneista virallisista tiedonannoista päättäen, joutuneen jonkunlaiseen seisaustilaan. Tosin taistellaan siellä edelleenkin suurella hurjuudella. Mutta sitä suurta läpimurtautumista, joka voisi kaartaa keskusvaltojen äärimäisen oikean sivustan ja alkaa etelästä käsin työntämään heidän armeijoitansa hajalle, ollaan tuskin lähempänä kuin kuukausi sitten näiden taisteluiden alkaessa. Venäläiset ovat koettaneet murtaa itävaltalaisten rintamaa useissa kohdin. Suurimmalla voimalla etelässä, 30 km. pitkällä, Bessarabian rajalla olevalla rintamalla Dnjesterin ja Pruthin välillä; mutta myöskin Dnjesterin pohjoispuolella Strypan ja Serethin laskupaikkain välillä ja Serethin keskijuoksun varrella. Siellä täällä ovat venäläiset vallanneet itävaltalaisten ensimäisen linjan. Mutta juoksuhautaisteluista Ranskan rintamalla on nähty, että vasta toisen linjan valtaaminen on ratkaiseva. Ja idässä näyttää sama kokemus uudistuvan kuin lännessä, viimeksi syyskuun suuren rynnistyksen aikana Champagnessa. Alussa näytti venäläisten uusi rynnistys menestyvän. Itävaltalaiset eivät päärynnäkön paikalla olleet kyllin voimakkaita. Mutta kun venäläisten ensimäinen rynnistys ei ollut johtanut täydelliseen läpimurtoon, saivat itävaltalaiset aikaa tuoda paikalle kylliksi apuvoimia, niin että sotatoimet nyt pitemmän aikaa jo ovat joutuneet samanluontoiseen seisahdustilaan kuin esim. juuri Champagnessa.

Keskusliiton voimat Balkanilla eivät ole vähentyneet. Montenegroa ei ole voitu pelastaa ja hyökkäys Salonikia vastaan on ilmeisesti alkamassa. Onpa luultavaa, että myöskin tämän viikon sotatapahtumat pitävät huomion yhä keskitettynä Balkanille.

KYLÄKIRJASTON KUVALEHDEN
A-sarjan
tammikuun numero
on ilmestynyt ja sisältää:
A. W. Koskimies. — Jean Sibelius. — Urheilta ja iloa. Mietelmäkirjoitus. — *Englantilaiset Egyptissä.* — *Torniojärvellä* (kirj. ja kuvitti **Esther Hjelt-Cajanus**). — Alkuluku pitemmästä, jännittävästä kertomuksesta *Velkaa*, jonka kirjottajaa **Hanna Söderlund-Hammaria** pidetään yhtenä Ruotsin huomattavimmista nousevista kirjallisista kyvyistä.
Runsas kuvitus!
Lehteä seuraa
LASTEN KUVALEHTI
kooltaan entistä suurempana.
Tilaushinta ainoastaan 2 mk. 50 p.
Tilauksia vastaanotetaan Helsingissä telef. 31 03, jolloin maksu käydään perimässä kotoa. Maaseudulla käännyttäköön postikonttorien ja asiamiesten puoleen. (S.L. 1535) 943.

Siroimmat
Kihlasormukset
ilman juotossaumaa
ostetaan varmasti
huokeammalla
Suomen Kultaseppä O.-y:ltä
Aleksanterink. 15
(Mikonkadun kulmassa).
Turku Aurak. 12. Tampere Kauppak. 8
— Suurin varasto Suomessa. —

Andrée-järjestelmä Suomeen.

On tunnettua, että Ruotsissa viime vuosina on otettu käytäntöön periaatteellisesti uusi menettely taistelussa sitä turmiota vastaan, jota väkijuomain käyttö niin runsaasti tuottaa laajoissa yhteiskuntakerroksissa. Sillaikaa kun mielipiteet yleisen kieltolain suotavuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta, jopa mahdollisuudestakin vielä ovat läntisessä naapurimaassammekin jyrkästi erilleen käypiä, on siellä tehty yritys vähemmän jyrkällä, mutta omalla tavallaan kuitenkin vakavalla järjestelmällä käydä estämään alkoholijuomain ilmeisesti tuhoisaa käyttämistä. Tämä järjestelmä esiintyy yksityiskohdissaan erilaisissa muodoissa. Huomattavimmat niistä ovat tunnetut suunnittelijainsa ja kehittäjäinsä Andréen ja Brattin nimillä. Edellinen, joka on voimassa Göteborissa, on rajoituksissaan lievempi, jälkimäinen, Tukholmassa noudatettu on ankaramp. Mutta periaate on sama. Tämä on siinä, että juovuttavain juomain myynnin tulee tapahtua ainoastaan n.s. yksilöllisen myyntitarkastuksen yhteydessä. Näiden juomain kauppa, jotka yleisen tunnustuksen mukaan saavat aikaan niin paljon yhteiskunnallista turmiota, on järjestettävä siten, ettei niitä ilman muuta anneta kelle tahansa ja kuinka paljon tahansa. Vaan niitä myytäessä on koetettava valvoa, etteivät juomat joudu sellaisten käsiin, joista on syytä olettaa, että he niitä käyttämällä tuottavat itselleen, lähimmilleen ja yhteiskunnalle kieltämätöntä turmiota.

Yleinen katsantotapa, johon tämä järjestelmä perustuu, on lyhyesti sanottuna se, että alkoholipitoisten juomain käyttö tuottaa erilaisia vaikutuksia käyttäjäin yksilöllisten ominaisuuksien ja elämänolojen mukaan, jonka vuoksi yhteiskunnan myös on suhtauduttava tähän käyttöön eri lailla, mainituista seikoista riippuen. Nämä voivat toisissa tapauksissa olla niin onnelliset, väkijuomain käyttö voi toisten yksilöjen puolelta olla niin »kohtuullista», ettei siitä käyttäjille eikä yhteiskunnalle synny mainittavaa tai ainakaan suurempaa turmiota, kuin mitä monet muut ehkä itsessään vähemmän järkiperäiset, mutta ihmisten tottumuksiin kuuluvat elämäntavat, kuten tupakan, kahvin y.m. narkoottisten ja kiihoittavain nautintoaineiden käyttö tuottaa. Mikäli väkijuomia haluavain henkilöiden yksilöllisten ominaisuuksien, tapojen ja yleisten elämänolojen voidaan otaksua olevan sellaiset, että heidän väkijuomakäyttönsä tulee olemaan tätä yhteiskunnan kannalta ainakin suhteellisesti vaaratonta laatua, ei yhteiskunnalla tämän katsantotavan mukaan ole riittävää syytä, ei ainakaan pakottavaa tarvetta käydä siihen epäkiitolliseen ja vaikeaan tehtävään, jota tietäisi yritys kokonansa estää alkoholijuomain saanti nautintotarkoituksiin. Mutta kun toiselta puolelta on kieltämätön tosiasia, että hyvin lukuisissa tapauksissa väkijuomia haluavain yksilölliset ominaisuudet ja elämänolot ovat sitä laatua, että nämä juomat tuottavat käyttäjillensä ja yhteiskunnalle ilmeistä sekä aineellista että siveellistä turmiota, niin on välttämätöntä koettaa mahdollisuutta myöten estää väkijuomain joutumista sellaisten käsiin, joiden hallussa ne tulisivat tällä tavalla käytetyiksi.

Myönnettäköön, että tämmöinen vuohien ja lampaiden erottaminen ei ole helppo tehtävä. Järjestelmän kannattajat voivat siihen syyllä vastata, että sellaisten suurten yhteiskunnallisten pulmien kuin alkoholikysymyksen ratkaiseminen, jossa oikeastaan on taisteltava ulkonaisin keinoin ihmisten sisällistä heikkoutta vastaan, aina on täynnä suurimpia vaikeuksia. Joka tapauksessa on, kuten sanottu, Ruotsissa tehty vakavia yrityksiä tämän uuden väkijuomapolitiikan sovelluttamiseksi käytäntöön. Niistä järjestelmistä väkijuomaturmion torjumiseksi, jotka Europassa toistaiseksi ovat voineet taistella itsensä voittoon, tämä ruotsalainen myös lienee tunnustettava pisimmälle meneväksi rajoitusten tiellä. Sen oivallisuudesta oltanee tosin varsinkin molemmilla äärimmäisillä tahoilla kaikkea muuta kuin vakuutetut. Mutta kieltämätöntä on, että yksilöllisen myyntitarkastuksen järjestelmä Ruotsissa jo on saanut hyväksymisen laajalti maan valistuneessa mielipiteessä ja yhtä epäilemätöntä näyttää olevan, että sen so-

Kotimaista tavaraa!

O.Y. Oxygenol A.B.
OXYGENOLIA

suosittelevat lääkärit ja hammaslääkärit suun ja hampaiden hoitoon ja puhdistamiseen.

OXYGENOL vaikuttaa antiseptisesti, koneellisesti puhdistavasti.
OXYGENOL valkaisee huonoväriset hampaat.
OXYGENOL poistaa pahan hajun suusta.
OXYGENOL parantaa haavat ja ehkäisee verenvuodon.
OXYGENOL on ajanmukaisinta ja viattominta puhdistusainetta.
OXYGENOL ia ei tule pitää tavallisena vetysuperoxidina, joka on haihtuvaa ia epäpuhdasta.
OXYGENOL on kemiallisesti puhdas tuote ja hyvänä pysyvä aineyhdistelmä.

Siitä on saatavana apteekeista ja rohdoskaupoista ja valmistaa siitä Farm. kemiallinen tehdas »Medica» Helsingissä.

SÄHKÖ- johtotöitä ja -korjauksia vastaanotetaan. Tarpeita, lasikupuja, siltysrautoja, keittokojeita, johtotarpeita ja virtaasäästäviä lamppuja myy edullisimmin ja halvimmalla **Helsingin Sähköjohtotyö Osakeyhtiö** (S.I.1594)935 Kasarminkatu 27. Puh. 916.

Palovakuutus-Osakeyhtiö IMATRA myöntää **palovakuutuksia** ja **lasivakuutuksia** edullisilla ehdoilla ja erittäin halvasta vakuutusmaksusta. Yhtiön pääkonttori on Helsingin Pörssitalossa, Fabianinkatu 14 ja telef. 69 15. 1

SALAMANDRA Sota-, palo- ja merivakuutuksia. Erottajak 13. Puhelin 27 89.

veltaminen väkijuomakauppaan on tuottanut tuntuvaa juoppouden ja sen tuhoisain seurausten vähentymistä. Tuon tuostakin on meidänkin sanomalehdistöstämme saatu lukea numerotietoja, jotka tätä osottavat. Väkijuomain myynti on vähentynyt, juopumuksesta pidätettyjen luku on vähentynyt, juovuksissa tehtyjen rikosten luku vähentynyt j.n.e.

On ollut tunnettua, että viime aikoina meilläkin on kiinnitetty huomiota tähän naapurimaan uuteen väkijuomapolitiikkaan. Maamme monopoliyhtiöiden kunniaksi näiden liikkeiden pitämä edustajakokous otti puheeksi ruotsalaisen yksilöllisen myyntitarkastuksen käytäntöönpanon meilläkin, antaen asian edelleenvalmistamisen vakinaisen komiteansa tehtäväksi. Ja kuten eilen kerrottiin, on tämä komitea nyttemmin tehnyt tätä tarkoittavan täydellisen ehdotuksen.

Mille kannalle väkijuomapulman opulliseen ratkaisemiseen nähden tahtoneekin asettua, ei nähdäksemme voi olla eri mieliä siitä, että tätä ehdotusta on tervehdittävä suurimmalla tyydytyksellä. Se on ilahduttava ensiksikin sen vuoksi, että se todistaa maamme monopoliyhtiöiden tahtovan ottaa todella vakavalta kannalta tehtävänsä olla mitä niiden tulee olla: laitoksia, joiden asiana on toimia väkijuomaturmeluksen estämiseksi. Se on ilahduttava myös siksi, että se osottaa maassamme olevan muuallakin kuin varsinaisen n.s. raittiusväen keskuudessa halua näinä seisauksen ja lamaannuksen aikoina, jolloin kaikki lainsäädäntö on fukossa, tehdä jotakin käytännöllistä taistelussa juoppoutta vastaan. Ja se on ilahduttava sen vuoksi, että meillä Suomessakin täytyy olla lupa odottaa tämän uuden järjestelmän soveltamisesta jotakin samanlaista hyötyä kuin järjestelmän kotimaassa.

Tosin olot meillä, kuten monopoliyhtiöiden komitea huomauttaa, monessa suhteessa ovat epäedullisemmat. Tosin myös itse se järjestelmän muoto, joka ehdotetaan meillä käytäntöön pantavaksi, on laadittu suhteellisesti lievän esikuvan mukaan, vaikkakin sitä jonkun verran täydentämällä. Voikin niin ollen olla eri mieliä komitean ehdotuksen yksityiskohdista. Mutta suuri pääasia jää jäljelle, joka on se, että maamme monopoliyhtiöt nyt valmistautuvat ottamaan uuden, entisiä verrattomasti ratkaisevamman ja, kuten täytyy toivoa, myös niitä tehokkaamman askeleen toimintansa järjestämiseksi raittiusystävälliselle kannalle. Ja kun kehoitus tähän on lähtenyt näiden laitosten omasta keskuudesta ja kun se nyt esiintyy niiden pätevimpäin luottamusmiesten ehdotuksena, ei tarvinne kauan odottaa, vielä vähemmän epäillä sen toteuttamista.

— **Aikakauslehtiä on ilmestynyt:** Valvojan tammikuun-numero on ilmestynyt sisältäen seuraavat kirjoitukset: »Uudelle vuodelle», kirj. Zach. Castrén. — »Hallitsija kansansa keskuudessa», kirj. Kaarlo Blomstedt; aiheena on Suomen kansanedustuksen muistovuosi. — »Tuntematon vaskikautinen kulttuuri», kirj. A. M. Tallgren; kirjoituksessa, joka on valaistu 9 kuvalla, tehdään selkoa viimeaikaisista Kaukasus-vuorien Kubanin alueella tehdyistä hautalöydöistä, jotka näyttävät meille tähän asti kokonaan tuntemattoman kulttuurin. — Otteita kahdesta Ida Aalbergin kirjeestä, v:lta 1880 ja v:lta 1893. — Katkelma John Miltonin »Kadotetusta paratiisista», suomentanut ja esipuheella varustanut Toivo Vallenius. — Katsausosastossa Fredr. J. Lindström kirjoittaa syyskauden taidenäyttelyistä, ja kirjallisuusosasto sisältää kirja-arvosteluja. Ulkomaankatsauksessa nimim. K. R. B. käsittelee rauhankysymystä ja sodan päämääriä, yhteisen rauhan edellytyksiä ja Englannin asevelvollisuuskysymystä. — Otsakkeella »Suomi ulkomailla» sejostaa nimim. K. G. äskettäin Englannissa ilmestynyttä Arthur Readen teosta »Finland and the Finns». — Osastossa »Tietoja eri aloilta» esittää Arvi Grotenfelt »Muutamia piirteitä filosofisista aatesuunnista Kristianian yliopistossa».

Valtionrautatiet.

Marraskuun liikennetulokset.

Kuten lehdessämme tuonoin mainittiin, nousivat viime marraskuun tulot 8,015,000 markkaan, s. o. 3,425,000 markkaa korkeammalle kuin vastaavana aikana v. 1914.

Tästä suuresta lisääntymisestä tuli henkilöliikenteen osalle 561 tuh. mk., nim. matkustajapileteistä 395,000 mk. enemmän kuin 1914-vuoden marraskuussa ja muusta henkilöliikenteestä (ylim. junista, ruumiista, matkatavarasta, koirista, vangeista y. m.) lisäännystä 166,000 mk.

Tavaraliikenteen tuloutetut tulot lisääntyivät, ed. vuoden marraskuuhun verraten, 617,000 mk. Tähän ei ole kumminkaan laskettu yhdysliikennetuloja, joista vasta myöhemmin on tietoja saatavissa. Kotimaisen tavaraliikenteen tulojen lisäyksestä johtuu 352,000 mk. rahtitavaran kuljetuksesta, 124,000 mk. pikatavarasta, 4,000 mk. paketeista, 48,000 mk. eläinten kuljetuksesta ja 3,000 mk. ajoneuvoista.

Jäännös yllämainitusta suuresta lisäyksestä johtuu ylimääräisistä ja sekatuloista sekä, suurimmaksi osaksi, yhdysliikenteen käteistuloista (ennen tilinselvitystä).

1915-vuoden 11 ensi kuukautena ovat rahatulot olleet 70,723,000 markkaa, nousten edellisen vuoden vastaavan ajan tuloja 19,251,000 mk. suuremmiksi. Huomattavinta lisääntymistä osottavat tulot: rahtitavarasta 8,362,000 mk., pikatavarasta 996,000 mk. ja matkatavarasta 126,000 mk. sekä vähennystä varsinkin tulot 1—3 lk. matkustajista 1,320,000 mk., paketeista 44,000 mk. ja ajoneuvoista 26,000 mk. Tässä on kuitenkin taas huomattava että yhdysliikennetulot eivät ole tähän luetut, vaikka niitä kassaraporttien mukaan (ennen tilitystä) on noin 8,000,000 mk.

Menot nousivat viime marraskuussa 1,382 tuh. mk. korkeammalle kuin edellisen vuoden vastaavassa kuussa. Varsinkin olivat entistä suuremmiksi nousseet menot veturien polttoaineista (500,000 mk.) ja liikkuvan kaluston kunnossapidosta (125,000 mk.). Muu lisäys johtui palkkain noususta.

Marraskuun menot kolmena viime vuotena ovat jakaantuneet eri osastoille seuraavasti (tuhansin markoin):

	v. 1915	1914	1913
Päähallinto ja tolmisto-os.	246	194	295
Liikenneos.	1,635	1,200	1,200
Rataosasto	468	379	436
Koneosasto	2,079	1,273	1,305
Yht.	4,428	3,046	3,236

Tammikuun alusta marraskuun loppuun ovat menot ed. vuoden vastaavaan aikaan verraten lisääntyneet 6,453,000 mk, jakautuen eri osastoihin seuraavasti (tuhansinmarkoin):

	v. 1915	1914	1913
Päähallinto ja toimisto-os.	2,894	2,666	2,657
Liikenneos.	15,353	13,208	12,486
Rataosasto	7,441	7,200	7,050
Koneosasto	18,226	14,387	14,070
Yht.	43,914	37,461	36,263

1,000 vaununakselikilometriin verraten olivat menot samana aikana:

	1915	1914	1913
Pään. ja toimisto-os.	4.06	4.87	5.16
Liikenneos.	21.55	24.11	24.25
Rataosasto	10.45	13.14	13.69
Koneosasto	25.59	26.26	27.33
Yht. Smk.	61.65	68.38	70.43

Suurimmat lisäykset, ed. vuoden 11 ensi kuukauteen verraten, olivat seuraavissa momenteissa: Veturien polttoainekulutus 2,654,000 mk., liikenneosaston palkkausmenot 1,917,000 mk., koneosaston s:n 736,000 mk., lumenluonti 262,000 mk., vaunujen kunnossapito 222,000 mk., rataosaston palkkausmenot 220,000 mk. ja veturien kunnossapito 212,000 mk. Huomattavinta vähennystä osottivat menot huoneorakennuksista, 255,000 mk. ja toimistoosaston palkkausmenot, 23,000 mk.

Kansallismuseo

avataan maanantaina t. k. 31 p.

Muinaistieteellinen toimikunta on päättänyt, että Kansallismuseo avataan yleisön nähtäväksi maanantaina t. k. 31 p. Museon aukioloajoista y. m. tullaan tuonnempana antamaan lähempiä tietoja.

Tupakkavero.

(S.H.) Senaatin korkeimpaan paikkaan lähettämässä alistuksessa veron voimaansaattamisesta tupakalle ehdotettaneen, että tupakkavero korotettaisiin 50 %:illa nykyisistä voimassa olevista tupakan tullimääristä.

Alistukseen ei ole vielä tullut vastausta.

— **Koululaitos.** Neiti H. E. Bergh on nimitetty Oulun suomalaisen tyttökoulun laulunopettajattareksi.

Viljan tuonti Suomeen.

Venäläisessä kauppaministeriön sanomalehdessä kehoitetaan tuontia lisäämään.

(S.H.) Kysymyksestä: »Onko Suomi saanut ensimäisen sotavuoden kuluessa tarpeellisen määrän viljaa», kirjoittaa »Torg.-Pr. Gasetassa» A. Broschniovskij.

Viime aikoina on sanomalehdissä ilmestynyt kirjoituksia, joissa viitataan siihen, että venäläisen viljan vienti Suomeen sodan aikana ollut hyvin suuri ja kohoaa yli Suomen tarpeen, sekä lausutaan julki pelko, että osa tästä viljasta voi joutua vihollismaihin. Tällaisten kirjoitusten johdosta voidaan lausua seuraavaa: Tieto liiallisesta viennistä Suomeen ei vastaa todellisuutta ja toiseksi — sodanaikuinen viljanviennin lisääntyminen Suomeen, jossa ennen sotaa käytettiin suuressa määrässä saksalaista viljaa, on Venäjän etujen mukaista.

Kuten kirjoitukseen liitetyt numerot osottavat, on kaikkien tärkeimpien viljatavarain vienti ensimäisen sotavuoden kuluessa suuresti vähentynyt, lukunoottamatta vehnää, maltaita ja herneitä, peruna- ja ohrajauhoja. Kaikkia viljatuotteita on sodan aikana tuotu Suomeen yhteensä 277,433 tonnia. Koska edellisenä vuonna tuotiin 441,097 tonnia, on vähennys 163,664 tonnia eli yhteensä 9,985 tuhatta puutaa.

Sodan aikana on varsinkin rukiiden ja ruisjauhojen, vehnäjauhojen, maltaiden, perunajauhojen ja herneiden tuonti Venäjältä Suomeen lisääntynyt; muun viljan tuonti sen sijaan vähentynyt. Enimmin on lisääntynyt vehnäjauhojen (lisäys 49,554 tonnia), rukiiden (lisäys 24,537 tonnia) ja ruisjauhojen tuonti (lisäys 11,052 tonnia). Kaikkien näiden tuotteiden tuonti Venäjältä kohosi yhteensä 80,913 tonniin eli 4,936 tuh. puutaan.

Ensimäisen sotavuoden kuluessa ei siis Suomen viljatarve tullut tyydytyksi, vaikka Venäjältä tuotiinkin enemmän kuin edellisenä vuonna, koska tuonti ulkomailta melkein kokonaan lakkasi.

Vilja käytettiin kokonaan Suomen omiin tarpeisiin, paitsi hyvin pientä määrää, (3,058 tonnia) joka vietiin maasta erityisellä luvalla.

Keisarikuntaan matkustettaessa annettavat ololiput.

Kenraalikuvernöörin kiertokirje.

Kenraalikuvernöörinkanslia on ilmoittanut kiertokirjeellä Viipurin läänin kuvernöörille, että on sattunut tapauksia, jolloin poliisiviranomaiset ovat antaneet Suomen kansalaisille oleskelua varten keisarikunnassa uusia ololippuja ennen kuin lipunsaajat ovat palautaneet heille aikaisemmin annetut ololiput (passit) vieläpä ennen kuin niiden määräaika on umpeen kulunut.

Ilmoittaen edelläolevasta on kenraalikuvernöörinkanslia pyytänyt läänin kuvernöörin huomauttamaan alaisilleen poliisiviranomaisille, että antaessaan kysymyksessä olevia ololippuja heidän tulee ehdottomasti valvoa, ettei kukaan paikkakunnan asukkaista tulisi saamaan enempää kuin yhden ololipun (passin) oleskelua varten keisarikunnan muissa osissa.

Tämän kiertokirjeen on kuvernööri lähettänyt kaikille läänin kruununnimismiehille ja poliisilaitoksille tiedoksi ja noudatettavaksi.

Pietarin rautatieasemain tavaravarastot.

Purkamiseen päätetty ryhtyä viipymättä.

(S.H.) Pietarin rautatiesolmun purkamiskomitea on päättänyt viipymättä ryhtyä tyhjentämään Pietarin kaikkia rautatieasemia, m. m. Suomen asemaa, rautateiden ja kaupungin kuorma-ajuriston avulla ja perustetaan tässä tarkoituksessa kullekin asemalle erityinen toimisto ajurien ja automobiilien tilauksia varten, kertoo N. Vremja.

Aikakauslehtien julkaisuoikeus.

Senaatin oikeusosasto on, kumoten hovioikeuden päätöksen, käskenyt painoylihallitusta ryhtymään toimenpiteisiin fil. kand. F. A. Hästeskon toimittaman ja Mercatorin kirjapainossa painetun aikakauslehden »Kotiseudun» estämiseksi ilmestymästä, koska Hästesko ei ollut voinut todistaa saaneensa painoylihallitukselta lupaa sanotun aikakauskirjan julkaisemiseen.

— **Kouluylihallitus.** Siitenkun senaatti on oikeuttanut koulutoimen ylihallituksen kutsumaan jonkun piiritarkastajan apujäsenekseen, on ylihallitus kutsunut ja määrännyt Savonlinnan piirin kansakouluntarkastajan A. Karvosen olemaan mainittuna apujäsenenä toistaiseksi ja korkeintaan ensi maalisk. 1 p:ään.

Kunnanlääkärien palkkaus.

Kunnat eivät ole velvolliset vastaamaan valtioavusta lääkärien palkkauksessa.

Vuonna 1913 valitti Kangasniemen kunnanlääkäri, lääketieteen lisensiaatti K. A. Kartio läänin kuvernöörille siitä, ettei Kangasniemen kunta ollut hänelle suorittanut kunnanlääkärin palkkana vuodelta 1912 muuta kuin 3,000 mk. jättäen palkkaan kuuluvan 1,500 mk. suuruisen valtioavun maksamatta siitä perusteella, ettei v. 1912 alusta lähtien saatu enää valtioapua kunnanlääkärien palkkaamiseen. Asiasta antamallaan päätöksellä velvoitti kuvernööri Kangasniemen kunnan valittajalle valituksenalaisen eränkin suorittamaan huolimatta siitä, ettei kunta ollut valtioapua saanutkaan.

Tästä kuvernöörin päätöksestä valitti kunta sitten senaattiin, anoen kuvernöörin päätöksen kumoamista. Valituksen johdosta on senaatti nyttemmin päätöksensä antanutkin ja kumonnut kuvernöörin päätöksen sillä perusteella, ettei kuntaa voida katsoa velvolliseksi vastaamaan muusta kuin siitä osasta, minkä kunta on suoranaisesti omana palkkanaan sitoutunut lääkärille suorittamaan.

Samallaisen päätöksen on senaatti antanut piirilääkäri A. K. Oker-Blomin ja Pieksämäen kunnan välisessä asiassa, jossa tohtori O.-B. niinikään vaati Pieksämäen kunnan velvoittamista suorittamaan itselleen valtioapuna saamatta jääneen palkkansa vuodelta 1912, jonka määrän kuvernöörinvirasto oli samalla tavalla velvoittanut Pieksämäen kunnan suorittamaan valittajalle.

— **Kansakouluntarkastajat.** V. t. kansakouluntarkastajat Jaakko Laurila, O. Erkkilä ja A. Salokannel ovat määrätyt edelleen ensi helmik. 1 p:stä lukien toistaiseksi ja korkeintaan 6 kk. hoitamaan, Laurila Alavuden, Erkkilä Forssan ja Salokannel Kuopion piirin kansakouluntarkastajanvirkaa.

Savonlinnan piirin kansakouluntarkastajalle A. Karvoselle on myönnetty virkavapautta t. k. 20 p:stä tulevan maalisk. 1 p:ään sijaisenaan kansakoulunopettaja A. Havulinna.

— **Lääninhallitukset.** Venäjänkielltä täysin taitavan ylimääräisen esittelijän palkkaamiseksi Uudenmaan läänin lääninhallitukseen 4 kuukauden ajaksi, tämän vuoden alusta luettuna, on senaatti myöntänyt yhteensä 1,600 mkaa.

Kuopion läänin lääninhallituksen viimevuotisiin tarverahoihin on senaatti myöntänyt 2,526 markan lisän.

— **Kaupunginviskaalit.** Senaatin prokuraattori on nimittänyt Turun kaupungin toiseksi kaupunginviskaaliksi Joensuun kaupunginviskaalin Frans Josef Klemetin.

Toimenpiteitä hevosten salakuljetuksen ehkäisemiseksi.

(S. H.) Siitenkuin senaatti t. k. 4 p. on määrännyt, ettei hevosia saa kuljettaa rautateitse Seinäjoen aseman ja Tornion kaupungin välillä ilman asianomaisen kuvernöörin lupaa, on Oulun läänin kuvernööri katsonut tarpeelliseksi hevoskaupoista ja hevosten kuljetuksesta erinäisissä osissa Oulun läänin noudatettavaksi antaa seuraavat lähemmät määräykset:

Ajaessaan hevosella tahi hevosia kuljettaessaan Siikajoen pitäjässä, Revonlahden kappelissa ja Hailuodon pitäjässä Salon kihlakuntaa, koko Oulun kihlakunnassa lukuunottamatta Taivalkosken ja Kuusamon pitäjiä, koko Kemin kihlakunnassa lukuunottamatta Kemijärven ja Kuolajärven pitäjiä sekä Muonionniskan, Enontekiön ja Kittilän pitäjissä Lapin kihlakuntaa, tulajajan, kun ajo tahi kuljettaminen tapahtuu oman kunnan alueen ulkopuolella eikä koske holhkyydytystä sekä Kemin ja Lapin kihlakunnissa myös oman kuntansa alueella, olla varustettuna poliisilaitoksen tahi nimismiehen hevosen omistajan nimeen antamalla todistuksella siitä, ettei matkan tarkoituksena ole luvaton hevoskauppa; ollen todistuksessa mainittava hevosen ikä, korkeus, väri ja sukupuoli. Tämä todistus on vaadittaessa näytettävä poliisi- ja tullipalvelijoille; ja on se annettava lunastuksetta sekä korkeintaan 6 kuukauden ajaksi.

Edellämainituissa osissa tätä lääniä tulee ostajan tapahtuneesta hevoskaupasta ilmoittaa poliisilaitokselle tahi nimismiehelle sekä ostopaikalla että sillä paikkakunnalla, johon hevonen viedään, maaseudulla 6 päivän ja kaupungissa 24 tunnin kuluessa kaupan tahi paikkakunnalle tulon jälkeen; eikä näillä paikkakunnilla hevosta saa ostaa tuntemattomalta henkilöltä tahi myydä tuntemattomalle henkilölle eikä myöskään toisessa kunnassa asuvalle ilman nimismiehen tahi poliisikamarin antamaa kirjallista lupaa.

Poliisilaitosten ja nimismiesten niillä paikkakunnilla, joita nämä määräykset tarkoittavat, tule pitää tarkat luettelot sekä annetuista todistuksista et. tä tehdyisä ilmoituksista; ja saavat poliisiviranomaiset pidättää niitä, jotka eivät noudata näitä määräyksiä, hevosineen, kunnes ajajasta ja matkan tarkoituksesta tarpeellista selvyyttä saadaan.

Rikkomukset näitä määräyksiä vastaan rangaistaan hallinnollista tietä.

— **Uusi liikenneväylä Norjaa ja Suomen välillä.** (S.H.) Aftonbladeille sähköitetään Kristianiasta: Hallituksen myöntämä tavarainkauttakuljetus Kirkenäsin kautta Suomeen on nyt täydellecen järjestetty. Noin 1,000 hevosta on käytettävä kuljetettaessa tavaroita Rovaniemelle.

Jo nyt on paikalla huomattavissa suurta eloisuutta. Niinpä on sähkösanomatoimistossa liikenne lisääntynyt niin suuressa määrin, että on katsotu tarpeenvaatimaksi lisätä työvoimia.

— **Sodassa olevat.** (S.H.) Stanislain 3 l. merkin ovat saaneet vänr. D. Cajander ja luutn. V. Beck; Vladimirin 3 l. miekk. everstit Viktor Conradi, V. Averburg ja J. von Burmeister; Annan 3 l. miekk. ja nauh. luutn. S. Leidenius, v. Schroeder ja vapaahra M. Wragel; Annan 2 l. vänr. Fr. von Samson-Himmelstierna ja kapt. Albert Malmgren.

Everstiluutnantista on ylennetty everstiksi Bergenstråhle; luutnantista alikapteeniksi Feldenkreutz; ratsumestarista everstiksi vapaahra Rosen.

Korkein suosio on lausuttu Ossovetsin linnoitustykkiväessä everstiluutn. Dittmarille. — R. Inv.

— **Kuolleita.** Eilen kuoli 66-vuotiaana entinen koneenkäyttäjä Herman Karlsson. Lähinnä suree häntä leski.

T. k. 18 p. kuoli 79-vuotiaana Oulussa neiti Maria Sofia Niska.

T. k. 18 p. kuoli 83-vuotiaana Antreassa leskirouva Augusta Andersson. Lähinnä surevat häntä lapset ja lastenlapset.

T. k. 16 p. kuoli 51-vuotiaana Simbirskissä professori, insinööriteknologi Konstantin Dementjeff. Hän oli syntynyt Helsingissä. Lähinnä surevat häntä leski ja lapset.

Torstaina kuoli Keravalla sydänhalvaukseen insinööri Carl Gustaf Hansen, 62-vuotiaana. Insinööri H. tuli v. 1883 vanhemmaksi apulaisinsinööriksi Helsingin rakennuskonttoriin. V. 1892 Helsingin vesijohtolaitosta järjestettäessä tuli insinööri Hansen konttorin ensimäiseksi päälliköksi, mistä toimesta erosi v. 1904, muuttaen silloin Keravalle, missä on senjälkeen asunut. Vainajaa jäivät suremaan kasvattityttär ja sisar.

Keskiviikko-aamuna kuoli Kemissä kauppias Frans Arvid Mathias Hackzell parhaassa miehuuden iässä, 38:lla ikävuodellaan, pitemmän aikaa sairastettuaan hiuttavaa tautia. Nuorena kävi hän kultasepän opin ja suoritti myöhemmin kurssin Tukholman kauppakoulussa. Työskenneltyään lyhyemmän ajan veljensä paperipuun vientiliikkeessä perusti hän 1908 oman lyhyttavaraliikkeen. V. 1913 muodostettiin se osakeyhtiöksi, jonka osakkeet suurimmaksi osaksi kuuluivat H:lle ja hänen veljelleen, konsuli John Hackzelille.

Luonteeltaan oli hän ystävällinen ja hilpeä, jonka vuoksi oli toveripiireissä suuresti suosittu. Vainajaa suree lähinnä vaimo, synt. Nilsson, 3 pientä poikaa ja veli.

Torstaina kuoli Mikkelin lääninsairaalassa läänin metsästysseuran ampumaradan vartija, työmies Josef Eronen 55 vuoden ikäisenä. Kaipaamaan jäivät leski ja lapset.

— **Sanomalehdet.** »Viikkolehti» niminen kaunokirjallinen lehtiyritys on lakannut ilmestymästä. Vain tämän vuoden ensimäinen numero ennätti ilmestyä ja 2 viime vuoden näytenumeroa.

»Kyminlaakso» siirtyi tämän vuoden alusta osakeyhtiöltä hra Palmroth-Vasunnan yksityisomaisuudeksi. — E. Simi.

Juomaveden hankinta Helsinkiin.

Kaupunginvaltuuston valmisteluvaliokunta ehdottaa valtuustolle, että asetettaisiin kuusimiehinen komitea valmistelemaan hra af Forselleksen tekemää esitystä erityisen juomavesijohdon rakentamisesta kaupunkiin. Valtuusto valitsisi tähän komiteaan kolme, rahatoimikamari, työlautakunta ja teknillinen lautakunta kukin yhden jäsenen. Valtuuston puolesta ehdotetaan komiteaan hrat af Forselles, Aschan ja Idman.

Uimahalli- ja voimistelutalokysymys.

Helsingfors Gymnastikklubb on anonut kaupungilta, että joko tontit n:t 9 ja 11 Kaisaniemenkadun (Murtokadun) varrella annettaisiin klubin käytettäväksi tahi sen johtokunnan ja kaupungin työlautakunnan tehtäväksi annettaisiin yhdessä laatia sellainen ehdotus, että Unioninkadun ja Puutarhakadun kulmauksessa oleva alue (Kaisaniemenpuistosta erotettu kolmio) saataisiin käytää siten, että yksityinen yhtiö voisi siihen rakentaa uimalaitoksen, ajanmukaisen voimisteluhuoneuston sekä yksityisiä liike- ja asuinhuoneustoja käsittävän rakennuksen. Kaupungin työlautakunta, jonka lausuntoa anomuksesta on pyydetty, on asettanut erityisen valiokunnan asiata valmistelevasti käsittelemään. Valiokuntaan kuuluvat arkkitehti A. Lindgren, konsuli K. Stockmann ja kaupungingeodeetti V. O. Lille.

Työväenopistojen talokysymys.

Kuten jo aikaisemmin olemme kertoneet, on kaupunginvaltuuston asettama valiokunta päättänyt ehdottaa, että Kalliossa varatulle työväenopistotontille rakennettaisiin talo ainoastaan suomalaista työväenopistoa varten ja ruotsalaisen työväenopiston tarpeeksi sisusiettaisiin uudelleen Rikhardinkadun varrella olevan kirjastotalon toinen kerros. Valiokunnan mielestä sopii opistolle varattu tontti erinomaisen hyvin suomalaiselle opistolle, sillä paikka tulee yhä enemmän ja enemmän olemaan suomalaisen työväenasuluksen keskuksessa. Sitävastoin asuu Kallion puolella ruotsinkielistä työväkeä verrattain vähän. Heitä varten olisi opisto sijoitettava lähemmäs nykyistä keskikaupunkia. Kirjastojohtokunnan mielestä ei mikään estä sijoittamasta opistoa kirjastotaloon, jonka alakerta jätettäisiin kirjaston haaraosaston käytettäväksi. Ennen rakennuksen luovuttamista opistolle olisi kuitenkin uusi keskuskirjastotalo saatava valmiiksi. Valtuuston valiokunta on päätöksensä mukaisesti jo antanut kaupungin työlautakunnan tehtäväksi laatia luonnospiirustukset suomalaista työväenopistoa varten Kallion korttelin n:o 345 tontille n:o 13 sekä kirjastotalon muuttamiseksi ruotsalaiseksi työväenopistoksi. Työlautakunta puolestaan on tehtävän suorittamisen antanut kaupunginarkkitehdin toimeksi, joka oli aikuehdotuksen viimemainitun talon tähän tarkoitukseen käyttämiseksi laatinutkin.

Valiokunta on samalla esittänyt, että valtuusto päättäisi luovuttaa kirjastotalon työväenopiston käytettäväksi sekä niinikään esittänyt, että rahatoimikamari saisi tehtäväkseen ottaa valmisteltavaksi uuden pääkirjastotalon rakentamista koskevan kysymyksen.

Anniskeluvoittovarojen korvaaminen.

Sen johdosta, että Helsingin Anniskeluyhtiö on ilmoittanut kaupunginvaltuusmiehille, ettei yhtiön vähittäismyynti, ja anniskeluliike viime vuonna anna mitään voittoa, ehdottaa valtuuston valmisteluvaliokunta, että valtuusto, koska on luultavan, että tänäkin vuonna anotaan apuvaroja niiden yleishyödyllisten yritysten tukemiseksi, joille niitä voittovaroista ja viime vuonna myöskin osin kaupungin varoista on myönnetty, asettaisi erityisen valiokunnan antamaan lausuntoa ehdotuksineen niiksi toimenpiteiksi, joihin valtuuston olisi ryhdyttävä voittovarain puutteen johdosta. Valiokunnan jäseniksi ehdotetaan hrat A. Norrmén, V. T. Rosenqvist, G. R. Idman, L. Ehrnrooth ja E. Nevanlinna.

Sofiankadun leventäminen.

Toiminimi G. F. Stockmann on anonut kaupungilta toimenpiteisiin ryhtymistä Sofiankadun leventämisaikeen toteuttamiseksi. Työlautakunta on antanut kaupungin asemakaava-arkkitehdin tehtäväksi laatia ehdotuksen asian aiheuttamaksi kaupungin asemakaavan muutokseksi.

— **Helsingin N. M. K. Y:llä** (Vuorik. 17) on tänään klo 7 Nuoriso-osaston järjestämä iltama. Ohjelmassa on m. m. tri Virkkusen puhe, esitys osaston toiminnasta, yksinlaulua ja lausuntoa. Lähemmin ilmoituksessa.

Kaupunginvaltuuston kokouksessa

ensi tiistaina tulevat käsiteltäviksi m. m. seuraavat asiat:

Kaisaniemenkadun avaamiseen tarvittavan 42,000 mkn lisämäärärahan myöntämisestä obligatsioinilainavaroista päättävät lisätyt valtuusmiehet.

Katajanokan eräiden maa-alueiden myyntistä y. m. päätetään.

Vallilan alueen laajentamisesta ja vuokraehdoista päätetään. Asiasta olemme aikasemmin tehneet yksityiskohtaisesti selkoa.

Jätkäsaaren sataman rakennustöihin anotaan valtuustolta 250,000 mkn suuruista uutta määrärahaa.

Työvaenopiston huoneustokysymyksestä päätetään. Asiasta on tähemmin eri uutisessa kerrottu.

Kunnan toimihenkilöjen palkkaussäännön muuttamista koskevassa asiassa ehdottaa valmisteluvaliokunta, että asiaa aikasemmin valmistellen valiokunnan mietintö annettaisiin muuttuneiden olosuhteiden takia uudelleen saman valiokunnan tarkastettavaksi.

Hietalahden laivatokayhtiön asuntotonttien tehdastonteiksi muuttamisesta y. m. sen yhteydessä olevista selkoist apäätetään.

Kunnan painatustöiden järjestämistä koskevan asian ehdottaa valmisteluvaliokunta annettavaksi erityisen komitean huoleksi, mihin jäseniksi ehdotetaan valittavaksi pankinjohtaja E. Schybergson, senaattori Aug. Hjelt ja valtuuston notaari K. V. Puuska.

Leskirva Sundströmin testamenttiasian selvittämiseksi ehdottaa valmisteluvaliokunta, että rahatoimikamaria kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin testamentintodistajain, valtioneuvos F. Granholmin ja ent. rautatienkontrolöörin G. E. Bergmansonin kuulustuttamiseksi vallisesti.

Sähkövalaistuksen hankkimista Töölön- ja Punavuorenkatujen kansakoululuhin puoltaa valmisteluvaliokunta. Teknillinen lautakunta ja rahatoimikamari ovat sitä mieltä, että muutoksen toimeenpano voitaisiin lykätä tuonnemmaksi. Muutos aiheuttaisi 5,100 mkn menoerän.

Köyhäinhoitohallituksen rahastonhoitaja valitaan. Virkaan on köyhäinhoitohallitus puoltanut v. t. rahastonhoitajan nti A. Lindgrenta.

Kunnan työväenasuntojen hallinnolle ehdotetaan uutta johtosääntöä, jonka sisällöstä aijemmin olemme tapeet selkoa.

Voittovarojen puutteen aiheuttamista ensitoimenaiteitä päätetään, kuten toisessa paikassa on lähemmin selostettu.

Juomavesiasiassa ehdotetaan asian valmistelua erikoiskomiteassa.

Diakonissalaitokselle ehdotetaan myönnettäväksi kallinajan palkanlisäystä.

Valitaan kulunkiarvio- ja juovutusjuomavalikunnat sekä Anniskeluyhtiölle tilintarkastaja.

Sörnäisten Puuseppätehdas Oy.

Sörnäisten Puuseppätehdas Oy. on anonut kaupungilta, että sille myönnettäisiin vuokra-ajan pidennystä yhtiön hallussa Sörnäistenniemellä oleville tehdastonttialueille ja saarille sekä että samalla alueitten rajat uudelleen järjestettäisiin.

Kaupungin työlautakunta on valmistuttanut alueelle uuden asemakaavaehdotuksen ja esittää, että siinä olevassa korttelissa n:o 272 oleva tehdastontti n:o 20 sekä Pieni ja Iso Verkkosaari vuokrattaisiin yhtiölle vuoden 1939 loppuun, että yhtiö heti sopimuksen teon tapahduttua luovutaa kaupungin haltuun muut sen käytettävänä nyt olevat alueet, että yhtiö vuodesta 1925 lähtien suorittaa kaupungille vuokraa alueesta, jonka pinta-ala on yhteensä 48,560 neliometriä, 15,000 mk., että yhtiö oikeutetaan eri korvauksesta käyttämään määrättyä vesialuetta tukkien varastopaikaksi sekä että yhtiön kanssa tehtäisiin eri sopimus Isolle Verkkosaarelle johdettujen raiteiden pysyttämisestä paikoillaan.

Vallilassa olevalle puuseppätehdastontilleen aikoo yhtiö rakennuttaa uuden suuren tehdasrakennuksen, josta tulee kolmikerroksinen. Kuhunkin kerrokseen tulisi 38×19 metrin laajuinen työsali. Rakennuksen piirustukset on laatinut arkkitehti V. Vähäkallio. Maistraatti hyväksyi ellen piirustukset.

— **Murtovarkaus.** Toissa päivänä i.-p. oli murtauduttu muutamiin ullakkokonttoreihin Pohjois-Rautatiekadun 11:ssä. Eräästä oli viety 400 mkn arvoiset kerunnahkaiset naisenturkit ja toisesta 40 mkn arvoinen matkalaukku.

D. MALMBERG,
Puhelin 15 54. Helsinki, Aleksanterinkatu 15.
SUOSITTELEE
lujia ja mukavia
Jalkineita kotimaista ja ulkomaista tekoa
naisille, herroille, koulunuorisolle ja lapsille.
Huom.! Uusi, runsas varasto Voimistelukenkiä
104

Eilinen 300-vuotismuiston vietto Helsingissä.

Juhla Säätytalolla.

Helsingissä vuonna 1616 pidettyjen valtiopäiväin 300-vuotista muistoa oli joukko entisen porvarissäädyn jäseniä eilen kokoontunut suljetussa seurassa viettämään porvarissäädyn entisessä istuntosalissa Säätytalolla. Tilaisuutta varten oli sali pantu säätyeduskunnan aikaiseen kuntoon: puhemiehen pöytä oli katettu punaisella veralla, edustajain tuolit olivat entisillä sijoillaan, kynttilät ja sähkölamput olivat sytytettyinä, parvekkeilla oli kuulijoita, etupäässä naisia.

Juhlan osanottajain kokoonnuttua noin klo 2,15 soitti hra A. Apostolin johtama Helsingin torvisoittokunta valtiopäiväkirren, jota läsnäolijat seisoalla kuuntelivat. Virren päätyttyä vanhin elossa olevista porvarissäädyn entisistä puhemiehistä, pankinjohtaja Felix Heikel astui puhemiehen paikalle sekä lausui ruotsiksi seuraavat tervehdyssanat:

Hyvät herrat.

Iloila me, Suomen porvarissäädyn entiset jäsenet, jälleen tapaamme toisemme tässä huoneessa. On rakasta nähdä täällä jälleen vanhoja työtovereja, muinaisia ystäviä ja riitaveljiä vietännässä Helsingin ensimäisten valtiopäivien muistoa.

Mutta ilomme ei ole jakamaton. Siinä piilee voimakas surumielisyyden tunne ajatellessa niitä muutoksia, joita vuodet ovat mukanaan tuoneet.

Kaikki tässä salissa on ulkonaisesti ennallaan ja meille niin hyvin tuttua. Seinät ja katto maalauksineen, istuinpaikat puoliympyrässä, kuulijoita täynnä olevat parvekkeet, puhemiehenistin ja sihteerin ja pikakirjoittajain pöydät, kaikki ovat ennallaan, ja vasemmalta tuolta taulustaan katselee meitä säädyn monivuotinen, kunnioitetuin puhemies vakavin ja täynnä uskollista ystävyyttä olevin katsein.

Mutta me emme ole tänään kokoontuneet julkiseen täysistuntoon pohtimaan pöydällä olevia lakiehdotuksia tai mietintöjä, jotka koskevat koko maan rahallisia ja taloudellisia kysymyksiä. Emme ole myöskään kokoontuneet yksityiseen täysistuntoon yhteisesti neuvotellaksemme, niinkuin niin usein entisinä, tukalina aikoina kun arkaluontoiset kysymykset olivat päiväjärjestyksessä, mitä maan etu vaatii ja mille kannalle meidän tulisi asettua niihin nähden. Lainsäätäjän ja kansanedustajan edesvastuullisen tehtävän jätimme me viimeisessä säätykokouksessa muille, jotka yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella valittuina paremmin kuin me ja suuremmalla tunnemuksella siitä mitä maan etu vaatii, taitavammin ja yksimielisemmin voisivat puhua koko maan puolesta. Niin me uskoimme ja toivoimme, niin vaati kansa.

Niistä, jotka entisinä aikoina ottivat osaa porvarissäädyn työhön, on enemmistö muuttunut maan tomuksi. Heitä kaikkia muistelemme me kunnioituksella, lausuen heille lämpimän kiitoksemme hyvin suoritetusta tehtävästä.

Me vielä elossa olevat porvarissäädyn jäsenet säilytämme paraimpien ja lauskimpien muistojemme joukossa tämän säädyn ja sen työn, hyvän toveruushengen, isänmaallisen mielialan ja toivorikkaan tulevaisuuden uskon. Säätykokoukset säilyvät mielessämme unohtumattomina elämämme juhlahetkinä. Synkät varjot peittivät kyllä maamme vuosisadan vaihteessa ja synkensivät säätyjen yhdessäolon. Mutta tänäkin raskaana aikana koettelemuksineen ja suruineen säilyi meissä kaunis usko vapauden, oikeuden ja totuuden voittoon. Ja toivomme ei joutunut häpeään. Säätyjen viime kokouksen aikana paistoi kevätaurinko maallemme ja leppoisat tuulet puhalsivat. Ikävä kyllä ei tätä kevättä kumminkaan seurannut kesä. Se muuttui äkkiä synkäksi syksyksi ja kylmäksi talveksi.

Sitä seuraavat vuodet ovat olleet täynnä vastoinkäymisiä ja murheita. Ilo on harvoin vieraillut tämän maan poliittisesti valveutuneilla henkilöillä. Ja nykyään suurvaltojen rajussa taistelussa maailman valtiudesta ja sitä seuranneessa sorrossa ja hävityksessä näyttää asema sisäisesti synkemmältä kuin milloinkaan ennen.

Ikäämme kumminkaan olko toivottomia tulevaisuudesta. Suomen kansa on tottunut vastoinkäymisiin ja koviin aikoihin, 16-sataluvun aikupuoliskon pitkäaikainen sota, isoviha ja myöhemmät sota- ja sortosjanjaksot eivät ole taivuttaneet eikä kukistaneet meitä. Nykyistenkin ankarain aikain yli on meidän elettävä murtumattomina sauvuttaen suurempaa poliittista kokemusta ja viisautta.

Kansa, joka vakaasti on päättänyt elää, se elää, eikä kuole. Näin opettaa meille historia ja oma kokemuksemme.

Mahdollisuudet onnelliseen lopputulokseen ovat nytkin erässä suhteissa suuremmat kuin alkaisempina aikoina.

Esi-isämme ovat laskeneet perustan ja kehittäneet sen yhteiskuntamuodon, jonka turvissa me elämme ja jonka säilyttäminen ja kehittäminen on meidän korkein pyrkimyksemme. Me, entiset porvarit, voimmekin iloila ja ylpeydellä tuntea, ettemme me ole turmelleet, vaan huomattavasti kartuttaneet esi-isiltämme saamaamme perintöä. Tässä ja muissa säädyissä suoritettiin 1863—1906 vuosien valtiopäivillä vakavaa työtä, asiantuntemuksella ja isänmaallisella antaumuksella. Säätykokousten työn hedelmiä, vaikka tämä työ useassa suhteessa olikin puutteellista, niinkuin kaikki ihmistyö, ei voida kylliksi korkealle arvostaa. Se osoittautui lainsäädännössä ja oikeuden hoidossa, raha-asioissamme ja maan taloudellisessa hyvinvoinnissa, kunnallisessa itsehallinnossa, joka on peruskivenä yhteiskunnalliselle elämälleemme, kansakoululaitoksessa ja muissa sivistyslaitoksissa, sekä ennen kaikkea kaikissa kansankerroksissa huomattavassa valppaassa poliittisessa tietoisuudessa sekä aloterikkaassa kansalaistoiminnassa kaikilla aloilla. Hukkaan ei ole myöskään mennyt se voima ja yksimielisyys, millä säädyt puolustivat oikeuttamme.

Kaikki tämä muodostaa pääoman ja voimalähteen, jota oikein käyttäen me voimme elää taasen jonkun aikaa eteenpäin, kunnes taantumuksen valta on voitettu ja paremmat ajat koittavat.

Jumala, joka johtaa kansojen kohtaloita, niinhyvin suurten kuin pientenkin kansakuntien, on niin ohjaava, se on meidän vahva lohdutuksemme, niin tutkimattomalta kuin tulevaisuus näyttäkin, ihmiskunnan kohtalot, että rauha ja oikeudenmukaisuus taasen vallitsevat maan päällä ja niin valmistuu suotnisa maaperä aincalle pysyvälle ihmistyölle, rauhalliselle kulttuurityölle, johon kaikki kansat suuruudestaan ja maltikeinoistaan huolimatta tasa-arvoisesti ja yhtä suurilla menestysmahdollisuuksilla voivat ottaa osaa.

Näillä sanoilla pyydän minä vanhimpana nykyään elossaolevista porvarissäädyn puhemiehistä lausua teidät kaikki tervetuleiksi tähän juhlaan, jota vietämme sen ajan muistoksi, jolloin Kustaa II Aadolf kävi Suomessa ja piti valtiopäivät Helsingissä, sekä menneiden aikojen yhteistyön ja toverillisesti suoritettujen taistelujen muistoksi.

Puhe palkittiin kättentaputuksilla, joiden tauottua hra Heikel istuutui puhemiehen paikalle, julisti »tämän ylimääräisen läysi-istunnon alkaneeksi» sekä kehoitti sihteeriä, varat. A. V. Lindbergiä toimittamaan nimenhuudon. Seuraavat ent. porvarissäädyn jäsenet todettiin läsnäoleviksi:

1877-vuoden valtiopäiviltä: pankinjohtaja F. K. Nybom; 1882-vuoden valtiopäiviltä: vuorineuvos E. Bergroth, valtioneuvos M. Haliberg, pankinjohtaja F. Heikel, kirjakauppias V. Hoving, tilanomistaja ja ent. lehtori K. G. Göös; 1888-vuoden valtiopäiviltä: oikeusneuvosmies A. Nyberg, ent. seminaarinjohtaja F. V. Sundvall, lakit. tri A. Lille, pankinjohtaja E. Schybergson, konsuli A. Hedman ja pankinjohtaja L. von Pfaler; 1888-vuoden valtiopäiviltä: satamakapteeni O. V. Andstén; 1891-vuoden valtiopäiviltä: fil. maist., toimittaja A. R. Frenckell, senaattori O. Steuroth ja piirilääkäri O. I. Appelberg; 1894-vuoden valtiopäiviltä: senaattori Th. Vegelius, hovioikeudenneuvos K. G. Akesson, pankinjohtaja ent. lehtori F. M. Linden, senaatin kamreeri R. Erenius, toimittaja F. Erkko, kihlak. tuomari F. O. Moller, lääkintöneuvos G. R. Idman, fil. tri Th. Schwindt, kihlak. tuomari F. A. Aejmelaeus, hovioikeuden asessori A. E. Andersson, hovioik. asessori F. Stenström ja esittelijäsihteeri A. Listo; 1897-vuoden valtiopäiviltä: prof. C. E. Holmberg, pankinjohtaja J. A. Levonius, laamanni Th. L. Eck, hovioik. neuvos A. A. Juselius, laamanni T. J. Soisman, kihlak. tuomari I. A. Kyander, pankinjohtaja A. Sikio, kuuromykkäkoulun johtaja Kust. Kiilinen, ent. seminaarinlehtori A. Genetz ja senaattori Aug. Hjelt; 1899-vuoden valtiopäiviltä: johtaja A. Jacobsson; 1900-vuoden valtiopäiviltä: kirjapainonjohtaja A. E. K. Tötterman, kauppaneuvos L. Krogius, kauppias E. Wolff, varakonsuli E. V. Savon, laamanni K. Anthoni ja vuorineuvos A. Lagerlöf; 1904-vuoden valtiopäiviltä: senaattori H. Lillius, hovioik. neuvos K. G. Söderholm, konsuli K. Stockmann, johtaja A. Renqvist, oikeusneuvosmies V. Heimburger, työnvälitystoimiston johtaja A. H. Karvonen, kaupunginlääkäri A. K. Spoof, hovioik. neuvos V. Homén, tehtailija M. Pietinen, toimittaja O. Anssa, kauppias V. Rydman, senaattori K. J. Ståhlberg, pankinjohtaja J. Lundson, lakit. tri H. Renvall, konsuli G. Sumelius, lääket. tri V. Parviainen, lääket. tri G. J. Vinter, kunnallisneuvos N. Helander, pankinjohtaja J. Arajärvi, apteekkari M. Bjorklund ja fil. tri S. Ivalo; 1905-vuoden valtiopäiviltä: prof. J. J. Sederholm, kirjapainonjohtaja J. A. Kosk, lääket. tri V. Zitlacus, johtaja V. Lavonius, johtaja E. V. Walden, satulaseppä J. H. Aikunen, ent. hovioik. neuvos A. Alenius, permestari H. Söderman, kaupunginlääkäri V. Backman, pankinjohtaja K. Brofeldt, fil. maist. E. Heljonen ja fil. maist. A. Elving.

Kaikkiaan 151:stä nykyään elossa olevasta ent. porvarissäädyn jäsenestä oli siis tilaisuuteen saapunut 82, niistä 33 maaseudulta. Vanhin läsnäoleva ent. valtiopäivämies oli vuorineuvos Edv. Bergroth, synt. 1836. Vanhin elossa oleva ent. porvarissäädyn jäsen, ylimetsänhoitaja A. V. v. Zweygberg on syntynyt 1833. — Säädyn ent. kansliavirkamiehistä olivat saapuvilla sihteerit, valtioneuvos M. Hornborg ja raatimies A. V. Lindberg, notaarit, varatuomarit Verner Holmberg ja Hannes Snellman, pikakirjoittajapäälliköt ent. senaatori C. J. Timgren ja maist. G. R. Snellman sekä tulkki, toimittaja K. V. Puuska.

Hra puhemies ilmoitti esityslistalla olevan kaksi asiaa: professorien Carl von Bonsdorffin ja vapaaherra E. G. Palménin esitelmät, sekä poistui sitten paikaltaan luovuttaen sen prof. v. Bonsdorffille, joka esitelmöi Helsingin 1616-vuoden valtiopäivistä.

Huomautettuaan aluksi miten ruotsalais-suomalaisen yhteiskuntajärjestyksen, sellaisena kuin se oli keskiajan loppupuolelta eroon asti 19-vuosisadan alussa, johtavana perusohjeena oli se, että valtakunnan tärkeimpiä kysymyksiä piti kuninkaan ja kansan yhteisesti ratkaista, koskettell esitelmöitsijä niitä eri tapoja, joissa tämä yhteistoiminta eri aikoina esiintyi. 1600-luvun alussa kehittyi kutakuinkin epäsäännöllisistä maalaiskokouksista n. k. maakuntakokoukset eli valtiopäivät, joihin oli tapana kutsua kaikkien säätyjen edustajia suuremmasta tai pienemmästä osasta valtakuntaa myöntämään sotaveroja ja rekryyttien ottoja. Tämmöisiin kokouksiin kuuluivat Helsingin valtiopäivät, jotka erosivat tavallisista maakuntakokouksista siinä, että ne edustivat koko silloista Suomen suuriruhtinaanmaata t. e. Ahvenanmaata.

Kustaa II Aadolfin hallituksen aikuajat olivat ankarat ja valkka kuningas pyrkikin ankarilla asetuksilla ja hyvällä hallituksella poistamaan sen sorron, jota voudit, sotaväki, maanomistajat y. m. harjoittivat, oli sillä suuri merkitys, että hän useammaa kerran oleskeli pitempiä aikoja Suomen rajojen sisällä, saaden kaikkialla vastaanottaa ja mahdollisuuden mukaan auttaa kansan valituksia. Jo heti valtaistuimelle noustuaan halusi kuningas tulla Suomeen saadakseen selkä tehdä että vastaanottaa kaiken sen mikä vakavalle kuninkaalle kuului ja tulee», s. o. toistaa yleisille valtiopäivillo antamansa vakuutukset ja vastaanottaa maan uskollisuuden ilmaukset, mutta vasta v. 1616 alussa palatessaan itäiseltä sotanäyttämöltä oli hänellä tilaisuus neuvotella Suomen säätyjen kanssa, jotka olivat kutsutut lähinnäkin saapumaan Heisinkiin tammikuun puolivälissä v. 1616.

Esitelmöitsijä teki sitten selkoa läsnäolleiden herrainpäivämiesten luvuta, mainiten muutamia huomattavampia henkilöitä, kuvasi kuninkaan tuloa kaupunkiin ja selosti kuninkaan valtaistuinpuheen sisältöä sekä säätyjen päätöstä, joka pääasiassa sisälsi alkaisempien uskollisuuslupausten toistamista sekä sitoumuksen suorittaa n. k. sotavarustusvero rajailinnojen ruokavaroilla varustamiseksi ja käynnissä olevan rauhanhieronnan jouduttamiseksi Venäjän kanssa. Kokouksen jälkeen lähettivät »Ruotsin valtakunnanneuvosto ja Suomen suuriruhtinaanmaan maasäädyt» kirjalliset tiedonannot uhrauksistaan »kaikille Ruotsin valtakunnansäädyille, hengellisille ja maallisille, korkeammille ja alemmille» Ruotsissa, joissa kirjelmissä Ruotsin maakuntien asukkaita keholtettiin myötävaikuttamaan sodan lopettamiseksi samalla tapaa kuin heidän kanssaveljensä Helsingissä. Vastaus saapui m. m. »Ruotsin valtakunnanneuvostolta ja maasäädyiltä» Kalmarin läänissä ja oli vastaus kaikin puolin suotuisa. — Tämä kirjeenvaihto Helsingin valtiopäivien ja Ruotsin säätyjen välillä on mielenkiintoinen kuvauksena siitä ajasta, jolloin maakunnat esiintyivät jokseenkin itsenäisinä valtakunnan jäseninä. Suomi esiintyi tähän aikaan eräässä suhteessa valtakunnan erikoisena osana. Puhuttiin Ruotsista ja Suomesta eri valtakunnan osina, »tämän maanosan Suomen aatelista» ja »aatelista Ruotsin puolella», »kaikkien kaupunkien porvaristosta sekä Ruotsista että Suomesta». Mutta mitään politisessa merkityksessä itsenäisempää tai irtonaisempaa asemaa kuin maakunta-asema ei Suomella ollut. Että kysymys sotavarustusveron myöntämisestä ensiksi tuli esille Helsingissä, saa selityksensä lähinnä kuninkaan oleskelusta itäisellä sotanäyttämöllä ja hänen aikomuksestaan matkustaa Suomen kautta, jonka aikana hän halusi kaikkien kansanluokkien ja läänien edustajain kautta saada tietoa maan tilasta ja tarpeista. Valtiopäivät saivat myöskin lisämerkitystä niiden päätösten kautta, jotka kuningas Helsingissä ollessaan ilmoitti useille kaupungeille ja niiden palkallisten tutkimusten kautta, jotka suoritettiin rahvaan miesten valituksien johdosta.

Suomen asukkaille merkitsivät valtiopäivät varmaan paljon. Sodan pauhinan kestäessä kiinnittyi hallitsijan huomio moneen maalle tärkeään kysymykseen, kuningas näki paljon korjattavaa, joka kauan oli saanut häiritsemättä jatkua, hänessä heräsi moni suunnitelma, joka kenties muutoin olisi jäänyt sikseen. Paitsi näitä etuuksia säätyivät valtiopäivät epäilemättä kiitollisessa muistissa sen kautta, että niiden kautta saivat Suomen säädyt tilaisuuden keskustellessaan yleisestä asiasta kulkea tavallaan valtakunnan etupässä. Vihdoin olivat valtiopäivät siinä suhteessa merkitykselliset, että tämä oli ensimäinen kerta kun valtakunnan kuningas avasi ja päätti Suomen säätyistunnon. Valtionhoitajat — Sturet ja Sörermanlandin herttua Kaarlo — olivat aikoinaan sen kyllä tehneet, mutta vaikkakin hallitsijolta puuttui heiltä kuningasnimen loisto.

Lopuksi huomautti puhuja, että lähes 200 vuotta kului ennenkuin Suomessa pidettiin valtiopäiviä, joita maan hallitsija kunnioitti läsnäoloilaan.

Esitelmä palkittiin kättentaputuksilla ja soittokunta kajahutti 30-vuotisen sodan marssin.

Prof., vapaaherra E. G. Palmén lausui sitte:

Kunnioitetut kansaliaiset, entisen porvarissäädyn herrat edusmiehet!

Kolme vuosisataa saattaa historiassa käydä lyhyestä tai pitkästä jaksosta, aina sen mukaan, minkä rinnalle tämä aika asetetaan. Kauempaa kuin neljän vuosituhannen takaa on maailmanhistorian vanhimpien suurvaltojen aika etsittävä; Kiinan aikaisimmat muistot ulottunevat vieläkin hämärämpään muinaisuuteen. Niin pitkiä ajanjaksoja ei mainitse Euroopan kansojen historia, mutta aikoja sitten muutamat vallat ovat voineet vietää olemisensa tuhatvuotista muistoa. Seitsemänsataa vuotta vanha on maailmankuulu Magna charta, jossa Englannin kansa yhä näkee yhteiskunnallisen vapautensa hulmakiven.

Sellaisten esikuvain rinnalla vaalenee kolmen vuosisadan merkitys. Toisenlaiseksi muuttuu kuitenkin käsityksemme, kun ottaa huomioon, että noin puolet kansamme koko historiallista aikaa sekä suurin osa sen tärkeimpiä muistoja sisältyvät juuri noihin lähimpiin vuosisatoihin. Isänmaamme on siltä välin kolmesti ehtinyt kamppausten perästä joutua kokonaisuudessaan vallottajan haltuun. Entisellään ovat sen ajan rajat vain missä ne liittyvät Suomen ja Pohjanlahtiin; muuten ne ovat muuttuneet. Historian näyttämöltä ovat ehtineet poistua Vaasan, Pfalts-Zweibrückenin ja Holstein-Gottorpin ruhtinassuvut; jakamattoman Suomen hallitsijoina ovat jo toista vuosisataa Venäjän Romanovit. Vuosisadan pituisen rauhanajan tähden ollaan puoliksi unohdettu edellisten aikojen koetukset, mutta kaikkialla tavataan niiden jälkiä. Turun tuomiokirkon lujat muurit ovat melkein ainoana näkyvänä jäännöksenä Suomen vanhasta pääkaupungista; särkynyt hautakivi ja jonkun rakennuksen maanalaiset perustukset muistuttavat meitä nyt enää vanhasta Helsingistä. Paremmin eivät kaikki vanhemmat kaupunkimme ja kartanot ole säilyneet. Kokonaisten alueiden väestö joutui joskus sodan saalliksi; luonnottoman nopean uudistuksen alaisena on varsinkin ollut sivistynyt luokkamme. Vähin osa meistä voi seurata esivanhempiaan kolmanteen, neljänteen polveen, ylen harva aina Kustaa Aadolfin aikoihin saakka. Saattaisi kysyä, mikä enää jää aikakausien yhdistäjäksi, kun ne ovat toisistaan erotetut tällaisella kuilulla. Vähän on aihetta merkkipäivän viettoon, jollei seuraava aika tunne olevansa edeliäkävijän organista jatkoa, lihaa sen lihasta, luuta sen luista.

Mutta valtiollisen historian vaihtelevien, suureksi osaksi ulkonaisten ilmiöitten takana piilee kansojen sisällinen elämä, jolle historiantutkimus aikanaan ei suonut paljon huomiota. Oikeamman kuvan kehityksestä kuin varsinaisten politiikka, antaa sivistyshistoria. Tosikansallisen kehityksen selkärankana ovat vanhemmilta lapsille ja jälkeläisille periytyvät tavat, olot ja käsitys, ja vaikeimmissakin mullistuksissa nämä ihmeen sitkeästi pitävät puoliaan. Tällä alalla uudistuu, minkä näemme luonnossa, hirmumyrsky kaataa ikihongat, mutta ei pysty hävittämään nousevaa nuorta petäjikköä. Ulkonaisten mullistustenkin perästä kulkee satatuhansien elämä entisessä uomassaan, aikaa voittaen uusiin oloihinsa soveltuvana ja tarpeen tullen luoden itselleen uusia muotoja. Silloin, kun miekkaa näyttää auttamattomasti leikanneen poikki eri aikojen yhdysviteet, pysyvät nämä lukemattomat langat katkeamatta. Voitonmerkit, jotka Kustaa Aadolf ja hänen miehensä valloittivat kaukaisissa maissa, ovat enimmältään joutuneet häviön uhriksi; ruostuneet ovat tallolle jääneet aseet, joista aikoinaan tuli satojen ja tuhansien surma; tyhjiin on samoin huvennut loistavien voittojen saalis. Mutta hengen vainiolla samoina aikoina saavutettu on jäänyt seuraavien sukupolvien perinnöksi; siile perustukselle yhä rakennamme. Niinpä se, mikä vuonna 1616 tapahtui Vantaanjoen suulla olevassa, sitten kadoneessa Helsingissä, on kallis historiallinen muisto sekä suurista aloitteista uhkuvan aikakauden terveellys nykyiselle polvelle.

Sen nopeasti ohi menevän hetken, joka on tarjona, pyydän käyttää muutamin äärivivoin kuvatakseni, mitä meille merkitsee perintömme Kustaa Aadolfin ajoilta. Muutamat viittaukset kaikille tuttuihin tosiseikoihin ovat tässä kyllin selviä.

Kun hallituksen ohjakset täytyi laskea viikko ennen 17 vuotta täyttäneen nuorukaisen käsiin ja kaikki vielä muistutti edellisten hallitsijain erehdyksistä ja väärinkäytöksistä, katsottiin tarkkoja ehtoja sekä vallansupistuksia välttämättömiksi. Vielä tuntuvampi toimintavapauden aste oli perityissä sodissa. Tanskan kanssa ei päästy rauhaan muuta kuin mitä raskimpain uhrien hinnalla. Sotatila senkin jälkeen pysyi sääntönä; Lützenin kentällä kaatuessaan Kustaa Aadolf ei ollut vielä täyttänyt 38 vuotta. Hänen 21 vuotta käsittävä hallituksensa on sittenkin Ruotsin-Suomen historiassa ilman vertaansa alotteihin ja uudistuksiin nähden, joiden turvissa seuraavat vuosisadat ovat eläneet ja päässeet edistymään.

Oikeudenkäyttö tulkoon tässä ensin mainittavaksi, niinkuin se oli nuoren hallitsijan kaikkein ensimäisiä huolia. Sekä hyvät että huonot edellytykset olivat tässä suhteessa olemassa. Kolmesataa vuotta ennen oli saatu paperille pannuksi Ruotsin vanhat maakuntalait; oli lisäksi luadittu yleinen maalaki ja kaupunginlaki, mutta meiskeisinä aikoina, varsinkin niinä vuosikymmeninä, jotka seurasivat Kustaa Vaasan kuolemaa, olivat väärinkäytökset ja väkivalta kohonneet kukkurolleen; ei ollut lloittelua kun sitten sanottiin, että Kustaa Aadolf on herättänyt lain ikäänkuin kuolleista. Etteivät käskyt ja lempeät kehotukset silloin riittäneet on selvä: sen todistaa jo Svean hovioikeuden asiakirjoissa säilynyt tieto, että Kustaa Aadolf kerran on uhannut vedättää puolueellisella tuomarilta hänen nahkansa tuomarinistuimeen kiinnitettäväksi; korvat naulittaisiin kaakkiin. Tehokkaammin kuin puhe julmista rangaistuksista vaikuttivat kuitenkin ajanmukaiset uudistukset. Kerta kaikkiaan säädetty oikeusastejärjestys, Svean ja Turun 1614 ja 1623 perustetut hovioikeudet, kuninkaantuomion järjestäminen vakaantuvaan muotoon, määräajoin tarkastettaviksi vaadittut tuomiokirjat, erinäinen tuomarinvala ja kaupunginlain painatus ovat huomattavimmat uudistukset oikeudenhoidon alalla. Kuten tiedämme nämä voitot jäivät pysyviksi. Valtiotalouden heikko tila ynnä aateliset erioikeudet eivät sallineet luopumista tavasta että tuomarinvirkoja käytettiin palkkauskeinoksi; turmiollinen lainlukijajärjestelmä jäi siis seuraavan ajan korjattavaksi.

Tuomarintolmen parantamisen kanssa käsi kädessä kävi hallinnon uudistaminen. Pysyvänä soraäänenä edellisten vuosisatojen historiassa olivat olleet valitukset läänimiesten ja voutien omanvoitonpyynnöstä; tässäkin ajanmukaisia uudistuksia tarvittiin, koska hallitsijan personallisesti ylläpitämä valvonta, joskin innolla toimitettu, ei riittänyt. Valtakunnan jakaminen pysyviin lääneihin ja niiden jako vähempiin alueihin, vakinaisten läänihallitusten järjestäminen sekä tarkkojen ohjeiden antaminen ylemmille ja alemmille hallinnon organeeille panivat rajoja entiselle vallattomuudelle. Muutoksen merkitys kuvautuu siinä että tämä jo Kustaa Aadolfin hallitessa valmis järjestelmä, joka vakaantui 1634 vuoden hallitusmuodossa, sitten pääpiirteissään on pitänyt paikkansa. Ja tämän lisäksi keskushallinnon jakautuminen valtakunnan kollegioihin teki käännekohdan sisällisessä historiassa. Ennestään oli olemassa kuninkaan laskukamari, mutta suurvaltapolitiikka ja sodat asettivat uudet kuulumattomat vaatimukset finanssien hoidolle. Näiden asiain ahjoksi tuli tarkkaan järjestetty kamarikollegio, mistä kauppakollegio ja valtiokonttori aikanaan erosivat eri virastoiksi. Sodat ja suurvalta-asema vaativat samoin erinäisen sotakollegion sekä auttaitettiin yhä kestävää toimintaa; ulkomaasiat ja diplomatia, joista ei Kustaa Vaasan ajasta tiedetty paljon mitään, antoivat kyllin huolta kaksiin kollegiolle, joka Aksel Oxenstjernan aikana sen lisäksi valvoi koko sisällistä hallintoa sekä kirkon ja opetuksenkin asioita. Semmoista työtaakkaa eivät seuraavat valtiokanslerit pystyneet kunnolla kantamaan.

Opetustoimi saatiin oikeuden hoidon ja hallinnon kanssa edistymään: siinäkin näemme seuraavan ajan mahtojen luojan Kustaa Aadolfissa sekä häntä lähinnä seuraavassa ajassa. Kirkon asioissa hänen aikeensa eivät toisin päässeet toteutumaan, kun yritti Consistorium regni nimisen laitoksen kautta liittää kirkolliset viranomaiset entistä kiinteämpään yhteyteen muun valtiokoneiston kanssa; siinä peppis säätö teki tenän. Nykyajalle erittäin sympatisen vaikutuksen tekee kuitenkaan osottama leppeä kanta uskonnon asioissa, mutta suvaitsemattomuudestaan ylpeilevään aikakauteen se ei päässyt vaikuttamaan. Sitä tuntuvammaksi muodostui Kustaa Aadolfin toimi opetuksen alalla: Upsalan akatemian taloudellinen asema turvattiin vuosisadoiksi; lukioita ja kouluja perustettiin. Oli näiden alotteiden tarkoituksta jatkoa kun Suomikin Pietari Brahen myötävaikutuksella sai akatemiansa ja kun aikakauden etevimmän pedagoogin, Komenskyn eli Comeniuksen avulla laadittiin uusi opetusjärjestelmä. Tarkoitettua koulun irrottamista kirkosta ei saavutettu, mutta vuonna 1649 annetun koulujärjestyksen merkitys kuvautuu siinä, että vastaavaksi vuodelta 1693 pikemmin on taka-askeleeksi mainittava: 1734 vuoden uusi koulujärjestys ei tuonut suuria parannuksia mukanaan. Kun 1807 vuoden koulujärjestys ei saanut Suomessa voimaa, päästiin meillä uusille perusteille rakentamaan vasta viime vuosisadalla; siihen asti oli oikeastaan tultu toimeen Kustaa Aadolfin aikuisella järjestelmällä.

Vähemmin valoisa on se kuva, jonka taloudellinen laulaadinta Kustaa Aadolfin aikoina tarjoo, mutta syvälle menee tässäkin hänen vaikutuksensa.

Yhteiskuntataloudellinen politiikka, sellaisena kuin se kolme vuosisataa sitten esiintyi, perustui kahteen päätekijään: kotimaassa vallitsi köyhyys ja lamatila, jota pahempaa ehkä Kustaa Vaasa hänkään vastaanottanut edelliseltä ajalta; tieteessä ja ruhtinasten politiikassa taasen vallitsivat ankarimmat merkantilismin periaatteet muka ainoana oikeana ja mahdollisena kantana. Työhön astuessaan Kustaa Aadolf näki valtakuntansa porvarilliset elinkeinot siinä tilassa, ettei Tukholmalaiksen aina ollut kuin joku pieni Itämerellä kulkeva laiva; yli valtakunnan porvarit ja talonpojat markkinoilla toistensa haitaksi harjoittivat pikkukauppaa. Kapakkalike ja kotitarpeeksi harjoitettu maanviljelys olivat porvariston tärkeimpiä apuneuvoja; käsityöläisammatit olivat sekä taiden että kannattavaisuuden suhteen lamatilassa. Ja tämän kaiken lisäksi tuli vielä Tanskalle Elfsborgin linnasta suoritettava lunastus, joka kuudessa vuodessa nielasi arvioita kymmenennesosan Ruotsin ja Suomen kansojen koko silloista irtainta omaisuutta. Hopea ikään kuin pyyhkäisemällä katosi valtakunnasta; rahapajan täytyi lähettää kuninkaan pöytähopeatkin.

Eipä kummaa, jos turvauduttiin pakkokeinoihin, kun näissä oloissa sai ruveta porvarillisia elinkeinoja kohottamaan. Hallituksen säätämä, myöhemmin vielä kiristyvä monihaarainen kauppapakko, ankara ammattijärjestys sekä kaikenlaiset monopolit näyttivät välttämättömiltä. Vuosisata myöhemmin itse vapaudenaika meni siinä panemaan kukkuran jo täyteen mittaan: Cromwellin kuuluisaa purjehdussääntöä matkien annettiin vuonna 1724 tuoteplakaatti, joka suuresti lisäsi Pohjanlahden rantakaupunkien entistä ahdinkoa. Vasta 1766 valkeni taivas tässä suhteessa kaupungeille ja samassa sisämaankin asukkaille; ammattipakosta meillä sitävastoin vapauduttiin vasta vuonna 1868. Mutta kohtuus vaatii tunnustamaan, että liikkeen pääpaikoissa, varsinkin Tukholmassa ja Ruotsin vuorikunnissa saavutettiin loistavia tuloksia. Akkiä saatiin vahva laivasto luoduksi, joka oli aivan välttämätön sotaa meren toisella puolella

Kirje Helsingistä.

1718.

Uusia ruotsalaistemme eristäytymistilmiöitä. — Kirjallistaiteellista pyry-ilmaa. — Kappelin kukistaminen ja rakentaminen.

Tammikuun 22 p.

Kuten lukijani tietävät, on Helsingissäkin jo muutamia vuosia toiminut sekä suomen- että ruotsinkielinen työväenopisto, molemmat kaupungin varoilla. Toista vuosikymmentä niitä olikin puuhattu, ja mitä vaiheita niillä valmisteluasteellaan muuten lie ollutkin, niin kummankinkielisiä laitoksia on viime aikoihin asti käsitetty jonkinlaisiksi kaksoissisariksi, joiden m. m. on ollut määrä päästä asumaan samassa, nimenomaan niitä varten rakennetussa talossa. Työväenopistolaisen rakentamisesta onkin kestänyt neuvotteluja; paperilla, komiteoissa ja kunnan eri virastoissa on sitä rakennettu vuosikausia milloin millekin paikalle, kunnes valtuusmiehet kolmatta vuotta sitten päättivät, muka lopullisesti, että suomen- ja ruotsinkielisen työväenopiston yhteinen koti on kohoava loitolla Pitkänsillan takana, Franzéninkadun varrella, Kallion kirkon luoteispuolella. Tätä päätöstä on kyllä moitittu; sysäsihän se tämän työväen sivistysriennoille tärkeän laitoksen melkoisen syrjään kylämme keskuksesta.

Taloa ei kyllä vielä ole rakennettu, mutta piirustukset on tehty. Ja kun niistä äskettäin kysyttiin ruotsalaisen työväenopiston lähimpäin huoltajain mielipidettä, niin silloin tuli vihdoinkin tensä. Ruotsinkielinen opisto ei enää tähän maailman aikaan millään tavalla sovi saman katon alle suomalaisen opiston kanssa, vielä vähemmän sinne kaupungin laidalle, enimmäkseen suomalaisen väestön keskelle. Ja kun tällainen keksintö on tehty vaikkapa yhdennellätoistakin hetkellä, niin talokysymys joutuu tietysti taas uuteen vaiheeseen. Kaupungin isiltä vaaditaan uusia päätöksiä; uudet suunnitelmat syntyy ja uudet piirustukset, ties kuinka monennet. Ja onnellinen saattuma — kuten tavallista — tulee ruotsalaisuuden asian avuksi. Rikhardinkadun varrella oleva kansankirjastotalo aijotaan panna pois nykyisestä virastaan — ja kas, siitä saadaan ruotsinkielinen työväenopisto. Se ei ole silloin syrjäisissä »mäkikylissä» ja on kylliksi hyvin eristetty suomalaisesta opistosta. Ruotsalaisen työväenopiston johtokunnan puheenjohtaja, prof. Sederholm on Hbl:ssa innostunut oikein runosäkein kuvaamaan niitä henkisen nautinnon vieraspitoja, joita hyvännäköinen kirjastotalo aijotaan ruotsalaisille, Helsingin kaupunki, tarjoaa tässä talossa »kunniavieraalle», Helsingin ruotsinkieliselle työväelle. Ruotsalainen työväenopisto on silloin oikeassa keskuksessaan, niinkuin suomalainen siellä Kallion perillä. — Siinä on »Erotaan pois» näytelmän uusi kohtaus, joka tietysti saavuttaa kaiken menestyksen.

Toisen onnistumisesta minulla on sitä vastoin suuret epäilykset.

Eihän ole vielä aivan pitkiä ajanjaksoja kulunut siitä ajasta, jolloin me kaikki Helsingin luterilaiset muodostimme yhteisten paimenten johtaman ainoan lammaslauman. Se huomattiin jo ammoin epääkäytännölliseksi, ja seurakunnan jakoa puuhattiin monia pitkiä vuosia, kunnes sitten tultiin yksimielisiksi kielellisen ja alueellisen jaon toimeenpanemisesta, sillä ehdolla kuitenkin, että kaikilla seurakunnilla on yhteinen talous. Tämän suunnitelman vahvisti senaatti v. 1905, ja niin syntyi Helsinkiin nykyiset kuusi luterilaista seurakuntaa, joiden maalliset tavarat tähän asti ovat olleet yhteisiä, niinkuin taivaallisten on määrä ijankaikkisesti olla.

Mutta nyt sain minä lukea viime keskiviikon Hbl:sta sen tiedon, että muutamain ruotsinkielisten seurakuntaimme johtomiehet, nimenomaan pohjoisen ruotsalaisen seurakunnan kirkkoherraneuvoston jäsenet, valittavat kuinka kipeästi ru

käytäessä. Toinenkin sotaan kohdistuva piirre on merkillinen: oman maan rajojen sisällä valmistettiin kaikki mikä sodassa tarvittiin.

Synkän kuvan tarjoo maanviljelykseen kohdistuva politiikka, jos kohta Kustaa Aadolf teki parastaan suojellakseen yhteistä kansaa muun muassa kyytivelvollisuutta lailla järjestämällä ja mielivaltaa ehkäisemällä; maanmittauksen alku ja maanteiden parantaminen kuuluu näihin aikoihin. Mutta silloin ja myöhemminkin luultiin, että kansan pääelinkeinon täytyisi, sekä että se jaksoi suurimmatkin taakat kantaa. Oli muka riittävä, jos työnteklijälle jäi mikä hengen ja omaisten ylläpitoon oli tarpeen. Kun aateliin sitä paitsi vanhastaan oli suuret etuoikeutensa, verottomuus ennen kaikkea, ja veroton maa yhä kasvoi, mikäli kruunu rahaa saadakseen möi tiloja räissiksi, karttui samassa talonpoikien verot, rasitukset sekä sotaväenotot. Viimeiseksi mainittu taakka oli varsinkin kauhea, joskaan ei sovi tässä unohtaa, että se kansalliselta kannalta katsoen oli parempi kuin vieraitten palkkasoturien hankinta, miilä esim. Tanska joutui vararikon partaalle, lisäämättä laisinkaan kansan omaa puolustusvoimaa. Kansallisen sotaväen aate ja ensimäinen toimeenpano kuuluvat Kustaa Aadolfin aatteihin; tälle jo valmiille perustukselle Kaarle XI rakensi ruotujakolaitoksensa.

Suomen väkiluku taisi kolmesataa vuotta sitten korkeintaan nousta 400,000 henkeen, silloisen Ruotsin asukasluvun voinee olettaa noin yhdeksi miljoonaksi. Asken valloitettu Käkisalmen läänä ja Itämeren maakunnat mukaan laskien emme voi olettaa koko valtakunnan väestön nousseen läheskään yhtä suureen määrään kuin nykyään on Suomella. Muissa Europan valtakunnissa huomataan vastaavaa väenvähyyttä, mutta siitenkin tuntuu selittämättömältä, miten siksi heikko valta saattoi pyrkiä ja päästä suurvallaksi. Mutta uhrausten ja voimien ponsi oli siinä sopusuhtaisessa yhteistoiminnassa, joka erikseen Kustaa Aadolfin hallitusaikana vallitsi valtakunnan eri kansalisuuksien ja säätyjen välillä.

Tämä voimien tasapaino käy paraiten näkyviin kansanedustuksessa; useammin kuin ehkä missään muussa suhteessa onkin muisteltu, että Kustaa Aadolf on ollut tienraivaajana perustuslakiemme alalla. Vuoden perästä on kulunut kolme vuosisataa ensimäisen valtiopäiväjärjestyksen julistamisesta ja siile oli yhdeksän vuotta myöhemmin vahvistettu ritarihuonejärjestys ikään kuin liitteenä. Alaiaan ensimäisinä nämä lait saivat arvaamattoman merkityksen, pysyen voimassa monen sukupolven ajan. Vapaudenaika kummankin syrjäytti, suuresti kehittäen valtiosäätyjen toiminnan muotoja, mutta 1772 vuoden valtiankumouksen perästä Kustaa Aadolfin perustuslait taas katsottiin voimassa oleviksi. Vuonna 1809 niitä noudatettiin sekä Tukholmassa että Porvoossa, Suomessa sen lisäksi 1860-luvun valtiopäivillä, tosin noudattaen Kustaa III:n säätämiä täydennyksiä. Voi sanoa että nuo kolmesataa vuotta sitten annetut lait vielä ulottavat vaikutuksensa pitemmälle: 1869 vuoden valtiopäiväjärjestystä laadittaessa säilytettiin huolella entisen oikeuden pääpiirteet. Periaatteellisesti uutta säädettiin vasta nykyisen valtiopäiväjärjestyksemme kautta.

Eduskunnan neljäko soveltui hyvin Kustaa Aadolfin aikana vallitseviin yhteiskunnallisiin oloihin, mutta näiden kehittyessä peritty edustusmuoto sekin kävi epätyydyttäväksi. Säätylaitoksen puutteita on sitten usein morkattu, mutta läheskään aina ei ole muistettu ottaa huomioon mitä tuo laitos on kyennyt aikaansaamaan. Vertaus uudemman ja keveärakenteisen eduskunnan kanssa on siinä valaiseva. Ja jos uudenaikaisen parlamentarismin kannalta tahdotaan leimata neljäkoa mahdottomaksi, kannattaa muistuttaa miten vanhemman edustustavan ensimäinen lainsäätäjä käsitti oman ja valtiosäätyjen keskinäistä asemaa. »Kuningas ja säädyt, korkeammat ja alemmat, edustavat yhdessä ja Jumalan siijassa kuninkaallista majesteettia.» Ylevä käsitys omista velvollisuuksistaan silloin kuten aina oli ohjaamassa Kustaa Aadolfin toimintaa. Se selittääkin miten hän, kuninkaanvakuutuksensa rajoittavista määräyksistä huolimatta, on saattanut vaikuttaa kehitykseen itsenäisemmin ja valtavammin kuin ehkä yksikään muu Ruotsin-Suomen hallitsija.

Lähellä on tässä vertaus Kustaa Vaasan kanssa, joka pelasti valtakunnan keskiajan tuottamasta haaksirikosta; samoin muistuu mieleen Kaarle XI, joka näkyvästi on useille puoliile yhteiskunnallista elämää antanut niiden lopullisen muodon.

Ensimäistä Vaasa-hallitsijaa alentamatta täytyy tunnustaa näkökohtien tilapäisyyden sekä ahtaasti käsitetyn hyödyn usein himmentävän hänen kuvaansa. Kun kirkon kalleuksia armotta ryöstettiin kuninkaallisen linnan veroholvin kätkettäviksi tai koristuksiksi kuninkaan lapsille muutettiin, mutta opetustoimi heitettiin jäämään hunningolle; kun rakennustaiteen mestariteoksia muutettiin makasiineiksi tai uhrattiin rakennuskiven hankintaan tai kun kirjallisuuden aarteita revittiin palasiksi, jotta saisi kuninkaan tileille tukevia nahkakansia, on tämä kaikki kylläkin valaisevaa. Per fas et nefas, oikeudella ja vääryyrellä Kustaa Vaasa keräsi itselleen kuusituhatta tilaa ympäri valtakuntaa, mutta kaiken minkä pojanpoika niistä peri, lahjoitti hän valtakunnan korkeimmalle opistolle, tieteen ja opetuksen turvaksi. Erotus on silmäänpistävä siinäkin, missä isoisän tavaton käytännöllinen nero seisoo pojanpojan aatteellisuuden rinnalla. Taitavasti kauppakonjunktuuria arvosteleva Kustaa Vaasa ohjasi kauppiaita käymään Danzigissa tai Lübeckissä, kulloinkin missä hinnat sattuivat olemaan edullisempia; hän toimii kuten suuren liikkeen isäntä, joka järjestää kaikki sen mukaan kuin asianhaarat hetkeksi vaativat. Kustaa Aadolf, tässä kuten muissa kohdin aatteiden mies, arvostelee asemaa taloudellisten periaatteiden mukaan ja koettaa pysyvästi avata liikkeelle väljempiä uria kaikiksi aijoiksi. Joskin hän siinä ei osu oikeaan, tulee medän muistaa, että politiikassa kuten tieteessäkin oikea ja totuus ei muulla hinnalla ole saavutettavissa.

Erotus Kustaa Aadolfin ja Kaarle XI:n välillä on samoin suuri ja syvälle menevä, silloinkin kun pyrkivät samoja tarkoituksia toteuttamaan. Edelläkävijällä on paikkansa maailmanhistorian kaikkein suurimpain sotajohtajain joukossa, mutta hän loi myös sotataitonsa edellytykset, kansallisen armeijan, jonka siveellisestä voimasta pidettiin huolta; asestukseen ja taktiikkaan nähden nämä valiojoukot samoin tulivat seuraavien aikojen esikuvaksi Kaarle XI, joka kyllä taisteluikentällä oli osottanut uljuutta, on ehkä suurin äkkisilkentällä ja katselmuksissa ja ymmärtää saada sotajoukot liittymään rauhan töihin: sotalaitoksen hallinnollinen ja taloudellinen puoli tulee hänen aikanaan järjestetyksi, mutta arvaamattoman tärkeät viittaukset ja aatteet ovat siinäkin kohden Kustaa Aadolfin aikaisia. Muilakin aloilla Kaarle XI ajaa orjallisen järjestyksen ja yhtämukaisuuden asiaa, joko hän sitten katujen yli pingoitetuilla rautavitjoilla koettaa estää liikennettä, jotta kansa kävisi jumalanpalveluksessa, tai tekee voitavansa alentaakseen kansanedustuksen myöskäsi joukoksi, jonka on lupa vain kiittää hallitsijaa hänen hyvistä töistään. Aate syrjäytetään, nikomuotoa kaavamaisesti palvellaan. Mutta opetuksen alalla hänen aikansa saavuttaa suuren merkityksen, — toteuttamalla laajassa määrässä edellisen ajan alotteita ja ohjelmaa.

Harvinaisen suuressa määrin Kustaa Aadolf on saanut apua muilta; sellaista joukkoa kykeneviä valtiomiehiä ja sotureja kuin silloin ei historiamme mainitse toista. Tämä ei vähennä johtajan suuruutta; hallitsijan taito ilmenee siinäkin, että hän löytää ja kannattaa auttajia mikäli tarve vaatii. Mutta ei yksikään Ruotsin-Suomen kuninkaista sittenkään ole pysyvämmin painanut personallista leimaansa kehitykseen kuin se hallitsija, joka tänään kolme vuosisataa sitten tervehti Suomen kansan silloisessa Helsingissä tapahtuvin neuvotteluihin kokoontuneita edustajia. Ja siinä minkä Kustaa Aadolf on rauhan töissä tuonut, onkin paras osa hänen vastaisille sukupolville jättämäänsä perintö... Nämä rauhan voitot merkitsevät enemmän kuin ne taistelut, jotka saivat miljoonien sydämet milloin levottomasta odotuksesta vavahtelemaan, milloin riemusta sykkimään.

Vilkkaasti esitetty puhe palkittiin innokkailla kättentaputuksilla.

Kun sitten soittokunta jälleen oli kaiuttanut säveleitään, esiintyi pankinjohtaja Heikel uudelleen, tällä kertaa »epävirallisesti», antaakseen eräitä tietoja hankkeissa olevasta porvarissäädyn historiasta. V. 1913 asiaa valmistamaan asetettu toimikunta, hrat Felix Heikel, M. Hallberg, Th. Schwindt ja A. V. Lindberg, oli etusijassa maamme kaupunginvaltuustoilta saanut mainitun historian julkaisemista varten varoja melko määrän, eli 27,406 mk. Joulukuun 31 p:nä 1915 oli Pohjoismaiden pankkiin tarkoitusta varten talletettuna Smk. 28,333:74. Historian kirjoittajaksi oli saatu tri S. Nordenstreng, jolla tässä tilaisuudessa antamansa suullisen selonteon mukaan jo on valmiina tai valmistumassa 300 elämäkertaa kaikkiaan kysymykseen tulevista 354:stä.

Juhlatilaisuus päättyi klo 4 aikana. Klo 6 kokoontuivat juhlan osanottajat Pörssi-ravintolaan yhteisille päivällisille.

Juhlapäivälliset Pörssiravintolassa.

Päivällisiä varten oli Pörssiravintolan iso juhlasali vaatimattomasti, mutta aistikkaasti koristettu palmuilla ja tulpaaneilla; salin peräseinälle oli sijoitettu Joachim Kurténin muotokuva, taustana lippuja ja kehyksenä palmuja.

Klo 6 tienoissa alkoi vieraita saapua taajoin parvin, joukossa monialta, jotka eivät olleet voineet saapua Säätytalolle. Kohdakkoin kuului marssin sävel ja vieraat asettuivat paikoilleen. Vähitellen on antoisan isännän voileipäset ja parsaliemikin pantu parempaan talteen. Puheiden sarjan alotti senaattori Hugo Lilius, joka ensin lausui ruotsiksi:

Hyvät herrat.

Entisten puhemiesten puolesta on minulla kunnia toivottaa kaikki läsnäolijat ja ennen kaikkea kunnioitettavat vieraamme sydämellisesti tervetuleiksi tähän porvarissäädyn entisten jäsenten juhlahetkeen.

Me olemme äskettäin vanhassa istuntosalissamme viettäneet jo kauan sitten kuluneen ajan merkkitapauksen muistoa. Kiitollisella kunnioituksella olemme me siellä luoneet silmäyksen taaksepäin isien tekoihin, mitä he ovat ikivanhan yhteiskunta- ja oikeusjärjestyksen pohjalla itselleen ja jälkeentulevilleen tässä maassa yrittäneet rakentaa ja kehittää rakkaudesta tähän maahan ja sen kansaan. Ja me olemme nyt kokoontuneet tänne tähän huoneeseen muutamina, ikävä kyllä niin pian hajhtuvina hetkinä vanhaan porvarilliseen tapaan saadaksemme tuttavallisessa piirissä jälleen lähentyä toisiamme ja vaihtaa ajatuksiamme.

Kun me vakavana aikana, maailmansodan kauhuista ja melusta tuolla ulkona huolimatta, näin tapaamme toinen toisemme, emme me, sen tiedämme me kaikki, suinkaan ole kylmiä tähän äärettömän traagilliseen kansojen väliseen rikkinäisyyteen nähden, kun ihmisveli seisoo ihmisveljeä vastaan. Kenties juuri sen vuoksi, että me tunnemme sen niin raskaasti, me nyt enemmän kuin muutoin olemme tuteneet tarvetta lähestyä toisiamme ja niin monen vallanneen pessimismin painostuksesta haluamme etsiä toisistamme voimaa ja elvytystä tulevaan työhön.

Puhuja jatkoi suomeksi:

Hyvät herrat!

Unohtakaamme hetkeksi surumme ja huolemme. Tuokoon yhdessäolomme täällä meille nautintoa ja virkistystä, antakoon se ennen kaikkea meille lisättyä voimaa ja luottamusta tulevaisuuteen.

Tätä toivoen lausun kaikki lämpimästi tervetulleiksi.

Puheen päätyttyä soitettiin Savolaisen laulu.

Paistiin pääsiäisen lausui pankinjohtaja L. v. Pfaler ruotsiksi:

Hyvät herrat.

Tuskin puolivuosisataa on kulunut siitä kuin Suomen säädyt 50-vuotisen levon jälkeen jälleen alkoivat toimintansa isänmaan palveluksessa, ja pian on taasen vuosikymmen kulunut loppuun siitä kun ne työnsä tehtyään hajosivat milloinkaan enää kokoontumatta.

Ei siis ollut historian näkökannalta katsottuna pitkä se ajanjakso, joka niille suotiin, mutta minä uskallan uskoa, että tulevaisuudessa historioitsijat kuvatessaan Suomen kansan elämää mielellään viivähtävät tässä ajanjaksossa, tässä niin vaihtelevassa, niin tapauksista rikkaassa, niin lupauksista ja odotuksista, voimakkaasta kehityksestä rikkaassa ajankohdassa, mutta joka samalla oli täynnä pettyneitä toiveita ja tuskaa täynnä olevaa todellisuutta.

Tämä säätyvaltiopäivien aika tarjoaa tarkkaavalle tutkijalle aihetta mietiskelyihin ja erilaisiin johtopäätöksiin, riippuen kunkin käsityksestä ja ajatuskannasta, mutta sen opin varmaan jokainen siitä saa, että, missä isänmaanrakkaus elää kansan keskuudessa, siellä kansakunnan parissa ilmenevän ankaran hajaannuksenkin aikana ankarat ajat kokoavat paraimmat voimat ja tukahuttavat muutoin sovittamattomat riitaisuudet.

1867-vuoden valtiopäiväin perustuslakivaliokunta, joka valmisteli sitä Suomen kansanedustuksen uudelleen muodostamista, joka sisältyy 1869-vuoden valtiopäiväjärjestykseen, katsoi sen ajan Suomeenkin nähden olleen ja menneen, jolloin yleisesti tunnustettiin säätyeroavaisuus ja säätypyrkimykset, sekä lausui, ettei laitos, jolta näin puuttuu pohjaa, voine kauan pysyä pystyssä.

Kaikki lienemme kumminkin yksimielisiä siitä, että Suomen säädyt siitä huolimatta sittemmin 40 vuotta kykenivät menestyksellä täyttämään tehtävänsä Suomen kansan edustajina, että niiden onnistui vaikeimpinakin aikoina olla todellisina ja täysipitoisina kansan toiveiden ja tarpeiden tulkkina; ja siitä on kenties paraimpana todistuksena yksimielisyys, jolla ne, tuntien aikansa tulleen, ylpeästi lävistivät miekalla rintansa, annettuaan elämän uudelle edustuslaitokselle, joka kansakunnan mielestä silloin oli välttämätön kansan saattamiseksi kootuin voimin puolustamaan maan oikeutta ja parasta.

Suomen säätyvaltiopäivillä edusti porvarissääty kahpunkien asujamiston ja sen kautta edusti sen kokoonpano aikojen vieriessä kaupunkiyhteiskunnissamme tapahtuneen kehityksen ilmaisua. Oltuaan alkaisemmin neuvostojen sekä niiden porvarioikeuksia omistavien kauppiaiden ja käsityöläisten säätyrovena, muuttui se vähitellen miltei kaikkien niiden pyrkimysten ja toiveiden tekijäksi, jotka ilmenivät ja saavuttivat jalansijaa kaupunkiasukkaiden keskuudessa.

Tämä sen ominaisuus kuvastui myöskin siinä eri yhteiskuntakysymysten käsityksessä, joka oli vallalla porvarissäädyssä. Kaikissa maissa ovat kaupunkien asukkaat olleet herkemplä kuin maasendun asujamisto vastaanottamaan uusia ihanteita, uudistuspyrintöjä ja vapaampaa yhteiskuntakehitystä. Suomen porvarissääty osoitti myöskin miehekkäästi taistellen muiden säätyjen rinnalla maan itsehallintoaseman suojelemiseksi erikoista mielenkiintoa kaiken kansalaisvapauden kehittämiselle ja suojelemiselle, elinkeinoelämän kehitykselle eri suuntiin, taloudellisen hyvinvoinnin kohottamiselle sekä kansansivistyksen edistämiselle ja levittämiselle kaikkiin kansankerroksiin.

Tämän peruskäsityksen ja näiden laajojen pyrkimysten samoinkuin sen asiantuntemuksen ja kokemuksen perusteella eri aloilla, jonka mitä erilaisimmissa asemissa ja ammateissa olleet jäsenensä porvarissäädylle tuottivat, onnistui tämän säädyn jättää säätyjen työhön jäljen, joka varmaan on saava tunnustusta Suomen säätyedustuksen historiassa.

Koska porvarissääty pääasialliseksi oli kokoonpantu käytännöllisen elämän miehistä, painoivat sen neuvotteluihin yleensä leimansa asiallisuus ja lyhytsanaisuus, jotka harvoin esiintyivät muiden säätyjen keskusteluissa. Joskus saattoi kylläkin käsiteltäessä arkaluontoisia puoluekysymyksiä ilmetä keskustelussa ankaria sanoja, mutta harvoin liiaksi kiihdyttiin ja tuskin milloinkaan puhemiehen tarvitsi sen vuoksi käyttää nuijaansa.

Tämä johtui varmaankin jossain määrin siitä ystävällisestä, toverillisesta hengestä, joka viimeiseen saakka vallitsi porvarissäädyssä, ja jonka vuoksi vielä nytkin, kun vanhat »porvarit» pitkän ajan perästä jälleen kohtaavat toisensa, vanhat veljelliset tunteet leimahtavat ja sydän lyö nopeammin.

Tämän olemme epäilemättä kaikki tänään kokeneet enkä minä turhaan vedonne näihin tunteisiin pyytäessäni nyt Teitä muinaista aikaa, sen vaivoja, sen taisteluja, sen iloja ja suruja muistellen kohottamaan neilkertaisen eläköön-huudon Suomen porvarissäädyn muistolle. Kauan eläköön sen ylevä kansalaishenki, sen isänmaanrakkaus ja sen hyvät traditsionit Suomen kansan keskuudessa!

Eläköön-huutojen ja soiton tauottua puhui senaattori K. J. Ståhlberg.

Puheen päätyttyä kohotettiin innokas »eläköön» ja soitettiin »Maamme».

Tämän jälkeen puhui senaattori Th. Vegelius Joachim Kurténin muistolle sekä 1900-luvun puhemiehille, F. Heikelille, Hugo Liliukselle ja L. v. Pfalerille. Puheen päätyttyä soitettiin Vaasan marssi, jota läsnäolijat seisoalta kuuntelivat, ja lopuksi kohotettiin kolmikertainen eläköön porvarissäädyn 1900-luvun puhemiehille. Viimeksi mainittujen puolesta vastasi pankinjohtaja F. Heikel, esittäen eläköön-huudon porvarissäädyn varapuhemiehille, Th. Vegeliukselle, Aug. Nyberghille ja G. R. Idmanille sekä säädyn kanslialle. Sitten puhui hra Heikel edelleen kutsuvieraille, prof., vphra E. G. Palménille ja C. v. Bonsdorffille sekä tri S. Nordenstrengille.

Lopuksi pankinjohtaja E. Schybergson kehotti nykyoloissa osoitamaan järkkymätöntä tyyneyttä ja lannistumatonta rohkeutta, minkä jokainen voi ensi vaaleissakin näyttää ottamalla niihin osaa ja asettumalla valitsijainsa käytettäväksi. Puhuja ehdotti lopuksi, että lähetettäisiin tervehdys uuden eduskunnan huomattavimmalle henkilölle, asessori Svinhufvudille, minkä ehdotuksen läsnäolijat vastaanottivat hyvä-huudoin.

Tähän päättyivät varsinaiset päivälliset, ja läsnäolijat siirtyivät sivuhuoneistoon kahvin ääreen. Toverillisen, rattoisan mielialan vallitessa jatkui sitten yhdessäoloa menneitä muistoja verestellen.

Tervehdyssähkösanomia olivat juhlaan lähettäneet, Mikkelistä G. T. Alopaeus ja A. Herckman, Viipurista Carl Borenius, Kuopiosta Axel Alfthan ja Sortavalasta Berg. Tervehdyskirje oli saapunut Vaasasta Fredrik Grönroosilta. Juhlan osanottajain puolesta päätettiin lähettää tervehdyssähkösanomat elossa oleville 1872 v:n porvarissäädyn jäsenille.

Juhla jätti kaikkien osanottajain mieliin pysyväisen muiston.

Historiallisen Seuran juhlaesitelmätilaisuuteen

eilen Tieteellisten Seurain talolle oli kerääntynyt yleisöä enemmän kuin istumaan mahtui. Prof. Kustavi Grotenfelt piti aluksi esitelmän.

(S.H.) Prof. Grotenfelt koetti puheessaan muutamin sanoin huomauttaa päivän merkitystä ja sen muistoa verestyttää. Oli silloinkin ankara sotaaika: lähes 7 vuotta oli suuri sota riehunut ja runsain määrin Suomellekin rasitusta tuottanut ja Suomen pojat siinä vertaan vuodattaneet. Taistelun lopputulos tässä omituisessa kolmipäisessä sodassa — (Ruotsi, Puola ja Venäjä) — oli vielä tietämätön. Nuori, seivänäköinen kuningas ymmärsi, kuinka välttämätöntä oli saada koko kansa sotaan innoilla osaa ottamaan. Tässä mielessä oli hän marrask. 1 p. 1615 Narvasta, jossa hän silloin oleskeli paluumatkalla sotatantereelta, julkaissut kutsumuksen Suomen kaikille säädyille 13 p:nä seuraavaa tammikuuta saapua Helsinkiin. Valtiopäiväkutsu lähetettiin kaikkiin Suomen lääneihin ja myöskin äsken valloitettuun Käkisalmen läänilin, jonka vastaiseen asemaan nähden Kustavi Aadolf siis asettui vapaamielisemmälle ja valtiovisaammalle kannalle.

Tammikuun 19 p:nä saapui kuningas Helsinkiin, jossa Suomen säädyt kutsun mukaisesti olivat häntä vastassa.

Videkindin kertomuksesta, joka on vanhin jälkimaailmalle Helsingin säätyk:sta säilynyt, saadaan se vaikutus, että silloin Suomessa paremmin kuin myöhemmin täysin olivalettiin hetkén juhlallinen merkitys. Aatelismiehiä luetellaan nimeltä 25 läsnäolijaa, mutta sanotaan olleen enemmän, pappeja oli 21, porvarissäätyyn tiedetään ainakin 10 kaupungin lähettäneen edustajansa, talonpoikaissäädyssä olivat nähtävästi kaikki Suomen kihlakunnat edustettuina. Lisäksi oli vielä läsnä 10 sotaväen edustajaa.

Ensimäisenä aateliston riveissä oli itse valtakunnan kansleri Axel Oxenstjerna, joka Kemiön vapaaherrana lukeutui suomalaiseksi aatelismieheksi. Siinä nähtiin valtaneuvos ja laamanni Yrjänä Boije, joka oli saapunut korkeasta ijästään ja sairaaloisuudestaan huolimatta, Boijen rinnalla nuijasodan aikuiset Aksel Kurki ja Gödik Fincke, Turun maaherra Juhana de la Gardie, kuuluisan Lulska-Jaakon veli, Pähkinäinnan valloittaja Klaus Slang, hallituksen monissa toimissa käyttämä luottamusmies, »Suomen rahastonhoitaja» Niilo Kijl y. m. Kuninkaan mukana oli Helsinkiin tullut hänen hovimarsalkkansa valtaneuvos Henrik Horn, Kankaisten herra, jolle Hemming Maskulainen juuri tähän aikaan omisti Pias Cantiones-kokoelman suomennoksensa. Papiston etunenässä oli vanha kunnianarvoisa Ericus Erici-piispa, Turun kirkkoherra, ansiokas Joachimus Stutaeus, Viipurin kirkkoherra (silloinen piispa) Nicolaus Magni Carelius j. n. e. Sotaväestön edustajista huomattiin edellisessä sodassa kunnostautuneet Hannu Munck ja Otto Grothusen. Erikoisesti huomautti puhuja, että useat näistä olivat ase kädessä taistelleet Sigismundin puolesta kuninkaan isää Kaarle herttuata vastaan ja siitä syystä oli heiltä maanpako ja kuolemantuomio aikoinaan kohdannut. Mutta Kustaa Aadolf ymmärsi, että jalot päämäärät voivat johtaa vastustajaakin, että muuttuneet olot paljon muuttavat ihmisen näkökantaa ja että valtakunnan etu vaatii entisten ristiriitojen sovittamista ja kaikkien voimien yhdistämistä yhteiseen toimintaan isänmaan onnen luomiseksi.

Tammik. 22 p. kuningas juhlallisesti avasi valtiopäivät tällä itse kirjoittamallansa puheella, josta hänen jalo, suuraatteinen ja innokas persoonallisuutensa läpeensä puhuu. »Niinä neljänä vuotena, joina Kaikkivaltiaan salimuksesta olen hoitanut tätä kuninkaallista hallitusta, olen usein mieleläni etsinyt tilaisuutta, kuinka oppisin tuntemaan tämän maan tilaa ja Teidän kaikkien asemaa ja oloja, jotta ajoissa voisin kaikkien Teidän onneksi niin sovittaa ja järjestää, että Teminun hallitteesani saisitte (mikäli näinä vaikeina aikoina mahdollista on) nauttia lakia ja laillisia oloja; ja jotta minä itse, siten kuin Jumalan minulle uskoma toimeni vaatii, voisin kuulla Teidän valituksianne ja toivomuksianne ja siihen sitten parannusta hankkia.» Mutta, jatkaa kuningas, hänen tarkoituksensa tässä kokouksessa »ei ole ollut ainoastaan neuvotella tämän maan asioista, vaan myöskin Teidän kanssanne keskustella eräistä asioista, jotka koskevat yhteisen valtakunnan, koko meidän rakkaan isänmaamme parasta ja onnea». Hän kiitti läsnäolevia aina osotetusta aittiudesta isänmaan hyväksi ja esitti tämän jälkeen lanjasti miten Sigismund itse oli rikkonut valtakunnan perussääntöä vastaan, synnyttänyt kansalaissodan ja siten menettänyt oikeutensa Ruotsin kruunuun, ja miten tämä oli äärimpänä syynä myös Liivin ja Venäjän sotiin; miten Sigismund oli paenneen munkin, vale-Dmitrijn avulla yrittänyt levittää valtaansa Venäjän yli, minkä hankkeen onnistuttua Ruotsin asema olisi tullut tuiki uskaliiseksi, josta syystä Kaarle IX oli tehnyt liiton Vasilij Shuiskijn ja venäläisten kanssa ja lähettänyt heille avuksi melkoisen sotajoukon, mutta sitten

leimahti sota Venäjää vastaan.

Nyt oli vihdoin odotettu rauhansovittelujo. Mitenkä ne onnistuvat riippuu Jumalasta. Kuningas luotti siihen, että suomalaiset vastedeskin pysyisivät siinä uskollisuudessa, jota onnen ovat osottaneet, ja vakuutti itse samoin aina tahtovansa voimansa takaa heidän parustansa harrastaa, sekä pyysi lopuksi heidän vastaustansa erinäisiin säädyille nyt jättämiinsä esityksiin.

Nämä esitykset olivat kolme: 1) mitenkä maa oli turvattava Sigismundin vehkeilltä

2) että säädyt myöntäisivät ylimääräisen sotaveron, n. s. maaretkenveron, ja 3) että sama kyydintekojärjestys hyväksyttäisiin Suomessa voimassaolevaksi, kuin edellisenä vuonna oli hyväksytty valtiopäivillä Ruotsissa.

Sen ajan valtiopäivätyöt suoritettiin tavallisesti nopeammin kuin nykyisinä aikoina, ja niinollen ei oltu mitään erinomaista joutuisuutta osotettu, kun säädyt jo 2 p. helmik. olivat valmiit vastauksineen. Niiden vastaus, jossa nimittävät itsensä »Ruotsin valtakunnanneuvosto ja maasäädyt Suomen Suuriruhtinaanmaassa», sisälsi: että he aina tahtoivat pysyä kuninkaalle uskollisina ja hänen puolestansa yhtenä miehenä panna henkensä ja omaisuutensa alttiiksi Sigismundia

vastaan. Mitä kyydintekoasetukseen tulee, säädyt lausuvat kun:lle siitä kiitoksensa ja ainoastaan pyytävät, että hallitus arm. valvoisi ja velvoittaisi kaikkia virkamiehiä valvomaan, että siitä ei rikottaisi, vaan lakia, oikeutta ja kotirauhaa järkkymättä turvattaisiin. Lopuksi ovat he sotaväen ja rajalinjojen tarpeiksi myöntäneet ylimääräisen veron (viijas, voita, lihaa, heinää).

Näistä päätöksistä ilmoittivat säädyt samana päivänä eri kirjeillä Ruotsin säädyille, kehoittaen niitä samallaisiin ukrauksiin kuninkaan. Majesteetin ja isänmaan vihollisia vastaan kuin suomalaiset ovat myöntäneet, huolimatta siitä suuresta rasituksesta mikä heillä, Venäjän rajalla asuvilla, nyt jo on monena sotavuonna, jopa ylimuistoisinakin aikoina ollut.

Kerrakseen olivat Suomen säädyt saaneet käydä valtakunnan muun osan edellä, päinvastoin kuin tavallisesti, jolloin usein tapahtui, että yhteiset asiat ensin päätettiin Ruotsissa ja sitten perästäpäin vahvistettiin myös Suomessa.

Helsingin maapäivän jälkeen ei Suomen säätyjä enää kutsuttu Ruotsin aikana yhteisesti kokoontulemaan, kuin yhden kerran: Turkuun v. 1676. Ja nämä maapäivät eivät merkityksessä mitenkään voi kilpailla Helsingin maapäivän kanssa.

Ruotsissa pidettiin sitten maakuntakokouksia eri paikoissa, joissa ruotsalaiset puolestaan niihin yhtyivät ja joista lähettivät vastauksensa ja kiitoksensa suomalaisille, niin esim. Smålannin säätyjen vastauskirjeessä sanottiin: »Niin kiitämme Teitä, hyvät herrat ja miehet, mitä ystävällisimmin, veljellisimmin ja kohtelaimmin Teidän hyväntahtoisesta kehoituksestanne, sekä siitä uskollisesta avusta, jota tässä olette suoneet kunink. Majesteetille, meidän armolliselle kuninkaalle ja herrallemme, niinkuin muutenkin rakkaalle isänmaallemme.» Ja jäljemmin kuuluivat sanat: »Sitä uskollista ja ystävällistä apua, jota Te meille hädässämme aina tehneet ja osoittaneet olette, me emme koskaan unohda vaan tahdomme sen kaikella vapaaehtoisella palveluksella Teidän jokaisen hyväksi ansaita, tunnustaa ja palkita.»

Mitä itse Suomeen tulee, elvät Helsingin maapäivän tulokset kuitenkaan siihen supistuneet. Kansan edusmiehet olivat myös valtiopäivillä esittäneet useita valituksia ja toivomuksia, joiden johdosta seuraavina kuukausina julkaistiin erinäisiä säännöksiä esim. kaupankäynnistä. Mutta vielä tärkeämmät olivat ne tarkastuskeräjät, jotka kuninkaan antaman käskyn mukaan, epäilemättä maapäivillä esiintuiden asianhaarain johdosta, nyt pidettiin eri paikkakunnissa ympäri maata ja jois-

---

säravintolan siirtämisestä. Minä vaikenin ja jäin odottamaan. Ja nyt on tullut Hbl:n aika. Lehdessä on kuluneella viikolla ollut hyvin runsaasti Kappelin uudestaanrakentamis- ja siirtopuuhaa. Kaikki viittaa siihen, ettei tässä asiassa enää voida vanhoilleen jäädä.

Viime sunnuntaina julkaisi lehti arkkitehti Lars Sonckin laatimat piirustukset uutta Kappelia varten. Näemme siinä kesäravintolan uuden kevään rakennuksen tehneenä neljännespyöräyksen nykyiseltä paikalta ja hiukan nykäistynä alemmaksi, niin että sen pisin julkisivu tulee Unioninkadun suuntaan kymmenen metriä ylemmäksi siitä suoraku'maisesti molempia Esplanaadikatuja rastaan. Rakennus vieraineen ihaileisi siitä suorin silmin torielämää, Wallgrenin pronssityttöä, satamaa pohjaa ja Katajanokkaa.

Tämä ehdotus on herättänyt vastalauseita. Tiistaiseen Hbl:iin kirjoitti arkkitehti Rafael Blomstedt siitä jotakuinkin ankaran arvostelun, pitäen piirustuksia rakennustaiteellisesti »kovin onnettomina», kun ne eivät sovellu ympäristön yleissävyyn. Vielä epäonnistuneempi on hänen mielestään rakennuksen sijoitusehdotus; sillä sen mukaan joutuisi ravintola pahasti kaihtamaan näköala Esplanadilta, Helsingin sydämestä torille, satamaan, Katajanokalle ja niin hamaan kaukaisuuteen.

Hra Sonck on puolustanut ehdotustaan eräälle Hbl:n haastattelijalle. Kappelia ei sallita rakentaa uudestaan nykyiselle paikalle, se on siis siirrettävä, ja hra S. pitää ehdottamaansa paikkaa sopivana. Nyt ei muka hennottaisi luovuttaa rahtuakaan Esplanaadin näköalasta, ja kuitenkin on sitä aikaisemmin kaihdettu Runebergin patsaalla ja sailittaan edelleen joka kevät rehevään läpinäkymättömään lehtiverhoon pukeutuvan puistikon kaihtaa. Eivätkä ehdotetun rakennuksen päät sitäpaitse ulotu aivan Esplanaadi-katuihin asti, ja kun näiden katujen jalkakäytävät laajennetaan, niin kyllä siellä vielä siintää kävelijöille kylliksi laaja sininen juova itäisen päivänkoiton puolelta.

Kolmas arkkitehti, hra Nils W., yhtyi nyt väittelyyn asettuen pääasiassa hra Blomstedtin puolelle. Hän selittää, että on tuiki eri asia, kaihtaako näköalan lehtevät puut vaiko kiviset muurit ja savupiipun suut, niinkuin tietysti onkin. Jollei rakennusta työnnetä paljon enemmän itäänpäin torille, niin eilä se olisi suorassa suunnassa Etelisatamaan rantaviivan jatkon kanssa, jolloin Esplanaadipuistoa venytettäisiin siihen saakka, niin on hra Nils W:n mielestä koko Kappeli hävitettävä ja turvauduttava Ruotsalaisen teatterin liepeillä olevan kesäravintolan laajentamiseen.

Ja niin se sitten häviäisi vanha muistorikas kesäravintola, jonka verannoilla moni on viettänyt juhlahetkensä, jos moni myöskin köyhdyttänyt itsensä.

Mutta minä ajattelen sitä kesäistä Kaisaniemen joutsenlammen rannikkoa Kansallisteatterin takana.

Matti.

Halpahintaista käännöskirjallisuutta.

Anatole France: Paita. Suomentanut L. Onerva. — Arvi A. Karisto, 1915. Hinta —: 50.

Jack London: Merisusi. Suomentanut Helmi Krohn. — Otava, 1915. Hinta 1: —.

Kalman Mikszath: Besztercen valloitus. Suomentanut K. Emil Jaakkola. — Arvi A. Karisto, 1915. Hinta 1: —.

Helene von Mühlau: Kolmannen lapsen jälkeen. — Kirja, 1915. Hinta 1: 50.

Ivan Turgenjev: Tarpeeton ihminen. Suomentanut Martti Vuori. — Kirja, 1915. Hinta —: 50.

Yllä luetelluilla kirjoilla on tuskin munta yhteistä kuin niiden halpa hinta. Sallittakoon meidän tällä kertaa käyttää tätä taloudellista näkökohtaa solmiaksemme yhteen pienen kimpun jouluisen kirjallisuussadon tähteistä.

Kutsumme kirjailijamme tiille aakkosjärjestyksessä.

Anatole France'n satunovelli »Paita» ei kirjallisessa suhteessa ole mikään merkillisyys. Jos siinä kuitenkin on jotain, joka on

sa tutkittiin kansan valituksia aatelismiesten, virkamiesten harjoittamista väärinkäytöksistä ja väkivallasta. Niillä ilmenikin koko joukko epäkohtia, joihin syypäät saatettiin ansaittuun rangaistukseen, ja niiden pitäminen on varmaankin ollut omansa hillitsemään sitä epäjärjestystä, joka monella hallinnonalalla maassamme siihen aikaan vielä vallitsi. Historiantutkimuksellemme korvaamattomaksi tapploksi ovat näissä tarkastuksissa pidetyt pöytäkirjat enimmäksi osaksi, paitsi Käkisalmen läänistä, hävinneet, ja meidän tietomme niistä supisuivat eräiden köyhiin otteihin, joita vanhemmat historiankirjoittajat ovat säilyttäneet. Voimme myöskin syystä arvella, etta silloin saatu kokemus on vaikuttanut persoonallisesti Kustavi Aadolfiin ja ollut suurena syynä hänen muutama vuosi myöhemmin tekemäänsä päätökseen Suomelle perustaa erityinen korkein tuomioistuin, Turun hovioikeus, jolla toimenpiteellä Suomen oikeuslaitoksen historiassa on ollut niin käänteentekevä merkitys.

Niin ulkonaisessa valtiollisessa suhteessa kuin Suomen sisäisessä kehityksessä näemme siten Helsingin sääkykokouksen jättäneen pysyviä jälkiä.

Senkin jälkeen kun Suomen suuriruhtinaanmaa v. 1809 kävi uusia valtiollisia kohtaloita kohti, ei sen ole ollut suotu kuin kahdesti nähdä hallitsijansa ottavan osaa kansan eduskunnan toimintaan. Aleksanteri I Porvoon valtiopäivillä 1809, Aleksanteri II Helsingissä 1863. Onko se vain sattuma, että nämä kolme hallitsijaa: Kustavi II Aadolf, Aleksanteri I ja Aleksanteri II, ovat enimmin vaikuttaneet Suomen olojen kohottamiseksi ja tulleet kaikista kansanomaisimmiksi? Ei suinkaan: juuri heidän persoonallinen suhtautumisensa suomalaisiin teki heidät kansalle rakkaiksi, ja se taas johtui heidän syvästä käsityksestään hallitsijan asemasta hänen alamaisiinsa nähden.

Sentähden Suomen kansa olkoudella säilyttää heidän kuvansa syvästi mieleensä painuneina.

Huomautettuaan sitte ettei Helsinki v. 1616 vielä ollut nykyisellä paikalla, vaan Vantaanjoen suun vieressä n. s. »Vanhankaupungin» kohdalla, lausui puluja, että on tosiaankin kummasteltava ja pidettävä meillä yleisesti vallitsevaa historiallisen tunteen heikkoutta kuvaavana sitä seikkaa, ettei nykyisessä Helsingin kaupungissa ole tätä suurta muistoa millään tavalla kunnioitettu, ettei ole mitään Kustavi Aadolfin katua, puistoa tai muuta paikkua.

Tämän jälkeen piti valtioneuvos J. R. Danielson-Kalmari yli 2 tuntia kestävän esitelmän Porvoon valtiopäiväin valmistusajalta. Esitelmän julkaisemme toisessa numerossa.

Suomalaisen puolueen Helsingin naisjärjestön esitelmätilaisuuteen

Heimolassa eilen illalla oli kokoontunut kuulijoita kolmattasataa henkeä.

Rva T. Hainari puhui Hilda Käkikoskesta isänmaan ystävänä, esittäen samalla kirjoitä piakkoin valmistuvasta toisesta osasta Hilda Käkikosken elämäkertaa. Nämä kirjeet ovat kirjoitetut vuosina 1902—1906 eräälle amerikalais-ruotsalaiselle ystävättärelle. Kirjeissään hän kuvaa valtiollisia olojamme ja tekee tarkasta selkoa etupäässä kirjoituksistaan U. Steen ja muutamista pitämistään puheista.

Esitelmöitsijä Haataja esitelmöi torpparikysymyksestä. Puhuja teki aluksi selvää A. Warénin tutkimuksista ja tilattoman väestön alakomitean tilastosta, verraten sen avulla olojamme ulkomaihin. Sitten hän selosti niitä kolmea lakiehdotusta, jotka nyt on olemassa, nimittäin ruotsalaisen puolueen, sosialistien ja hallituksen asettaman maanvuokrakomitean ehdotus.

Esitelmät olivat erittäin mielenkiintoiset ja läsnäolijat seurasivat niitä tarkkaavasti.

Elanto.

Vuoden 1914 aikana saavutti Elanto 4,354,174 mkn vuosimyynnin. Viime vuoden aikana nousi myynti 7,377,868 mkaan. Lisäys on siis yli 3 milj. markkaa eli likimain 70 %. — Joulukuun myynti oli 773,869 mk. (ed. vuonna 507,454 mk.).

Elannon sekatavaraliike pääsi v. 1915, ensimäisenä kokonaisena toimintavuonnaan, 906,873 mkn vuosimyyntiin. Joulukuun myynti oli 134,000 mk.

Jäsenmäärä oli vuoden 1914 lopussa 4,625. Viime vuoden kuluessa liittyi Elantoon 2,611 uutta jäsentä ja erosi 29 jäsentä, joten jäsenmäärä vuoden 1915 lopussa oli 7,207.

Huomenna avaa Elanto kaksi myymälää Vallilassa, nim. sekatavaramyymälän ja leipä- ja maitomyymälän. Molemmat myymälät tulevat samaan taloon Inarintien ja Itsärintien kulmassa ja johtaa niihin sama ulkokäytävä.

Uusi sekatavaramyymälä tulee olemaan Elannon 10:s ja leipä- ja maitomyymälä 63:s.

— **Väkijuomien salakauppaa** koskevan eilisen uutisemme johdosta on herra V. Kumpulainen meille ilmoittanut, ettei hänellä ole siinä mitään osuutta eikä hän ole rikkonut voimassa olevia väkijuoma-aseluksia. Hän on toiminut ainoastaan erinäisten ulkomaisten väkijuomalikkeiden asiamiehenä. — Samalla mainittakoon, että asiaan sekaantuneet henkilöt eivät ole säilyttäneet varastojaan mainitsemamme liikkeen kellarissa, vaan joissakin rappukäytävän komeroissa.

— **Kuorma-ajuritaksaan** on maistraatti tehnyt sellaisen muutoksen, että kuorman kuljetusmaksu Viaporiin on 3 mk., Aleksanterinsaarelle 3: 50, Santahaminaan 4: 50, Kuninkaansaarelle 4 mk. ja Kruunuvuorenselälle 2 mk.

— **Mallasjuomain anniskeluoikeuksia,** joita on varattu 20 isolle ruokapaikalle, on maistraatilta eilen päättyneen määräajan kuluessa hakenut kaikkiaan 11 henkilöä.

— **Helsingin kaupungin rakennuskonttori.** Sen johdosta, että työlautakunta oli myönnyt työpäällikön apulaiselle, insin. E. A. Löthnerille eron virastaan ensi maalisk. 1 p:stä lukien sillä edellytyksellä, että viran hoitaminen siitä lähtien saadaan järjestetyksi, on työlautakunta päättänyt ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että eronneelle työpäällikön apulaiselle myönnetty henkilökohtainen 1,000 mkn suuruinen palkanlisä maksettaisiin myöskin uudelle työpäällikön apulaiselle, joten hänen palkkansa tulisi siis olemaan 6,000 mkn asemasta 7,000 mk.

— **Uusia väkijuomakauppiaita saatu selville.** Poliisi on saanut selville, että työmiehen vaimo Hilma Halme on myynyt väkijuomia asunnossaan Merimiehenk. 32:ssa ja joutolaisnainen Anna Motsämäki niinkään asunnossaan Kankurink. 4:ssä. Molemmat asetetaan syytteeseen luvattomasta väkijuomien myymisestä.

— **Kuolleisuus Helsingissä.** Viikon 9/1—15/1 kuluessa kuoli 32 henkeä (luterilaisia), joista 1 oli alle 1 vuoden, 2 1—10 vuoden ja 29 yli 10 vuoden ikäisiä.

Allamainittuihin kuolemansyihin kuolleiden henkilöiden lukumäärä oli:

Keuhkotauti ja muut tuberkulootiset taudit 7, keuhkotulehdus 3, kurkkumätä ja kuristustauti 1, lavantauti 1, verenvuoto aivoissa ja aivopehmennys 1, pitkälliset sydän- ja verisuonitaudit 8, syöpä 5, muut kuolemansyyt 6.

Viikon kuolleisuutta vastaava vuotuinen keskikuolleisuus oli 9,4 1,000 henkeä kohti. (Keskikuolleisuus vuonna 1914 oli 11,9 1,000 henkeä kohti.)

— **Teosofisen esitelmän** pitää kirjailija Veikko Palomaa aineesta: »Miten maailman syntejä kannetaan?» Bulevardink. 7:ssä tänään klo 12 päivällä.

Kokouksia.

— **Naisasialiitto Unioni** päätti kokouksessa perjantaina ottaa toimittaakseen esitelmän, joka vailaisee naisasian kehitystä maassamme. Esitelmään liittyy taikalyhtykuvia ja voidaan sitä maksua vastaan lainata maasenduille. Johtajatar Lucina Hagman kirjoittaa tekstin. Myös päätettiin toimittaa luettelo niistä toimintaaloista, missä naisia työskentelee maassamme. Luetteloon sisältyisi myös tietoja niistä valmistuksista, opinnoista ja ehdoista, joita eri aloille aikovilta naisilta vaaditaan. Luettelon tarkoitus on olla apuna nuorille naisille.

— **Ruotsalaisen Kirjallisuusseuran** johtokunnan kokouksessa t. k. 20 p:nä valittiin jäseneksi Tieteellisten seurojen valtuuskuntaan uudelleen prof. M. G. Schybergson sekä varalle vapaaherra R. F. von Willebrand.

Prof. M. G. Schybergsonin kirjoittama C. G. Estlanderin elämäkerta päätettiin viipymättä julaista seuran julkaisusarjassa.

K. K. Meinanderin, Georg Schauman.in, Alma Söderhjelmin ja P. O. v. Tornen anomuksesta myönnettiin ruotsinkielellä julaistavan historiallisen aikakauskirjan kannattamiseksi kuluvan vuoden alusta lukien vuosittain 1,500 m. Rehtori Ernst Lagus esitti kertomuksen seuran toiminnasta folkloristisella ja kansatieteellisellä alalla viime vuonna. Kertomus julaistaan seuran julkaisussa. Seuran julkaisuihin otettavaksi ilmoitettiin maist. Svante Dahlströmin kirjoitus Turun tuomiokirkon Ruotsissa käytetyistä kantakirjoista sekä rehtori Ernst Laguksen kirjoitus Fredrika Runebergin kirjeenvaihdosta nuoruusvuosinaan.

Rahastonhoitajan, prof. A. Wallenskjöldin ilmoituksen mukaan oli ruotsalaiseen kulttuurirahastoon jäteny 4[illegible] mk. 69 p. Tämän määrän muodostavat Mathilda Thölgrenin testamenttirahasto sekä muuan leskirouva Olivia Forsiuksen antama 5,000 mkan suuruinen testamenttimäärä.

Päätettiin vastaanottaa lääkintäneuvos K. A. Bergstedtin ja rva Bertha eBrgstedtin mahdolliset testamenttilahjoitukset seuran hyväksi sekä ryhtyä valtomaan testamenttiä raastuvanoikeudessa. Seuran Runebergin kirjastoon on lahjoitettu kipsistä valmistettu Runebergin muotokuva vuilta 1857, jonka kuvan on muovannut C. Sjöstrom. Kirjakauppa-apulainen E. Vallenius on kirjastoon lahjoittanut erään Runebergin kuvan.

— **Helsingin asianajoyhdistyksen** kokouksessa eilen valittiin yhdistyksen johtokuntaan varat. A. M. Lassenius, I. Dittmar, Kaarlo Frojdman, Arvid Sourander ja Lauri Castrén sekä varamieheksi varat. A. Söderholm, John Grenman ja K. V. Holma. Kirjastolautakuntaan valittiin varat. O. Hohenthal, S. Söderhjelm ja Armas Makkonen. Kirjaston täydentämistä varten myönnettiin yhdistyksen varoja 2,000 mk. ja hautausapurenkaaseen 3,000 mk.

— **»Katajaiset» päättivät** viime torstaisessa kokouksessaan ruveta jälleen säännöllisesti voimistelemaan. Ensimäinen varsinainen harjoitus-ilta nyt alkaeella kevätiukaudella on huomenna maanantaina t. k. 24 p. klo 7 i. ja siitä alkaen joka torstai ja maanantai, kuten viimekin lukukautena. Helmikuun alkupuoliskolla pidetään seuraan kuuluvien jäsenten väliset kilpailut, joihin toivotaan runsasta osanottoa. Voimistelunjohtajina on seuran edelleen onnistunut pysyttää herrat Lauri Gustafsson ja E Raillo, joiden tunnettu kyky ja innostus on ollut „Katajaisille" suureksi hyödyksi. Kun seuralla nyt on käytettävänään tilava ja mainio kylpyhuone, niin on sekin suurelta osalta vaikuttamassa voimisteluinnostuksen säilyttämiseksi niin vanhoissa kuin uusissakin jäsenissä. Harjoitusiltoina on haasteenantajana edelleenkin hra Arvi Niiniluoto, joka tätä virkaansa hoitaessaan on saavuttanut seuran jakamattoman suosion.

Urheilun alalta.

HKV:n toiset kansainväliset painikilpailut

alkoivat täällä eilen klo 7 i.-p. R. Y. Koiton talossa.

Kilpailuja jatketaan tänaan klo 2 ja 7,15 i.-p. samassa paikassa. Hoyhensarjassa on 10 osanottajaa, kevyessä sarjassa 15, keskisarjassa 4, raskaassa keskisarjassa 5 ja raskaassa sarjassa 7.

Tämän päivän urheiluohjelma.

„Aamuhetki kullan kallis" sille, joka aikoo tänään pysyä remmissä, sillä mentäviä on monta. Helsinkiläinen on „sunnuntaiurheilija" pakostakin, eillä kelläpä arkena olisi aikaa.

Siis, jos keli myöntää, niin sukset jalkaan ja jo päivän sarastaessa jonnekin metsäiseen saareen! Pieni pyrähdys jäämatkalla karistaa aamu-unisuuden ja norjentaa jäsenet. Luonnon helmassa, korkeiden kuusien huminassa voi sitten viivähtää lyhyen hartaushetken nauttien kaupunkilaiselle niin harvoin suodusta hiljaisesta sunnuntairauhasta.

Mihin suuntaan onkin suksensa ohjannut ei kelkkamäki voi olla kaukana. Niitähän on joka ilmansuunnalla, lännessä Drumsön mäki, pohjoisessa Munkkiniemen mäki ja idässä tai koillisessa Nihdin kolme mäkeä. Siellä tapaa varmaan tuttavia ja onhan hiihtäjänkin hauska vaihteeksi huristaa muutama mäki.

Hyvä on kelkalla laskettaa,
Kun ystävä istuvi eessä,
Kun hapset sen hulmuvat kasvoillaan —
Mut käypä se laatuun laskea myös
Ypöyksinkin, kelkassa mahallaan.
Ei siinäkään huolet paina.

Kelkkailun lomassa tai lopuksi on hyvin ansainnut aamukahvinsa. Nihdin saarella kahvimaja onkin ihan mäen sivussa eikä muiltakaan mäiltä kahvipannu ole kaukana.

Aamiaisen jälkeen on aika lähteä Suomalaiselle luistinradalle. Siellä alkaa kello 12 jännittävä luistelukilpailu. On hyvä että nämät kilpailut luistavat nopeasti, sillä jo klo 2 alkavat Kisaveikkojen kansainväliset painikilpailut R. Y. Koiton talolla. Osanottajia on 54, joukossa Ruotsin ja Norjan mestarit. On siinä ensimäinen palkinto menen sillan takana. Katselijoille varataan pälvällisloma, mutta painijat saanevat silläkin aikaa olla matolla. Klo 7,15 illalla taas ovet avataan yleisölle.

Joka ei ennätä saada lippua painisaliin, se voi vietää hauskan illan Palokentän yhteisluistelussa tai Suomalaisella luistinradalla.

Emme siis voine valittaa ohjelman puutetta.

Kuuluttaja.

— **Luistelevalle väelle** huomautamme Suomalaisen luistinradan tämänpäiväisestä ohjelmasta.

— **Luistinkilpailut.** Eilen piti H:gin Luistinklubi jälleen koekilpailut edustajien valitsemiseksi Kristianian kilpailuja varten. Tällä kertaa olivat sääsuhteet paljon paremmat kuin viime lauantaina ja sunnuntaina. Jää oli hyvänpuoleisessa kunnossa ja tuuli heikko. Niinpä eilen saavutettiinkin sangen hyviä tuloksia. Alotettiin 500:lla metrillä. Tuloksista mainittavin on Thunbergin saavutus 46,4 sek. Suomen ennätys olisi ehkä ollut vaarassa, jollei Th. olisi „startissa" myöhästynyt. Muuten ovat tulokset seuraavat:

2.	V. Vickström	46,9 sek.
3.	V. Tverin	47,6 „
4.	I. Danska	47,8 „
5.	J. Skutnabb	49 „
6.	A. Strömsten	49,4 „
7.	A. Lindholm	49,7 „
8.	V. Bergström	49,9 „
9.	A. Jalovaara	50,1 „

VALVOJA
Aikakauskirja yleisen kansalaissivistyksen syventämistä varten.
Koko vuosikerta 10 mk.
960

Saman ajan saavuttivat myös Vilhelmsson ja Gösta Strömsten, viimeinen (10) oli P. Forsberg.

Myös 5,000 m matkalla saavutettiin erinomaisia aikoja. Parhaiten tällä matkalla luisteli J. Skutnabb. Hänen aikansa 9 min. 5,5 sek. on parhaita tämän vuoden saavutuksia. Ajat ovat seuraavat:

2.	C. Thunberg	9 min.	10,9 sek.
3.	V. Bergström	9 „	11,2 „
4.	V. Vickström	9 „	12,6 „
5.	Gösta Strömsten	9 „	18,4 „
6.	V. Tverin	9 „	21,4 „
7.	A. Jalovaara	9 „	22,2 „
8.	A. Strömsten	9 „	31,6 „
9.	A. Lindholm	9 „	36,3 „
10.	I. Danska	9 „	47,3 „
11.	P. Forsberg	9 „	49,3 „
12.	Vilhelmsson	10 „	7,8 „

Näissä kilpailuissa on Thunbergilla siis tähän saakka parhain pistemäärä nim. 3. Skutnabb'illa ja Vickström'illä on kummallakin 6. Tverin'illä 9 ja Bergström'illä 11.

— **Helsingin Naisvoimistelijoilla** on huomenna maanantaina klo ½8 illalla Suomalaisen Tyttökoulun voimistelusalissa, Yrjönkatu 18 selostettu voimistelutunti, t. s. voimistelutilaisuus, jossa jokaisen liikkeen tarkoitus ja vaikutus selostetaan. Jos vielä löytyy naisia, jotka eivät ole vakuutetut voimistelun hyvää tekevästä ja virkistävästä vaikutuksesta, rientäköön sinne, niin varmaankin epäilykset poistuvat. Samalla myöskin huomaavat, ettei tarvitse olla mestari liittyäkseen voimisteluseuraan.

— **Turun piirin painimestaruuskilpailut** tapahtuvat tulevan helmikuun 12—13 p:nä; järjestäjänä toimii Turun Urheiluliitto Samassa yhteydessä kilpaillaan myös v.- ja u.-seura Riennon lahjoittamasta piirin seurojenvälisestä kiertopalkinnosta painissa.

— **Hiihtokilpailuissa** Haapavedellä 10 km matkalla tuli voittajaksi Matti Koskenkorva ajalla 44 min 40 sek. Kilpailuja haittasi huononlainen keli.

— **Moskovassa** äskettäin pidetyissä luistinkilpailuissa olivat parhaat tulokset:

500 m P. Ippolitow 48,2 sek., J. Melnikow 49,1 sek.; 1500 m P. Ippolitow 2 min. 43 sek., J. Melnikow 2 min. 45,3 s., 500 m P. Ippolitow 9 min. 27 sek., J. Melnikow 9 min. 39,1 sek. ja 10,000 m P. Ippolitow 19 min. 43,2 sek., J. Melnikow 20 min. 14 sek.

Vastaus A. Kaistalle.

Vastaukseksi m. m. Uudessa Suomettaressa olleeseen haasteeseenne pyydämme ilmoittaa, että olemme haluukaat painimaan kanssanne, kunhan vaan saamme tietää missä ja milloin painiottelut tulevat tapahtumaan.

Kunnioituksella:
N. Tuominen. A. Laitinen.

Pikku-uutisia.

Tammik. 23 p:nä 1916.

Tänään: Meri.
Huomenna: Jarl.
Aurinko nousee klo 8,40 ja laskee klo 3,44.

*

— **Professori Anton Uno Albrechtin** luona hänen eilen täyttäessään 50 vuotta kävi jo varhain a.-p. teknillisen korkeakoulun ylioppilasyhdistyksen puolesta lähetystö, johon kuuluivat yhdistyksen puheenjohtaja, insinööri V. Qvist ja varapuheenjohtaja Sig. Blåfield. Lähetystö tulkitsi yhdistyksen hartaimmat onnittelut ja kiitti siitä hyväntahtoisesta ymmärtämyksestä ja elävästä harrastuksesta, jolla professori Albrecht on suhtautunut nuorison pyrkimykseen kehittyä ei ainoastaan teknikoiksi vaan myöskin kelvollisiksi kansalaisiksi. Aineenkoetuslautakunnan johtokunnan puolesta kävi myös lähetystö, jotapaitsi päivän kuluessa saapui onnitteluja, kukkalaitteita y. m. virkatovereilta, sukulaisilta ja ystäviltä.

*

— **Henkilötietoja.** 60 vuotta täyttaa täällä huomenna maanviljelijä R. Kossi.

50 vuotta täyttä t. k. 18 p. Kotkassa posteljooni H. Kakkonen.

50 vuotta täytti eilen Viipurissa rautatien konepajan konemestari Ernst Edv. Nordström.

50 vuotta täytti eilen Raumalla lehtorinrouva Fanny Vilhelmina Lagus, o. s. Vickström.

60 vuotta täyttää t. k. 24 p:nä kaupungin rahastonhoitaja Erkki Pirinen Kajaanissa.

*

— **Perheuutisia.** Kihlauksensa ovat julkaisseet nti Mary Alexejeff, postieksped. Th. Alexejeffin ja hänen puolisonsa tytär, Helsingistä sekä jumalauusopin yliopp. ilmari Tuominen Hämeenlinnasta.

*

— **Helsingin Nuorisoseura** toimeenpanee iltaman tänään klo puoli 6 »Päivölässä». Ohjelmasta y. m. lähemmin ilmoituksessa.

*

— **Rjetsh tavarain salakuljetuksesta Suomen kautta.** Vaikka tavarain pääsy Venäjälle Saksasta, Itävalta-Unkarista, Bulgariasta ja Turkista nykyään sodan takia onkin vaikea, on mahdollisuus niiden pääsyyn, varsinkin Saksasta, sittenkin olemassa, arvelee Rjetsh. Salakuljetusta voidaan lehden mielestä harjoittaa Suomen kautta; saksalaiset tavarat voivat päästä yli rajan, koska Suomen rajoilla tullivalvonta nykyään on heikontunut. Kokemus osottaa, että näin kuljetetaan kalliimpia tavaroita, kuten vaate- ja korutavaroita. Valtakunnan etujen kannalta ei tämä ole ollenkaan suotavaa. Salakuljetuksen lopettamiseksi on rahaministeriö katsonut tarpeelliseksi melkoisesti lisätä rangaistusta tästä teosta; paitsi tavarain menetystä on syylliseen suoritettava viisikertainen tulli, vähintäin 2 ruplaa tavaran nettonaulasta.

*

— **Toivo Niskasen tanssikurssit.** Toivo Niskasen tanssikurssien lopettajaiset olivat eilen illalla uudessa ylioppilastalossa. Hauskan ohjelman alottivat tanssivat lapset, esittämällä kiinalaistanssin. Sitä seurasi ranskalaisissa puvuissa ja peruukeissa esitetty Menuetti. Johtaja itse esitti erään etevän oppilaansa kanssa Tanssikohtauksen hienosti ja kauniisti. Sitäpaitsi oli ohjelmassa reipas Puolalainen tanssi ja Mustalaistanssi. Askenmainittu oppilas esitti espanjalaisen yksintanssin, jossa hän osottautui lupaavaksi kyvyksi. Lopuksi oli soihtutanssi sekä oppilaitten kulkue, jossa he esittivät palasia oppimistaan tansseista.

Lopettajaiset päättyivät yleiseen tanssiin. Väkeä oli runsaasti.

—rj—.

*

— **Seurasaaren ulkomuseon** tulot viime vuonna olivat 7,483 mk. 10 p., josta 451 mk. 50 p. oppaista ja kuvakorteista. — Museossa on viime pyhinä käynyt runsaasti väkeä esim. viime suunnuntaina, huolimatta huonosta säästä, oli kävijöitä 40—50. Museo on avoinna koko päivän tänään.

*

— **Kristillisen Ylioppilasliiton sekakuoron** kevätlukukauden toiminta alkaa huomenna klo 7, jolloin ensimäinen harjoitus pidetään. Uusia jäseniä otetaan kuoroon puoli tuntia ennen harjoituksen alkamista.

*

— **Apollon Operetti** antaa tänään klo 5 alennetuin hinnoin »Suuren Uudenvuodenkatsauksen» kaunilne tansseineen ja hauskoine kupletteineen. Klo 8 annetaan »Rykmentin tytär», jonka kaunis musiikki aina miellyttää yleisöä. Sama kappale annetaan huomenna klo 8.

*

— **Kevään merkit.** Kottaraisen nähtiin hiljattain Helsingin pitäjän rannikolla.

T. k. 16 p. ampui Kustaa Danholm Torron kylän niityllä Tammelassa avoimelta hangelta riskillän, pohjoisessa Jäämeressä talvehtivan vesiliinnun. Eläin oli niin rohkea, että ampuja pääsi muutaman metrin päähan.

*

— **Saiturin saavutuksia.** Askettain kuoli eräässä Mikkelin laininpitajassa muuan lähes 70-vuotias talonisäntä, joka saiturina lienee ollut voittamaton. Ukko hoiteli viime aikoina tatoaan aivan yksin, kiduttaen elukoita nälällä ja itse syöden vain sen verran, että henki »pihisi» ruumiissa. Esimerkkinä mainittakoon, että hänta viime vuonna sakotettiin käräjiesä eläinrääkkäyksestä, kun ei raskinut ruokkia hevostaan, jonka nimismies korjasi. Ukolla oli rahoja ainakin kappaleen toistakymmentätuhatta markkaa, mutta lienevät ne nyt tietymättömissä — arvatenkin kätkettyna metsään, koskapa hän tänä talvena, vahää ennen kuolemaansa ilmoitti lainanpyytäjille, että »en pääse kassalleni tähän vuodenaikaan». — Mikk. S.

*

— **Pakkanen esti näyttelemisen.** Pakkasen vaikutukseksi lienee kai laskettava että »Komoedia-teatteri», jonka piti Viippulan työväentalolla t. k. 18 p. esittää kappale »Siltalan pehtoori», peruutti näytäntönsä. Muutamaa päivää aikaisemmin vieraili sama seurue Mäntässä esittämällä »Tyttöjen Alfredin». Monet katselijoistakin, jotka päällysvaatteet yllä istuivat kappaletta katsomassa, kylmettivät itsensä. Näyttelijöille varmaankin se jäi vielä paremmin muistiin. — Aamul.

*

Taidemuseot

ovat tänään avoinna: **TAIDEMUSEO** Ateneumissa klo 11—3; 50 p:iä (lapset 10 p:äi).

TAIDETEOLLISUUSMUSEO Hakasalmen huvilan 2:ssa kerr:ssa (vastapäätä Kansallismuseota) klo 12—3; 10 p:iä

*

Kellot, Kihlat
(ilman juotossaumaa)
y. m. **kulta- ja hopeatavarat** saadaan voittamattoman halvalla
K. Kallion
Kello- ja Kultatavarainliikkeestä
Mikonkatu 11. 12

täyttää paremmanpuoleisenkin romaanin.

Lisättäköön vielä, että Mikszáthin kertomatapa kulkee keveillä jaloilla ja että hänen huumorinsa alla voi nähdä — jos tahtoo — pientä satiiriakin ritarillisista orpanoistamme Tonavan varrella. Hänen ivansa ei kuitenkaan ole myrkyllistä lajia, vaan vaikuttaa se pikemminkin hänen leikillisyytensä ohella kuin hyvinvalittu ryyti. —

Helene von Mühlau on romaanissaan »Kolmannen lapsen jälkeen» julkaissut kirjan, jonka ala-otsakkeena voisi hyvällä syyllä olla »lukemista naisille», »mitä naisten tulee tietää», t.m.s. Aivan samoinkuin eräs toinen jonkunverran vanhempi saksalainen kirjailijatar, jonka nimi kajahtaa hiukan samanlaiselta, Helene Böhlau, on Helene von Mühlau ottanut kaunokirjallisen käsittelyn alaiseksi erään perhe- ja yhteiskuntaelämän kysymyksen, kysymyksen, jonka ydin paljastuu jo romaanin nimessä. Arvatenkin on nuorempi Helena vähitellen saavuttava isänmaassaan saman suosion, mikä niin ylemmärin jo on tullut vanhemman osalle. »Kolmannen lapsen jälkeen» on sujuvasti, etten sanoisi vuolaasti, kirjoitettu tendenssiromaani, mutta taiteellisena saavutuksena ei se missään suhteessa herätä syvempää mielenkiintoa. Tekijätär on valinnut esitykselleen sen muodon, jota tavallaan voi pitää sekä helpolmpana että vaikeimpana: päiväkirjan muodon. Tuskin osumme harhaan, jos otaksumme tekijättären tarttuneen tähän muotoon sentähden, että se todella on hänelle ollut helpoin — häneltä kun tuntuu varsin huomattavassa määrässä puuttuvan varsinaista plastillista kuvauskykyä. Päiväkirjan muoto on sensijaan sallinut hänen syventyä siihen puoleen tehtävässään, joka on epäilemättä hänen vaimonsa: naissielun mielialojen ja tilojen erittelyyn.

Helene von Mühlaun romaani on sijoitettu berliniläiseen upseeri-perheeseen, mutta paikallinen ympäristö näyttelee siinä verraten toisarvoista osaa.

Martti Vuoren suomentama Turgenjevin novelli tarjoaa edustavan näytteen venäläisestä kertomakirjallisuudesta. Siinä saamme tutustua sen epäkäytännöllisen, elämän raiteilta joutuneen uneksijan, »tarpeettoman ihmisen» tyyppiin, joka kummittelee niin usein venäläisten kertojain tuotteissa. Tämä »liika ihminen» on länsieuroppalaisten Rénén ja Wertherin veli, saman »maailmantuskan» tulkki kuin nekin, ehkä itsetiedottomampi ja älyllisesti kehittymättömämpi, mutta samalla ikäänkuin vilpittömämpi ja todellisempi kaikessa liikkumattomassa toivottomuudessaan. Mitä muistamme Turgenjevin, Tolstoin, Dostojevskin, Tshehovin ja Kuprinin ihmiskuvauksesta, jollemme juuri näitä suuria lapsia, näitä epäkäytännöllisiä, usein hienoja, aina onnettomia mieliala-ihmisiä, joiden sieluista näyttää puuttuvan kaikki luonnollinen tasapaino tahdon ja tunteen, aktiivisuuden ja passiivisuuden välillä? Ne uneksija-tyypit, jotka kansoittavat venäläisen romaanin ja novellin, ovat kuin taiteilijoita, mutta ilman luomiskykyä, ja sentähden tuntevat he itse, ettei heillä ole mitään varmaa sijaa elämän tuloudessa. »Tarpeettomia ihmisiä».

Turgenjevin »Tarpeeton ihminen» on niinkuin Goethen »Wertherkin», kirjoitettu päiväkirjan muotoon. Kirjan sankari, Tshulkaturin nimeltään, joka on parantumattomasti sairas, tilittää ennen kuolemaansa paperille elämänsä tai oikeammin onnettoman rakkautensa tarinan. Ulkonaista juonta on kertomuksessa sangen vähän, mutta sielunerittelyä ja kipeää lyyrillistä tunnelmaa — kuten venäläisessä novellissa yleensä — sitä enemmän. Kokonaisuudessaan tekee kertomus yksinkertaisen koruttoman vaikutuksen, herättäen lukijassa sen todellisuustunnelman, joka yleensä on venäläisen romaanin ja novellin vahvoja puolia.

V. A. K.

Sota-alttari Alppien huipulla.

(S. H.) Dag. Nyheterin sotakirjeenvaihtaja Andreas Winding kirjoittaa lehdelleen:

Madonna della fenestra. Kertomukseni on tilapäinen matkamuistelma Italian Alpeilta. Sillä on kuitenkin näinä päivinä mielenkiintonsa.

Oli kuutamokirkas yö. Tornikello löi kahtatoista. Keskiyön aikana valvoi koko Vesubien laakso. Laakson pohjasta virran rannoilta saapuivat sunnuntaipukuiset talonpojat, sivuuttaen viinimaat ja sunnnaten kulkunsa vuorelle kautta kuun hopeoimien ihanien lehtojen. Vähitellen muuttaa maisema muotoaan, saavutetaan pyökkejä, koivuja ja mäntyjä. Matkan varreita liittyy kulkijoihin yhä uusia talonpoikaisjoukkoja, jotka ovat lopettaneet vuoden viimeisen heinänkorjuun jokiensa varsilla ja seuraavat nyt muita vuorelle. Matkailijoita virtailee teillä, kaikki Boquebillierin, Belvederen ja Berthemontin hotellit tyhjenevät. Suuret matka-autot kiitävät ohi pölyssä. Niissä on väkeä aina Nizzasta saakka. Kaikki nämä yölliset kulkijat ovat pyhiinvaeltajia, matkalla ikuista lunta kohden, vuoden valtavimpaan uskonnolliseen juhlatilaisuuteen, Cime des gelas'in alttarin sotamessuun.

Saint Martinissa, vuoriradan päätekohdassa, 3,000 metrin korkeudessa merenpinnasta, tapaan matkaseurani. Siihen kuului Italian Nizzassa oleva pääkonsuli, parooni Acton rouvineen ja nuorine tyttärineen, hra Caesar Motti, rva Pozzo di Borgo ja vanha parooni Jean de Bellet, joka on kuningas Victor Emanuelin persoonallinen ystävä ja ottaa säännöllisesti osaa niihin syysmetsästyksiin, joita Italian kuningas tapaa näillä seuduilla toimeenpanna. Parooni pahoittelee, että metsästykset ovat nyt jääneet pitämättä itävaltalaisten tähden. Pyhiinvaellusretkeen ottaa osaa myöskin tanskalainen kirjailija Oscar V. Andersen, joka uskollisena katolilaisena on lähtenyt jalkapatikassa matkalle yhdessä parturi Amagliottin, teurastaja Tagliascon ja viinikauppias Pinellin kanssa, jotka kaikki ovat kotoisin Cap Ferratista. Parturi, joka on vanha, piintynyt pelaaja, tuntee jälleen paroonin niiltä ajoilta, jolloin he yhdessä Monte Carlon pelipöytien ääressä onneaan koettelivat. Seuramielisyys, joka on luonnonomalsta eteläeuroppalaisille, on pian valloittanut koko joukkueen.

Tuhansittain ihmisiä on yön kuluessa kokoontunut Boreon- ja Madonejokien yhtymäkohtaan, pieneen Vesubien vuoristokylään. Useimmat pyhiinvaeltajista ovat joko ranskalaisia tai italialaisia. Näiden rajaseutujen väestö on ligureja, Europan vanhimpia rotuja Homo alpinus-suvusta. Se on alhaisella asteella olevaa vuoristokansaa, joka tuntee itsensä erityiseksi kansaksi ja puhuu omaa kieltänsä. Muulit ovat jo valmiiksi satuloidut Hotel des Alpes'in pihamaalla. Parooni Actonin nuorin tytär ratsastaa aasintammalla, jonka vastasyntynyt varsa seuraa uskollisesti äitinsä jälkiä. Ratsastamme pitkässä jonossa kylän läpi, nousemme jyrkkää vuorenrinnettä rotkosta, jonka pohjalla Madonen virta kuohuu. Tällä paikalla on polku niin kapea, että muulien on vaikea sivuuttaa jalankulkevat pyhiinvaeltajajoukot, ja ajajat päivittelevät hidasta kulkua. Kirjavapukuiset talonpoikaistytöt hymyilevät meille. Kulkueen etunenässä näen italialaisen konsulin ja tanskalaisen Andersenin, vuorentakaista heikkoa päivänvaloa vastaan kuin kaksi valtavaa silhuettia.

*

Kun nykyisen ajanjakson historiaa kerran kirjoitetaan, muodostaa ranskalaisen kirkon asema sodan aikana siinä varmaankin mitä mielenkiintoisimman osan. Aina ja kaikkialla kuulee sanottavan, että kansa on sodan aikana tullut entisestä paljon uskonnollisemmaksi ja oikeauskoiseksi. Paavin poikkeusasema, hänen puolueeton suhtautumisensa varsinkin Belgiaa kohtaan, tullaan varmaankin ottamaan huomioon. Moni on myöskin tosissaan puhunut erityisen ranskalaisen kirkon ehkä uudelleen tapahtuvasta syntymisestä ja liittymisestä valtioon.

Remy de Gourmont, tunnettu kirjailija ja arvostelija, joka kuoli pari kuukautta sitten ja joka monen mielestä oli Ran

Wähittäismaksuilla

olemme jo parin wuoden aikana tarjonneet yleisölle kustantamiamme teoksia, eritoten kallishintaisempia suuria siwistysteoksia. — **„Oma maa“**, — Lindeqwistin **„Yleinen historia“**, — **„Lakiasiain käsikirja“**, — **„Maapallon eläimistö“**, — **„Luonto tieteen walossa“**, — nämä suurteokset warsinkin owat tänän käytännöllisen maksutawan awulla päässeet rikastuttamaan monen monia kotikirjastoja.

Huomautamme nyt kirjallisuuden harrastajille, että yleisö woi walita kaikista kustannustuotteistamme mielensä mukaan sarjoja, jotka saadaan lunastaa kuukausmaksuilla. Täydellisen luettelomme saatte kirjakaupasta, asiamieheltämme tahi suoraan meiltä.

Wähittäismaksu-myyntitawan erikoisia etuja on m. m. se, että ostaja saa teokset käytettäwäkseen heti, kun ensimäinen kuukausierä on suoritettu. Kuukausmaksu on yleensä noin 12:s osa koko hinnasta (kuitenkin wähintään 3 mk.). Maksupäiwä määrätään tilaajan walinnan mukaan joko kuukauden 1:ksi tahi 15 päiwäksi.

Mainitsemme samalla muutamia teossarjoja ja yhdistelmiä, joita mielestämme woidaan täydellä syyllä yleisölle suositella. Ne owat kaikki teoksia, joilla on pysywä arwo.

Linnaukoski:
Kootut Teokset. Neljä osaa.
Koruk. 25: —.
(Kuukausimaksu 3 mk.)

Aleksis Kiwi:
Tri V. Tarkiaisen teos.
Sid. 8: 50.
(Woidaan lunastaa wähittäismaksuilla yhdessä jonkun muun tässä mainitun ryhmän kanssa.)

Sota ja rauha.
Kirj. Leo Tolstoi.
„Nykyajan suurenmoisin romaani.“
Neljä osaa; sid. yht. 13: —.
(Kuukausimaksu 3 mk.)

J. L. Runeberg:
Teokset.
O. Mannisen, Eino Leinon, P. Cajanderin, Arwi Jännéksen, Alpo Noposen ja Juhani Ahon suomennos. — Neljäntenä osana V. Vaseniuksen kirjoittama elämäkerta.
4 osaa yhteensä sid. 15: —.
(Kuukausimaksu 3 markkaa.)

Kulttuurin alkuhistoria.
Kirj. prof. Heinrich Schurtz.
„Rikassisältöisimpiä, opettawimpia ja hauskimpia tietokirjoja.“ (Helsingin Sanomat).
Waatekansissa 21 mk.
(Kuukausmaksu 3 mk.)

Yleinen historia.
Kirj. tri K. O. Lindeqwist.
„Mielestäni sopiwin kansalaiskirjaksi, josta lukija tahtoo todella saada historiallista siwistystä.“
(Tri V. Woionmaa).
Toinen, laajennettu painos.
Neljä osaa; waatek. yht. 33 mk.
(Kuukausimaksu 4 mk.).

Santeri Ivalo:
Historiallinen romaanisarja:
I. Erämaan taistelu.
II. Witpurin pamaus.
III. Pietari Särkilahti.
Yhteensä sid. 21: 25.
(Kuukausimaksu 3 markkaa.)

Dante:
Jumalainen näytelmä.
Suom. Eino Leino.
I. Helwetti.
II. Kiirastuli.
III. Paratiisi.
Yht. koruk. 19: 50.

Maapallon eläimistö.
„Luonnontieteellisen kirjallisuutemme merkkiteos.“ (Luonnon Ystä.).
Kaksi suurta osaa walmiina. Koko teos maksamaan enintään 85 mk korukans.
(Kuukausmaksu 7 mk.)

Tehkää wähittäismaksu-sopimus lähimmän kirjakauppiaan tahi meidän asiamiehemme kanssa. 954

Werner Söderström Osakeyhtiö, Porwoo.

— »Peer Gynt»-näytäntöön lippuja ottaa hankkiakseen pikatoimisto »Mars». Puh. 23 59.

*

Säätila tammikuun 22 p.

Ainakin 736 mm syvä ilmanpaineminimi oli Lapissa ja reunaminimimuodostuma oli tullut lännestä äkkiä maamme eteläosiin, missä se oli 744 mm syvänä. Ilmapuntari laski aamusella maassamme, mutta nousi lännempänä ja alkoi päivemmällä nousta täälläkin. Aamusella oli taivas suurimmassa osassa maatamme pilvessä ja ainoastaan lounaassa ja Kajaanin tienoilla selkeä. Päivän pitkään selkenevä sää levisi lounaasta idemmäksi. Lunta tai vettä oli satanut hyvin yleisesti suurimmassa osassa maatamme, 6 aamusella mitattiin Helsingissä 4 mm. Tuuli kävi kaakon & lännen puolelta ja oli enimmäkseen heikko taikka kohtalainen, Viipurissa kuitenkin 8 Beauf. Lämpötila oli korkea, etelässä +3°, pohjoisessa —1 & —4°. — Kun Ruotsissa tuulet käyvät etelän puolelta, näyttäisi lännestä olevan vielä tulossa uusi osaminimi, niin että selkeähkön sään jälkeen jälleen seurannee uusia sateita.

Todennäköinen sää tänään:
Lännen puoleisia tuulia ja lauhaa; selkeähkön sään jälkeen luultavasti jälleen ennen pitkää sateita.

Uusi Suometar
ilmestyy tänään 16-sivuisena numerona.

Kansalaiset!

Muistakaa lahjoituksilla Suomalaista Sivistysrahastoa! Pienimmätkin lahjoitukset tervetulleita. Lahjoituksia vastaanottavat Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomalainen Tiedeakatemia ja Kansanvalistusseura.

Tulevaisuuden musiikkia.

Pietarilaisten sinfonia-konserttien ohjelmistoissa esiintyy usein suosittuna numerona Aleksander Skrjabinin — tämän äskettäin manalle menneen, uerokkaan ja taiteessaan vallankumouksellisen moskovalaisen säveltäjän — »Prometheus»-niminen teos.

Nyt kuuluu asianlaita kuitenkin olevan semmoinen, ettei sävellystä sen alkuperäisessä muodossa ollenkaan kyetä esittämään.

Skrjabin on nimittäin kirjoittanut teoksensa sekä korvinkuultavaksi että silminnähtäväksi.

Ja ainoastaan korvinkuultavaksi tarkoitetusta osasta toistaiseksi tullaan tolkkuun, jos kohta jo sekin vaatinee tavallista monipuolisempaa orkesteria ja erikoisemmin kupeensa vyöttänyttä kapellimestaria.

Jälkimäinen sensijaan, silminnähtäväksi tarkoitettu, häilyy vielä jossain aavistelun ja unelman epämääräisyydessä, häilyy siksi, ettei sen havainnollistuttamisessa välttämättömästi tarvittavia koneita löydy enemmän Pietarissa, Moskovassa kuin Odessussa tai Kijevissäkään.

Mutta jos Sasonoff, Siloti, Rachmaninoff, tai joku muu venäläisen musiikin kuniusta tulkitsijoista, pistäisi »Prometheus»-partiturin kapsäkkiinsä, matkustaisi Lontooseen ja siellä etsisi käsiinsä professori Rimingtonin — niin tulisi asiasta tosi koko sen skrjabinmaisessä suurpiirteisyydessä.

Ainakin syksyllä 1914 antoi joku Rimington Lontoossa konsertteja — anteeksi tämä patavanhoillinen sana — väriuruilla, jotka hän monivuotisen hellittämättömän rustailun jälkeen oli ihmiskunnan iloksi keksinyt.

Sir Rimingtonin väritoosa, mikäli sitä nyt silloisista englantilaisista kuvalehdistä muistan, oli rakenteeltaan urkujen tapainen. Siinä ainoastaan pillien asemasta oli erivärisillä laseilla varustettuja, rivittäisesti järjestettyjä aukkoja, joiden läpi voimakkaat projektorit heittivät valoa salin vastakkaiselle seinämälle pingoitettuun valkoiseen kankaaseen. Manualit olivat samallaiset kuin uruissa yleensä. Eri tangentteja painamalla syöksyi aukoista erilaisia värivirtoja, joita vallan loputtomasti voi yhdistellä ja joiden tempoa vaihdella mielensä mukaan.

Rimingtonin kojeella esitettyjä värisinfonioita väitettiin verrattoman kauneiksi ja silmiä hivelleiksi. Yksinpä jäykät englantilaisetkin olivat niitä katsellessaan aivan pyörällä ihastuksesta ja keksijä, aikaisemmin löytynyömänä pidetty mies, vuoli kultaa ja kunniaa kuin puuveitsellä.

Miltähän mahtaisikaan tuntua, jos kuulisi 100-miehisen orkesterin ja näkisi suurten väriurkujen yhtaikaa täysin sävelin ja värein päästelevän Aleksander Skrjabinin »Prometheus»-runoelmaa!

Moll.

U. Suomettaren toimituksille.

Ehdotus eilispäivän muistojuhlan johdosta.

Tuo heti — 22/1 1616 — on annettava taiteilijaimme ikuistettavaksi!

Eilispäivän sanomalehdet ovat kaikki pitemmissä kirjoituksissa johtaneet muistoomme sen historiallisen merkkitapauksen, jolloin Suomen säädyt — kaikkiansa noin 120 edustajaa — täsmällensä kolmesataa vuotta sitten ensi kerran kokoontuivat Helsingissä (n. k. vanhassa kaupungissa, Vantaanlahden rannalla). Tapaus oli jo semmoisenansa historiassamme ainokainen. Mutta kokoituksen merkitystä lisäsi tavattomassa määrässä tietysti vielä se harvinainen, ihmeellinen seikka, että maan nuori hallitsija, tuleva sankarikuningas, oli persoonallisesti saapunut tähän tilaisuuteen, jossa pitämänsä avajaispuheen hän itse oli sepittänyt.

Aivan oikein huomautetaan eilispäivän lehdissä siitä, ettei tuo vasta muutamien vuosikymmenien vanha kaupunginalku, joka hitaasti otti levitäksensä Vantaanjoen suulla, koskaan sitä ennen eikäpä sen jälkeenkään nähnyt niin lukuisaa ja loistavaa vierastulvaa kuin oli se, mille harvalukuisten porvarien noina merkkiviikkoina oli asunnot ja ravinto hankittava. Sangen vaikeata on todellakin ymmärtää, että koko tuo vieraiden paljous on kerralla voinut siellä majailla. Olihan jo edusmiehiä yksistänsä noin 120; näiden lisäksi tuli kuninkaan ja kuningattaren 60-henkinen seurue ja jos tilaisuuteen vielä oli saapunut edusmiesten vaimoväkeä sekä muuta uteliasta kansaa näkemään nuorta hallitsijaansa, niin voi vieraita olla jo kolmatta sataa tässä pikkku kaupungissa, jonka väestö vasta oli n. 500.

Kaikissa tapauksissa on tämä — ainakin meidän nähden — lukuisa ja osittain loistava, yhäinen seura silloin saanut tilaa Vantaanjoen vanhassa Helsingissä keskellä kylmää tammikuuta ja istunut siellä Suomen ensimäiset omat valtiopäivät. Näiden merkityksen ovat aikakirjat ja sanomalehdet juuri mieleemme teroittaneet, huomauttaen m. m. että tilaisuudessa — paitse nuorta hallitsijaparia, kansleri Oxenstjernaa, hovimarsalkka Hornia ja loistavaa ruotsalaista hoviseuruetta — oli läsnä maamme piispa, kymmenen Suomen etevintä sotapäällikköä, edustajia kaupungeista, eri kihlakunnista ja papistosta sekä maan kaikista etevämmistä ylimyssuvuista: Fleming, Horn, Stålarm, de la Gardie, Fincke, Kurki, Boije, Munck j. n. e.

Vastustamattomasti pyrkii meissä — ja toivottavasti tulkitsemme samalla tuhanten mielen — se ajatus, että tällainen merkkitapaus Suomen kansan ja erityisesti sen pääkaupungin historiassa olisi ikuistettava myöskin kuvaamataiteiden avulla sikäli kuin siitä vielä voidaan tunnettujen historiallisten tosiseikkain ja luovan, taiteellisen mielikuvituksen avulla tehdä.

Kaksi eduskuntahistoriamme suurta merkkitapausta on maalaustaide meille jo ikuistanut: Porvoon valtiopäivät ja säännöllisen valtiollisen elämämme ensimäiset, loistavat aikajaiset, joissa molemmissa tilaisuuksissa maan korkeat hallitsijat niinikään itse ovat avauspuheen pitäneet. Tähän sarjaan suomalaista, historiallista maalaustaidetta liittyisi mielestämme sopivasti, vaikkakin myöhästyneenä, tämä kolmas tai oikeastaan ensimäinen merkkitapaus, jos etevämmistä taiteilijoistamme jonkun onnistuisi keksiä, sommitella ja suorittaa ne kaikkein tyytyväisyydeksi.

Emmekä epäilekään, etteivät taiteilijamme parastansa tekisi ja yrittäisi, jos vain aluksi saataisiin aikaan sopiva toimikunta, joka kokoisi varat ensimäisen, tarpeellisen luonnoskilpailun palkinnoiksi ja — jos joku sommitelmaluonnos hyväksyttäisiin — edelleen ajaisi asian perille.

Ketkä olisivat lähimmät toimimaan tällaisessa asiassa? Eivätköhän kaikkien mielestä nämä sopivimmat löytyisi: niiden miesten joukosta, jotka vasta eilen ovat olleet täällä koolla viettämässä tätä koko kansallemme yhtä tärkeää kuin kallista historiallista muistoa? Sieltä päin toivoisimme alotteen lähtevän, vaikkakin keräys voisi laajemptiinkin piireihin ulottua, ja sitä tietä kehittyisi asia myös parhaiten siihen, että tällainen, toivottavasti onnistuva historiallisen mielikuvituksen luoma ennen pitkää kaunistaisi jotakin eduskuntamme salia. Jos kerran eilisten juhlijain joukossa on muutamiakaan asiasta innostuneita, keksivät he kai kyllä itse sopivimman toteutumistavan tälle ehdotuksellemme, jolla luulemme tulkitsevamme suuremmankin yleisön mielihalun saada kerran nähdä tuollainen merkkitilaisuus värillisenä jäljennöksenä miks'eipä tuhansissa, isänmaallisissa kodeissa.

Autenttisia muotokuvia vaikuttavimmista ja huomattavimmista läsnäolijoista näillä maamme ensimäisillä valtiopäivillä ei tosin monta löytyne: ehkä ainoastaan hallitsijaparista, kanslerista, mahdollisesti piispasta (?) ja jostakin kuuluisimmasta sotapäälliköstä. Siinä ehkä kaikki. Mutta voisihan taiteilija toisia huomattavimpia esittäessänsä tutkia sukutyyppejä, sommitella sopivia ryhmiä, keksiä asentoja, taiteellisia apuja vaikutuskeinoja ja näin sentään onnistua herättämään meissä oikean historiallisen tunteen tapahtumasta, olletkin jos hän — silloisia alkeisia rakennusolojamme tutkittuansa — osaisi sijoittaa tämän kylläkin loistavan seuran uskottavalta vaikuttavaan ympäristöön. Sali Wiikin kartanossa, missä nämä ensimäiset valtiopäivämme kai avattiin ja istuttiin, ei ole ollut aivan pieni, mutta muuten siinä tuskin on ollut mitään rakennustaiteellisesti huomattavaa. Että se on ollut tällaista harvinaista tapausta varten erityisesti koristeltu, sen saanee pitää varmana. Miten se sitten olisi ollut koristeltu? Puisessa rakennuksessa sijaitseva, oloihin nähden suurehko sali (ehkä kolmisen akkunaa molemmilla sivuilla, siistit akuttimet näissä, seinämät valkeiksi laastitut tai kirjaviksi priiskoitetut, näillä ehkä ei kankaitakaan, vaan ainoastaan köynnöksiä ja latinankielisiä tervehdyssanoja, kapeilla permantokäytävillä siistiä mattoja, istuimina yksinkertaisia tuoleja ja päällystettyjä (?) penkkejä, joiden edessä tuskin on ollut pöytiä, perällä sentään purppuraisen, kultareunaisen baldakiinin alla, erityisellä korotuksella (?) pari hieman koristeltua, komeammin päällystettyä nojatuolia hallitsijaparia varten, baldakiinin yllä valtakunnan ja Suomen vaakunat ja sivuilla vihreällä verallа peitetyt pöydät, tuolinensa, joiden takana sihteerit j. n. e., jättäen sentään tilaa korkeiden vieraiden ympäriille kai asettuneille valioseurueelle: kanslerille, hovimarsalkalle, korkeimmalle sotapäällystölle, kamarijunkkareille ja hoviherroille.

Tähän tapaan kuvittelisimme sentään vanhan Vantaa-Helsingin luona olleen kuninkaankartanon valmistautuneen vastaanottamaan tuota harvinaista vierasjoukkoansa, joille Aurakaupunki epäilemättä olisi voinut tarjota tilavammat ja hieman upeammat salit käytettäviksi. Sikäli kuin tunnettu todellisuus antaa aihetta mielikuvitukselle, ei »vanha kaupunki» liene tuohon aikaan kyennyt pienessä raastuvassansakaan tarjoamaan mitään yhteistä istuntosalia avajaisia ja istuntoja varten. Valtiopäivätöitä käsiteltiin sitten kymmenisen päivää ja kokouksia pidettiin ehkä kartanon muissakin tilavammissa suojissa, jos tällaisia löytyi ja kiireelliset asiat niin vaativat.

Enempää emme tällä kirjoituksellamme ole tarkoittaneetkaan kuin tuoda tällä, mielestämme otollisimmalla hetkellä, julki ajatus ja ehdotus, josta voisi sukeutua kaunis ja ehkä maalauksellinen — ja mikä estäisi kuvanveistäjäänkin yrittämästä jotakin relievin alalla? — lisä meidän köyhään historialliseen taiteeseemme, puhumattakaan siitä, että se ikuistaisi tämän valtiollisen elämällemme perustavan merkkitapauksen.

Kasimir Leino.

Tohtori **K. S. Laurilan** teoksia

Puhetaidon alalta:

Puhumisesta. 120 siv. — Erinomainen neuvokirja. Sid. 1: 50.

Kuuluisia puhujia ja puheita. 400 siv. — Johtavien sivistyskansojen 28 parhaitten puhujien 46 valiopuhetta. 4: 50, sid. 5: 50.

Silmäys Suomalaisen puhetaidon kehitykseen. 80 siv. 1: 25.

Suomalaisia puhujia ja puheita. 266 siv. — 26 edustavimman puhujamme 45 merkkipuhetta. 3: 50, sid. 4: 75.

Suomalainen puhetaito. Kaksi viimemainittua yhteensiteessä. „Suomalaisen sivistyselämän merkkiteos“. Sid. 6: —.

Kaikissa kirjakaupoissa ja suoraan
Kansanvalistusseuralta
Helsinki, Museokatu 18.
827

ie. Myöskin hänen uskonnollinen tarpeensa alkaa valveutua, ja eräässä kirkossa teki hän tuttavuutta nuoren ja miellyttävän papin kanssa, joka nyt useasti käy hänen luonaan, tukien luonnollisesti häntä hyvissä aikomuksissaan. Mutta eräänä päivänä keskustelivat hra Croquant ja pappi paavin asemasta ja papin täytyi tunnustaa ettei paavi ole asettunut puolelle eikä toiselle. Silloin syntyivät ensimäiset epäilykset Croquantin pienissä, ahtaissa aivoissa. »Ajatelkaa, jos paavi onkin pukki!», huusi hän ihmeissään. Vielä pahemmin kävi papin eräänä päivänä kertoessaan veljenpojastaan, joka toimii ruumiidenkantajana sotanäyttämöllä, ja joka oli antanut hänelle mitä ihmeellisimmän kokoelman pieniä mitaleja, joihin oli piirretty pyhimysten, Jumalan lampaiden y. m. kuvia ja pyhitysrukouksia ja muuta sentapaista. Mitalit oli löydetty kuolleilta sotilailta.

— Ne eivät siis suojelekaan? kysyi hra Croquant.

— Eivät, onnellisesti kylläkin, vastasi pappi. Sillä missä olisi silloin urhoollisuus, jos taikaesineiden kantaminen olisi riittävä.

Seuraavassa keskustelussa ilmoitti nuori pappi tekevänsä itsensä syypääksi rumaan petokseen, myymällä näitä vihittyjä esineitä sureville äideille ja uskoville sotilaille. Taistelupaikalla ratkaisee elämän ja kuoleman sokea kohtalo. Hra Croquant kuunteli ihmeissään. Hän tunsi vastasyntyneen uskonsa jälleen horjuvan. Remy de Gourmontin tarkoitus on selvä. Mitä vanhemmaksi hän tuli, sitä epäilevämmäksi hän nuoruutensa uskosta, joka vei niin monet hänen tovereistaan takaisin roomalaisen kirkon helmaan, ja hänestä tuli viisas ja epäilevä järkeisuskoilija. Hän oli kasvatettu ranskalaisessa perheessä, joka näennäisen katolilaisuuden varjossa suojasi valistusvuosisadan ihanteita. Joku maallikkosaarnaaja lienee kutsunut häntä Ranskan viimeiseksi Voltaireksi.

Jättääksemme Gourmontin ajatukset, on meidän kuitenkin vielä huomautettava, että samalla kuin sota näyttää helposti aikaansaavan uskonnollista innostusta, tunkeutuvat esiin myöskin muunlaiset virtaukset varsinkin sotilaiden keskuudessa, jotka joka päivä juoksuhaudoissaan katsovat kuolemaa silmästä silmään ja ovat tulleet tuntemaan sen aivan toisenlaisena kuin miksi roomalaiskatolilaiset sen kuvailevat. Olen kuullut nuorien ranskalaisten sotilaitten, jotka ennen sotaa olivat hartaasti uskovaisia katolilaisia, katuvan taannoisia uhrauksiaan madonnain alttareille, koska he olisivat voineet käyttää nämät rahat paremmin, hankkiessa itseleen tupakkaa.

*

Mutta palatkaamme takaisin lähtökohtaamme, pyhiinvaehtajiin, jotka yössä ovat menossa ikuiselle lumelle. Heidän keskuudessaan on sota aivan varmasti hyödyttänyt kirkkoa. Matkoillani Etelä-Afrikassa ja Pohjois-Italiassa vierailin minä, samoin kuin viime kesänä Bretagnessa ja Normandiassa, sangen usein suurissa uskonnollisissa juhlissa, pyhiinvaellusmatkoilla ja muissa juhlakulkueissa. Milloin oli pieni S:t Jeanin kalastajakylä Kristuksen ruumiin juhlan johdosta koristanut itsensä lipuilla ja leijoilla, ja illan tullessa sytytettiin tuhannet pienet keltaiset lyhdyt Välimeren rannoilla. Samalla papit ja valkeapukuiset kuoripojat astelivat juhlallisina alttarille ja juhla alkoi. Milloin taas S:t Martinin vuoristokylä vietti S:t Rockin, sairaiden suojeluspyhimyksen, juhlaa. Ahtaita, jyrkkiä katuja myöten saapui tällöin pitkä rivi sokeita, ontuvia, halvattuja ja muita raajarikkoisia, jotka kantoivat vahasta tehtyjä jalkoja, käsiä tahi sydämiä kirkkoon, jossa ne uhrattiin suojeluspyhimykselle. Muistelmissaan Provencesta kertoo Frederi Mistral, ettei häntä, kuuluisaa runoilijaa, milloinkaan ole missään otettu niin juhlallisesti vastaan kuin millä pieni, syrjäinen S:t Centin kylä vuosittain vastaanottaa pyhiinvaeltajansa.

Tänään on kysymyksessä uskonnollisten menojen saavutus, kapuaminen 9,200 jalan korkeuteen meren pinnasta, ijäiselle lumelle rakennetun sota-aittarin luo.

Klo 4 ajoissa aamulla piti meidän olla Madonna della fenestrassa, kuuluisassa italialaisessa pyhiinvaelluskylässä, joka sijaitsee 5,700 jalan korkeudessa merenpinnasta. Siinä on kappeli ja hotelli, jossa vain kesäaikana asustelee vuoristokävijöitä. Autiossa ja hiljaisessa hauvmetsässä sivuutamme majan, josta ilmaantuu luoksemme kaksi ranskalaista alppijääkäriä, tulivartijoita, jotka tarkastavat passimme. Se käy nopeasti, olemmehan liittolaisten kansalaisia. Sotilaat ovat iloisia tavatessaan meidät yksinäisyydessään. Ratsastamme edelleen rajan yli. Polku kapenee vähitellen ja häviää lopulta kokonaan jyrkillä, viheriäisillä rinteillä, jossa vain paimenet aamusin liikkuvat johtaessaan karjaansa laitumille. Lehmänkellojen ääni seuraa meitä metsässä kulkiessamme, kunnes sivuutamme metsärajan ja eteemme avautuu Madonna della fenestra, kokoomus kivirakennuksia kapeiden, särkyneiden vuorenonkaloiden välissä. Alppiklubin puheenjohtaja de Cessole tulee hotellin rappusilla vastaamme, toivottaen meidät tervetulleiksi.

Madonna della fenestran kappelissa löytyy kuuluisa neitsyt Maarian kuva seetripuukehyksissä. Se on mielenkiintoinen bysanttinen taideteos, kuitenkin siksi suuressa määrässä verhottu silkkireunuksisilla vaatteilla, kultaesineillä ja jalokivillä, että on vaikea selvästi erottaa madonnan hienosti muodostettua päätä. Myöskin hänen käsillään olevalla Jeesus-lapsella on päässään suuri kruunu sekä sen lisäksi kaikenlaisia muita kalleuksia niin paljon, että vain vaivoin voi huomata hänen pienet kasvonsa, jotka pelokkaina suuntautuvat ympäristöön. Niiden suurien, jokavuotisten pyhiinvaellusretkien aikana, jotka alkavat Maarian ilmestymispäivänä ja päättyvät syyskuun 8 p., kannetaan madonnaa juhlakulkueessa, mutta jotta vanha, arvokas kuva säilyisi vahingoilta, on se korvattu uudella Maaria-kuvalla, oikealla katolilaisella, mauttomalla teoksella, jossa on käytetty räikeitä värejä. Se on myöskin kullalla ja hopealla kaunistettu. Myöskin ikuisessa lumessa tänään toimitettavassa sotamessussa kannetaan tätä madonnakuvaa, ja neljä vankkaa miestä nostaa sen olkapäilleen, kantaen sitä vuorenhuippua kohden.

Levähdettyään hetkisen ovat pyhiinvaeltajat jatkaneet kulkuaan. Nautittuamme virkistävää aamukahvia hotellissa jätimme aasimme talleihin ja lähdimme jalkasin loppumatkalle.

Cime des gelas on tällä kohdalla Alppien korkein huippu. Se sijaitsee 9,423 jalkaa merenpinnan yläpuolella. Päästäkseen sinne on kuljettava jäätiköiden yli. Silloin on vaikeata pysyä jaloillaan siinäkin tapauksessa, että turvana on piikkikeppi tai erityiset jääkorot. Teistä ei ole minkäänlaisia jälkiä. Ei ole muuta neuvoa kuin seurata opastajia sikäli kuin se on mahdollista. Useasti irtaantuu kivi jalkain alta ja se vierii tavattomalla jyrinällä vuorenrinnettä laakson pohjaan. Se voi tehdä vahinkoa niille, jotka seuraavat jälessä. Väliin kaatuu niin pahasti, että veri virtaa kaavoista ja käsistä ja että vaatteetkin repeytyvät aivan pahanpäiväisesti. Toisinaan taas takertuu vyötäisiä myöten kinokseen. Kun on kokeillut parinkin tuhannen jalan matkalla tällaisella Alpeille nousulla, niin silloin jo alkaa tietää, mitä äärettömiä ponnistuksia sota Italialle tietää.

Vain vähäinen osa pyhiinvaeltajista, 24 kappaletta, jaksaa nousta huipulle. Toiset jäävät vähitellen matkan varrelle tahi menevät muutama sata jalkaa alempana sijaitsevaan Balcon des Gelasiin.

Kello on nyt 8 aamulla. Muutamien tykinlaukauksien kaiku kuuluu vuorien välistä. Se on merkki sotamessun alkamiselle. Messun toimittaa apotti Attano Madonna della fenestrasta. Häntä avustaa eräs ranskalainen pappi S:t Martinista ja hänen virkaveljensä vuoren toiselta puolelta. Seuraa järjestyksessä l'Inroit, messun johdanto, l'Elevation, jolloin pappi ojentaa rippileivän taivasta kohden, la Communion, jolloin hän ottaa sen vastaan j. n. e. Jokaisen osan välillä kuuluu tykinlaukauksia. Sen jälkeen hän kaikkien ollessa polvistuneina pyytää Herran siunausta Ranskan ja Italian alamaisille. Uhkaava rajuilmapilvi sukeltautuu esiin vuorenhuippujen takaa, joilta näkyy molemmat sotaakäyvät maat, aamuaurinko pistäikse näkyviin ja valaisee hetkisen ikuisia nietoksia ja polvistuneita pyhiinvaeltajia.

Äänettömiä kirjoituskoneita.

Yllä on kuvattu pieni keksintö, jonka voi kiinnittää jokaiseen kirjoituskoneeseen ja joka saa aikaan sen, että kone työskentelee aivan äänettömästi.

Laitteeseen kuuluu neljä kumista tehtyä puolipalloa, joiden kuperalla puolella on pieni syvennys kirjoituskoneen jalkoja varten ja jotka alapuolelta ovat onttoja. Koneen jalkoihin kiinnitettyinä estävät ne sen liukumasta pöydällä ja poistavat tärinän sekä siitä johtuvan äänen.

U. Suomettaren Toimitukselle.

„Mihin nykyinen asemamme meitä velvoittaa".

Tämän niminen U. S:n n:ossa 7 ollut kirjoitukseni on nyt myöskin »Kauppalehdelle» antanut aihetta vastakirjoituksen julkaisemiseen, ja on tämä otettu myöskin eiliseen U. S:een. Samoin kuin tässä lehdessä kirjoitukseni johdosta jo aikaisemmin julkaistu vastine, perustuu kumminkin Kauppalehden kirjoituksin sanojeni väärään tulkintaan. Pyydän sen takia saada tämänkin johdosta muutamalla sanalla puolustautua.

Kauppalehden kirjoituksen alkuun on lainattu kirjoituksestani seuraavat kaksi, erillään olevaa lausetta: »Vielä vähemmän on liikemiehellä oikeutta keinottelemalla koettaa saada kuluttajilta kiskotuksi suurta voittoa yksin sellaisistakin tavaroista joiden ostoa ei voi pitemmälle lykätä ja joita ilman köyhinkään ei voi elää.»

»Me emme saa välinpitämättöminä sallia, että itsekkäisyyden ja voitonhimon alttarille täällä omassa keskuudessamme julmasti suitsutetaan.»

Näiden johdosta sanoo Kauppalehden kirjoittaja sitte: »Me emme voi emmekä saakaan jättää tuota kokoiikemieskuntaan kohdistettua moitetta vastausta vaille», ja pari riviä alempana jatketaan: »Myönnämme kernaasti, että nykyinen aika on meilläkin synnyttänyt erikoisen »liikemies»-ryhmän, jonka aincana päämääränä on nykyisen tilanteen hyväkseen käyttäminen.» »Mutta langettaa tämän »liikemies»-lajin toiminnan johdosta sama tuomio koko liikemieskunnallemme, on sentään liian rohkeata.»

Näiden lainausten jälkeen pyydän arvoisaa lukijaa vielä kerran lukemaan nuo Kauppalehden kirjoituksen perustana olleet kaksi lausettani. Minkään logikan avulla ei mielestäni voida selittää että nuo sisältäisivät yleisen, koko liikemieskuntaan kohdistetun moitteen ja tuomion. Ne eivät sisällä moitetta ja tuomiota ollenkaan; ne esittävät vain pari ajatusta siitä, mitä en pidä oikeana ja vastaansanomatta sallittavana. Kirjoituksen olen koettanut saada selvälaiseksi, ettei sitä kukaan kunnon kansalainen voisi katsoa loukkaavalla tavalla itseensä kohdistetuksi, ja että tässä pyrkimyksessäni olen jotakuinkin onnistunut, osoittaa tavallaan juuri se seikka, että hyvällä tahdollakin on siitä ollut vaikea löytää kohtia, joita, väärin tulkitsematta, olisi voitu allekirjoittautuja vastaan käyttää.

Helsingissä, 21 p:nä tammik. 1916

F. A. P.

Kuolleenkiitokset elävälle.

Kosken (H. I.) pitäjässä Pätilän kylän lopussa on on kirjoissa itsellinen Nestor Pettersson ja hänen vaimonsa Madilta. Aviokumppanit eivät ole sopineet yhteen, jonka tähden he ovat asuneet kymmenkunta vuotta erillään toisistansa ja kuljeskelleet eri haaroilla ulkoseurakunnissa työansioilla. Näin erossa eläessään Matilda Pettersson eräänä talvena synnytti lapsen, pani sen Lahden kaupunkia ja maantietä lähellä olevan heinäladon alle heitteelle. Mutta ohikulkijat kuullvat lapsen itkun ja pelastivat sen paleltumasta. Aviopuolisot N. ja M. Pettersson ovat sen jälkeen yhä eleilleet kaukana toisistansa, vaikkeivät ole hakeneet avioeroa. Vaimo luuli sen saavansa ilman käräjiä helpolla ja sukkelalla tavalla.

Eräänä päivänä viime joulukuun alkupuolella tuli Kosken (H. I.) pastorinvirastoon kirje, jossa ilmoitettiin, että itsellinen Nestor Pettersson on kuollut Espoon pitäjässä ja kirkkoherra Salonen lähetti hautausluvan (hautaus sallitaan määrätyillä ehdoilla). Muutamia päiviä sen jälkeen saapui vainajan leski, Matilda Pettersson, Kosken (H. I.) pastorin virkahuoneeseen mieskohtaisesti tuomaan miehensä kuolemansanomaa. Itse hän sanoi asuvansa Espoossa ja palvelevansa Mankaan kartanossa karjanhoitajana. Sattumalta oli hänen miehensä osunut myöskin tulemaan Espooseen rakennustöihin ja siellä oli kivi murskannut hänet kuoliaaksi 29 p. viime marraskuuta. Hän pyysi heti itsellensä muuttokirjaa Espooseen. Sitä ei uudistetustakaan pyynnöstä kuitenkaan heti annettu, vaan lähetettiin se postissa vasta kahden uloskuuluttamisen jälkeen. Siihen oli tehty myös merkintä miehen kuolemasta, kuten tavallista ja kirjoitettu, että leski on laillisessa järjestyksessä vapaa uuteen avioliittoon, jos 29. 11. 1915 kuolleen miehensä Nestor Petterssonin jälkeen pesä on selvitetty. Tapanin päivänä, kun oli muitakin kiitosteltavia kuolleita, tehtiin sitten kuolleenkiitos myöskin itsellisestä Nestor Petterssonista Kosken kirkossa. Mutta nyt tapahtui kummia. Tapanin jälkeisenä torstaina kirkkoherra Salonen sai kirjeen itseltä Nestor Petterssonilta, josta hän juuri oli tehnyt kuolleenkiitokset kirkossa. Pettersson ilmoitti, ettei hän ole kuollut, vaan että hän elää vielä.

Telefoonit pantiin soimaan ja saatiin tietää, että Nestor Pettersson todella elää ja on hyvissä voimissa. Miltä hän miehestä olisi tuntunut, jos olisi itse ollut kirkossa kuulemassa, kun hänestä kuolleenkiitos tehtiin! Mutta hän ei ollut.

Asiasta ilmoitettiin heti sekä Espoon että Lammin nimismiehille ja vaimo Matilda Pettersson kutsuttiin poliisikuulusteluun, jossa hän ei peitellyt petosyritystänsä, vaan tunnusti sen tehneensä erään rakastajansa neuvosta ja yllytyksestä. Hänet päästettiin vapaaksi.

Eos.

Maaseutu-uutisia.

Kansallismielisten nuorisoliittojen toiminta.

Jalasjärven Nuijan vuosikokous oli viime sunnuntaina Vilholassa. Puheenjohtajaksi valittiin J. Tala ja muiksi johtokunnan jäseniksi K. Ritari, T. Ventelä, M. Järvinen ja V. Alanko sekä neidit Lydia Lammi, Elin Rinne, Miili Lammi ja Hilma Pitkämäki. Piirin vuosikokoukseen valittiin edustajiksi J. Tala ja Lydia Lammi, varalle E. Kangas ja Hilma Pitkämäki. Jäsenten ja »Nuorten Nuijan» tilausten kerääjiksi valittiin V. Alanko, T. Ventelä, T. Harri ja S. Tala. Kynttelinä päätettiin pitää jäsenten vastaanotto-iltama. Samaten päätettiin toimeenpanna ensi tilassa isompi iltama, jonka järjestäminen annettiin johtokunnan huoleksi. Kokouksen päätyttyä piti johtokunta kokouksensa ja valitsi varapuheenjohtajaksi K. Ritarin, sihteeriksi Lydia Lammin ja rahastonhoitajaksi V. Alangon. Kokouksen päätyttyä leikittiin, ja oli mieliala reipas ja virkistävä.

Rantatöysän Nuijan vuosikokous pidettiin t. k. 16 p:nä. Esitetystä vuosikertomuksesta kuluneelta vuodelta ilmeni seuraavaa: jäseniä seurassa 74, voimisteluosastossa 28 kokouksia seuralla 11, johtokunnalla 4, iltamia yleisiä 26, perheiltamia 3, tuloja 1,000 mk. 12 p., menoja 943 mk 99 p. Puheita on pidetty 32 ja seuralehtiä ilmestynyt 7.

Virkailijoiksi valittiin: puheenjohtajaksi edelleenkin E. Mursula ja erovuorossa olevat johtokunnan jäsenet J. ja M. Siirilä uudelleen sekä M. Viitala ja T. Mursula. Kaluston hoitajaksi valittiin I. Hemminki, kirjastonhoitajaksi ja »Vaasan» kirjeenvaihtajaksi J. Mursula, järjestysmiehiksi M. Siirilä, E. Kangasmaa ja K. Hemminki. Huvitoimikuntaan valittiin 16 jäsentä. Johtokunnan tehtäväksi annettiin lähimmässä tulevaisuudessa laatia toimintaohjelma.

Pitämässään kokouksessa valitsi johtokunta varapuheenjohtajaksi op. V. Keynäksen, kirjuriksi M. Viitulan, varalle J. Mursulan ja rahastonhoitajaksi M. Siirilän.

— **Muistomerkki Pietari Päivärinnan haudalle.** Muistomerkin pystyttämiseksi kansanrunoilija Pietari Päivärinnan haudalle on asetettu komitea, jonka tarkoitus on suomalaisen kirjallisuuden ystäväin keskuudessa kerätä varoja asian hyväksi. Komitean jäsenet ovat: toimittaja Jussi Oksanen Oulusta, rovasti J. Montin, kirkonisäntä Mikko Knuutila, herastuomari A. Hakasaari ja kansakoulunopettaja Arvid Saarinen Ylivieskasta.

— **Lahjoitus.** Tilanomistaja J. Herrgård, Ilmajoelta, on lahjoittanut mainitun pitäjän Alapään kansakoululle isävainajansa, fil. maisteri K. J. Herrgårdin lahjoitusrahaston nimellä hoidettavaksi 3 kpl. Jyllinkosken sähköosakeyhtiön osakkeita à 1,000 mk., joiden tuottamat osingot on vuosittain käytettävä sanotun koulun varattomien oppilaiden hyväksi.

— **Tulipalo.** Eilen illalla klo 6—7 välillä syttyi, toistaiseksi tuntemattomasta syystä, Hirvensalmen kirkonkylän kansakoulurakennus tuleen ja paloi lyhyessä ajassa poroksi. Rakennus oli vakuutettu Suomen Maalaisten paloapuyhtiössä ainoastaan 4,000 mk:sta, mutta sen todellinen arvo oli ainakin 15,000 mk.

— **Vaasan kaupunginvaltuusto** on tehdystä anomuksesta vapauttanut toht. K. Hedmanin valtuusmiehen tehtävistä.

— **Tilankauppa.** Johtaja Ernst Tavaststjerna ja hänen vaimonsa Alexandra Tavaststjerna, o. s. Berg, ovat myyneet eläinlääkäri Karl Eklundille Karlebyn kartanon, johon kuuluu 3/4 Haspersbacka allodisäteristä n:o 62 ja Ingaksen ratsusäteri n:o 63, molemmat Karlebyn kylässä, sekä räisäsitilat Hinders n:o 65, Koskos n:o 68, 5/6 Uppgrindaksesta n:o 64 ja 2/3 Kenaksesta n:o 67 Svartsän kylässä, samoinkuin 1/3 Nygrannsin verotilasta 69 Kullän kylässä, kaikki Uudenmaan läänissä Porvoon pitäjässä ja Helsingin kihlakunnassa. Yhteensä ovat tilat 3 10/32 manttaalia. Kauppahinta 300,000 mk. Irtain omaisuus ja viljat seuraavat kaupan mukana. Vastaanotto tapahtuu 1 p. tulevaa helmik. Kaupan välitti liiketoimisto Via.

Tulirokko.

(S.H.) Tulirokkoa, josta pari viikkoa ennen joulua päästiin Huittisissa, on nyt taasen siellä ilmennyt. Tällä kertaa on tauti ilmennyt Löysälän kylässä, joka on kolmisen kilometrin päässä niiltä paikoilta, missä tauti aikaisemmin raivosi. Mainitussa kylässä olevan Korpelan torpan tyttö, joka on käynyt Kuninkaisten koulussa, on sairastunut tautiin.

Tulirokkoa Ranualla ja Simojärvellä on alkanut taas liikkua. Mainittu tauti on ollut liikkeellä jo syksystä saakka Sarajärvellä, josta on tartunnan kautta levinnyt moniin suuntiin. Kansakoulu on täytynyt Ranualla sulkea toistaiseksi mainitun taudin tähden. Lapsukaisia on kuollut mainituun tautiin tähän mennessä ainakin 6.

Tulirokkoa on levinnyt lapsiin suuremmassa määrässä Tohmajärven pitäjän Onkamon kylässä useissa perheissä, ilmoitetaan läänin kuvernöörille. Asianomainen piirilääkäri on määrätty ryhtymään hänelle kuuluviin toimenpiteisiin taudin laajemmalle levenemistä vastaan.

Suomussalmen Kiannon kylän Samppalassa ilmennyttä lasten tautia pelätään tulirokoksi, kun naapurikylässä, Näljängällä se tauti liikkuu. Taudista on lähetetty tieto kunnallislautakunnalle.

— **Kotkan kaupungin pormestarinvirka.** Mikäli E.-S:melle on ilmoitettu, on Kotkan kaupungin pormestariksi nimitetty v. t. pormestari, oikeusneuvosmies, varatuomari Hugo Melart.

Kuten muistetaan, saj Savonlinnan pormestari E. Alopaeus enimmät äänet, toiselle tilalle joutui oikeusneuvosmies T. Berner ja varat. H. Melart kolmannelle tilalle.

— **Kolme salapolttimoa hävitetty Juvalla.** Viime keskiviikkona tapasivat poliisikonstaapelit Paasonen, Liimatainen ja Uotinen Karkeamaan kylässä n. s. Putkenniemessä talollisen Ville Hännisen torppaan järjestetyn viinatehtaan, jota hoiteli torpan ukko Kustaa Pulkkinen. Kaksi suurta sammiollista, yhteensä noin 1,000 litraa, oli raukkia happanemassa, ja keittiössä oli täydellinen viinankeittokalusto. Torstaina tapasivat samat kruununmiehet Karkeamaan kylästä talollisen Kiukkaan maalta kaksi lähekkäin toisiaan sijaitsevaa salapolttimoa, joissa yhteensä oli noin 500 litraa rankkia. — Mikk. S.

Matkalta Lappiin.

I.

(S. H.) Tapaturmavakuutus, hyvä turkki, peurikkaat ja nenänsuojelija — ne sanottiin kuuluvan talvivarustuksiin Lapin matkaa varten. Sen sijaan ei kuulemma piki-öljyä tähän vuodenaikaan tarvita, koska ne elukat, jotka ihmistä nyt Lapissa ahdistavat, eivät pikiöljystä välitä. Hankin kaikkea muuta paitsi nenänsuojan; miten sitten käynee.

Matkalla oli minun kuitenkin poikettava paikkaan, joka U. S:n useimmille lukijoille lienee yhtä tuntematon kuin Lappikin, nimittäin Uuteenkaarlepyyhyn.

Uusikaarlepyy on yksi niistä neljästä maamme kaupungista, joissa en ennen ole käynyt, joten siellä oli täysi uutuudenviehätys minulle. Se on säännöllinen, puistoilla ja puistokaduilla varustettu pikkukaupunki, joka kesällä lienee varsin viehättävä. Keskellä kaupunkia on suurehko autio tori ja melkein joka puolella sitä on rakennuksia, jota paitsi niitä on jonkun verran vielä muuallakin. Ainoa kaksikerroksinen rakennus, varsinaisessa kaupungissa, minkä ainakin minä näin, ja luulenpa kävelleeni kaupungin joka seuraan tarkkaan, on kivestä rakennettu seminaarin mallikoulu. Kaupungin ohi virtaa Lapuan joki, jonka ruotsalainen nimi lienee Nykarlebyelf, siksi siitä ainakin kuulin sanottavan.

Joki on monella tavoin hyödyllinen kaupungille. M. m. kuuluu se antavan käyttövoimaa kaupungin sähkölaitokselle. Kertoivat kuitenkin — kertoja ei ollut uusikaarlepyyläinen syntyään — että joskus joku ikäämielinen sika pakkautuu sähkölaitoksen turbiiniin, ja seisauttaa koko laitoksen, jättäen kaupungin pimeään. Onko asia aivan niin, en mene takaamaan. Minulle sattui kuitenkin, että kun hotellissa maatessani rupesi aamuyöstä jalkojani paleltamaan — ulkona oli pakkasta 26 ast., hotellihuoneessa vähän vähemmän — ja koetin kääntää tulta sähkölamppuun, vetääkseni turkin yllemi, lamppu ei syttynyt. Sadattelin tietenkin Lapuan joen siikoja, jotka ovat niin huonosti kasvatettuja huolimatta siitä, että joen partaalla on seminaari.

Uudenkaarlepyyn suurimpia nähtävyyksiä, lähinnä sitä taloa, jossa Uudenkaarlepyyn pankki sijaitsi, on Z. Topeliuksen synnyinkoti Kuddnäs kaupungin ulkopuolella joen rannalla. Talon päärakennuksen yläkerrassa on pieni Topelius-museo, jossa erinäisten huone- ja leikkikalujen joukossa herättää huomiota Topeliuksen kätkyt. Ei se ole niin merkillinen muutoin, mutta se siinä ihmetyttää, että maalaus on vallan kuin eilispäivänä tehty. Tulee ajatelleeksi kätkyen nähdessään, että kovinpa oli kiltti se setä jo vallan kätkyessä heijatessaan, kun ei vähääkään potkinut eikä maalia kuluttanut.

Ihävä kyllä, katosi kuitenkin tämä kaunis usko, kun talon ystävällinen emäntä myöhemmin selitti, että kätkyt oli museota varten korjattu ja maalattu. Ari hono — tulee kysyneeksi. Mikä viisaus siinä piilee, että kaikki se kaunis ja tunteelle puhuva, joka sisältyy juuri siihen, että me saamme nähdä historiaan kuuluvat todistuskappaleet sellaisina kuin ne ovat olleet ja meille jääneet, rakennetaan ja maalataan ja putsataan kuin Savilahden sakasti.

Edelleen on huoneessa Topeliuksen perhoiskokoelma. Ihme kun eivät ole panneet uusia perhosia rikki menneiden sijaan, vaan antaneet ajan hampaan kokoelmaan rauhassa kuluttaa. Miltä ovat siivet poikki, miltä sääret sekaisin, mikä on miläkin tavalla vaivainen.

Talon alakerrassa on muita vaivaisia, talo on näet nykyisin Uudenkaarlepyyn maalaiskunnan valvaistalona.

Uudenkaarlepyyn sisäisestä elämästä ei äkkiä käymällä liene helppo päästä perille. Se on elämää hiljaisuudessa, menneiden muistojen varassa, vailla suuria tulevaisuuden suunnitelmia. Kaupungin satama on noin 3 km:n päässä teollisuuslaitoksia ei ole, lähellä oleva Pietarsaari viikkaasti kehittyvine teollisuuslaitoksineen imee vähitellen vähempiväkiseltä naapuriltaan elinvoiman ja kasvamismahdollisuudet. Pikku piirteenä mainittakoon, että ostimme kantoremmejä — paperikaupasta. Kysyimme väeltä myöskin huopatossuja, mutta niitä ei ollut. Sen sijaan oli kylä naapukkalakkeja. Onkos Lång & Leppäaholla naapukkalakkeja ja kantoremmejä?

Ruotsalainen miesseminaari lienee oikeastaan ainoa henkisen elämän ylläpitäjä tässä kaupungissa, kasvattaessaan osaltaan niitä, »joiden hartioilla lepää isänmaan tulevaisuus».

Olen eksynyt pois aineesta, mutta kun on puhe Lapinmatkasta, ei Uuttakaarlepyytä voitanee, se kun nyt sattumalta joutui Lapinmatkanyhteyteen, pitää vallan kaukana itse asiasta.

Junassa on verrattain vähän väkeä, kun tuossa kello 11 lähetessä saavutaan Torniooon. Ilapimeässä on valkea tarkoin nähdä, miten paljon asema on muuttunut sitten viime käyntini täällä (puolenkymmentä vuotta takaperin). Ainakin on lisää tullut suurehko matkatavararakennus, jonka läpi meidät ohjataan. Rakennuksen läpikulku tapahtuu hanhenmarssissa ja ilman passia ei ole helppo selviytyä. Kaikki tapahtuu kuitenkin kohteliaassa muodossa ja verrattain nopeasti. Ne, jotka aikovat ulkomaille, lähetetään suoraan Haaparantaan ja he saavat nähdä Torniota vain kurkistamalla reen oikean laidan yli. Me muut osaamme korjata itsemme kampsuinemme parhaan taitomme mukaan.

Olin odottanut, että tämä maailman liikekeskus näyttäisi toisellaiselta, että täune olisi kohonnut vajoja, hotelleja, kauppoja lisääntynyt, elämä vilkastunut, että täällä näkisi ulkomaalaisia kasvoja, kuulisi europalaisia ja aasialaisia kieliä sekaisin j. n. e. — Mitään siitä ei huomaa. Tornio on vanha Tornio, jossa vain asutaan hiukan ahtaammin kuin ennen, ei kuitenkaan kansainvälisen liikenteen takia.

Sikäli kuin ulkomaan liikenne tätä tietä suuntautuu, menee se torniolaisilta »sivuitse suun», pitkin jäätä, niinkuin jo mainitsin. Tornion asemalle on järjestetty ruokailupaikka, joten Tornion hotelleilla ei ole suurempi liike kuin tavallisesti. Meltä oli tänään päivällisillä täällä seurahuoneella 10 henkilöä, ja hotellissa sanoivat, että se on vallan tavaton määrä. Että se oli totta, näkyi kyllä ruokalistastakin, josta »vedettiin yli» laji toisensa jälkeen.

En muutoin malta olla kertomatta pikku tapausta viereisestä pöydästä. Pöytään tuli Haaparannasta juuri saapunut ruotsalainen, josta jo päältäpäin näki, ettei hän halveksi tämän maailman hyvää. Yhteen henkäykseen hän komensi tarjoilijatarta: suurisilmäistä venäläistä kaviaaria, käristettyä ranskanleipää, voita ja ryyppy.— Heti, mutta ryyppyä ei saa. — Häh, no mitä teillä sitten saa, olutta? — Olut on lopussa.

Silloin putosi vieraalta ruokalista käsistä ja hän jäi hämmästyksestä ääneti tuijottamaan tarjoilijattareen. Vihdoin hän sai tajuntansa takaisin ja masentuneella, melkein naisellisen pehmeällä äänellä hän kysyi: no eikö teillä sitten ole mitään väkiainetta kaviaaria varten. — On punssia. — Ei neiti. Kyllähän minulla on hyvä vatsa, mutta siihen te ette kuitenkaan minua narraa. Punssia kaviaarin kanssa. Ptfui!

Niin, täällä, jossa yhtyy itä ja länsi — täälläkään ei saa viinaa ja »olut on lopussa». Ei edes kaviaarin kanssa muuta kuin punssia!

Huomenna painumme kohti pohjoista. Mutta jo täällä on öinen taivas niin paljon selkeämpi ja tähdet ovat niin paljon välkkyvämmät kuin siellä etelässä. Miten liekään ylempänä.

Torniossa, 19. I. 1916.

V.

Kirjallisuutta ja taidetta.

Kansallisteatteri.

Tämänpäivän näytännöt.

Kansallisteatterissa esitetään tänään iltapäivänäytännössä klo 4 alennetuin hinnoin 49:nnen kerran Ludvig Holbergin 5-näytöksinen ilveily »Jeppe Niilonpoika», Adolf Lindfors Jeppenä.

Eilen ilmoitettuun »Valtioviisaan kannunvalajan» näytäntöön ostetut liput lunastetaan takaisin teatterin lippumyymälässä tänään klo 2:lta.

Iltanäytännössä klo ½8 esitetään tavallisin hinnoin 5:nnen ja tähän jaksoon viimeisen kerran Kaarlo Atran 3-näytöksinen perhedraama »Salaisia syitä», Helmi Lindelöf ja Ruth Sibelius pääosissa.

»Peer Gyntin» ensi-ilta keskiviikkona.

Ensi keskiviikkona tk. 26 pnä esitetään Kansallisteatterissa ensi kerran Henrik Ibsenin kuuluisa runoteos, draamallinen runoelma »Peer Gynt». Kansallisteatteri on ponnistanut kaikki voimansa pysyäkseen tehtävän tasalla. Koko näytäntökauden ovat harjoitukset olleet uutterasti käynnissä ja vaativaan näyttämöasuun on uhrattu paljon sekä huolta että varoja.

Peer Gyntin osan suorittaa Teuvo Puro, Åsena esiintyy Katri Rautio, Solveigina Aili Somersalmi. Muut huomattavammat osat ovat Päiviö Horsman, Adolf Lindforsin ja Urho Somersalmen käsissä. Näytelmän on ohjannut maist. Jalmari Lahdensuo ja uudet näyttämölaitteet on laatinut teatterin koristemaalari Carl Fager. Griegin tunnetun musiikin esittää Helsingin Kaupunginorkesteri professori Robert Kajanuksen johdolla. Norjalaiset kansantanssit on harjoittanut hra Toivo Niskanen ja peikkojen tanssit ja arabialaistanssit on järjestänyt nti Maggie Gripenberg ja itse esittää soolo-osat.

Kun näytelmä suuresti lyhennettynäkin on vielä varsin laaja, aloitetaan »Peer Gynt»-näytännöt klo 7 illalla. Lippujen suuren kysynnän vuoksi myydään niitä tiistaiaamusta klo 10 alkaen yhtaikaa kolmeen ensimäiseen näytäntöön, tk 26, 28 ja 30 p:n. Puhelimitse ei tilauksia oteta vastaan koko tiistaipäivänä. Lippujen hinnat ovat korotettut 1 markalla permannolla ja ensi parvella, 50 penniä toisella parvella. Yksi ostaja saa korkeintaan 10 lippua kuhunkin näytäntöön.

Emil Jankesin taidenäyttely.

Kuten eilen ilmoitettiin, avaa taiteilija Emil Jankes tänään näyttelyn Berndt Kahlrothin taidekaupassa, Korkeavuorenkadun 27:ssä.

Jankesilla on aikaisemmin ollut yksityisnäyttely Ateneumin salissa, ja viime syyssalonkiin oli hän lähettänyt muutamia teoksia, joista huomattavimmat olivat lämpimin, keltaisin värisävyin maalattu alaston nuorukainen ja muuan pienehkö nature-morte. Tänään avattavaan näyttelyyn on Jankes koonnut teoksia useilta vuosilta (1911—1915). Jotkut maalaukset ovat aikaisemmin olleet näytteillä, mutta monet ovat valmistuneet viime kesänä, jolloin taiteilija oleskeli Saarijärvellä. Viimemainittuihin kuuluu esim. näyttelyn pääteos, suurehko kesäistä päivänpaistetta säteilevä maisemakuva. Näyttelyä täydentävät lukuisat sujuvasti suoritetut mallitutkielmat ja piirustukset. Kaiken kaikkiaan on Jankes asettanut näytteille noin 60 teosta, jotka osottavat hänen taidetta periaatteittensa puolesta lähinnä liittyvän siihen maalaustaiteemme — sanokaamme klassilliseen — suuntaan, jota Septemin ryhmä edustaa. Taiteilijan päämääränä on toisin sanoen ennen kaikkea maalauksen sopusuhtainen ja viimeistelty sommitteleminen väreihin ja muotoihin nähden. Jos muutamat romanttisluontoiset katsojat tällaista taidetta katsellessaan jäävät enemmän tai vähemmän välinpitämättömiksi ja kylmiksi, on se heidän oma vikansa.

Yleisöllä on sitä suurempi syy tutustua näyttelyyn, kun sisäänpääsykin on vapaa. Taidekaupan muissa huoneissa on nähtävänä tunnetuimpien taiteilijoittemme, kuten Gallen-Kallelan, Järnefeltin, Helene Schjerfbeckin, Halosen, Enckellin, Rissasen, Thomén, Hämäläisen y. m., teoksia. Näyttely on avoinna tänään, sunnuntaina, klo 2—4 ja arkipäivinä klo 10—7.

L. W.

— **Kansan Näyttämö.** Tänään näytellee Kansan Näyttämö klo 4 alennetuin hinnoin 50:nnen kerran Maiju Lassilan huvinäytelmän »Nuori Mylläri».

Illalla klo 8 esittää teatteri toisen kerran viimeisen uutuutensa Kraatzin ja Okonkovskyn kirjoittaman huvinäytelmän »Keltanen vaara», jonka ensi-esitys oli viime torstaina.

— **Alma Fohströmin oppilaat:** Lisa Jefimzewa, Zenaïde Lenkina, Sophie Warshavskoja ja Wera Nikolajevskaja antavat ensi perjantaina konsertin Yliopiston salissa. Ohjelma on hyvin rikas ja vaihteleva, sisältäen aarioita ja duettoja oopperoista »Patarouva», »Noitalampuja», »Gioconda», »Sevillan parturi», »Carmen», »Dinorah» sekä kotimaisten ja ulkomaalaisten säveltäjien lauluja.

— **Ilmari Hannikaisen** konsertti tulee olemaan maanantaina helmikuun 7 p:nä.

— **Näyttelijätär Helinä Svensson** antaa sunnuntaina t. k. 30 p:nä klo 2 lausuntomatinean työväentalolla.

— **Tri P. Nordmann** pitää huomenna klo ½8 esitelmän yliopiston salissa Gabriel Linsénistä, jonka sävellyksiä esittävät nti Gräsbeck, hrat Alexis af Enehjelm ja Oskar Merikanto.

Jean Sibeliuksen esivanhemmat.

Sukututkimusta.

Olisi ollut paikallaan, että säveltäjä Jean Sibeliuksen suku olisi selvitetty hänen äsken sattuneeksi merkkipäiväkseen, jolloin myöskin juhlittiin suomalaisen säveltaiteen täysi-ikäisyyttä. Mutta kun niin ei ole tapahtunut, olisi tähän työhön hetimiten ryhdyttävä. Alotteita onkin jo vähän tehty. Niinpä antaa maisteri Otto Andersson aikakauslehdessä »Tidning för musik, Sibelius-nummer I» muutamia tietoja Sibeliuksen esivanhemmista. Askettäin kävi allekirjoittanut pikimältään Lappträskissä ja Loviisassa, etupäässä tarkistamassa hra Anderssonin hankkimia tietoja. Matka olikin hyvin tarpeellinen, sillä perillä ilmeni, että tiedot olivat annetut puhelimitse vain noin tunnin tutkimuksen jälkeen, jonka vuoksi, kuten hra A. itsekin aavistaa, aukkoja ja puutteellisuuksia hänen tiedonannoissaan voidaan helposti osoittaa. Pyydän nyt saada seuraavassa esittää matkani tuloksia Sibeliuksen isän suvusta ja sitten kertoa Borg-suvusta, johon hänen äitinsä kuuluu.

I. J. Sibelius-suku.

Taulu 1.

Matts Mårtensson, s. ½ 1721 (?), † 8/5 1782. Puoliso:

Anna Andersdotter, s. 8/1 1721 (?) † 11/5 1789.

Missä he olivat syntyneet, missä vihityt ja mistä Lappträskiin tulleet, on toistaiseksi tuntematonta. Varmaa on vain, että he sinakin jo v. 1745 omistivat sellä Norrbyn kylässä talon Silfvastas n:o 2.

(II) Lapsia:

1. Anna, s. 17/5 1749.
2. Elisabeta, s. 10/7 1752.
3. Maria, s. ja † v. 1755.
4. Matthias, s. 31/5 1756, † 12/12 1810.
5. Johannes (t. 2).

Taulu 2.

II, 5. Johan Mattsson, s. 26/5 1759, Norrby Silfvastas, † 20/5 1820, Cappelby n:o 4, Sibbe n:o 2. Puoliso 16/12 1782: Maria Mattsdotter, s. 17/11 1763, † 12/10 1804, Cappelby, Sibbe. Johan Mattsson oli siis kotoisin Silfvastas-talosta, mutta tuli sitten kotivävyksi Sibben taloon.

(III) Lapsia:

1. Matts, s. 31/12 1783.
2. Johan (t. 3).
3. Anna, s. 13/7 1788.
4. Gustaf, s. 1/3 1790.
5. Henrik, s. 31/8 1793.
6. Maja Lisa, s. 30/3 1796.
7. Greta Sofia, s. 12/2 1799.
8. Fredrik, s. 21/11 1801.

Taulu 3.

III, 2. Johan Johansson Sibelius, s. 18/11 1785 Cappelby, Sibbe, † 20/12 1844 Loviisassa.

Hän otti muuttokirjan Loviisaan 22/11 1802 ja myöhemmin 30/1 1803 tolsen, joka on vielä Loviisassa säilynyt. Sen allekirjoittaja, pastori Georg Gust. Wallgrén mainitsee m. m. että »Sibilius» (hän ei kirjoita Sibelius) on kiinloissa. Kuka morsian oli, Lappträskin vai Loviisan tyttöjä, on kumminkin jäänyt mainitsematta, mutta ei liene sama, minkä Sibelius sitten otti 23/12 1816 vaimokseen ja jonka nimi on Catharina Fredrica Åkerberg, s. Loviisassa 10/7 1792. Hänen vanhempansa olivat lääketieteen tohtori Mathias Åkerberg, tullut Loviisaan Ruotsista, sekä Catharina Ulrica Unonius, jonka vanhemmat taas olivat merikapteeni ja tukkukauppias Elias Unonius sekä Christina Juliana Green. Juuri Unoniuksen perillisten liikkeeseen tuli Johan Sibelius kauppa-apulaiseksi. Myöhemmin hänestä tuli itsenäinen kauppias ja raatimies.

(IV) Lapsia:

1. Johan Mathias Fredric, s. 29/11 1818.
2. Pehr Ferdinand, s. 23/12 1819.
3. Christian Gustaf (t. 4).
4. Carl Edvard, s. 13/6 1823.
5. Christina Wilhelmina Evelina, s. 13/6 1832.

Taulu 4.

IV, 3. Christian Gustaf Sibelius, s. 10/12 1821 Loviisassa, † 22/7 1868 Hämeenlinnassa, missä hän viimeksi oli lääkärinä. Puoliso 7/5 1862: Maria Charlotta Borg, s. 13/8 1841 Turussa, † 29/12 1897 Tampereella.

(V) Lapsia:

1. Linda Maria, s. 27/11 1863 Hämeenlinnassa.
2. Johan (Jean) Christian Julius, s. 8/12 1865 Hämeenlinnassa, säveltäjä. Puoliso 10/8 1892: Aino Järnefelt, s. 10/8 1871 Hausjärvellä; vanhemmat: senaattori, kenraaliluutnantti August Alexander Järnefelt ja vapaah. Elisabeth Clodt von Jürgensburg.
3. Christian, s. 20/8 1869 Hämeenlinnassa. Psykiatrian ylim. prof., Lapinlahden ylilääkäri. Puoliso 29/6 1900: Kaino Ihanelma Svan, s. 2/12 1878 Helsingissä; vanhemmat: fil. maist. Carl Gustaf Svan ja Emilia Charlotta Malin.

*

Niinkuin edellisestä näkyy on Jean Sibeliuksen vanhin, tähän saakka selville saatu esi-isä Matti Martinpoika, jonka puoliso oli Anna Antintytär. He omistivat Silfvastas n:o 2 nimisen talon, jotenka on helppoa samalla ottaa selville, olko esim. eläinlääkäri Silfvast-vainaja Sibeliuksen kanta-isän sukua. Nimi Sibelius on ilmeisesti muodostettu »Sibbe» nimestä, myöhemmin kirjoitettu »Sibbes». Lappträskissä ei »Sibelius»-nimeä ollenkaan tavata aikaisemmin kuin vasta äskettäin, jolloin Sibbes-talon nuorempi väki on omaksunut tuon nimen. Ensi kerran mainitaan nimi Sibelius Loviisan kirkon rippikirjassa v. 1803 ja samaan aikaan kirjoittaa Lappträskin pastori nimen »Sibilius». Säveltäjä Sibelius kyllä arvelee jo raatimiehen isän Juho Matinpojan käyttäneen tätä sukunimeä, mutta ei ainakaan v. 1818 hänellä Sibelius-nimeä ollut, vaan mainitaan hänet silloin kummien joukossa nimellä »Bond. Joh. Sibbes ifr. Lapptr. kyrkby».

Mielenkiintoiseksi tehtäväksi jää nyt tutkimukselle selvittää kantavanhempien Matti Martinpojan ja Anna Antintyttären alkuperä. Olivatko he tulleet jostakin kaukaa, niinkuin sukutarina kantavanhemmista tietää kertoa, vai ehkäpä hyvinkin läheltä. Säveltäjän äidin suvusta, Borg-suvusta, jossa on vahva annos karjalaisuutta, savolaisuutta ja pohjolaisuutta sekä musikaalisuutta, seuraavassa esityksessä.

E. Gt.-llm.

— Minnekä sellainen kiire?

— Kirjapainoon, Antinkadulle 4, käsikirjoituksia viemään.

— Sielläkö sinäkin teetät painotyösi. Niin tosiaankin, missäpä muualla. Mutta antavathan ne noutaa käsikirjoitukset kun vain soittaa puhelimella 4 47 tai 50 19.

— Totta kyllä, mutta menen samalla katselemaan heidän uusia näytteitään. Siellä saa aina tutustua joihinkin uutuuksiin. Lähdepäs mukaan, et kadu kauppojasi.

Suurvaltasota.

(S. H.) Montenegron antautumista koskevat tiedot ovat yhä ristiriitaisia. Väitetään rauhanneuvottelujen keskeytyneen ja taisteluiden alkaneen uudelleen pitkin linjaa. Toisaalta pidetään näitä sanomia hyvin epäiltävinä. — Saksalaisten ja bulgarialaisten sanotaan vetävän joukkojansa pohjoiseen päin Kreikan rajalta. — Samalla on kuitenkin länsivaltain laivasto Salonikin satamassa asettunut taisteluasentoon. — Saksan siirtomaiden valtausta Afrikassa jatkuu. — Sveitsin puolueettomuutta koskeva välikohtaus.

Asema.

(S.H.) Ellen saapuneissa sähkösanomissa valitetaan, että Montenegroa koskevat tiedot ovat peräti ristiriitaisia.

Yhtäältä vakuutetaan, että Montenegron armeija ei ole antautunut, vaan että vastarintaa tullaan jatkamaan. Niinpä muka ei San Giovanni di Meduan montenegrolainen varusväki kuulu tähän saakka tietävän mitään Montenegron armeijan antautumisesta, ja toisen tiedon mukaan on osa montenegrolaisten armeijaa varustautunut Taraboshin kukkuloille lähellä Skutarja ja kieltäytyy antautumasta. Samalla kummastellaan, että rauhanneuvotteluista Itävalta-Unkarin ja Montenegron välillä ei t. k. 21 pnä ollut esim. Köpenhaminaan Wienistä tai Berlinistä saatu enään kolmeen päivään minkäänlaisia virallisia enempää kuin yksityisiäkään tietoja. Niitä ei näy tulleen näihinkään pääkaupunkeihin ja sanotaan Berlinin ja Wienin sanomalehtien sen johdosta olevan levottomina.

Toisaalta huomautetaan tätä vastaan, että Berlinissä ja Wienissä ei asianomaisissa paikoissa tiedetä riitään siitä, että rauhanneuvottelut Montenegron kanssa olisivat keskeytyneet ja taistelut jälleen alkaneet Saksan sanomalehdistö pitääkin semmoisia sanomia uskomattomina.

Puoliyöhön mennessä saamiemme sanomien joukossa on vain yksi, josta käy päättäminen rauhanneuvotteluiden olevan käynnissä. Siinä sanotaan Itävalta-Unkarin ja Bulgarian hallitusten välillä pidettävän vilkkaita neuvotteluja sen johdosta, että Itävalta-Unkari on luvannut luovuttaa Montenegrolle muutamia Serbian osia. Tämä on tosin tapahtunut keskusliiton muiden osakasten suostumuksella, mutta kun vanhemman sopimuksen mukaan on ollut aikomus jakaa Serbia Itävalta-Unkarian ja Bulgarian kesken, tahtoo Bulgaria nyt pitää huolta, ettei Montenegrolle luovuteta alueita Bulgarian osuuden kustannuksella, vaan että Bulgaria korvaukseksi saa pääsyn Adrianmerelle.

*

Samanlaista soutamista ja huopaamista sisältävät Salonikin seutuja koskevat sanomat: yhtäältä vakuutetaan saksalaisten ja bulgarialaisten sotajoukkojen vetäytyvän Kreikan rajalta pohjoiseen käsin, toisaalta oletetaan rynnistyksen olevan niin lähellä, että länsivaltain laivastot Salonikin satamassa odottavat taisteluasennossa tilaisuutta päästäkseen tykistöllään auttamaan maajoukkojen puolustustaistelua.

Tällä välin käy Kreikka rahaa lainaamassa kummankin taistelevan taloissa. Saksalta anoo se 120 miljonan lainaa niiden kustannusten korvaukseksi, joita sen sotaväen siirtäminen Salonikista on aiheuttanut ja Englannilta summaa, jonka määrää ei lähemmin mainita, niiden vahinkojen korvaamiseksi, joita Kreikan merikauppa on sodan vuoksi joutunut kärsimään. Ensinmainitun lainan perustelu tuntuu jokseenkin yllättävältä, kun muistaa että se, joka Kreikkaa vaatii kuljettamaan sotaväkensä pois Salonikista, ei suinkaan ollut Saksa, vaan juuri Saksan vastustajat: Saksahan päinvastoin vaati Kreikkaa pitämään sotaväkensä Salonikissa ja sillä voimalla karkoittamaan sieltä ranskalais-englantilaiset joukot. Mutta nyt pyydetään ja — saadaan länsivaltain vaatiman sotaväenpoiston toimeenpanosta johtuneista menoista aiheutunut laina keskusliitolta.

*

Yöllä saapunut Venäjän armeijain ylipäällikön esikunnan tiedonanto ilmoittaa venäläisten Kaukaasian rintamalla Tortum-göl-järven alueella saavuttamasta voitosta että peräytyvän turkkilaisen armeijan takaajoa jatkuu, ja että venäläisten tykistö on pommittanut Erserumia. Venäjän läntisellä rintamalla jatkuvat taistelut samaan tapaan kuin lähinnä edellisinä päivinä ilman mainittavia muutoksia. Läheilä Strypan ja Dnjesterin risteyslä ovat venäläiset kuitenkin valloittaneet Dabrovon kylän.

Venäjän rintamat.

YLIPÄÄLLIKÖN ESIKUNNAN TIEDONANTO.

Pietarista, tammik. 22 p. (P. T.) Korkean ylipäällikön esikunta ilmottaa:

Läntinen rintama.

Tennenfeldin alueella pommittivat saksalaiset juoksuhautojamme kaasua sisältävillä pommeilla.

Tshartoriskin pohjoispuolella yritti vihollinen taasen turhaan vallottaa valtaamaamme kukkulaa.

Galitsiassa torjuimme Strypa-joen keskijuoksun rintamalla vihollisen yritykset lähetä juckruhautojamme. Strypajoen alisen juoksun ja Dnjesterin varrella teimme hyökkäyksiä vihollista vastaan, joka piti hallussaan Jaslovetsista ja Dabrovon kylästä koilliseen sekä Latatshista kaakkoon sijaitsevaa kukkulaa. Dabrovon kylän olemme jo vallottaneet. Tshernovitshin kollispuolella räjäytti vihollinen juoksuhautojemme edustalla neljä maamiinaa, joiden muodostamien kuoppien luona syntyi tulinen taistelu.

Mustameri.

T. k. 21 p. tuhosivat torpedoveneemme Anatolian rannikolla 40 purjealusta.

Kaukaasian rintama.

Tortum-Göl-järven alueelta kiireellisesti peräytyvän Turkin armeijan keskustan takaa-ajo jatkuu. Sotajoukkomme ottavat vankeja, aseita, patruuneja, sotatarpeita ja erilaisia varastoja. Kasakkamme, jotka täydessä laukassa hyökkäsivät Erserumin linnakkeiden läheisyydessä muutamaa turkkilaista jälkijoukkoa vastaan, hakkasivat maahan useita satoja turkkilaisia ja ottivat vangiksi yli 1,000 askeria. Jälkijoukon jäännökset pakenivat Erserumiin. Tykistömme pommitti Erserumin linnakkeita.

Ranskan rintama.

YLEINEN ASEMA.

Parisista, tammik. 21 p. (P.T.) Virallinen iltatiedonanto ilmoittaa, että tykistömme Belgiassa on pommittanut vihollisen juoksukaivantoja Dunesin alueella saadun aikaan muutamia tulipaloja. Soissonsin ja Reimsin välillä joutui vihollisen patteri Vraignesin alueella, Soissonsin koillispuolella, taistelun aikana meidän tulemme alaiseksi ja pakotettiin vaikenemaan. Pommitettaessa Rechfelsenin rinteitä Vogeseilla onnistuimme vahingoittamaan vihollisen juoksukaivantoja ja hävitimme sen havaintoaseman. Muilla rintaman osilla on tykistö kumpaisinkin puolin ollut viikkaassa toiminnassa.

BELGIAN ARMEIJA.

Havresta, tammik. 21 p. (P.T.) Belgian virallinen tiedonanto ilmoittaa, että Dixmuidenin seuduilla on ollut sangen kiihkeä tykkitaistelu, jolloin meidän patterimme amputvat vihollisen Yserin seuduilla olevia jalkaväkikolonneja, hajoittaen ne.

ENGLANNIN ARMEIJA.

Lontoosta, tammik. 21 p. (P.T.) Ranskassa oleva Englannin päämaja ilmoittaa, että vihollinen on Fricourtin lähistöllä räjäyttänyt tuloksettomasti neljä miinaa. Me olemme räjäyttäneet miinan Festubertin itäpuolella ja tykistömme hajoitti neljä vihollisen työläisryhmää ja pommitti menestyksellä Fleurbaixin itäpuolella olevia vihollisen juoksukaivantoja. Muilla rintamanosilla on ollut tykistötaistelua.

Italian sota.

VIRALLINEN TIEDONANTO.

Roomasta, tammik. 21 p. (P.T.) Italian päämaja ilmoittaa, että tykistötaistelua on ollut sotanäyttämön vuoristo-osissa, jolloin me olemme onnistuneet hajoittamaan erään vihollisen joukko-osaston Ludfanin alueella, kärsien hävittämämme joukko-osasto suuria tappioita. Keskisen ja alisen Isonzon tienoilla ehkäisi sankka sumu kaiken tykistötaistelun, mutta sitä toimekkaampia olivat meidän ja vihollisen pomminheittäjät, joiden kautta kumpaisinkin puolin kostettiin ehkäistä vastustajan varustustöitä.

Balkanin sota.

KREIKAN RAJALLA.

Lontoosta, tammik. 21 p. (N Vr.—S.H.) »Daily Telegraphille» ilmoitetaan Salonikista, että saksalaiset peräytyvät Kreikan rajalta suunnaten kulkunsa pohjoista kohti. Samoin ilmoitetaan myöskin bulgarialaisten joukkojen takaisin kutsumisesta ja selitetään tämän johtuvan ruokatarpeiden kuljettamisessa ilmenneistä vaikeuksista. Sotilaspiireissä selitetään kuitenkin tämä vihollisen peräytymisen johtuvan venäläisten joukkojen painostuksesta Galitsiassa, jonne näitä joukkoja nähtävästi lähetetään. — S.T.T.

SALONIKIN SATAMA.

Köpenhaminasta, tammik. 21 p. (B.—S.H.) »Wiener Journal» kertoo, että sopimusvaltain laivasto, joka käsittää 10—20 suurta ja noin 15 pientä sotalaivaa, on asettunut taistelujärjestykseen 4 mailin päähän Salonikista. Sukellusveneiden hyökkäysten estämiseksi on laivaston ympärille asetettu veden alle teräslankaverkko. — S.T.T.

SALONIKIN KONSULIJUTTU.

New-Yorkista, tammik. 21 p. (P.T.) »Associated Pressin» Washingtonin-kirjeenvaihtaja lennättää, että Amerikan hallituksen välityksen johdosta tullaan Saksan, Itävallan, Turkin ja Bulgarian konsulit, jotka vangittiin Salonikissa ja jotka nyt ovat eräällä ranskalaisella sotalaivalla, laskemaan vapaiksi.

KREIKAN RAHAHUOLET.

(S.H.) »Djen» kertoo, että Pietarin rahamies- ja valtiollisiin piireihin on saapunut tietoja Kreikan neuvotteluista berliniläisen pankkitrustin kanssa 120 milj. frangin lainan ottamisesta. Tämän lainan Kreikan hallitus aikoo käyttää niiden menojen peittämiseen, jotka ovat johtuneet Salonikin piirin tyhjentämisestä. Neuvotteluihin ottaa Saksan puolelta osaa Disconto Gesellschaft Bank. Samaan aikaan Kreikan hallitus on kääntynyt Englannin puoleen pyytäen avustusta niiden vahinkojen korvaukseksi, joita Kreikka on kärsinyt merikaupassaan viime kuukausina. Neuvottelut tästä ovat vasta alkuasteellaan. — S.T.T.

BULGARIAN RANNIKKO.

Atenasta, tammik. 21 p. (N. Vr.—S.H.) Liittolaislaivasto on pommittanut Lagesin satamaa. — S.T.T.

Montenegron antautuminen.

RAUHANNEUVOTTELUT.

Köpenhaminasta, tammik. 21 p. (P.T.) Kolmeen päivään ei ole Wienistä eikä Berlinistä saapunut enempää virallisia kuin yksityisiäkään tietoja rauhanneuvotteluista Itävalta-Unkarin ja Montenegron välillä. Tämän johdosta ovat Berlinin ja Wienin sanomalehdet levottomia. Ainoastaan sanomalehti-katsauksissa tavataan myöhästyneitä tietoja liputuksesta, kirkonkellojen soitosta ja kiitosjumalanpalveluksista sekä koulujuhlista Montenegron oletetun palaamisen johdosta keski-europalaisen uskon syliin, kuten Saksan sanomalehdistö niin mielellään nimittää uutisissaan Montenegron alistumista Itävallan vaatimuksiin.

VAIKUTUS ITALIASSA.

Lontoosta, tammik. 21 p. (N Vr.—S.H.) Englannissa ollaan vakuutettuja, että Italian sanomalehdistö ja yleinen mielipide ovat vihdoinkin käsittäneet, mikä merkitys on Montenegron tuhoamisella. — S.T.T.

ALKAVATKO TAISTELUT TODELLA UUDELLEEN?

Köpenhaminasta, tammik. 21 p. (Rj.—S.H.) Saksan sanomalehdistö on erittäin kummastuksissaan kuningas Nikolan päätöksestä jatkaa taistelua ja kieltäytyy uskomasta sitä virallisista tiedoista huolimatta. — S.T.T.

Köpenhaminasta, tammik 21 p. (P.T.) »Berlingske Tidendelle» lennätetään Berlinistä, että Berlinissä ja Wienissä ei tiedetä mitään Stefanin toimiston tiedonannosta, että rauhanneuvottelut kuningas Nikolan ja Itävallan välillä olisivat keskeytyneet ja taistelut jälleen alkaneet pitkin koko linjaa.

Köpenhaminasta, tammik. 21 p. (B.V.—S.H.) Tietoja tilanteesta Montenegrossa saapuu edelleenkin erittäin niukasti ja on niillä sangen ristiriitainen luonne. Toisaiseksi ei ole saapunut minkäänlaista uutta virallista vahvistusta ensimäiseen itävaltalaisten tiedonantoon Montenegron armeijan antautumisesta. »Berliner Tageblattin» Sofiasta saama tiedonanto kertoo, että montenegrolaisten vastarinta jatkuu. Osa montenegrolaisten armeijan on varustautunut Taraboshin kukkuloille lähellä Skutaria ja kieltäytyy antautumasta. Montenegron avuksi rientävät Essad-pashan komennossa olevat albanialaiset ja Valonassa maihin nousseita italialaisia osastoja. — S.T.T.

Lontoosta, tammik. 21 p. (B.V.—S.H.) »Daily Telegraphille» ilmoitetaan Roomasta, että San Giovanni di Meduan montenegrolainen varusväki ei tähän saakka tiedä mitään Montenegron antautumisesta. — S.T.T.

Hajatietoita.

SVEITSIN PUOLUEETTOMUUS.

Annemassesta, tammik. 21 p. (P.T.) Sveitsin sanomalehdistö lausuu täydellisen tyytyväisyytensä liittoneuvoston päätöksestä saattaa edesvastuuseen ne Sveitsin pääsikunnan everstit, joita on syytetty rikollisista neuvotteluista Saksan edustajien kanssa. Jo viime vuoden marraskuussa olivat sopimusvaltain edustajat alkaneet epäillä ja nämä epäluulot saivat pian vahvistuksen yksityiseltä sveitsiläiselta taholta minkä vuoksi he myöskin viipymättä ryhtyivät toimiin maidensa etujen turvaamiseksi, mutta nölättäytyivät lopulisesti kääntymästä virallisesti Sveitsin hallituksen puoleen. He pitivät sen siisaan paremparna toisen keinon käyttämistä, nim. antaa Sveitsin yleisen mielipiteen ryhtyä asiaan. Kun Sveitsi juhlallisesti oli julistanut puolueettomuutensa, alotti ranskalainen Sveitsi pontevan taistelun niitä vastaan, jotka olivat saattaneet maan hyökkäyksen alaiseksi, ja tämä taistelu saavutti vähitellen kannatusta koko maassa, mikä todistaa Sveitsin kansan lojaalisuutta.

SOTATARVETEOLLISUUS ENGLANNISSA.

Lontoosta, tammik. 21 p. (P.T.) Asquith ilmoitti alahuoneessa, että hallitus on riittäväin sotatarvemäärän valmistamisen turvaamiseksi katsonut välttämättömäksi, että entistä laajemmassa määrässä käytetään ammattitaidottomia työmiehiä sekä että myöskin naisia ruvetaan näissä töissä käyttämään, niin että entistä enemmän voitaisiin ruveta käyttämään ammattityömiehiä muissa sodan yhteydessä olevissa töissä. Teollisuus- ja taloudellisten yritysten sekä työväenyhtymäin johtajat ovat luvanneet olla hallitukselle avullisina tässä suhteessa.

TAISTELUT AFRIKAN SIIRTOMAISSA.

Lontoosta, tammik. 22 p. (P.T.) Virallisesti ilmoitetaan: Kamerunissa sijaitsevan Jaunden kaupungin valtaamisen jälkeen lähetettiin joukko-osastoja eri tahoille tunkeamaan vihollista rannikkoa kohti ja katkaisemaan siltä peräänytymistietä Espanjan alueelle. Muuan näistä joukko-osastoista vapautti 617 englantilaista ja 7 ranskalaista siviilivankia ynnä 3 ranskalaista upseeria. Tammik. 18 p:vän raporteista ilmenee, että saksalaiset ovat poistuneet Ebolovasta ja Akone-Lingasta. Taistelu on käynnissä etelässä aivan Espanjan alueen vastaisen rajan vieressä, jossa kaksi vähäistä ranskalaista osastoa, jotka olivat lähteneet rannikolta ja Ranskan Kongosta päin, koettavat katkaista saksalaisilta peräänytymistietä Muneen päin.

Annemassesta, tammik. 21 p. (P. T.) Böömistä saapuneet tiedot ilmoittavat Pragin kuvernöörin ryhtyneen ankaroihin toimenpiteisiin tshekkiläisiä vastaan. Kuvernöörin määräyksestä on saksankieli julistettu hallintokieleksi ei ainoastaan hallintolaitosten välisessä kirjeenvaihdossa vaan myöskin viranomaisia suullisesti puhuteltaessa. Sanomalehdistö myöntää kuvernöörin harjoittaneen painostusta vaaleissa ja tshekkiläiset sanomalehdet ilmoittavat hallituksen valmistelevan Pragin kaupungin itsehallinnon lopettamista. Pormestarit tullaan kyllä säilyttämään paikoillaan, mutta heidät alistetaan erinäisten hallituksen nimittämien virkamiesten alaisiksi.

(S. H.) »Rjetsh» kertoo »Japan Advertisser»-lehden mukaan että Saksa, huomioonottaen rahaasialliset vaikeutensa, on ehdottanut samanaikaisesti Japanille ja Venäjälle yksityisrauhan solmiamista. Tämä ehdotus on kuitenkin jyrkästi hylätty. — S. T. T.

Lontoosta, tammik. 21 p. (P.T.) Alahuone on hyväksynyt lakiehdotuksen kauppaministeriölle myönnettävästä oikeudesta joko kokonaan tai osittain asettaa suoritustilaan jokaisen liikkeen, joka palvelee vihollismaiden alamaisten etuja.

Strindbergin Sali
Taidenäyttely
W. Toppelius
Tänään klo 12—4. Pääsy 1: —.

Myöhäisimmät tiedot.

UKRAINALAISET JA ITSENÄISEN PUOLAN SUUNNITELMAT.

Annemasta, tammik. 22 p. (P.T.) Itävaltalaisten sanomalehtien tietojen mukaan on Ukrainan kansallisneuvosto pannut vastalauseen itävaltalais-saksalaista Puolan entiselleen saattamista koskevaa ehdotusta vastaan, jossa Puolan alueihin aiotaan liittää itäinen Galitsia, Bukovina y. m. alueita, jotka niin historiallisella kuin kansatieteellisellä kannaltakin kaisoen ovat ukrainalaisia maita.

PÄÄHUOMIO KÄÄNTYY VENÄJÄN RINTAMALLE.

Köpenhaminasta, tammik. 22 p. (P.T.) »Politikenille» lennätetään Berlinistä, että Saksan yleisesikunnassa olevat puolueettomien maiden sotilasasiamiehet ovat t. k. 20 p. matkustaneet itäiselle rintamalle.

TURKKILAISET BULGARIAN TRAKIASSA.

Atenasta, tammik. 22 p. (P.T.) Sanomalehti »Seresin» tietojen mukaan on turkkilaiset sotajoukot keskitetty Bulgarian Trakiaan Suvlan ja Gymyldshinan välille.

BULGARIAN RANNIKON POMMITUS.

Bukarestista, tammik. 22 p. (B.V.—S.H.) Sofiasta ilmoitetaan virallisesti, että eilen ilmaantui liittolaislaivasto, johon kuului 24 sotalaivaa. Dedeagatshin edustalle ja pommitti kaupunkia ja sitä ympäröiviä kukkuloita kolmen tunnin ajan. Samana päivänä toimi liittolaislaivue, johon kuului 16 laivaa, pommittaen Portlagosia vallitsevia kukkuloita. — S.T.T.

LÄNSIVALLAT JA KREIKKA.

Bukarestista, tammik. 21 p. (B.V.—S.H.) Wienistä tänne saapuneet sähkösanomat kertovat, että heti liittolaisten noustua maihin Paleron lahdella kutsuttiin Atenassa koolle kruununneuvosto, jossa päätettiin lähettää neljisopimusvalloille vastalausenootti Paleron miehittämistä vastaan. Osa Kreikan valtioarkistosta on siirretty Larissaan. — S.T.T.

Bukarestista, tammik. 21 p. (P.T.) Bulgariasta ilmoitetaan, että sikäläisissä valtiollisissa piireissä on puheenaiheena se, että Itävalta-Unkari on yksissä neuvoin liittolaistensa kanssa luvannut luovuttaa Montenegrolle muutamia Serbian osia Itävalta-Unkarin ja Bulgarian jakaessa Serbiaa keskenään. Vakuutetaan, että Itävalta-Unkarin ja Bulgarian hallitusten välillä on käynnissä vilkkaita neuvotteluja. Viimemainittu vaatii pääsyä Adrianmerelle. Bulgarian intoilijat vaativat balkanintakaisen rautatien rakentamista yhdistämään Vanhaa Bulgariaa satamaan, jonka Bulgaria tulee Adrianmeren rannalla saamaan.

RANSKAN RINTAMALLE LÄHETETTY 100,000 TURKKILAISTA.

Lontoosta, tammik. 20 p. (B.V.—S.H.) »Daily Telegraphin» Rotterdamista saaman sähkösanoman mukaan kertovat Saksasta Hollantiin saapuneet matkustajat, ettei ainoastaan bulgarialaisia vaan myöskin turkkilaisia joukkoja on lähetetty läntiselle rintamalle. Sinne lähetettyjen turkkilaisten lukumäärä nousee 100,000 mieheen. — S.T.T.

MONTENEGRON RAUHANNEUVOTTELUT LOPULLISESTI KATKENNEET.

Bukarestista, tammik. 22 p. (B. V. — S. H.) Luotettavista ranskalaisista lähteistä on juuri tänne saapunut ranskalainen kiireellinen tiedonanto, että neuvottelut itävaltalaisten ja kuningas Nikolan välillä ovat lopullisesti katkenneet. Montenegron armeija jatkaa sotatoimia, Kuningas Nikola on Podgoritzassa. — S. T. T.

(S. H.) »Vetsh. Vremja» kertoo, että eilen saivat muutamat ulkomaalaiset piirit Pietarissa tietoja siitä, että Montenegron kuningas Nikola saatuaan tiedon rauhanehdoista Wienistä saapuneen erikoisvaltuutetun kautta, katsoi ehdot sellaisiksi, ettei niitä voitu hyväksyä ja viime hetkellä Montenegron hallitsevissa piireissä tapahtui jyrkkä mielitenkäännös. — S. T. T.

LENNÄTINYHTEYS PIETARIN JA ROOMAN VÄLILLÄ.

(S.H.) »Vetsh. Vremja» kertoo, ettei Italian Pietarissa oleva lähetystö ole kahteen päivään saanut mitään tietoja Roomasta. — S.T.T.

MONTENEGRON KUNINGATAR JA PRINSESSAT.

Lyonista, tammik. 22 p. (P.T.) Aamulla saapui tänne Italian kuninkaallisella junalla seurueensa saattamana Montenegron kuningatar yhdessä prinsessojen kanssa Rhonen departementin prefekti tervehti kuningatarta presidentti Poincarén puolesta. Kuningatar ja prinsessat asettuivat asumaan Royal-hotelliin, missä heille oli varattu huoneusto.

Parisista, tammik. 22 p. (P.T.) Sanomalehtien tietojen mukaan on Montenegron hallitus siirtynyt Lyoniin.

Koska useimmat asiamiehemme ovat jo loppuunmyyneet ottamansa ennakkoarvat ja päävarastomme on viimeisiä satoja myöten loppuunjaettu, olemme voineet päättää lopullisen arvontapäivän, joka on

29 Helmikuuta.

Yksityistilaajille lähetetään arpoja postietuannilla ja rahalähetyksiä vastaan.

Huomautamme edelleen, että voittokoelmamme on arpojen lukuun verrattuna suhteellisesti loistavin:

Smk. 15,000:-, Smk. 5,000:-, Smk. 2,000:-, Smk. 1,000:-, Smk. 500:-,

Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—, Smk. 100:—,
Smk. 100:—, ja tuhansittain pienempiä lahjakortteja.

Helsingin Torvisoittokunnan Arpajaistoimisto,
Helsinki, Mikonkatu 23. — Puhelin 7280.

Tilaus avonaisessa kuoressa tulee 5 p:llä.

Lähettäkää _____ kpl. Torvisoittokunnan ennakkoarpoja postietuannilla.

Nimi _____

Osoite _____

917

SVEITSIN LAINAT.

Köpenhaminasta, tammik. 22 p. (P.T.) Bernistä ilmoitetaan, että Sveitsin liittoneuvosto on päättänyt valtuuttaa finanssidepartementin alkamaan keskustelut neljännen liikekannalleasettamislainan ja lyhytaikaisen 100 miljoonan frangin suuruisen kotimaisen lainan ottamisesta.

RANSKAN RINTAMALTA.

Parisista, tammik. 22 p. (P.T.) Virallinen päivätiedonanto ilmoittaa: Tykistömme pommitti yön kuluessa Belgiassa, Champagnessa ja Vogeseilla muutamia kuormastoja ja vihollisen työmiesjoukkoja. Muualla rintamalla kului yö rauhallisesti.

Asema venäläisten lehtien mukaan.

(S. H.) Pienen vaitiolon jälkeen — kertoo »Djen» — mainitaan tänään taas taisteluista

Styr-joen seuduilla,

missä vihollinen koetti valtata Tshartoriiskin luona olevan kukkulan, mutta torjuttiin hyökkäys. Mainittu kukkula sijaitsee pohjoiseen päin Tshartoriiskista ja niin kauan kun venäläisillä on se hallussaan, on heillä ylivalta koko Tshartoriiskin seudulla ja sinne johtavilla teillä.

Ylipäänsä on itse Tshartoriiskin kaupunki vähäarvoinen. Taistelua käydäänkin Styr-joesta eikä kaupungista, mutta kun Tshartoriiskin luona on mukavia ylimenopaikkoja sen johdosta, että siinä yhtyy kaksi jokea, Styr- ja sen syrjäjoki Karmin, sekä sitä paitsi samalla seudulla on Kovel—Sarnyn rautatie, keskittyy taistelu tietysti näille tienoille.

Kun Tshartoriisk kulkee kädestä käteen on se aivan raunioina.

Kaukaasian rintamalla

on äskettäin saavuttamamme voitto vakiinnutettu Hassan-Kalyn kaupungin valloituksella. Mainittu kaupunki sijaitsee 7 virstan päässä Köpri-Köistä ja noin 3 virstan päässä Erzerumista. Hassen-Kalyn luona alkavat Erzerumin linnoitukset ja hyvin mahdollista on, että venäläisten valloittama kaupunkikin oli jo linnoitettu.

Onko venäläisten nyt ryhdyttävä piirittämään linnoitusta? Asiantuntijat lausuvat, että turkkilaiset ovat v. 1912 jälkeen kiinnittäneet erikoisen huomionsa Vähään Aasiaan. He ovat sinne laittaneet teitä ja rakentaneet ja lujittaneet linnoituksiaan. Luonnollista on, että he ovat erityisen huomionsa kiinnittäneet Venäjän puoleisen rajan lujittamiseen. Erzerumin linnoitus, joka sijaitsee noin 3—4 päivänmatkan päässä Venäjän rajasta, on erittäin hyvä linnoitus, joka suojelee kaikkia Vähän Aasian tärkeimpiä teitä. Siellä ovat turkkilaiset ryhtyneet kaikkiin toimenpiteisiin strategisien suunnitelmiensa toteuttamiseksi.

Jo viime venäläis-turkkilaisessa sodassa 1877—78 oli Erzerumin linnoitus suuriarvoinen eikä siis ole ollenkaan ihmeteltävää, että saksalaisetkin ovat käsittäneet sen merkityksen lähettämällä sinne viime vuonna paljon saksalaisia upseereja. Nyt onkin kaikki korkeammat virat päällikköön saakka saksalaisten käsissä. Tykistöä yhä lisätään, ampumavaroja ja ruokatavaroita kuljetetaan linnoitukseen lakkaamatta huolimatta niistä vaikeuksista, jotka Kaukaasian rintamalla vallitsevat.

Strateginen asema ei ole sellainen — lausuu lehti — että venäläisten olisi pakko heti ryhtyä linnoituksen varustuksia piirittämään. Vastaiset liikkeet tulevat olemaan yhdenmukaisia aseman kanssa koko Kaukaasian rintamalla. Linnoitusta pidetään ensiluokkaisena ja on sen linnoitusväki 40,000 miehen suuruinen.

Nykyisin on venäläisten tärkeimpinä tehtävinä Kaukaasian rintamalla kulkuneuvojen järjestäminen ja rakentaminen selkäpuolellaan sekä sitä paitsi on heidän lujitettava asemansa valloittamillaan alueilla.

Asevelvollisuus Englannissa entisaikoina.

(S. H.) Pakolliseen asevelvollisuuteen turvautuminen Englannissa on maan entisen historian kannalta niin kuulumatonta, että varmaankin vain erittäin painavat syyt ovat pakottaneet hallituksen tähän askeleeseen

Yleinen asevelvollisuus ei Englannissa kuitenkaan ole uusi, muistuttaa syystä »Nya Dagligt Allehanda».

Englanti oli ensimäinen europalainen maa, joka toimeenpani yleisen asevelvollisuuden.

Tämä tapahtui keskiajalla kuningas Edvard I:sen aikana. Käydessään sotaa Skottlandia ja Walesia vastaan hän herätti voimaan sen vanhan velvollisuuden, että asukuntoisten mies-

Länsivaltain miehittämiä paikkoja Kreikassa.

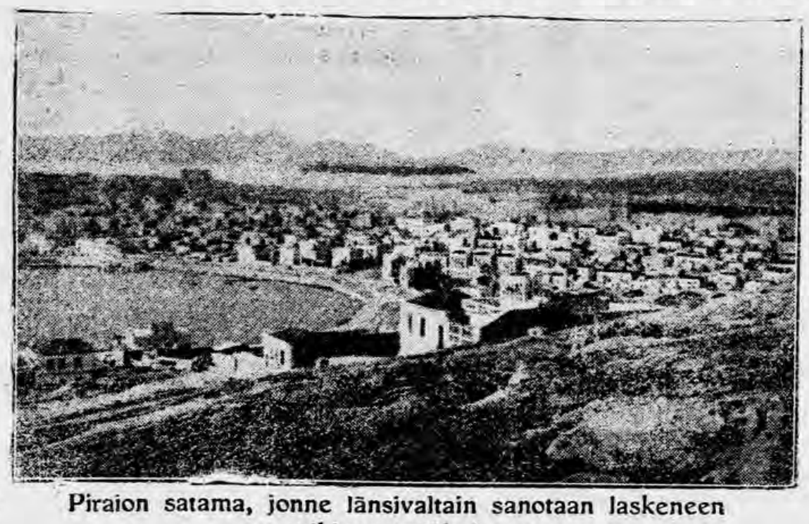

(S. H.) Piraion satama, jonne länsivaltain sanotaan laskeneen maihin sotaväkeä.

Näköala Korfun saarelta.

Akilleion.

(S. H.) Yllöoleva kuva esittää Korfun saarella olevaa kuuluisaa Akilleion-linnaa, jonka yllä nyt liehuu Ranskan lippu. Tämän upean ja taideteoksilla runsaasti koristetun linnan rakennutti aikanaan Itävallan keisarinna Elisabeth. Hänen väkivaltaisen kuolemansa jälkeen osti Akilleionin keisari Wilhelm. Linna sijaitsee kukkulalla noin peninkulman päässä Korfun pääkaupungista, jonne Serbian armeijan väsyneet sotilaat on Albanian rannikolta siirretty levähtämään ja toipumaan.

ten oli saavuttava lippujen alle. Niiden oli kaikkien tehtävä sotapalvelusta. Kuningas järjesti alhaisemmista kansanluokista kerääntyneet miesjoukot omiksi joukko-osastoikseen, jotka hän asesti jousilla, ja näitä joukkoja hän sai kiittää sodassa saavuttamastaan voitosta.

Siten oli yleisestä asevelvollisuudesta Englannissa tullut laki. Sitä käytti sitten hyväkseen Edvard III laajassa mitassa, kun hän alkoi suuren satavuotisen sodan Ranskaa vastaan. Hän menetteli tällöin niin, että hän solmi sopimuksen muutamien urakoitsijain kanssa, jotka määrättyä maksua vastaan hankkisivat 50 à 100 miestä tai enemmänkin kuukaudessa kuninkaan armeijaan. Nämä asevelvollisjoukot taistelivat sitten pitkät ajat Ranskan maalla. Asevelvollisjoukkoineen Henrik V myös läksi sotaan ja voitti kuuluisan Azincourtin taistelun.

Mutta sitten seurasi, niinkuin tunnettu, nopea sotaonnen vaihtuminen, ja englantilaisten täytyi luopua Ranskasta, ja itse Englannissa alkoivat pitkät ja hirvittävät Valkoisen ja Punaisen ruusun taistelut.

Näissä taisteluissa on englantilaisilla asevelvollisjoukoilla ollut ratkaiseva osa. Heidän voimastaan sai tämä murhaava veljessota aina yhä uutta eloa, ja kun se vihdoinkin oli loppuuntaisteltu, ja Tudor suku noussut valtaistuimelle, ei ollut kruunun etujen mukaista pitää yleistä sotaisaa asevelvollisuutta toiminnassa, vaan antaa sen pikemmin joutua unohduksiin, jotta maa säilyisi sotaisten kansanjoukkojen vitsauksesta ja varasta. Ainoana jätteenä keskiaikaisesta yleisestä asevelvollisuudesta oli Englannissa vastedes vain se muoto, että jokaisen asevelvollisen miehen oli pakko saapua paikalle, kun koordiluutnantti kuninkaan edustajana piti sotilaskatselmusta hänen seudullaan. Siten oli jokseenkin jouduttu milliisin perustamiseen.

Stuartien aikana sai asevelvollisuuden historia uuden käänteen. Kaarle I:sellä oli, niinkuin tiedettänee, alkomus ottaa osaa 30-vuotiseen sotaan keisarillisten lyömän pfalzilaisen lankonsa puolella; sen johdosta hän jätti parlamentille ehdotuksen rahojen myöntämisestä retkeen tarvittavia joukkoja varten. Mutta parlamentti hylkäsi anomuksen. Ja kun kuningas uudisti anomuksensa, käyttä parlamentti oikeuttaan myöntämällä retkeen pyydetyt varat, harjoittaakseen painostusta puninkaaseen parlamentin edustamien kirkollisten mielipiteiden suuntaan.

Näissä oloissa tapahtui, että parlamentin oikeus rahoja myöntämällä tehdä mahdolliseksi joukkojen ottaminen ja varustaminen tai varat kieltämällä estää niiden otto, tuli pääkohdaksi siinä suuressa valtiomuototaistelussa, joka johti Stuartien kukistumiseen.

Niinkuin tunnettu, pääsi parlamentti voitolle, ja »Bill of Rightiin» otettiin Englannin vapauden päälauseena, että Englannissa ainoastaan parlamentin erityisellä luvalla saisi ottaa ja harjoittaa sotajoukkoja.

Tällaisen laillisen lopun sai keskiajasta perityytä vanha brittiläinen asevelvollisuus. Ja tämän omituisen kehityksen pohjalla on voinut käydä niin, että juuri siinä maassa, jossa asevelvollisuus ensi kerran Europassa oli saanut tyyssijan, se lopulta täydellisesti sammui.

Poimintoja.

Korfun miehittäminen.

(S. H.) Ne olot, joihin puoluecton Kreikka saa mukautua, käyvät päivä päivältä yhä kirpeämmiksi. Minä hetkenä tahansa voidaan Salonikin seudulla, siis Kreikan alueella odottaa verisen taistelun syntymistä liittoutuneiden sotavoimain sekä keskusvaltojen ja Bulgarian joukkojen kesken. Ja samaan aikaan saa hallitus Atenassa sanoman, että liittoutuneet ovat aikeissa lähettää Serbian sotavoimien jätteet Korfun saarelle.

On itsestään selvää, ettei Korfun valtaamiseen sisälly likikään niin suurta ja uhkaavaa vaaraa kuin joukkojen keskittämiseen Salonikin seudulle. Onnettomat serbialaiset sotilaat eivät nouse Korfussa maihin siellä sotaa käydäkseen, vaan toipuakseen ja virkistyäkseen kaikista kärsimistään ponnistuksista. Liittoutuneet voivat täydellä syyllä välttää, että toimenpide tarkoittaa Serbian urhoollisten sotilaitten pelastamista nälänhädältä ja häviöltä.

Mutta jos pitää silmällä sotatilannetta yleensä, niin saa selvän käsityksen puoluettomuuden merkityksestä pienelle valtiolle, olkoon että valtio puoluettomuutensa vuoksi joutuu kärsimään suuriakin loukkauksia. Korfuun vietävät serbialaiset sotilaat ovat pakolaisia omasta, maailmansodan runtelemasta, maastaan. Ja ylhäällä Mustien Vuorien solissa ovat serbialaisten naapurit, montenegrolaiset, lopettaneet epätoivoisen taistelunsa ylivoimaista vihollista vastaan.

Niin läheisiä ja varoittavia esimerkkejä on Kreikalla siitä, mitä suurvaltain sotaan sekaantuminen pikkuvaltiolle merkitsee.

Edellisiin verraten on Kreikka onnellisessa asemassa. Puoluettomuuspolitiikallaan on Kreikan hallituksen kuitenkin kaiketinkin onnistunut pelastaa maansa sodan jaloista, sekä saada aikaan, ettelvät vieraitten valtain joukot ole tunkeutuneet kuin ainoastaan vähässä määrin Kreikan alueelle.

Ja mitä tulee niin Salonikiin kuin Korfuunkin, ovat liittoutuneet juhlallisesti vakuuttaneet, että niiden valtaus on ainoastaan väliaikaista ja että Kreikan laillinen valtius pääsee ajan tullen takaisin oikeuksiinsa. Ei tosin sovi sanoa, etteivätkö olot olisi muodostuneet Kreikalle hyvinkin kiperiksi, mutta mahdollista saattaa yhtä kaikki olla vieläkin, että Kreikka puoluettomuuspolitiikallaan lopuksikin säästyy sodan pahimmilta kauhuilta.

Montenegron tapahtumat.

(S. H.) »Nov. Vr.» on haastatellut Montenegron tapahtumien johdosta Venäjän entistä lähettiläs Shtshegloviа ja on hän lausunut, että häneltä saapuneitten tietojen mukaan ei montenegrolaisilla ole ruokavaroja eikä aseita ja sitä paitsi oli heillä jo puute sotilaistakin. Vieläpä kaiken tämän lisäksi rupesi montenegrolaisten joukkojen keskuudessa raivoamaan lavantauti.

Lähettilään mielestä ei suinkaan ole arveltava, että montenegrolaiset olisivat europalaisen kulttuurin vaikutuksesta heikentyneet ja tueksi sille huomautti hän vieläkin niistä olosuhteista, missä montenegrolaisten oli taisteltava.

Mitä taas tulee Lovtsheniin, niin oli lähettiläs sitä mieltä, että sitä olisi kylläkin voitu pitemmänkin aikaa puolustaa, jos olisi ollut tarpeeksi tykistöä ja ampumavaroja ja olisi sitä pitänyt puolustaa sekä maan että Cattaron lahden puolelta.

Tämän vuoksi ovatkin syytökset Lovtshenin luovuttamisesta hänen mielestään perusteettomia. Venäjä olisi voinut auttaa Montenegroa rahallisesti sekä ruokavaroilla, sanotaan, mutta pitää ottaa huomioon, että ruokavarojen tuonti olisi ollut hyvin vaikea syystä, että Itävallan laivasto oli Cattaron lahdessa. Syytökset Venäjää vastaan kylläkin raukeavat, mutta lähettilään mielestä on hyvin ihmeteltävää, mitenkä Itävallan laivasto voi niin helposti liikehtiä ja tunkeutua Cattaron lahteen.

Arvosteltaessa nykyisiä olosuhteita ei ole unohdettava sitä seikkaa, että montenegrolaiset ovat kokonaista 18 kuukautta kärsineet ja kestäneet sodan vaikeudet. Joka tapauksessa on ehdottomasti ensin tarkoin tutkittava asia ennenkuin ryhdytään syytämään syytöksiä, kun kuitenkaan syypää ei ole Montenegron urhoollinen kansa, joka viimeiseen saakka miehuullisesti ja sankarillisesti kesti sodan rasitukset.

Sama lehti kirjoittaa pääkirjoituksessaan eilen, että heti sen jälkeen kun oli saapunut Itävalta-Unkarin tiedonanto montenegrolaisten antautumisesta, alkoi saksalaiselta taholta saapua aivan päinvastaisia tietoja, joitten mukaan kuningas Nikola ja Montenegron hallitus itse pyysivät rauhaa ja kehoittivat kansaa ja sotajoukkoja luopumaan aseista. Montenegron Parisissa oleva konsuli väittää, ettei mitään sellaista ole tapahtunut. Hänen kertomuksensa mukaan kieltäytyi kuningas hyväksymästä itävaltalaisten vaatimuksia. »Temps» ja »Journal des Debats» lehdet ovat myöskin saaneet samansuuntaisia tietoja Roomasta, nim. että rauhanneuvottelut olisivat keskeytyneet ja että montenegrolaiset jatkavat sotaa.

Mitään varmaa johtopäätöstä ei näistä vastakkaisista tiedonannoista voi tehdä — lausuu lehti. Se vain on selvää, että Montenegrolla on nykyisin rakaisevat hetket ja että liittovaltain on nyt, jollei se jo ole myöhäistä pikaisesti toimitettava apua tälle pienelle urhealle kansalle, jonka osalle on langennut äärettömät koettelemukset.

Ainoastaan Italia voi sen tehdä ja on sen vuoksi erittäin tärkeätä pitää silmällä, millä kannalla yleinen mielipide Italiassa on tässä asiassa.

Kun Itävallan tiedonanto saapui Roomaan, vaikutti se ensi hetkellä oritttäin masentavasti italialaisiin.

Lovtshenin varustuksilla oli montenegrolaisilla vain 10 järeätä tykkiä kenraali Popovitsh-Lipovatsin kertomuksen mukaan. — — —

Näin ollen oli taistelu itävaltalaista tykistöä vastaan, joka pommitti montenegrolaisia asemia kolmesta eri linnakkeesta ja kundella panssarilaivalta, mahdoton.

Lehti toistaa sen jälkeen ennen mainitut »Messagero» ja »Corriere della Sera» lehtien lausunnot ja jatkaa:

Hiukan toista mielipidettä asiassa on »Giornale d'Italia» lehti, joka arvelee, että itävaltalaisten ja saksalaisten vastaisen hyökkäyksen Albaniaan torjuminen voidaan suorittaa liittolaisten liikkeitten suuremmalla yhdenmukaisuudella kaikilla rintamilla ja yleisen kansainvälisen reserviosaston muodostamisella.

Näin ollen yleinen mielipide Italiassa ei ole täysin samalla kannalla asiassa. Osa lehtiä arvelee, että Montenegron jälkeen tulee vihollisen lähin isku kohtaamaan Italian Albaniassa olevia asemia. Paitsi yleistä merkitystä sodan kulussa olisi itävaltalaisten hyökkäyksellä tässä tapauksessa ennen kaikkea välttön vaikutus Italian tärkeimpiin etuihin. On siksi aivan luonnollista, että »Giornale d'Italia» vaatii kansainvälisen reservijoukon muodostamista ja että »Messagero» sanoo, että Italian on puolustettava omilla voimillaan näitä etuja.

Emme luule, että Italia — lausuu lehti — katsoo voivansa lähettää apujoukkoja Salonikiin englantilais-ranskalaisen armeijan avuksi yhtä vähän kuin tämän sotanäyttämön pohjoisellekaan rintamalle. Näin ollen on lehden mielestä luonnollista, että tapahtumasta tuleo olemaan seurauksena italialaisten joukkojen vahvistaminen Italian valtaamissa albanialaisissa satamissa, sillä Adrianmeren itäisen rannan puolustaminen käy nyttemmin työläämmäksi.

Roomalais-katoolinen kirkko Bulgariassa.

(S.H.) **Sofiassa on näinä päivinä julistettu tsaari Ferdinandin käskykirje, jolla roomalais-katolinen kirkko asetetaan Bulgariassa täysin yhdenvertaiseen asemaan kreikkalaisen kirkon kanssa.** »On itsestään ymmärrettävä, että Bulgarian on, tullessaan suureksi Europan vallaksi, sisäpolitiikassaan astuttava uudelle uralle», sanoo tämän johdosta prof. Fr. Nippold »Frankfurter Zeitungissa». — Prav. Vj.

Kuningas Pietarin pöytäkalusto.

(S.H.) Bulgarialainen »Rabot. Vjestnik» kertoo, että bulgarialaiset ovat saaneet Prisrenissä haltuunsa Serbian kuninkaan ajopelit ja löytäneet kuninkaan luostarinseinään muuratun hopeisen pöytäkaluston, jonka arvo on 100,000 markkaa. — Prav. Vj.

Essad-pasha.

(S. H.) »Daily News» kertoo, että itävaltalaiset ovat kuljettaneet Albaniaan 30,000 kivääriä ja paljon ampumatarpeita. Itävallan konsulit Skutarissa ja Durazzossa olivat kätkeneet nämä aseet sopivaan hetkeen asti, varustaakseen niillä kapinallisia. Nyt on Essad-pasha vanginnut Itävallan konsulin, löytänyt asevaraston ja asestanut 20,000 miestä sekä jättänyt liittolaisten käytettäväksi myös löytämänsä vuoritykit ja kuularuiskut, jotka Wiedin prinssi oli jättänyt konsulin haltuun. — Prav. Vj.

Taistelu elintarpeiden kallistumista vastaan Ranskassa.

(S. H.) Ranskan sisäministeri Malvy on edustajakamarille lähettänyt esityksen oikeuden antamisesta viranomaisille säätää rajahinnat elintarpeille (ravinto-, valaistus- ja lämmitysaineille).

Kun asia eduskunnassa, sen valiokunnassa ja taas eduskunnan molemmissa kamareissa kuiklessaan ei voi ihan äkkiä tulla valmiiksi, on Parisin polisipäällikkö Laurent järjestänyt tukku- ja vähittäiskaupan edustajien kanssa menetelmän, jolla siihen menessä huolaan tulevan tolmeen.

Venäjältä.

Venäjän ulkomaiset lainat.

Japanilaiset pankit suostuneet sijoittamaan 120 milj. jenin lainan.

(S.H.) »Birsh. Vedomosti» kertoo »Information»in tietämän mukaan nykyään käyneen selville, että ryhmä japanilaisia pankkeja on suostunut laskemaan liikkeelle 120 miljoonan jenin suuruisen venäläisen valtiolainan. — S.T.T.

Viljakeinottelijain vangitseminen Moskovassa.

Vangittujen lukumäärä nousee 400.

(S.H.) »Denj» kertoo Moskovasta saamansa tiedon mukaan, että eilen on Moskovan pörssissä toimitettu joukko vangitsemisia. On pidätetty noin 400 henkilöä. Tarkastukset pörssissä sekä vangitsemiset ovat johtuneet siitä, että Moskovan poliisille oli ilmoitettu sinne saapuneen muutamia hämäräperäisiä henkilöitä, jotka ovat koettaneet korottaa hintoja. Suurimmalla osalla vangituista ei ollut asumislupaa Moskovassa. Kertoman mukaan olisi poliisi onnistunut takavarikoimaan papereita, jotka ovat epäedullisia eräille tunnetuimmille pörssimiehille. — S.T.T.

*

(S. H.) Ellispäivän »Golos»ille ilmoitetaan telefonitse Moskovasta:

Eilen vallitsi tavaton paniikki Moskovan pörssimiesten keskuudessa. Suuri Moskovan korkeimpien viranomaisten johtama polisiosasto piiritti pörssitalon Iljinkalla. Samoin poliisi saarsi myöskin kaikki hotellit ja matkustajakodit, jotka ovat pörssitalon läheisyydessä.

Sekä pörssitalossa että hotelleissa ja matkustajakodeissa toimitettiin kotitarkastuksia ja vangitsemisia. Kaikkiaan vangittiin yli 40 0henkilöä.

Kotitarkastukset aiheutuivat siitä, että viranomaiset saivat kuulla, että Moskovaan oli saapunut hämäräperäisiä henkilöitä, jotka aikoivat kelnottelun avulla korottaa elintarpeitten hintoja.

Kaikki vangitut vietiin poliisikamariin, jossa tarkastettiin heidän asiakirjansa. Selville kävi, ettei suurimmalla osalla vangittuja ollut oikeutta oleskella Moskovassa.

*

(S. H.) Allaolevassa julkaisemme edelleen »Russk. Slovon» kirjeenvaihtajain lehdelleen lähettämiä tieto ja väärinkäytöksistä elintarvekysymyksen alalla:

Jekaterinburgista, 17. 1. Tänne Rautatieasiamiesten väärinkäytöksiä tutkimaan lähetetty uusi tarkastuskomitea on paljastanut joukon uusia suuria väärinkäytöksiä, joita ensimmäinen komitea ei ollut huomannut.

Väärinkäytöksien paljastajan, vaakamies Belikin antamien tietojen mukaan, nousevat lahjuksien ottajain valtiolle aiheuttamat tappiot suunnattomiin summiin.

Belik on ilmoittanut komitealle, että hänen ensimmäiselle komitealle antamansa kirjalliset todistukset on joku jälkeenpäin väärentänyt: sen jälkeen kuin Belik oli allekirjoittanut todistukset, on niihin vieraalla käsialalla liitetty lause, joka tekee koko todistukset arvottomiksi.

Eroitettua asemapäällikköä lukuunottamatta, on myöskin rangaistu liikenneosaston päällikköä Lauta, joka otti osaa ensimmäisen komitean töihin.

Täällä odotetaan ministeritarkastuksen määräämistä.

Jeiskistä, 19 1. Kubanin alueella sijaitsevan Jeiskin rautatien osakkeenomistajain kokouksessa syntyi kiihkeitä keskusteluja, kun tuli puhe lahjusten otosta rautatien palveluskunnan keskuudessa.

Osakkeenomistajat huomauttivat m. m., että tavarain lähettäjät itse mielellään antavat lahjuksia. Muuan pankkilisista pankeista, esimerkiksi, on asiamiehelleen antanut ilman minkäänlaista tilitysvelvollisuutta melkoisia summia, joitten avulla tämä on menestyksellisesti hankkinut rautatievaunuja.

Donin Rostovista, 18. 1. Kaupungin rahatoimikamari ei ole pitkään aikaan mitenkään voinut saada tilaamiaan elintarvelasteja.

Rahatoimikamarin kyselyihin ja tiedusteluihin vastataan säännöllisesti: ei ole vaunuja. Ja kuitenkin on Jekaterinburgin rautatiellä nykyään yli 10,000 vapaata vaunua.

Että asianlaita tosiaankin on näin, on mainitun rautatien hallitus todistanut.

Kaupunginpäällikkö on ilmoittanut asiasta sisäministerille.

Päiväntietoja Venäjän parlamentista.

Istuntokauden lykkäytyminen. — Rodsjankon kirjelmä Goremykinille katsottu räikeäksi.

Duuman puheenjohtajan Rodsjankon viimeisen matkan jälkeen Tsarskoje Seloon levisi Taurian palatsin käytävillä, kuten lehdessämme on kerrottu, tieto, että valtakunnanduuman työt alkavat helmikuun 4 pnä. Nyttemmin ilmoitetaan »Denjille», että käskykirje duuman kokoonkutsumisesta julkaistaan vasta tämän kuun lopulla.

Kaiseen siihen, huomautaa mainittu lehti, että käskykirjeen julkaisemis- ja duuman kokoontumisajan välillä kuluu tavallisesti 2 viikkoa, eivät valtakunnanduuman työt voi alkaa aikaisemmin, kuin vasta helmikuun puolivälissä.

*

Kuten aikaisemmin olemme kertoneet, on duuman puheenjohtaja Rodsjanko lähettänyt ministerineuvoston puheenjohtajalle I. L. Goremykinille kirjelmän, jossa hän vaatii lainsäädännöllisten laitosten kokoonkutsumisen kiirehtimistä.

Mikäli nyttemmin ilmoitetaan »Russk. Slovolle», on tämä kirjelmä tehnyt hallituspiireissä suuremmoisen vaikutuksen.

Duuman puheenjohtaja oli yksityisesti ilmoittanut kirjeensä sisällöstä myöskin muille ministerineuvoston jäsenille, samoin kuin valtakunnanneuvoston puheenjohtajalle A. N. Kulomsiniille.

Virallisesti jätti I. L. Goremykin duuman puheenjohtajan kirjeen vastauksetta, mutta sen sijaan on kirjeen sisältöä perinpohjaisesti käsiteltu näinä päivinä pidetyssä hallituksen jäsenten yksityisessä neuvottelukokouksessa.

Kiinnittämättä huomiota kirjeen sisältöön, pitivät kokouksessa läsnäolleet hallituksen jäsenet, kuten kerrotaan, sen muotoa erittäin räikeänä ja päättivät saattaa tämän korkeimpien piirien tietoon.

Ministerineuvoston puheenjohtaja matkustaa piakkoin esittelylle Tsarskoje Seloon, missä hän, kuten kerrotaan, aikoo yhä edelleen vaatia, ettei valtakunnanduumaa kutsuttaisi määräaikana koolle.

Elintarvekysymys Venäjällä.

(S.H.) T. k. 21 p:nä oli Pietarissa elämän kalleutta vastaan taistelevalla komitealla kokous, jossa keskusteltiin rajahintain määräämisestä elintarpeille, luvanantojärjestelmän sovelluttamisesta tavarankuljetuksessa rautateillä sekä rajahintain määräämisestä tarveaineille valmistuspaikoilla.

Kokous hylkäsi suurella äänten enemmistöllä ehdotuksen rajahintajärjestelmän pysyttämisestä. — »Retsh.»

*

Kuljetuksesta huolehtivan maanpuolustuskomitean istunnossa t. k. 21 p:nä oli keskustelun alaisena kysymys matkustajaliikenteen keskeytämisestä t. k. 23 p:nä Moskovan ja Pietarin välillä. Kysymys aiheutti pitkän keskustelun, jonka kuluessa muutamat puhujat väittivät, ettei mainittu toimenpide johda toivottuihin tuloksiin. — »Retsh.»

»Golos»in mukaan kulkulaitosministeriön taholta komitean kokouksessa ilmoitettiin, että ministeriö on vakuutettu siitä, että se viikon kuluessa, jonka ajan liikenne tulee olemaan keskeytettynä, ehtii tuottaa Pietariin riittävän määrän elintarpeita ja noin 150,000 puutaa hiiliä, niin että nykyinen tarveainepula saadaan tuntuvasti lievennetyksi.

Prof. Tugan-Baranovskij ilmoitti, että Pietarin ja Moskovan asemien tyhjentäminen sujuu hyvin.

*

»Retshin» tietämän mukaan aikoo rahaministeriö perustaa erityisen komitean, johon tulee kuulumaan korkea-arvoisia virkamiehiä sekä lainsäädännöllisten laitosten ja tieteen edustajia. Komitea tulee käsittelemään kysymyksiä, jotka ovat yhteydessä sen taloudellisen yleisohjelman kanssa, jonka laatimiseen hallitus on ryhtynyt.

*

(S.H.) Moskovasta lennätetään »Nov. Vremjalle», että perjantaina matkusti yleisvenäläisen semstvoliiton päävaltuutettu, ruhtinas Lvov korkean ylipäällikön päämajaan, jossa hän esikunnan päällikön kanssa tulee neuvottelemaan sota-aluetta lähellä olevien seutujen muonittamisesta. — S.T.T.

*

T. k. 21 p:nä palasivat Pietariin matkaltaan maanviljelysministeri Naumov ja tieministeri Trepov. Matkalla ministerit olivat käyneet Kiovassa, Berditshevissä ja Mohilevissa, joissa kussakin pidettiin neuvottelu elintarvekysymyksen johdosta. — »Retsh.»

Tukku- ja vähittäiskaupan järjestöjen kanssa yksissä neuvoin laativat viranomaiset määräajoittain hintatauluja, joka on kaikissa kaupoissa näkyvälle paikalle ripustettava. Tästä saavat ostajat aina nähdä pitääkö vaditu hinta yhtä virallisen ja laillisen taksan kanssa, ja polisiviranomaiset asettavat vielä erityisiä tarkastajia valvomaan sovittujen taksain noudattamista.

Järjestelmällä on kyllä se puute, että vahvistetun taksan rikkomisesta ei voida panna syytteeseen, mutta koska sen rikkoja saa heti tekemistä oman järjestönsä (syndikatinsa) kanssa, ja koska ostaja on heti tilaisuudessa vetoamaan virallisesti vahvistettuun taksaan, luullaan sen Ranskan oloissa tehoavan.

Rangaistuksenuhka ja rangaistus.

(S.H.) Heti kun sota oli alkanut, — kirjoittaa »Retsh», — esitti ryhmä duuman jäseniä lakiehdotuksen lahjustenoton ja lahjomisen vastustamiseksi. Lainsäädännöllisten laitosten jäsenet osoittivat tässä ehdottomasti käytännöllistä kokemustaan. Koko menneisyytemme on huutavana todistuksena siitä, että yllämainittujen paheitten vastustaminen vaatii mitä ratkaisevimpia ja jyrkimpiä toimenpiteitä. Sensijaan on oikeusministeriö nähtävästi subtautunut kysymykseen jonkun verran toisin. On kulunut puolitoista raskasta vuotta, ennenkuin ylämainittu lakiehdotus on saanut osakseen vastakaikua. Mitä suurimmalla mielipahalla on tunnustettava, ettei näin pitkän ajankaan kuluttua lahjustenoton vastaisten toimenpiteitten tarpeellisuus ole laisinkaan vähentynyt, vaan päinvastoin on se käynyt yhä huutavammaksi. Vielä hiljattain kirjoitettiin »Retshin» palstoilla siitä lahjomishurjistelusta, jota harjoitetaan

ja joka on levinnyt kaikkialle mitä hämmästyttävimmässä määrässä. Nyt, kun sotaa on kestänyt jo puolitoista vuotta, aikoo ministeriö ryhtyä vastustamaan lahjustenottoa ja lahjomista rangaistuksia koventamalla!

Tämä keino on yhtä vanha, kuin koeteltukin, niin että siitä puhuminen ja sen tehottomuuden todistelu tuntun jonkun verran epämukavalta. Onko tämän suuntainen lahjustenoton vastainen taistelu milloinkaan heikentynyt? Eikö tuomioistuimet ole lahjustenottoa vastaan aina käyttäneet juuri samoja taistelukeinoja, joihin oikeusministeriö nyt aikoo ryhtyä, ja ovatko nämä keinot johtaneet minkäänlaisiin tuloksiin. Toisaalta taas, onhan lahjustenotto ikäänkuin taikasauvan viittauksesta kerrassaan hävinnyt, sen jälkeen kun siitä koskeva laki on säädetty. On silmin nähtävää, ettei rangaistusten koventaminen tässä tee minkäänlaisia vaikutusta, kun sen sijaan jotkut muut toimenpiteet, jotka eusi silmäykseltä katsoen eivät lahjustenoton kanssa ole missään tekemisessä, saavat aikaan ihmeitä. Liekö tarpeen selittää, missä salaisuus piilee? Voidaanko otaksua, ettei eivistynyt ihminen, joka ottaa huomioon häntä ympäröivät ilmiöt, käsittäisi, mistä tässä on kysymys.

On muuten huomautettava, ettei nähtävästi ministeriökään pidä aikomaansa toimenpidettä ehdottomana, vaan ainoastaan yhtenä taistelukeinona. Mutta onnettomuus onkin siinä, että juuri tämä keino on loppuun koeteltu ja muihin keinoihin ei aiota ryhtyä. Ja kultenkin huomauttaa A. A. Hvostov kirjelmässään, että lähimpänä syynä kysymyksen ottamiseen päävärjestykseen olivat senaattoritarkastuksen tekemät paljastukset. Tämä huomautus johtaa erittäin surullisiin ajatuksiin. Muistelkaamme vain vaikkapa senaattori Garinin toimittamaa tarkastusta Moskovassa. Miten kauhistuikaan silloin Stolypin-vainaja, joka kuultuaan tarkastusta toimittaneen senaattorin selonteon huudahti: »ne ovat pitoja ruton aikana». Miten juhlallinen olikaan tarkastusta seurannut oikeudenkäynti ja miten päättyikään koko juttu! Mitä merkitsevät tässä rangaistukset, olivatpa ne miten ankaria tahansa? Uhkasivatpa millaiset rangaistukset tahansa, tämä uhka ei voi valkuttaa, sillä se ei ole todellinen.

Lopuksi huomautettakoon, ettei nykyinen hurjistelu lahjustenoton alalla ole vallalla kaikissa virastoissa. Päinvastoin on olemassa sellaisia virastoja, jotka ovat kokonaan syrjässä tästä kauheasta lahjustenottohurjistelusta. Niitten puhdistaminen on tapahtunut ilman rangaistusten koventamista. Ja toisaalta, voidaanko mainita edes ainoatakaan tapausta, jolloin rangaistusten koventaminen olisi estänyt lahjustenottoa?

Kaikki tämä on nähtävästi niin selvää ja eittämätöntä, ettei ole mitään halua taasen palata jo perinpohjin käsiteltyyn kysymykseen. Mutta tästä on väkisinkin puhuttava, sillä ministeriön lakiehdotus on selvänä todisteena siitä, että lahjustenotto jää mätähaavaksi valtiolliseen elämäämme, eikä hallitus aio ryhtyä sitä vastaan mihinkään realisiin taistelutoimenpiteisiin.

— **Punaisen Ristin rahasto.** Pietarista, tammik. 22 p. (P.T.) Joulukuun aikana on Punaisen Ristin rahastoon haavoitettujen ja sairaiden sotilaiden hyväksi tullut kaikkiaan lahjoituksia 622,250 ruplaa. Kaikkiaan on vuoden 1915 kuluessa tullut lahjoituksia yli 6 miljoonaa ruplaa.

Itäisen Sotanäyttämön ja Balkanin valtioitten Sotakarttoja

Hinta 1 markka

Myytävänä Uuden Suometaren konttorissa.

Moskovan mellakoista aiheutuneet oikeusjutut.

(S.H.) »Birsh. Vedomosti» kertoo saaneensa täysin luotettavalta taholta tietää, että sen. Krasheninnikovin nostama kanne ent. Moskovan kaupunginpäällikköä, kenr. Adrianovia ja hänen alaisiaan poliisiviranomaisia vastaan otetaan käsiteltäväksi senaatin ensimäisessä departementissa t. k. 28 p:nä.

Samana päivänä käsitellään myöskin kaikkien yksityisten henkilöitten nostamat syytteet ent. Moskovan vlipäällikköä, kreivi Sumarokov-Elstonia ja kenr. Adrianovia vastaan.

Virosta.

Sanomalehdet.

(S.H.) Tallinnan venäläinen »Revelski Vestnik» lehden ilmoitetaan tämän vuoden alusta lakanneen ilmestymästä. Syyksi on lehti ilmoittanut paperin puutteen, mutta oikeana syynä lienee paremminkin, arvelevat virolaiset lehdet, siveellisen kannatuksen puute. »Revelski Vestnik» oli näet kiihkollevien venäläispiirien äänenkannattaja, joka aina vastusti virolaisten vaatimaittomiakin kansallisia toiveita, vieläpä tahtoi leimata virolaiset epäluotettaviksi ja uskotella heidän hautovan separatistisia ajatuksia. Kaikesta huolimatta tuntuu lehden lakkautuminen hämärältä, koska se luullaksemme kuului niihin »hyödyllisiin», jotka Venäjällä saavat valtion kannatusta.

Kuvalinen viikkolehti »Tallinna Kaja» ei ole ottanut vastaan tilauksia tälle vuodelle, mutta ilmoittaa siitä vielä ilmestyvänsä, joskin vain tilapäisesti yksityisnumeroina.

Karanneiden ja antautuneiden sotamiesten perheet.

(S.H.)

Se apuraha, mikä on säädetty maksettavaksi sodassa olevien turvattomille omaisille, on nyttemmin Liivinmaan kuvernöörin julkisella tiedonannolla evätty siinä tapauksessa, että asianomainen on karannut tai antautunut vangiksi. Kun tämä määräys voisi antaa paikallisten viranomaisten väärinkäytöksille tilaa on lisäyksenä mainittu, että vain asianmukainen päällystö voi kussakin tapauksessa ratkaista, onko sotilaan perhe sanotun rangaistuksen ansainnut.

Ulkomailta.

Norjan valtiopäivät.

Kristianiasta, tammik. 21 p. (P.T.) Suurkäräjät on avattu. Valtaistuinpuheessa huomautettiin, että Norja on onnistunut pysymään ystävällisissä suhteissa ulkovaltoihin niitten neuvottelujen aikana, jotka ovat olleet käynnissä niitten vaikeuksien poistamiseksi, joita sodan johdosta on syntynyt teollisuuden eri aloilla. Hallituksen aikomuksena on jättää lakiehdotus asevelvollisuusiän vahvistamisesta 21 vuodeksi ja meripuolustuksen lisäämisestä.

Kiinan julistaminen keisarikunnaksi lykkääntyy.

Pekingistä, tammik. 21 p. (P.T.) Kiinan hallitus on ilmoittanut viiden valtion lähettiläille, ettei Juanshikai ole hyväksynyt valmistavan komitean päätöstä, että monarkian palauttaminen määrättäisiin helmik. 9 p:ksi, vaan on hän käskenyt lykkäämään monarkian julistamisen siksi kunnes kapina Junnanin maakunnassa on kukistettu.

Japanilaisten tietojen mukaan ovat Junnanin kapinalliset sotajoukot tunkeutuneet Sytshuanin maakuntaan, missä ne taistelun jälkeen valloittivat Sui-Fun kaupungin.

Tietoja eri aloilta.

Molden kaupunki palaa.

Tukholmasta, tammik. 22 p. (P.T.) Norjasta ilmoitetaan, että matkailijain hyvin suosima Molden kaupunki on liekkien vallassa.

Muut lehdet.

Olot Marian sairaalassa.

Tätä asiaa koskevan Dag. Pr:ssä olleen ja siitä lehdessämme selostetun kirjoituksen johdosta on tri Jari Hagelstam Dag. Pr:ssä julkaissut selityksen, jossa hän ilmoittaa, että hän osaksi itse, osaksi sairaalan alilääkärin ja yliholtajattaren välityksellä on toimittanut tutkimuksen ja katsoo hänen johdosta valitukset sairaalan hoitoa vastaan osaksi aiheettomiksi, osaksi suuresti liioitelluiksi. Mitä »hiireen», joka löytyi muka kerran ruuasta, tulee, ei se ollut hiiri, vaan omituisennäköinen keittoon pantu lihankimpale. Muuten viittaa selityksenantaja siihen, että ruokaa on laitettava 600 hengelle päivässä, joten joku hairahduskin voi silloin tällöin sattua, mutta lausuu johtaja ruuanpidonhoitajille omasta puolestaan täyden tunnustuksen. Lopuksi tahtoo hän torjua syytökset sairaanhoitajattaria vastaan, joiden luku on noin 80. Jos yksityiskohtaisia syytöksiä nimitetyt henkilöt esitävät, sanoo hra H. olevansa valmis toimittamaan tarkan, puolueettoman tutkimuksen.

Eilisessä Dag. Pr:ssä kirjoittaa samasta asiasta myös nimim. Vale Asp-Danning. Hänen kirjoituksensa käy samaan suuntaan kuin nimim. X:n alkaisempi, ollen kultenkin yksityiskohtaisempi ja kohdistuen Marian sairaalan yksityisosastoon.

— **Aikakauslehtiä** on ilmestynyt:

Käsiteollisuus n:o 1, sisältäen m. m. Ester Hällströmin »Mietelmiä Porvoon museossa käytyä», S. Ryynäsen »Ennemmän maahenkeä teollisuustyöläisiin», Hulda Pakarisen ja K. Kallion »Hämäläinen tallukka yleisemmin käytäntöön» (4 kuvaa), Anna Henriksson »Ohjeita kotona ompeleville kutojille»: pumpulikangasta ja pöytäliinakangasta (mallipiirrokset ja mallitilkku), Ingegerd Eklundin mallit »Hiihtolekkiin» ja Elsa Kyander-Eleniuksen »Pojan esiliinaan», Edvard Eleniuksen »Pirtin kalustoon», E. Veisteen »Suksipenkkiin», Aksel Malinin »Uusmalliseen potkukelkkaan» y. m.

Tämä ainoa yleinen, runsaasti malleja ja piirustuksia sisäkävä käsityön varsinainen ammattilehti ja kotiteollisuusväen äänenkannattaja alottaa nyt kymenennen vuosikertansa. Päätoimittajana tulee edelleenkin olemaan kotiteollisuustarkastaja Lauri Mäkinen sekä vakinaisena toimituskuntana kirjailijatar Ester Hällström, johtaja John Engelberg, koristetaiteilijat Edvard Elenius ja Sigrid Wikström, maanvilj. Artturi Hiidenheimo, piirustuksen opettajat Frans Jokela ja Eva Somersalo sekä kutomakoulun johtajatar Anna Henriksson.

Nuottipainos

Unkarilaiseen kansannäytelmään

Kylän heittiö

on ilmestynyt.

Saadaan kirjakaupoista ja meiltä.

Hinta 50 p.

HELSINKI
SUOMAL. KIRJALLIS. SEURAN KIRJAPAINO O.Y.

Lähetettyjä kirjoituksia.

»Kansallisten sivistysjäännösten täytyy joutua takaisin elämään, museoissa ja arkistoissa ne elävät yhtä vähän kuin taimet kasvistoissa, ulos niitten täytyy joutua valoon ja ilmaan, sykkivään ihmiselämään. Siellä, missä ne ovat ennen eläneet, sielä on niiden paikka. Mutta tämän toteuttamiseksi täytyy keskeyttämättä harjoittaa voimakasta käytännöllistä toiminaa.»

Suomalaisen Kansantanssin Ystävien toiminta on suureksi osaksi käytännöllistä; se tarjoo harjoituksissaan jäsenilleen tilaisuuden käytännössä tutustua kansamme muinaisiin tanhuihin, se antaa neuvoja kansanpukujen valmistamisessa, se kerää ja julkaisee kansantanhuja. Kansaamme ja sen muinaisuutta rakastavilla on parhain tilaisuus S. K. Y:n harjoituksissa perehtyä kansamme entiseen ilonpitoon: näissä harjoituksissa eletään hetkinen kansamme muinaisuutta: silloin saa tutustua kansamme rikkaaseen soitannolliseen luomiskykyyn ja tanhujen taiteelliseen sommitteluun. Liittymällä S. K. Y:n jäseneksi kannatatte yhtä kansallisen työn haaraa, sivistätte itsenne hankkimalla tietoja kansamme muinaisuudesta.

Kiitos.

Täten lausun sydämelliset kiitokseni palvelustovereilleni heiltä saamastani lahjasta. Helsingissä, 21 p. tammik. 1916.

K. Väänänen.
Poliisikonstaapeli.

Oikeus- ja poliisiasioita.

— **Vararikko-asioita.** Velkojainkuulustelu toimitettiin eilen ylioppilas Arvo Erik Hyväris-vainajan kuolinpesän konkurssi- ja perinnönluovutusjutussa. Pesäluettelo osoitti varoja 6,091 mk. 35 p. ja velkoja ja poistoja 29,022 mk. Saatavia ilmoitettiin 25,513 mk. 79 p. Uskotuksimieheksi valittiin lakit. kand. Kaarlo Kaira ja valvonta määrättiin lauantaiksi 1 p. huhtikuuta.

Velkojainkuulustelu oli eilen myös konttoristi Yrjö Vilho Lindforsin konkurssissa. Saatavia ilmoitettiin 13,616 mk. Lakit. kand. Väinö Hakkila määrättiin ottamaan pesä haltuunsa ja laatimaan pesäluettelo, joka annetaan oikeudelle jatketussa velkojainkuulustelussa tammik. 29 p.

Konkurssianomuksen jätti eilen täkäläiselle raastuvanoikeudelle modisti, nti Signe Ahlberg. Velkojainkuulustelu määrättiin t. k. 29 p:ksi. Hovioik. ausk. Väinö Sjöholm määrättiin ottamaan pesä haltuunsa ja laatimaan pesäluettelo.

Valvonta oli eilen O. Y. Ristimäki A. B:n konkurssissa. Pesäluettelo osoitti varoja 249,648 mk 81 p. ja velkoja 471,750 mk. 36 p. 18 velkojaa valvoi saatavia liki 815,000 mk. Toimitsijamiehiksi valittiin pormestari Johan Hallonblad ja johtaja Arvid Sundberg. Ensimäinen esiinhuuto määrättiin lauantaiksi helmik. 12 p:ksi.

— **Korvausjuttu.** Senaatin oikeusosasto on nyttemmin ratkaissut kih. lakunnantuomarin lesken Svahnin ja varatuomari A. Forssin välisen korvausjutun. Forssin istumain Kokkolan tuomiokunnan 10 lakimääräisen käräjän johdosta ja on oikeusosasto vahvistanut hovioikeuden päätöksen, jolla tuomarinleski Svahn oli velvoitettu varatuomari Forssille maksamaan korvausta yhteensä 6,303 mk. 53 p. sekä tälle summalle kasvaneet vuotuiset korot heinäk. 17 p:stä 1911 lähtien sekä oikeudenkäyntikuluja 80 mk.

— **Lammin ryöstömurhajuttu päättynyt.** Viime keskiviikkona oli Lammin talvikäräjillä esillä torpparin poikia Einari ja Kustaa Tonkovalkamaa vastaan nostettu juttu teurastaja Kustaa Salon murhasta. Antamallaan päätöksellä katsoi oikeus selville käyneen vastaajain syyllisyyden murhaan, ja tuomitsi heidät molemmat elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen sekä menettämään kansalaisluottamuksensa elinijäksi. — Häm. S.

— **Juttu henkikirjoittaja Th. Davidssonia** ja rva Ellen Davidssonia (entistä henkikirjoittajan konttorin apulaista nti Sjöblomia) vastaan oli eilen taas käsiteltävänä täkäläisen raastuvanoikeuden IV osastolla. Kantaja, kirjanpitäjä E. Alopaeus oli itse saapuvilla ja vastaajia avusti varat. Eemeli Niemelä.

Ennen tämän jutun käsittelyä otettiin esille vääränvalan juttu erästä Davidssonin todistajaa vastaan, joka jutu on ollut vireillä heinäkuusta lähtien, mutta aina siirretty poliisitutkinnon viivästymisen takia. Kun poliisitutkintopöytäkirja ei ollut vieläkään valmis, oli oikeuden pakko siirtää juttu, asiamies Niemelän vastustuksesta huolimatta, helmik. 5 p:ään, ja velvoitettiin uusi kaupunginviskaali, varat. Peltonen pitämään huolta siitä, että pöytäkirja silloin on valmis.

Pääjuttua ryhdyttäessä käsittelemään ilmoitti varat. Niemelä vastaajain luopuvan sen todistajan lausunnosta, joka on asetettu syytteeseen väärästä valasta, jotta juttu voitaisiin ottaa lopullisesti käsiteltäväksi. Hra Alopaeus katsoi, että tämä luopuminen on liian myöhäistä, ja ilmoitti ilmiantaneensa muutamia muitakin hra Davirssonin todistajia väärästä valasta. Ja koska pääjuttu riippuu vääränvalan jutuista, vaati hän lykkäystä siksi, kun vääränvalan jutut ovat päättyneet. Asiamies Niemelä katsoi, että pääjutu on käsiteltävä ennen vääränvalan juttuja, koska rikoslain 17 luv. 2 § 2 mom:sta seuraa, että vääränvalan tekijälle on annettava tilaisuus oikaista lausuntoaan, ennenkuin tuomio asiassa on annettu. Asiamies katsoi, että uiseat vastapuolenkin todistajat voitaisiin asettaa syytteeseen väärästä valasta.

Vielä esitti asiamies kirjallisen vastineen, jossa tehtiin selkoa henkikirjoittajankonttorissa hra Alopaeuksen aikana vallinneesta huonosta järjestyksestä. Davidssonin tullessa henkikirjoittajaksi oli apulaisten kesken vallinnut kaikenlaisia riitaisuuksia. Sentähden oli D. kutsunut heidät kokoon ja selittänyt, että heidän käyttäytymisestään johtuu, saavatko he jäädä toimiinsa. Tällä hän ei ollut kehottanut heitä todistamaan väärin oikeudessa. Tällä oikeudenkäynnillä tahtoo Alopaeus vain häväistä vastaajia, mitä todistaa sekin, että hän oli lähettänyt lääninkamreerille kirjeen, jossa oli vaatinut tältä vahingonkorvausta uhaten häntä muuten oikeudenkäynneillä ja häväistysjutuilla. — Asiamies jätti vielä oikeudelle laskelman, jonka mukaan vastaajat olisivat tehneet konttorissa enemmän työtä kuin muut.

Asiakirjain laajuuden vuoksi ja koska nykyiset oikeuden jäsenet olivat perehtymättömiä jutun alkuvaiheisiin, siirrettiin jutun käsittely helmik. 19 p:ään, jolloin oikeus päättää siitä, voidaanko pääjuttu käsitellä ennen vääränvalan juttuja. Asianpuolet velvoitettiin 50 mkn sakon uhalla saapumaan silloin oikeuteen.

— **Sikiönlähdetysjuttu.** Eilen passitettiin Uudenmaan lääninvankilaan täkäläisestä etsivästä osastosta palvelijatar Elli Lehtiniemi, slivoojatar M. L. Suihkonen ja pikaajurinvaimo Maria Peltola, joista kahta ensinmainittua syytetään sikiönlähdettämisestä ja viimeksimainittua rikokseen ylityttämisestä. Palvelijatar Elli Lehtiniemi, joka viime joulukuun alussa oli raskauden tilassa Jyväskylästä saapunut tänne, oli täällä asuvan sisarensa Maria Peltolan kehoituksesta kääntynyt Suihkosen puoleen sikiön lähdettämistarkoituksessa, jonka tämä oli tehnytkin. Lehtiniemi ja Suihkonen ovat tunnustaneet rikoksensa, mutta Peltola vältti neuvoneensa sisartaan vain kääntymään Suihkosen puoleen saadakseen kylpykäsittelyä. Suihkonen on syntynyt v. 1872 Suonenjoella, Lehtiniemi v. 1893 Toivakassa ja Peltola 1886 Rautalammilla.

Kaupan- ja teollisuuden alalta.

Viikkokatsaus.

Yleinen liiketila. »Sanokaa, että jauhot riittävät pariksi minuutiksi.»

(S. H.) Vuoden vaihde on eri maissa tuonut mukanaan ei ainoastaan valtiollisella vaan myöskin taloudellisella alalla sellaista, jolla, jos kohta ei suorastaan, niin ainakin välillisesti on vaikutuksensa meidänkin maamme elämään. Lyhyt yleiskatsaus seuraavien maiden taloudellisiin oloihin antanee siitä jonkinlaisen valaistuksen.

Englannissa on päivän polttavana kysymyksenä kysymys yleisestä asevelvollisuudesta. Jos se maassa saatetaan voimaan, mikä näyttää aivan todennäköiseltä, tulee siellä olemaan suuri vaikutus maan taloudelliseen elämän kehittymiseen. Se tulee sitomaan työvoimaa, josta nyt jo Englannissa alkaa olla puutetta, entistä suuremmassa määrässä. Odotetaan, että pääoman kysyntä alkaa kasvaa ja korkokanta sen mukana nousta. Englantilaiset sanomalehdet tietävät nimittäin kertoa, että se johtuisi niistä ulkomaisten lainojen merkinnöistä, jotka piakkoin tullaan laskemaan Englannin markkinoille. Huomattavimmat pankit ovat jo vahvistaneet voitonjakoprosenttinsa viime vuodelta. Pankkien vuosikatsauksista ja tilinpäätöksistä käy selville, ettei viime vuosi ollut niille mitenkään epäedullinen. Kaikki huomattavimmat pankit jakoivat osakkaille saman voiton kuin edellisenä vuonna; onpa eräs niistä — »The London & South Western» niminen pankki — katsonut voivansa korottaa voitonjakoprosenttinsa 16 %:sta 17 %:iin. Muiden pankkien jakama osinko on edelliseen vuoteen verraten sama, eli seuraava:

	1915	1914
London City & Midland	18	18
London County & Westminster	18	18
London Joint Stock	10	10
Parr's Bank	18	18
Manchester & Liverpool District	17,5	17,5
Munster & Leinster	16	16
Union Discount	13	13
National Discount	10	10
Union of London & Smith's Bank	10	10

Pankkien tilipäätöksistä käy selville, että ne kaikki käyttivät suuria eriä erinäisiin poistoihin. The London City & Midland-pankki teki 642,830 Engl. punnan suuriset poistot, The Union of London & Smiths 100,000:n, The London & South Western 130,000:n punnan poistot, j. n. e.

Norjassa on arvopaperikeinottelu päässyt ennen kuulumattomaan vauhtiin. Alun siihen antoivat korkeat rahtimaksut, joita puolueettomien maiden laivanvarustajat saavat nyt hyväksensä niittää. Maassa on syntynyt miljonäärejä kuten »sieniä sateella», kirjoitta eräs norjalainen sanomalehti, ja merkillistä kyllä laivanvarustajayhtiöiden osakkeilla ovat koulupojatkin ja henkilöt, joilla ei aluksi ole ollut penniäkään, kyenneet kokoomaan melkoisia pääomia. Merenkulun verottamisesta on Norjan hallitus löytänyt sopivan tulolähteen. Se asetti komitean asiaa valmistelemaan ja tällä viikolla jätti komitea ehdotuksensa hallitukselle. Kaikki norjalaiset laivat, paitsi ne, jotka purjehtivat kotoisilla vesillä, sekä kalastuslaivat, ovat verovelvollisia. Maksu on 50 à 75 äyriä bruttotonnilta.

Kaikki ei Norjassa kuitenkaan näytä valoiselta. Tulevan maalisk. 31 p:nä päättyy noin 300 eri tariffia. Niiden alaisina on 67,000 työläistä. Kun työläisten, jotka haluavat tariffeihinsa muutoksia, on tehtävä ilmoitus siitä ennen helmikuun loppua ja kun jo tällä viikolla useat työläisjärjestöt jättivät työnantajille ilmoituksen sopimuksen irtisanomisaikomuksestaan, on tulevan maalisk. 31 p:nä Norjassa odotettavissa jättiläistaistelu työläisten ja työnantajain välillä. Taistelukhansikkaan ovat kalvostyöläiset jo heittäneet. Sanomalehdissä kirjoitetaan, että Norja jo vapisee jännityksestä ja luokkataisteluaallokon pelätään murtavan yhteiskuntaliitokset.

Ruotsi on onnellinen maa. Siellä ei ole suurempaa huolta ollut kuin se, että muutamia suuria kauppalaivoja jäätyi Pohjanlahdella jäihin, päässemättä satamiin. Maahan kerääntyy laukkaamatta uusia varoja, sillä vientisuhteet ovat hyvät. Puutavaralla, massalla, koneilla, raudalla se saa hyviä hintoja, samoin suuria ansioita laivalikenteellänsä. Maassa on herännyt kysymys, miten ja milloin käyttää kokoontuneita pääomia. Tähän kysymykseen vastaa Ruotsin kauppalehti »Affärsvärlden», että pääomia on säästettävä mikäli mahdollista. Ne ovat pidettävät aina käyttövalmiina tulevien aikojen varalta eikä sijoitettava pitkäaikaisiin kiinnityksiin. Senvuoksi ehdottaa lehti, että olisi luovuttava n. s. Itärannikon ratayrityksestä, joka sitoisi noin 26 milj. kr., jotka kruunujen kurssin korkealla ollessa voisivat nyt kasvaa 30 milj. kruunuksi ennen kuin rata on valmiina. Sodan loputtua voidaan rahat heti käyttää paljon tuottavampiin yrityksiin.

Yhdysvalloissa on saatu tilasto valmiiksi takkiraudan tuotannosta. Tuotanto lisääntyi pitkin vuotta kuukausi kuukaudelta, niin että joulukuun tuotanto oli täsmälleen kaksi kertaa niin suuri kuin tammikuun tuotanto. Aivan toisin oli Saksassa. Maassa saatiin tammikuulla 874,000 tonnia takkiraudaa ja marraskuulla 1,019,000 tonnia; joulukuun tilasto ei ole vieläkä ilmestynyt. Vaikka raudan tuotanto Amerikassa olikin viime vuonna suuri, ei se yksin kykene tyydyttämään nykyistä suurta kysyntää. Pelätään senvuoksi edelleen vaikeuksia rautateollisuudessa. — Työpalkat ovat Amerikassa nousseet. Terästrusti myönsi vuoden alussa kaikille työläisilleen 10 %:n palkankorotuksen.

Venäjällä kiintyy huomio etupäässä viljakauppaan. Kirjoitin viime katsauksessani, että Venäjän tärkeimmissä markkinapaikoissa oli paljastettu suuria väärinkäytöksiä, jonka vuoksi lukuisia viljakaupplaita on vangittu. Viime perjantaina luettiin U. S:sa että entisten lisäksi vangittiin 20 Kglashnikovin viljapörssin jäsentä Pietarissa ja tämän päivän uutisissa kerrotaan, että nelisensataa Moskovan viljakaupplasta on pidätetty samallaiseen törkeään keinottelun syyllisinä. Kun maassa on viljaa runsaasti, eikä keinottelu viljakaupan alalla näytä toistaiseksi menestyvän, ovat keski- ja etelä-Venäjän kauppiaat päättäneet alentaa hintojansa, kuten eilen kerrottiin. Kauppojen teko Venäjän eri viljapörsseissä on lamassa. — Maassa on annettu oikeus 2 miljardin suuruisen lyhytaikaisen kotimaisen lainan ottamiseen.

Puheen joutuessa keisarikuntaan en voi olla merkille panematta sitä kiukkua, millä sikäläiset sanomalehdet ovat taaskin hyökänneet maamme kimppaan. Niiden huomio on yhä enemmän kääntynyt taloudelliseen elämäämme, etupäässä Suomen Pankin tilan ja raha-asemamme kehittymiseen. »Novoje Vremja» y. m. lehdet vaativat, että ruplan kurssi Suomessa olisi saatettava pakollisella määräyksellä yhtä korkealle kuin mitä se oli ennen sotaa, vaikka niille virallisesti on osoitettu, että se on mahdotonta ja että Suomen Pankki on jo nyt vapaasta tahdostaan ottanut ruplan kurssin alenemisen vuoksi useiden kymmenien miljoonien markkojen tappion.

Omassa maassamme on vuoden alku ja kulunut viikko ollut ripeä toiminnan aikaa. Metsätöitä tehdään runsaasti. Tehtaat käyvät entiseen tapaansa.

Pöresitoiminta on vilkastunut. Rahan kysyntää ei ole tarpeeksi, mutta kuitenkin voivat pankit, mikäli nyt voidaan päättää vaikkeivät joulukuun tilausilmoitukset olekaan julaistut, jakaa osakkaileen yhtä suuret voitto-osingot kuin vuosi sitten. Kruunujen kysyntä ei tällä viikolla ollut niin kiinteä kuin aikaisemmin ja senvuoksi voi Suomen Pankki alentaa niiden noterausta 4 mkilla 100 kruunuu kohti.

Mitä maamme kauppaan tulee, haittasi sitä kuluvalla viikolla, kuten alkaisemminkin, muutamien kauppatavarain puute. Lisäksi paljastui tällä viikolla uusi ruma piirre keinottelusta; koetettiin näet voita kuljettaa salaa Pietariin. Viljan myynnistä keisarikuntaan, mikä kysymys myöskin tällä viikolla tuli sanomalehdissä keskustelun alaiseksi, jakaantuivat mielipiteet kahtia. Niiden tilastollisten numeroiden nojalla, jotka U. S:ssa viime perjantaina julaistiin, on mielestäni ei ainoastaan toivottavaa, ettei viljaa maastamme myydä pois, vaan on vilja aivan välttämättömästi pakollisella määräyksellä pysytettävä oman maan tarpeeksi.

*

Onnettomuus kauppiaalle on, jos kauppa käy huonosti; onni ei nykyään näytä olevan sekään, että kauppa käy liian hyvin. Tulin tämän selvästi kokeneeksi toisenpäivänä. Asian laita on seuraava.

Eräässä maaseutusanomalehdessä kerrottiin, että X:n kaupunkiin oli saapunut suurempi määrä venäjäjauhoja. Päätin tämän johdosta ryhtyä ottamaan selvää, oliko Helsinkiin jo saatu niitä ja miten paljon.

Pyysin soittamaan numeroon . . . .

Sieltä vastattiin, että kauppias oli Pietarissa.

Pyysin erääseen toiseen numeroon.

»Kauppias on Venäjällä hankkimassa jauhoja», oli vastaus.

Soitin kolmanneelle viljakauppiaalle, jonka myöskin ilmoitettiin olevan hankkimassa Venäjältä jauhoja.

Soitin vielä neljänneelle.

»Onko kauppias puhuteltavissa?»

»Kyllä on; tehkää hyvin ja odottakaa», oli vastaus.

Hetken kuluttua tuli kauppias puhelimeen. Koetin selittää asiani niin miellyttävästi kuin mahdollista, mutta tuskin olin saanut sanottavani loppuun kun kauppias äkäisenä alkoi selittää:

»Sellaisia uutisia, missä kerrotaan paljonko kulloinkin viljaa, sokeria y. m. tavaroita maahan tulee, ei saa panna lehtiin ollenkaan. Te ette voi aristaa, mihin tukalaan asemaan me kauppiaat joudumme joka kerta kun elintarpeiden maahantulosta kerrotaan. Jos me kuukaudessa saamme vaununlastin jauhoja, niin kuinka monelle ostajalle siitä luulette riittävän. Ja se ostaja, joka jää ilman, ei usko mitenkään, ettei kysymäänsä tavaraa ole, vaan väittää, että me pidätämme sitä ja koetamme keinotella hintoja korkeammiksi. Selittelyt eivät auta ja ostajat ovat niin kiukkuisia, ettei niitä uskalla puhutella kuin välisejnän kautta. Jos huonona liikesaikana oli kauppiaana oleminen vaikeata, niin nyt siitä ei tahdo tulla mitään!»

Sain puheenvuoron kun hermostunut kauppias vetäisi henkeään ja selitin, että onhan sanomalehdissä kirjoitettu, että tavarain saanti on vaikeata ja että — — —

»On mitä on», katkaisi hän puheeni, »mutta joka kerta kun te kirjoitatte

Helsingin arvopaperipörssi.

Noteraukset.

Nimellis-arvo.		Tammik. 3 p. Ostaja	Tammik. 3 p. Myyjä	Tammik. 21 p. Ostaja	Tammik. 21 p. Myyjä	Tammik. 22 p. Ostaja	Tammik. 22 p. Myyjä
	Pankkiosakkeita:						
200	Kiinteistöpankki	315:—	—:—	325:—	—:—	326:—	—:—
100	Yhdyspankki	227:—	217:—	230:—	232:—	230:—	233:—
500	Hypoteekkikassa	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—
200	Kansallis-Osake-Pankki	580:—	590:—	588:—	—:—	590:—	—:—
100	Landtmannabanken Ab.	120:—	—:—	127:50	130:—	127:50	—:—
200	Pohjoismaiden Osakep.	523:—	526:—	524:50	526:—	525:—	526:—
200	Nylands Aktiebank	407:25	409:—	412:—	414:—	412:—	—:—
100	Privatbanken	310:50	315:—	310:—	—:—	311:—	—:—
200	Tampereen Osake-Pankki	255:—	—:—	255:—	—:—	255:—	—:—
500	Wasa Aktie-Bank	990:—	1010:—	990 —	1020:—	990:—	1010:—
100	Suomen Kauppapankki.Oy.	135:—	138:—	144:—	145:—	145:—	145:25
200	Turun Osakepankki	420:—	—:—	425:—	430:—	425:—	440:—
100	Helsingfors Aktiebank	137:—	—:—	138:—	—:—	139:—	147:—
	Vakuutusosakkeita:						
2000	Palovakuutus Oy. Fennia	1230:—	—:—	1235:—	1270:—	1235:—	—:—
1500	Suomen Merivakuutus Oy.	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—
1000	Vakuutus Oy. Kaleva	571:—	—:—	572:—	—:—	572:—	—:—
1500	Merivakuutus Oy. Triton	501:—	—:—	515:—	—:—	520:—	—:—
500	Jälteenvakuutus Oy. Osmo	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—
500	Tapaturmavak Oy. Patria	306:—	—:—	320:—	—:—	320:—	—:—
500	Palovakuutus Oy. Pohjola	320:—	340:—	322:—	—:—	322:—	—:—
500	Tapaturmav. Oy. Kullervo	340:—	—:—	340:—	—:—	340:—	—:—
800	Palovakuutus Oy. Imatra	160:—	—:—	164:—	—:—	164:—	—:—
	Kulkulaitososakkeita:						
500	Suomen Pelast. Oy. Neptun	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—
1000	Suomen Höyrylaiva Oy.	1970:—	2000:—	2090:—	2200:—	2140:—	2160:—
500	Helsingin Höyrylaiva Oy.	—:—	—:—	—:—	710:—	—:—	710:—
200	Raitiotie- ja Omnibus Oy.	—:—	—:—	—:—	—:—	600:—	—:—
1000	Ab. Navigator	1650:—	—:—	1600:—	—:—	1600:—	—:—
100	Wasa Nordsjö Angb Ab.	190:—	210:—	—:—	—:—	211:7	214:—
	Teollisuusosakkeita:						
400	Ab. Dalsbruk	820:—	850:—	770:—	820:—	760:—	800:—
2000	Tamp. Pellava- ja Raut. Oy.	3785:—	3845:—	3795:—	3810:—	3800:—	3805:—
2000	Tamp. Puuvillateollis. Oy.	5400:—	6000:—	—:—	—:—	5500:—	6000:—
200	Billnäs Bruks Ab.	—:—	—:—	—:—	—:—	950:—	700:—
100	Ab. Kervo Tegelbruk	160:—	—:—	—:—	—:—	160:—	—:—
1000	Ab. Tornator	2600	3400:—	—:—	—:—	—:—	—:—
100	Orimattilan Villatehdas Oy.	350:—	360:—	—:—	—:—	—:—	—:—
200	Ab. Valkiakoski	390:—	420:—	420:—	—:—	—:—	—:—
500	Wasa Sockerfabriks Ab.	1650:—	—:—	—:—	2000:—	—:—	2000:—
300	Ab. Värtsilä Osakeyhtiö	—:—	—:—	930:—	—:—	930:—	—:—
500	Fiskars Ab.	2400:—	—:—	—:—	—:—	2565:—	2800:—
4000	Forssa Ab	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—
250	Kotkan Sokeritehdas Oy.	370:—	—:—	368:—	—:—	360:—	385:—
200	Wasa Bomullsmanuf. Ab.	322:—	335:—	310:—	320:—	313:—	320:—
1000	Ab. Högfors Bruk och Vattola träsliperi	1900:—	—:—	2035:—	—:—	2035:—	2400:—
100	Wasa Ångkvarns Ab.	—:—	—:—	—:—	—:—	110:—	—:—
100	Pargas Kalkbergs Ab.	—:—	275:—	—:—	—:—	—:—	280:—
2000	Nokia Ab. (kanta)	2575:—	—:—	2500:—	—:—	—:—	—:—
2000	„ (etuoik. 1886)	2300:—	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—
2000	„ (etuoik. 1912)	2100:—	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—
1000	Kymmene Ab. (kanta)	1700:—	1760:—	1750:—	1798:—	1745:—	1785:—
1000	„ (etuoik.)	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—
1000	Maskin o. Brobyggnads Ab.	3350:—	3475:—	3500:—	—:—	3715:—	3900:—
500	Läskelä Bruks Ab.	930:—	1075:—	—:—	1460:—	—:—	1380:—
500	De Förenade Ylief (kanta)	725:—	825:—	825:—	—:—	850:—	925:—
500	„ „ (etuoik.)	—:—	—:—	600:—	—:—	600:—	—:—
	Oy Suom. Trikootehd. Ab.	—:—	—:—	250:—	—:—	250:—	—:—
	Sekalaisia osakkeita:						
500	H:fors Magasins Ab.	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—	—:—
800	H:fors Pant-Ab.	—:—	—:—	801:—	—:—	800:—	850:—
100	Helsingin Panttilainak. Oy.	100:—	—:—	100:—	—:—	—:—	—:—
200	Etelä-Suomen kaupunkien väl. puhelinyhtiö (vanh.)	364:—	400:—	360:—	370:—	359:—	370:—
100	Ab. Agros Oy.	—:—	310:—	302:—	310:—	306:—	310:—
	Obligationeja:						
	Helsingin kaupungin 1913 vuoden 5 % obl.	— —	— —	100 %	102 %	100 %	102 %

Päätetyt kaupat.

T. km 22 p. myytiin: Pohjoismaiden Pankin osakkeita 25 kpl. à 525: — ja 526: —, Kauppapankin 90 kpl. à 144: 50 ja 145: —, S. H. Oy:n 18 kpl. à 2140: — ja 2141: —, Tampereen Pellava- ja Rautateoll. Oy:n 18 kpl. à 3800: —, Valkiakoski Oy:n 10 kpl à 420: —, Vaasan Puuvillat. Oy:n 120 kpl à 315: —, Et.-Suomen Kaupunk. väl. puhelinyhtiön 5 kpl. à 360: — ja Agros-yhtiön 250 kpl. à 306: — ja 307: —

Kauppojen teko oli vilkasta ja myytiin arvopapereita yhteensä 253,395 mkn edestä, mikä on korkein erä yhden päivän osalle tänä vuonna.

---

että taas saapui 1 vaununlastillinen, niin muistakaa samalla tehdä laskelma ja mainita lukijoille, ettei se riitä Helsingin asutukselle

»Olihan U. S:ssa», jatkoin minä puolestani, »selonteko, maist. Alfthanin laskelmien perusteella, paljonko Helsinki ja paljonko koko maa kuluttaa sokeria päivässä ja viljakauppiaiden kokous-selostuksessa y. m. yhteydessä on tehty taas selvää viljan kulutuksesta».

»Mutta se ei riitä, vaan joka kerta kun elintarpeista tulee puhe», jatkoi kauppias, »on yleisölle, jotta se vähänkin tulisi järkiinsä, huomautettava kertomastani asianlaidasta.

»Kiitos!» Sitä minä juuri tahdoinkin tietää», vastasin edelliseen.

»Niin, mutta olkaa ystävällinen ja kirjoittakaa miten tukalassa tilassa me kauppiaat nyt olemme.»

Lupasin sen tehdä ja olen nyt lupaukseni täyttänyt.

Helsinki, tammik. 22 p. 1916.

Kauppa-Matti.

Ruotsin vientikiellot.

Ruotsin hallitus on määrännyt, että kuluvan tammikuun 18 pstä toistaiseksi on allamainittujen tavaroiden maastavienti kielletty: asbesti valmistamaton; asbestityöt, ei erikseen mainittu, joko pelkästä asbestista tai muihin aineihin sekoitettuna sekä myöskin toisten aineiden yhteydessä; eristysmassa (kuumuutta ja kylmyyttä vastaan), kuiva tai märkä, valmistettu kahdesta tai useammasta kivennäisaineesta, joista toinen on asbestia, siihen lisättynä joko puuvillakuituja, eläimen karvoja tai sellaista tai asbestista sekoittamalla siihen yllämainituntlaisia aineita; valmisteet sellaisesta eristysmassasta, josta ylempänä on mainittu, kuten laatat, segmentit ja muut sellaiset; kudosteokset, ei erikseen mainitut; silkistä, johon on sekoitettu yli 15 % muita kuituaineita (puolisilkki); kudosteokset villasta, painaen neliömetriä kohti 200 gr tai sen yli sekä sisältäen vähemmän kuin 25 % silkkiä; kudosteokset, villasta, painaen 300 gr tai sen yli neliömetriä kohti ja sisältäen silkkisiä tai osittain silkkisiä lankoja, sikäli kuin silkkiä on korkeintaan 3 % kudoksen koko painosta; kudokset puuvillasta, myöskin kun jutea niihin on sekoitettuna, ei erikseen mainitut, paitsi sellaiset, joiden koko pinta on kudokseltaan samanlaatuista, sisältyen tähän myöskin kuviokudokset, painaen neliömetriä kohti 100 gr tai sen ylitse, muut kuin valmiiksi sovitetut; kudokset villasta, joihin on sekoitettu korkeintaan 25 % silkkiä, painaen neliömetriä kohti 200 gr tai sen ylitse, valmiiksi leikatut, mutta ilman ompelutyötä; teokset sellaisista villakudoksista, joista äskeisessä kohdassa mainittiin, valmiiksi leikatut, mutta ilman ompelutyötä; teokset sellaisesta puuvillakudoksesta, joista lähinnä ylempänä olevassa kohdassa mainittiin, leikatut, mutta ilman ompelutyötä, muut paitsi nenäliinat; kaliumikromaatti ja kaliumibikromaatti.

Ne tavarat, jotka ennen klo 12 tammik. 17 ja 18 päivän välisenä yönä 1916 on lastattu laivaan tai rautatievaunuun määräpaikkana ulkomaat, saadaan kuitenkin maastaviedä.

Arvopaperien vakuusarvot.

»Denjin» mukaan pidettiin Pietarissa viime perjantaina noteerauskomitean istunto, jossa määrättiin eri arvopapereille uudet arvot, mistä niitä voidaan ottaa lainavakuuksiksi. Valtiolainoja koskevien arvopaperien kurssia alensi komitea 12 prosentilla niiden kurssista heinäk. 28 p:ltä 1914. Voittopilettien hintaa korotettiin 100 ruplalla kappaleella. Metalliteollisuusosakkeiden hinnat korotettiin, rautatieosakkeiden hinnat alennettiin ja samoin myöskin alennettiin pankkien osakkeiden hinnat, jotavastoin naftateollisuusosakkeiden hinnat määrättiin entistä korkeammiksi.

Salakuljetuksen eh'äiseminen Venäjälle.

(S.H.) »Birsh. Vjedomosti» kertoo, että ministerineuvoston istunnossa eilen hyväksyttiin rahaministerin aikaisemmin mainitsemamme ehdotus vihollismaiden tuotteiden salakuljetuksen ehkäisemisestä Venäjälle.

Voinvientikielto Norjassa.

Tukholmasta, tammik. 21 p. (P.T.) Kristianiasta on saapunut tieto voinvientikiellosta.

Rahtimarkkinat ja laivojen hinnat.

(S. H.) Erityistä huomiota on meillä viime kuukausina herättänyt laivanvarustajayhtiöittemme osakkeiden tasainen arvon-nousu. On tiedetty kertoa, yhtiöittemme suurista voitoista, joita ne jo ovat korjanneet ja edelleen korjaavat. Keinottelua on syntynyt laivayhtiöiden osakkeiden ostossa ja myynnissä ja onpa meillä katsottu tarpeelliseksi lausua sanomalehdissäkin asiasta yleisölle varottava sana. Mielenkiintoista on tämän vuoksi luoda katsaus siihen miten rahtimarkkinat ja laivojen hinnat ovat Norjassa, missä merilIike on tärkein elinkeino, kehittyneet. Teemme siitä seuraavassa »Affärsvärldenin» mukaan selkoa.

Edelleen, varsinkin Norjassa, sanoo lehti, vallitsee tavaton vilkkaus kaikessa mikä kuuluu meriliikenteeseen. Rahtimarkkinat vilkastuivat viime vuoden lopulla ja kuluvan vuoden alussa ennen kuulumattomasti ja alusten hinnat kohosivat siitä mukaa aavistamattoman nopeasti. Nykyään maksetaan jos laiva on paluumatkalla, rahtia La Platasta Englantiin 150 sh. tonnilta, jota vastoin rahti säännöllisten olojen vallitessa siltä matkalta on ainoastaan 16 sh. Australiasta maksetaan nyt 110 sh., ennen maksettiin 17 sh., jota pidettiin hyvänä maksuna siitäkin. Viime syyskuusta nousi rahtimaksu La Platasta 70 sh:stä 150 sh:iin. Viime aikoina ovat rahtimarkkinat varsinkin Aasiaan ollet kiinteät, mikä on johtunut vedenalaisten veneiden liikkeistä Välimerellä ja Suezin-kanavan sulkemispelosta. Marraskuun puoliväliistä 1915 kuluvan kuun puoliväliin nousi rahtimaksu Bombaysta Englantiin, laivan ollessa paluumatkalla Englantiin, 80 sh:stä 120 sh:iin. Riisin kuletusmaksut nousivat vielä enemmän; marraskuun alussa tekivät ne Saigosta Englantiin 80 sh., nyt tekevät 140 sh.

Selvää on, että kaikki menot laivojen viipymisistä satamissa, palkkausten noustessa, poltto- y. m. aineiden kallistuessa ovat nykyään tavallista suuremmat, mutta täytyy laivanvarustajien voiton siitä huollmatta olla äärettömän suuri. Lasketaan, että keskikokoinen, 5,000 à 8,000 tonnin kantoinen, kauppalaiva, jonka rakennuttaminen on säännöllisten olojen vallitessa tullut maksamaan noin 150 kr. tonnia kohti, nyt voi ansaita noin 250 kr. tonnia kohti puhdasta voittoa vuodessa. Ei senvuoksi ole ihmettelemistä, että laivojen hinnat ovat nousseet ja edelleen nousevat hyvättomasti. Nykyään maksetaan 5 à 10 vuotta vanhoista kauppalaivoista, joilla ei ole pitkäaikaista rahtaussopimusta, yli 500 kr. tonnilta, s. o. 3½ kertaa se mitä laivan rakennuttaminen oli tullut maksamaan. Jokseenkin vanhoista laivoista, jotka ovat valmiita ottamaan lastin kuljettamista, maksetaan paljon yli sen, mihin vastaavan suuruisen uuden laivan rakennuttaminen tulisi nousemaan. Eräs esimerkki. Tanskalaisesta höyrylaivasta, Polarstjärnan, joka on rakennettu 1898, on 5,500 tonnin kantoinen ja oli tullut maksamaan 759,000 kr., maksettiin äskettäin yli 2 milj. kr. — todellakin huimaava hinta 17 vuotta vanhasta laivasta.

V. 1915 osti Norja ulkomailta 109 höyrylaivaa, joiden kantavuus oli yhteensä 203,700 tonnia. Useimmat laivat ostettiin Ruotsista, nimittäin 33 kpl. (keski-ikä 16½ vuotta), Kreikasta ostettiin 23 kpl. (keski-ikä 21½ vuotta), Hollannista 19 kpl. (keski-ikä 12½ vuotta), Tanskasta 13 kpl. (keski-ikä 13½ vuotta) ja Espanjasta 11 kpl. (keski-ikä 22 vuotta).

Norjassa syntyi viime vuonna useita uusia laivayhtiöitä ja vanhat yhtiöt laajensivat liikettään ja lisäiliivät osakepääomiaan. Siellä syntyi keinottelua, joka ei ainoastaan Norjassa vaan muissakin maissa on herättänyt huolestumista. »Affärsvärldenkin» kirjoittaa siitä, kiinnittäen lukijoittensa huomiota etupäässä siihen vaaraan, mikä on olemassa, jos yksinomaan keinottelutarkoituksessa perustetaan laivanvarustajayhtiöitä. Lehti mainitsee, että se ero, mikä on olemassa hankintavalmiin laivan ja uuden laivan tilauskustannusten välillä, täytyy kuolettaa hyvin lyhyessä ajassa samoin kuin yleensä se liikamaksu, mikä laivasta suoritetaan normaaliolojen hintoihin verraten. Kuoletus täytyy tapahtua ennen kuin rahtimaksut alenevat entiselleen. Suuri vahingonvaara on sen vuoksi olemassa merkittäessä osakkeita sellaiseen osakeyhtiöön, joka aikoo ostaa laivoja niiden nykyisiin korkeihin hintoihin. Tämä voi käydä päinsä, jos ostetuilla laivoilla ei ole mitään vanhoja sitoumuksia ja laivat voidaan heti asettaa tuottavimmille reiteille. Mutta jos tämä seikka jätetään huomioon ottamatta, voi lopputulos useimmiten olla hyvin surullinen.

Vesivoiman käyttäminen Venäjällä ja Suomessa.

Lausunto eräässä englantilaisessa aikakauslehdessä.

(S.H.) Englantilaisen ammattilehden »The Electricianin» t. k. 7:nnen p:n numeroon on P. Gurevitsh kirjoittanut pitkähkön artikkelin vesivoimasta ja sen käyttämisestä Venäjällä.

Kirjoittajan antamien tietojen mukaan voitaisiin Europan Venäjällä Urali, Kaukasia ja Suomi mukaan luettuina, vesivoiman avulla kehittää n. 10 milj. kilovattia, s. o. 13 milj. 400 tuh. hevosvoimaa, jos kosket järkiperäisesti otettaisiin teollisuuden palvelukseen. Mutta siinä suhteessa ollaan Venäjällä vielä kovin alkeellisella kannalla. Kun Yhdysvalloissa v. 1912 vesivoiman avulla otettiin talteen lähes 2½ milj. hevosvoimaa, Sveitsissä 300 tuh. ja Italiassa (Piemontin maakunnassa yksistään) yli 400 tuh., nousi sama luku Venäjällä v. 1910 tuskin 250 tuh. hevosvoimaan. N. 80 % kaikista vesivoimaa kokoovista laitteista Venäjällä kykeni hankkimaan ainoastaan n. 10 hv. vesimyllyjen, sahojen, pienten tehtaiden tai maatilojen tarpeiksi koneiston ollessa mitä alkuperäisinta lajia. Viime vuosina ovat olot kyllä ruvenneet vähän muuttumaan. On ryhdytty vaihtamaan vanhanaikuisia vesirattaita uudempiin turbiineihin, joita vilmistetaan omissa konepajoissa tai tuotetaan ulkomaijta, pääasiallisesti Saksasta. Pitkälle ei ole kuitenkaan vielä päästy. Suuret, koskista voimansa saavat korkeajännitysasemat ja muut sellaiset ovat vielä varsin outoja.

Selostettuaan sitten tarkemmin niitä seutuja, joissa vesivoimaa voitaisiin huomattavammassa määrässä ottaa talteen, ja mainittuaan, ettei sellaisia ole ainoastaan Suomessa, Uralilla ja Kaukasiassa, vaan itse Venäjälläkin, s. o. sen luoteisissa ja lounisissa kuvernementeissa, siirtyy kirjoittaja tarkoin ja asiantuntemuksella käsittelemään niiden yhtiöiden toimintaa, jotka aikovat rakentaa voimaasemia Vuoksessa oleviin koskiin, siirtääkseen voiman sieltä korkeajännitysjohtojen avulla Pietariin ja muualle.

On vaikea päättää, sanoo kirjoittaja, mitenkä tämä problemi tulee ratkaistuksi. Sota on näyttänyt, että koskien ottaminen teollisuuden palvelukseen on Venäjälle välttämätöntä eikä ainoastaan taloudelliselta vaan myös valtakunnan turvallisuuden kannalta katsottuna. Tehtaiden tarvitseman polttoaineen puute on sodan aikana ollut Venäjän suurin onnettomuus, sillä vaikkakin Etelä-Venäjällä on huomattavia kivihiilikaivoksia, on maa tässä suhteessa kuitenkin kokonaan riippuvainen ulkomaalaisesta tuotannosta. Tuo riippuvaisuus sivuutettaisiin suurimmaksi osaksi, jos Pietarin piirikunnan tehtaat saisivat tarvitsemansa voiman Suomen koskista.

— **Elintarpeiden saanti Suomeen.** Kalashnikovin viljapörssissä rekisteröitiin Nov. Vremjan mukaan t.k. 21 p. 1,000 puutaa erilaisia ryynejä sekä hedelmä- ja teepörssissä 1,005 puutaa rafinadisokeria Suomea varten. — S.T.T.

— **Yksityispankkien voitto-osingot.** Länsi-Suomen Osakepankin hallintoneuvosto päätti perjantaina pitämässään kokouksessa ehdottaa, yhtiökokoukselle, että v:lta 1915 jaettaisiin osinkoa 4½ % ja että voittoon oikeutetuille talletuksille jaettaisiin 0,2 %.

Länsi-Suomen Osakepankin hallintoneuvosto päätti eilen pitämässään kokouksessa ehdottaa yhtiökokoukselle, että v:lta 1915 jaettaisiin osinkoa 4½ % sekä voittoon oikeutetuille talletuksille jaettavaksi 0,2 %.

Tavaranoterauksia.

Vilja.

Samara, tammik. 22 p.

	Tammik. 22 p
Vehnä, pererod	185—205
„ venäl.	165—178
Ruis	122—124

Kurssit.

Suomen Pankki tammik. 21 pnä.

	Myyntikurssi. M. p.	Ostokurssi M. p.
Pietari a/v	216: 50	216: —
3 kk.	— —	208: —
Lontoo a/v	35: 50	32: —
3 kk.	—	25: 50
Paris a/v	128: —	114: —
3 kk.	— —	100: —
Amsterdam a/v	320: —	280: —
3 kk.	— —	225: —
Tukholma a/v	206: —	190: —
Kristiania a/v	205: —	189: —
Köpenhamina a/v	204: —	188: —

Venäjän rahan kurssi rautateillä, tullissa ja veronkannoissa: 37½ kop. markalta.

Pankkidiskonto.

Amsterdam	4½ % heinäk.	1 p:stä	1915
Brysseli	5 % elok.	20 „	1914
Helsinki	5½ % tammik.	11 „	1915
Kristiania	5½ % jouluk.	13 „	1915
Köpenhamina	5 % tammik.	5 „	1915
Lontoo	5 % elok.	9 „	1914
Pariisi	5 % elok.	21 „	1914
Pietari	6 % heinäk.	29 „	1914
Tukholma	5½ % tammik.	5 „	1915
Zürich	4½ % jouluk.	31 „	1914

— **Virka haettavana.** Kunnallisneuvosmiehenvirka Turun kaupungin maistraatissa 56 p. kuluessa t. k. 3 p. jälkeen.

Kuulutuksia

Kuulutus.

Hämeenlinnassa ja sen ympäristössä hevosissa raivoavan keuhkomädän vuoksi **peruutetaan** täten Hämeenlinnassa ensi helmikuun 3, 4 ja 5 päivinä pidettäviksi määrätyt kanlakirjaanotto ja orinäyttely luokalle I, ilmoitus ravikilpailuun, tarkastus ja koe-ajo sekä yleinen ravikilpailu

Helsingissä, tammikuun 22 p. 1916.

Viran puolesta:

Hjalmar Oker-Blom.

(P.I.18399)947

Helsingin maalaiskunta.

Kuluvan vuoden taksoitusluettelo on nähtävänä kunnantalolla Malmin asemalla neljäntoista (14) päivän ajan tilstaista tulevan helmikuun 1 p:stä alkaen, jota paitsi otteet siitä on nähtävänä Oulunkylän huvilayhdyskuntaa varten apteekissa, Hagan huvilayhdyskuntaa varten kauppias Vickholmin kaupassa Huopalahden aseman luona sekä Brändön huvilakaupunkia varten postiljooni A. Kronbergin luona.

Tutkijalautakunta kokoontuu tiistaina 15, keskiviikkona 16 ja torstaina 17 p:nä tulevaa helmikuuta klo 10 a.-p.—4 i.-p. Kunnantalolle Malmilla, jolloin käsitellään tiistaina 15 p:nä valituksia Huopalahden nimismiespiiristä, keskiviikkona 16 p:nä ja torstaina 17 p:nä valituksia Helsingin pitäjän kruununnimismiespiiristä.

Kirjalliset, Tutkijalautakunnalle asetetut valitukset, joihin on selvästi merkitty asunto tammikuun 1 p:nä 1915, voi sitä ennen lähettää kunnan kanslaan.

Helsingin pitäjän kunnantalolla, tammik. 21 p. 1916.

Toimeksisaanut:
Oskar Felin.

(I.23771)969

Kuulutus.

Niitä tilanomistajia Helsingin kihlakunnassa, jotka permannottomia taliija navettarakennuksia käyttämällä siten koettavat edistää lannantuotantoa ja jotka siinä suhteessa haluavat tulla huomioonotetuiksi apurahoja jaettaessa edesmenneen kamreeri C. A. Nordenskiöldin tarkoitukseen testamenttaaman pääoman koroista, kehoitetaan siitä allekirjoittaneelle yksityiskohtaisine selityksineen ilmoittamaan ennen tulevan helmikuun 15 päivää.

Tuusulassa, tammik. 15 p. 1916.

Oskari Seuna,
Kunnallislautak. esimies.
Osoite Kerava. (I.2402)971

Kuulutus.

Helsingin kaupungin obligatsioonilainoille vuosilta 1898 ja 1900 vahvistettujen kuoletussuunnitelmien mukaan tulee näihin molempiin lainoihin kuuluvien obligatsioonien arvonta tapahtumaan tulevan helmikuun 1 p:nä klo 3 i. p. kaupungin rahatoimikonttorissa; joka täten ilmoitetaan.

Helsingin Rahatoimikamari, tammik. 20 p. 1916.

Rahatoimikamarin puolesta:

Alexis Gripenberg.

915 K. Rein.

Kuulutus.

Maistraatti on tänäpäivänä vahvistanut seuraavan lisäyksen Helsingin kaupungin ajureille toukokuun 26 p:nä 1906 säädettyyn taksaan, joka lisäys tulee olemaan voimassa tämän talven:

Vedätysmaksua suoritetaan korkeintain 650 kilon painolsesta kuormasta kaupungin keskiosista, jotka ulottuvat pohjoisessa Töölön lahteen ja lännessä ja etelässä rautateiden tavara-asemalle ja satamarataan, alempana mainittuihin paikkoihin Viaporin linnoitusaluelle nim.

Viaporin linnoitukseen	3: —
Aleksanterinsaareen	3: 50
Kuninkaansaareen (Mikonsaareen)	4: —
Hietasatamaan (Leirisaareen)	4: 50
Kruunuvuoren selällä oleviin sotalaivoihin	2: —

Matkoista Kalliosta, Sörnäisistä ja Töölöstä ylempänä mainittuihin paikkoihin korotetaan ajurinpalkkio 75 pennillä.

Helsingin raatihuoneella, tammik. 22 p:nä 1916. 928

Maistraatti.

Työm. 1 k. tj. 20 mm.

Urakkatarjous.

Tulipalon vioittama talo Virtaiptie 4 annetaan urakalla laitettavaksi. Lähemmin talolla tiistaina t. k. 25 p. klo 12—2.

Huutokauppoja

Julkisella huutokaupalla, joka maanantaina tämän tammikuun 24:na päivänä alk. klo 1 päiv. pidetään täkäl. huutokauppakamarissa, Mariankatu n:o 3, myydään asianomaisten pantinomistajain laskuun seuraavat, professori Yrjö Jahnssonin konkurssipesään kuuluvat arvopaperit, nimittäin:

6 osaketta à 1,000 mk. A. Oy:ssä Turso,
14 osaketta à 1,000 mk. A. Oy:ssä Marstähti,
1 kantaosake à 500 mk. Oy:ssä Ylänkö,
1 etuoikeutettu osake à 500 mk. Oy:ssä Ylänkö,
5 osaketta à 250 mk. Maanviljelijäin Maitokeskus Oy:ssä sekä
6 6 % obligatsioonia à 100 mk., jotka helnäkuun 2 p:nä 1911 on tehnyt A. Oy. Kalliopohja.

Samalla kertaa huutokaupataan hieroja K. J. Wegelius'en konkurssipesän laskuun 2 osakeyhtiö Barösundin 250 mkn osaketta osinkokuponkeineen vuodesta 1914 alkaen, 1 Vuokravakuutus Osakeyhtiön 500 markan osake osinkokuponkeineen vuosilta 1913—1914 ja 5 Aktiebolaget Veckobladetin 20 markan osaketta.

Näiden arvopapereiden ostohinnasta on puolet heti maksettava käteisellä. Muuten annetaan lähempiä tietoja myyntitilaisuudessa.

Helsinki, tammikuun 8 p. 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

313

Lunastamatonta panttitavaraa,

jota on pantattu viime

helnäkuun

kuluessa Osakeyhtiö Helsingin Panttilainakonttorin pääkonttoriin, Fabianinkatu n:o 21, numerolla 21,358—24,707 ja sen haarakonttoriin, Pursimiehenkatu n:o 7, numerolla 25,878—30,342, myydään julkisella huutokaupalla, joka perjantaina tämän tammikuun 28 p:nä alk. klo 10 a.-p. ja klo 5 i.-p. pidetään talossa n:o 21 Fabianinkadun varrella täällä. — Pääasiallisesti on panttitavaran joukossa arvopapereita, kuten osakeita Oy:ssä Anttila, Työväen Asunto Oy:ssä »Oma koti» ja Sörnäisten Halko- ja Puutavaraliike Oy:ssä sekä osuustodistus Helsingin Telefoonyhdistyksessä; kulta- ja hopeatöitä, niiden joukossa kelloja, kellonperiä, sormuksia sekä jalokivikoristeisia että ilman, rannerenkaita, rintasolkia, neuloja, nappeja, kaulaketjuja, savukekoteloita, pikareita, kerma-astioita, maljoja, lusikoita ja haarukoita; soittokoneita: viuluja, sello, kitarreja, mandolineja, sitra, luuttu, torvisoittimia ja hanureita, huone- ja talouskaluja: sohva, pöytä, 6 tuolia, peilejä, taulu Edelfeltiltä, seinä ja pöytäkelloja, lamppuja ja kuparistioita; sekä joukko kaikellaista muuta arvokasta tavaraa, jonka joukossa on ompelu-, puhelin- ja valokuvauskoneita, vibraattori, vaaka painoineen, kaukoputki, lapsenrattaat, laukkuja ja 14 sateenvarjoa; kuin myös pito-, liina- ja makuuvaatteita y. m., y. m.

Huom.! Asianomaiset panttilippujen omistajat voivat lunastaa osan panttitavarasta ennen huutokaupan alkua.

Helsinki, tammikuun 7 p:nä 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

248

Julkinen panttitavarainhuutokauppa

pidetään talossa N:o 3 Helenankadun varrella täällä tiistaina 25:nä ja keskiviikkona 26:na päivänä tätä tammikuuta alk. klo 10 a.-p. ja, jos tarve vaatii, klo 5 i.-p., jolloin myydään joukko viime

heinäkuun

kuluessa Helsingin Pantti-Osake-Yhtiön pääkonttoriin Helenankadun varrella ja haarakonttoriin C, Ratakadun varrella pantattua, mutta lunastamatta jätettyä tavaraa, jonka joukossa on arvopapereita, kuten säästöpankkikirjoja, venäläinen palkinto-obligatsiooni vuodelta 1866, Helsingin Telefoonyhdistyksen osuustodistus, osake Kiinteistö O. Y:ssä Oma ja osake Arbetarnes i Helsingfors Byggnadsaktiebolag'issa; kulta-, hopea- ja uushopeatöitä: kelloja, sormuksia, rintasolkia, rannerenkaita, korvarenkaita, kaulaketjuja, kaulakoristeita, medaljonkeja, kravattineuloja, kalvosinnappeja, savukekoteloita, pokaaleja, pikareita, maljoja, kannuja, sokeripihtejä, veitsiä, haarukoita ja lusikoita; soittimia: pianinoja, viuluja, ja mandolineja; huone- ja talouskaluja: sohvia, leposohvia, piironkeja sekä tuoletin kanssa että ilman, ompelu-, yö- ja muita pöytiä, tuoleja, peilejä, tauluja, seinäkelloja, kandelaabereita, kristallimaljoja ja sohvamattoja sekä kaikellaista muuta arvokasta tavaraa, sen joukossa polkupyöriä, ompelukoneita, valokuvauskoneita, vaaka painoineen, kaukoputkia, silakkaverkkoja, silkkaukkuja, huonekalu- ja silkkikankaita, kapsäkkejä, matka-arkkuja ja postimerkkikirjoja; kuin myös joukko pito-, liina- ja makuuvaatteita y. m., y. m.

Samalla huomautetaan, että asianomaiset panttilippujen omistajat voivat lunastaa osan huutokauppatavarasta ennen huutokaupan alkua.

Helsinki, tammikuun 5 p:nä 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

162

---

2 A. O. Y. Heimon 1,000 markan kantaosaketta ja 1,000 markan asuntoosake O. Y:ssä Jorri, jotka osakkeet kuuluvat herra F. Mäkisen konkurssipesään ja joista kaksi ensinmainittua oikeuttavat huoneen ja keittiön asuntoon talossa N:o 3 Laivanvarustajankadun varrella tässä kaupungissa sekä jäljellä oleva huoneeseen ja alkoviin talossa N:o 29 Lapinlahdenkadun varrella täällä, myydään asianomaisten pantinomistajain laskuun julkisella huutokaupalla, joka maanantaina tämän tammikuun 31 p:nä klo 2 päiv. pidetään täkäl. huutokauppakamarissa, Mariankatu N:o 3. Ostohinnasta on 50 % heti maksettava käteisellä. Muuten annetaan lähempiä tietoja myyntitilaisuudessa.

Helsinki, tammikuun 12 p:nä 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

502

Suuri arvopapereiden huutokauppa pidetään torstaina tämän tammikuun 27 päivänä alk. klo 2 päiv. täkäläisessä huutokauppakamarissa, Mariankatu N:o 3, jolloin myydään seuraavat arvopaperit:

30 osaketta De Förenade Ylefabrikerna A.-B:ssa à 500: —;
15 osaketta Suomen Merivakuutus O.-Y:ssä à 500: —;
15 osaketta Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus O.-Y:ssä à 2,000: —;
25 osaketta Osakeyhtiössä Valkiakoski à 200: —;
100 osaketta Vaasan Puuvillateollisuus O.-Y:ssä à 200: —;
13 osaketta O.-Y:ssä Kissakoski à 1,000: —;
178 osaketta O.-Y:ssä Helsingin Silkkikutomo à 100: —;
25 osaketta Kymin O.-Y:ssä à 1,000: —;
130 osaketta Blomqvist & Kumpp. O.-Y:ssä à 200: —;
1 osake Maanviljelijäin Maitokeskuksessa

Huutokauppoja tällä viikolla:
Maanantaina klo 11 e.-p. ja 5 i.-p.
Keskiviikkona klo 5 i.-p.
Torstaina klo 11 e.-p. ja 5 i.-p.
Perjantaina klo 5 i.-p.
Lauvantaina klo 11 e.-p. ja 5 i.-p.
Kasarmink. 25, Helsing. Huutok.l. Oy. (S.I.1634)985

Uusia tuotoja, höyhenpatjoja, katto- ja pöytälamppu a, 2 herrain kelloa, 2 pöytää, käsimankeli, sänky patjoineen y. m. huutokaupataan **maanantaina tammik. 24 p. jälk. klo 1/2 12 päiv.**

Cityn Huutokauppahuoneusto.
L. Heikinkatu 12. Puhel. 37 92.
963

Maanantaina tammik. 24 p. klo 1 ½ ap. huutokaupataan Cityn Huutokauppahuoneustossa L. Heikink: 12 **Suomen Puuseppäin Kauppa- ja Teollisuusosakeyhtiön konkurssipesän** laskun **Puuosa sohvaan, polkupyörä, sähkö-kattokruunu, 51 tus. lukko a, teräspohjia** y. m., y. m., josta täten ilmoitetaan.

Cityn Huutokauppahuoneusto,
Anna Lilius.
962

Vaatetavaroita:
villapaitoja, hameita, puseroja, talvilakkeja, lasten röijyjä, kolttuja ja kappoja, villasaketteja, samunuttuja, kauluksia, rusetteja, villalankaa, silkkinauhaa y. m. huutokaupataan tiistaina helmik. 1 p:nä alk. klo 11 a.-p.
Huutokauppakamari Salamassa,
Mikonk. n:o 8. Puh. 108 40.
374

Kalosseja ja kankaita.
Miesten, naisten ja lasten kalosseja, päällyskenkiä, villa- ja pumpulikankaita, alpakkaa, samettia, ikkinaverhokangasta y. m. huutokaupataan tiistaina helmik. 1 p:nä alk. klo 5 i.-p.
Huutokauppakamari Salamassa,
Mikonkatu n:o 8. Puhelin 108 40.
975

Makeamattomat huudot
viimeiset lokak. 28 p. toimitetusta huutokaupasta torpp. Rintalan luona tämän pitäjän Lappbölen kylässä ovat suoritettavat allekirjoittaneelle tämän kuun kulussa.
Helsingin pit., tammik. 22 p. 1916.
O. M. Lönnroth.
(I.2399)972

Peruutettu huutokauppa.
Keskiviikoksi tammikuun 26 p:ksi klo 2 päiv. ilmoitettu huutokauppa, koskeva seppä Anders August Nymanin ja hänen vaimonsa Anna Lovisa Nymanin tammikuun 30 p:nä 1905 antamaa velkakirjaa à Smk. 10,000 sille juoksevine 6 % vuotuisine korkoineen kiinnitetty asuntotontin N:o 1 c vuokraoikeuteen toisessa korttelissa Hermannin esikaupunkia, kuuluva Kumtähden eli Viksbergin säteriin Helsingin pitäjässä samoinkuin omistusoikeus sille rakennetuille rakennuksille, on esiintulleesta syystä peruutettu.
Helsinki, tammik. 22 p. 1916.
Cityn Huutokauppahuoneusto.
Anna Lilius.
964

Jälleenmyyjät huomatkaa!

Julkisella huutokaupalla, joka **torstaina tämän tammikuun 27:nä päivänä alk. klo 10 a.-p.** ja, jos tarvitaan, **klo 5 i.-p.**, pidetään täkäläisessä huutokauppakamarissa,
MARIANKATU N:o 3,
myydään seuraavat manufaktuuritavarat:
1,300 värillistä flanellipaitaa.
2,400 paria värillisiä flanellialushousuja,
1,200 paria valkaisemattomia flanellialushousuja,
2,600 paria alushousuja domestiikista sekä
1,000 metriä eri levyistä ja mallista nuudinkangasta.
HUOM.! Osiohinnasta on 50 % heti maksettava käteisellä. Muuten annetaan lähempiä tietoja myyntitilaisuudessa.
Helsinki, tammik. 17 p:nä 1916.
Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em Hallblom.
746

100 paria Kalossia
tytöille ja pojille
huutokaupataan
tiistaina tammik. 25 p:nä klo 1 ½ ap. 961
Cityn Huutokauppahuoneustossa,
L. Heikink 12 Puh 37 92

Myytävänä

1 huoneen osake hella-alkoovilla vakavaraisessa yhtiössä. V. Äärі, Runebergink. 6. Puh. 83 94.

Ruokatarjoilu ja kahvila myydään halvalla käteisostajalle. Läh. puh. 115 95 klo 11—1.

Myytävänä käytetyt, mutta hyvässä kunnossa olevat haapaveteläiset sukset kuin myöskin lapsen reki. Inkoonk. 7, ovi 7. Väre.

Sohva,
sohvapöytä, sänky, miest. puku y. m. Puutarhak. 6, prs E. Huom. Halvalla. (S.I.1640)987

Elävienkuvienteatteri

Parhaalla liikepaikalla maaseudulla lähellä Helsinkiä. Hienoin ja suurin myydään heti halvalla.
Elävienkuvien teatteri vuokrataan Kuoplossa 2,500 mk. 5 vuoden ajaksi. Kahviloita ja Matkailukoti. **Maitokaupapa parhaalla** liikepaikalla 600 mk. y. m. **Affärsbyrån, V.-Hernksg. 24 T. 8258. — Liiketoimisto Heikink. 24.**

Osake myytävänä.

Huone ja »alkoovi», aurinkoinen ja lämmin. Lähemmin klo 10—2 Kaarlonk. 1, prs B, ovi 19.

Halvalla: uusi pienempi ravintolakaappi, Ruoholahdenkatu 8, porras G, huon. 10.

Osake: Huon. ja keittiö, alkoovi, kylpyh. y. m. mukavuudet Yrjönk. 38, prs A, ovi 8, klo 12—3 i.-p. Lähemm. Töölönk. 48, ovi 60.

Kangashuutokauppa.
Huomenna, maanantaina 24 p. tam. mik. klo 11 a.-p. ja 5 i.-p. huutokaupataan kestäviä miesten kankaita, doh. velia, ulsterikankaita, naisten puku- ja leninkikankaita, akkunaverhokankaita, satineja, paitakankaita, tärkkipaitoja, nahkakappoja, sukkia, rihkatoja, flanellialusvaatteita, 60 tus. työmaa y. m.
Helsingin Huutokauppalaitos O.-y.
Kasarmink. 25. Puh. 40 74.

Hyvät
2:si huonetta ja keittiö y. m.
Yksityisiä huoneita varmoissa yhtiöissä myydään osakkeina. Lähemm. Väinö E. Leino, Engeltori 7, P. 89 75.

Riihikuivia ja käsillä puituja rukiinolkia 300 parmasta Porvoon Kaarenkylän Peltoknaapilassa.
Jalmari Knaapila.
Hbl. (ruots.) 1 k. 20 mm.

Osakkeita,

3 h. sekä 1 h. ja keittiö ja yhden huon. huoneustoihin. Läh. Pitkänsillanranta 17, C., ovi 25. Puh. 15 42.

Kaunis Huvila.

Merenlahden rannalla ja 20 min. matkan päässä Albergan asemalta, aurinkoisella ja luonnonihanalla paikalla oleva uudestaanrakennettu huvila myydään täysine ja hyvine kalustoineen. Huoneita 5 ynnä keittiö, joista 3 tulisijalla. Lasiveranda ja 2 avoverandaa. Lokaviemäri keittiöstä. Uusi kylpy- ja pesutupa ammeella ja muuripadalla. Uudet talousrakennukset. Vesirikas uusi kaivo pumpulla ja vesijohdolla pesutupaan. Voimaperäisessä puutarhassa marjapensaita, hyötymansikoita ja hedelmäpuita. Palsta kiinnitetty. Uudella vahvalla aitauksella aidattu. Vuokra aika pitkä. Lähemmin puh. 4204 klo 10—4 ja muina aikoina 2201.
(I. 2375) 911

Salin,
pienehkön huoneen ja keittiön osake Tehtaankadun 8:ssa myytävänä. Sähkö- ja kaasu, mutta ei muita mukavuuksia. Vuokra yhtiölle 40 mk. Hinta 4,000. Lähemmin tri Virkkunen, tel. 52 51.

Osake, 2 huon. ja keittiö y. m. Yht. vuokra 67 mk. 90 p. Tähtitorink. 20, prs D., ovi 44. klo 12 i.-p.

Hyvinkää — Hankoo
rataosan varrella, 3 kilometriä pysäkiltä vähemmän kosken rannalla sijaitseva

Maatila.

Pinta-ala 925 tynn. alaa yhdessä palstassa, josta 295 peltoa. Rakennukset kunnossa, päärakennuksessa 6 huonetta, etehinen ja keittiö, navetta tillis- niinkuin päärakennuksin peltikaton alla, ja muita rakennuksia riittävästi. Kahdeksan torpparia ja itsellistä maksavat 350: — markkaa ja tekevät 25 päivää vuodessa. Koskessa 10 hevosvoimaa, josta vähäisellä kustannuksella voidaan saada sähkövaloa ja muuta voimaa. Kiinnityksiä 82,000: — markkaa. Tällä kertaa elätetään 54 nautaeläintä ja 10 hevosta. Palovakuutus irtaimistoineen 76,500: — markkaa. **Metsän arvo 70,000: — markkaa.** Lähemmin hinnasta y. m. konttorissamme.

Viktor Tavaststjerna
Kiinteistöosasto.
Unioninkatu 30. Puh. 1002.
952

Osakehuoneusto
ensiluokan talosta, Arkadiankatu 8, 2 huonetta ja keittiö, keskuslämmitys y. m. mukavuudet. Lähemmin saa tietää talonmiehelta tai puhelin 3597.

Osakkeita myytävänä.
2 huonetta, keittiö;
1 huone ja keittiö
ja yksitysiä huoneita mukav. hyvissä yhtiöissä halvalla. Lähemmin A. Sariola, Vuorik. 7. Tel. 37 11.

Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 18 mm.

2 huon. ja keittiön osakkeet talossa n:o 22 Mikonkadulla sekä 3 huon ja keittiö talossa n:o 11 Vironkadulla myydään poismuuton tähden halvalla. Läh. Vironkatu 11, pr. B, ovi 20.

Pieni paperikauppa
myydään käteisostajalle kautta Liiket. »Haka», Vilhonk. 5. H:ki.

Suom.-Ruots. Ruots.-Suom, Cannelin Ruots.-Suom., Laki. ja Virkakielen — Sonck, Suom. Lakiteos 1734 ynnä Liite Taloustiet. pääpiirt. — Gide, suom Forsman, Finanssioppi, Eheberg, suom. Ståhlberg. Lainopin aikeet, Serlachius. Puistokatu 7 B, pr. A, (11—1). A. Pell.

Kaksi vähän käytettyä miehen talvipaltoa myydään. Sopii keskikokoiselle ja toinen pienelle. Liisankatu 12 C, 3 kerros. V. Vahvaselkä.

Itseopetusta varten löytyy
Uusi Suomalais-venäläinen Tulkki
160 sivua. Hinta vaan 1: 50 p.
Kustansi: **Lindstedtin Antikv. Kirjakauppa,** Helsingissä. 7611

Arvoisat NAISET ja HERRAT!

Kireän ajan johdosta myydään kuosikkaimpia **päällystakkeja, pukuja** y. m. alle puolen hinnan. Tilauksia vastaanotetaan ja tehdään heti ja halvalla. ZALL, it.-Heikinkatu 1. Esplanaadink. kulmassa, 3 kerros. Pääovi. Puh. 52 16.
Huom.! Käyttäkää hissiä! Huom. !

Sattuneesta syystä myydään edullisesti hyvinrakennettu

Maatila,

sijaitseva luonnonkauniilla paikalla joen varrella, 3½ km. asemalta ja n. 2 tunnin junamatka Helsingistä. Pintaala 470 tynn.-al., josta 185 tynn.-al. I luokan peltoa, multamaa savipohjalla. Hyvä tilaisuus uutisviljelykseen. Kaikki maat yhdessä kappaleessa talon ympäri. Hyvä tukkimetsä; arvo n. 55,000 mk. Suuri ja tuottava puutarha. Päärakennuksessa 9 tulisijaa. Puunavetta 50 lehmälle, talli 12 hevoselle. Kaikki rakennukset hyvässä kunnossa, palovakuut. 70,000 mk. Hyp.-laina 34,000 mk
Huom.! Tila vaihdetaan myöskin suurempaan maatilaan.
Lähemmin ilmoittaa:

Niklas Järnefeltin
Maanmittaus- ja Lakiasiaintoimisto. Helsinki, L. Heikink. 16.
Puh. 37 60 & 37 56.
795

Maidonkuljetusastioita,
pyöreitä, tanskalaisia, juuri saapuneesta varastosta myy edullisimmin
P. SIDOROW,
Suomalainen Kalustokauppa Oy.
Helsinki, Aleksanterinkatu N:o 7.
830

Sukset, parhaat maailmassa
hintaansa verraten, lähetetään, jos maksu seuraa tilausta, seuraavilla hintoihin:

	I luokk	II luokk	III luokk
3 mtr. pitkät	Smk. 12:50,	9:75,	8:50
2½ „ „	„ 11:—,	9:—,	7:50
2¼ „ „	„ 9:50,	7:50,	6:50

Pekka Pesonen.
Ilomantsi, Iijanvaara.
567

HUOM.!
Livekalaa 90 p. kg.
Ryytisilakkaa 60 p. kg.
Sieniä 1 mk. kg.
Leikkelyliike,
Vladimirinkatu 34.

10 %
tuottava talo Kalliossa myydään maalle muuton tähden. Vast. **Hels. San. kontt.** merkille:
1011 „40,080 käteistä".

2 huoneen ja keittiön
Osakkeet
vakavaraisessa yhtiössä (Johanneksen kirkon lähellä) myydään. Läh. puh. 28 74, 12—1.
(S. I. 1484) 866

Ajuri huomatkaa!! Osakkeet, jossa on tallit ja huoneet vanhassa yhtiössä, hypoteekkilaina, keskikaup. Kirjeelliset vast. t. l. k. nim. »Tuottava, 632».
Hbl. (ruots.) tj. 20 mm.

3 huoneen osakkeet
varmassa yhtiössä, avonainen näköala, Johanneksentie 2 B, IV krs, p. 4592.
! ! ! ! Wikström. ! ! ! !

Rautasänkyjä
ja patjoja myy halvimmalla Rautasänky- ja Konekauppa o.-y. Antink. 4.

Kassakaappi,
vähän käytetty; kysyttävä rautasänkymyymälästä Antinkatu 4.

Kauniilta paikalta
joen ja kosken rannalla lähellä Helsinkiä Talvi-huvila Asiainvälityslike Heiniö p. 6771. Mikonk. 2, 3 kerr.

Hyvä ajohevonen.
Tietoja saa puhelimella 3471 klo 12—1 p. ja 5—6 i.-p. joka päivä.

Osakkeet 3 huon. ja keittiön huoneustoon varmassa yhtiössä halvalla. Läh. Puhelin 43 20 klo 10—11 a.-p. ja 2—4 i.-p.

Norjalaiset luistimet
13—14 vuotiaalle myydään jälk. kello 11 päiv. Konstantiininkatu 17 B.
Roos.

2 huon., keitt., kylpyh. y. m. ensiluokk., varmassa yhtiössä, lähellä Kaivop., aurink., vuokr. 53 m. 85 p. Pietarink. 2. D, ovi 40. Pyh. 10—4 ja arkip. klo 5—7.

Lanttuja Leppävaaran keittiökasvitarhasta (Mustialan sekä keltaisia ruotsalaisia) ja **perunoita** myytävänä. Talonmies Rikhardink. 4. Tilaukset tehdään puh. 1119 tai Kilo 12. Läh. kotiin.
(S.I.1664)1003

Ompelukone, vähän käytetty myytävänä. Vuorimiehenk. 33, prs F, ovi 23.

Odottamattoman poismuuton tähden paikkakunnalta myydään uusia huone- ja talouskaluja. Museok. 25, prs A, 13. Kaunilit parihuoneet vuokrataan samalla. 993

C.L. Larssonin Huonekaluaitat
Helsingissä, Alek santerink. 19. Puh 2011. — Turussa Erikink. 15. Puh. 30. 11

K:gin Puuseppätehdas, Osakeyhtiö
Helsingissä, Lastenkodonkatu 5.
Puh. 13 53 & 60 41. Lautapihan puhelin 47 21. Sähkö-osoite: **Puuseppä.**

Valmistaa:
HUONEKALUJA, KONTTORIN-, PUOTIEN-, y. m. sisustuksia.
Ikkunoita, ovia, parkettilattioita sekä kaikkia puusepän alalle kuuluvia töitä.
Työ taatusti hyvää.
Myydään: varastossa höylättyä ja höylläämätöntä puutavaraa. 32 Kaikenlaista ulkolaista punta.

Metsälintuja, Kanoja ja Jäniksiä
ostatte halvimmalla
Suomen Lintuliikkeestä,
Länsiranta 20, puh. 113 86.
Tilaukset maaseudulle suoritetaan säntillisesti ja nopeaan.
(S.I. 1554) 944

Valakka hevonen
6 vuotias, noin 11 korttelia korkea. Vladimirink. 34.

Elävienkuvien Teatteri
myydään k:tta Särkilahden Perimis- ja Liiketoimisto, puh. 43 90 1/2 10—1 ja 4—6. Hinta 3,000: — mk.
(S. I. 1671) 976

Helsingistä poismuuton vuoksi
myydään aurinkoinen lämmin ja mukava 5 huoneen y. m. osake tai vuokrataan kys. ol. huoneusto 1 p:stä kesäk. Undenkirkonrinne 2 C. III.
Pastori Kuusisto. Tel. 55 48.
(Kotim.) 966

HUOMAA.! Pukukankaita on nyt saatavana samalla hinnalla kuin vuosi takaperin. Kiiruhtakaa. Vironk. 11, porr. B, ovi 22, puh. 91 67.

Cityn Jalkinekaupassa,
Citypasaasi 15,
aikuisten ja lasten kestävia kenkiä, suomal. ja venäl.-amerik. kalosseja, koti- ja ulkomaisia nahka- ja huopatohveleja kohtuhintoihin.

Sattuneesta syystä halvalla erittäin hieno ja larkka jalkineös
ZORNIN
tunnetusta maalauksesta »Luhdin ovella». Läh. 6—7 puh. 115 67.

Hels.S., Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 40 mm.
Lujia, rasvanahkaisia
lasten jalkineita
ja
miesten saappaita
on myytävänä halvalla **KURITUSHUONEEN MYYMÄLÄSSÄ,** Itä-Heikinkatu n:o 9, Uusi ylöppilastalo.
956

Huom.! Antinkatu 17.
Liikkeen lopettamisen vuoksi loppuunmyydään koko varasto, jossa on poikain pukuja, vaippoja, ulsteritia, tyttöjen päällystakkeja, leninkejä y. m., uskomattoman halvoilla hinnoilla. Sinistä shewiottiakin halvalla halvassa lastenvaatetusliikkeessä
Antinkatu 17.

KÄYTTÄKÄÄ
ECONOMIC
KAMIINIA

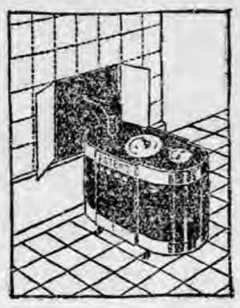

joka säästää
50 %
polttopuita. Saanut patentin Suomessa, Ruotsissa ja Venäjällä
VALMISTAJA:
HJ. H. KASTEN'in METALLITEHDAS :: HELSINKI
868

Sattuneesta syystä
myydään erittäin hyvä maatila, pinta 320 t.-a. ja peltoa 45 t.-a. Metsän arvo 18,000. Hinta käteisellä 30,000. Asiainvälityslike Heiniö, puh. 6771. Mikonkatu 2, 3 kerr.

Lihakauppa myytävänä hyvällä liikepaikalla. Vast. t. l. k. nimim. »Myytävänä 620.»

Talo Sörnäisissä
ajanmukainen, kassalainoineen, myydään edullisesti. Vastaus merk. »Kulmatalo, 636» t. l. k.

Kivitalo
kaupungin keskuksessa, parhaalla liikepaikalla erinomaisine lainoineen on myytävänä. Vastaus merk »Tulevaisuus, 635» t. l. k.

2 huonetta ja keittiö mukavuuksineen Museokatu n:o 5. Hj. Allén.

Halutaan ostaa
Puhtaita
Riepuja
ostaa
Kirjapaino, Antink. 4

Riihikuivia
Ohria ja Rukiita
ostetaan vaununlastittain. Pyydämme hintailmoituksia ja näytteitä.
Lahden Hiivatehdas, Lahti.
604

Sähkömoottori,
6—9 h.-voimainen, 380 voltin, 3 faasin, 50 periootin, 1,300—1,500 kierrosta min halutaan ostaa. Tarjoukset hinta- y. m. ilmoituksineen lähetettävä osoitteella:
Auknsti Hakola,
Seinäjoki

Sukeltaja-Aparaatteja
halutaan ostaa tai vuokrata.
Ilmoitukset
AB. Collins & C:o OY,
L.-Rantak. 14.

Kirjoituskone, käytetty ostetaan heti. Vastaus t. l. kontt. „Hinta" 716

Ostetaan joka päivä
10,000 kg. tuoretta raavaslihaa
ja
300 kg. tuoretta maatiaisvoita.
Lähemmin
P. Vetuschenkolla, Haminassa.
Puhelin 160. (Ham. S.) 739

Kentsia- palmu halutaan ostaa. Puh. 3336.

Tiilitehtaat huom.!
Halutaan ostaa n. 200 m. käyttökuntoisia raiteita, 1 à 2 vaihdetta ja 3 à 4 kaatovaunut. Tarjoukset merk. »N:o 44», Suomen Sähköasiamatoimi Ilm. os., P. Esplanaadink. 27. (I. 2390) 970

Lappalaisrotuinen koiran pentu. Ilmoituksen voipi jättää tämän lehden konttorilin tämän viikon kuluessa merk. »Talon vahti, 634».

Halutaan ostaa
Kirjakauppa
hyvällä liikepaikalla, joko maaseudulla eli kauppalassa, jossa on yhteiskoulu ynnä useampia kansakouluja. Vast. t. l. k. nimim. »Libristi 621.»

Hermanson: Statsförfattningsrätt
(luennot.)
halut. ostaa.
Vast. t. l. k. nimim. »Virkamies 625.»

Halutaan ostaa
HYVÄÄ MAALAISMAITOA
korkeimpin hintoihin. Vast. t. j. kontt. »Maitoa, 631».

3 konttorinhoit., jotka voivat sijoittaa 2,000 mk. takauks., 2 herraa tai naishenkil. jotka voivat sijoittaa 1,000 mk saavat hyviä paikkoja hyvällä palkalla. **Liiketoimisto, Heikink. 24. T. 82 58.**

Rahaksi
on edullisin muuttaa tavarat ja arvopaperit
Huutokauppakamari Salamassa,
Mikonk. n:o 8. Puhel. 10840.
Sopimuksia tehdään ja tavaroita otetaan vastaan joka arkipäivä klo 1/2 10—1/2 11 ja 2—3.
975

Pienempi, käytetty, mutta hyvässä kunnossa oleva
Hinaaja
halutaan ostaa. Hintailmoitukset selityksineen Kangasniemen postitoimistoon nimimerkille:
»Hinaaja».
(Suur-Savo)

Pienenlainen, nätti hevonen, valjaineen ja työrekineen. Perhonk. 5, P. Nupponen, Leipomo.

Käytetyt, lämpimät
MATKATURKIT,
Vast. Simonk. 10 Paperik. nim. »Hetis».
(S.I.1670)979

Sahalaitosta varten
halutaan ostaa joko uusia tahi käytettyjä koneita, lokomobileja, höyläys. koneita, kanttaus- ja katkaisupöytiä. Pietari, B. Seleninaja 2 kortt. 4, konttori.

Aluminiumia, kaikenlaista ostetaan, vähän ja paljon, hyvä hinta. Vladimirinkatu 17, Ahlquist.

Virkoja haettavana
Kangasalan ja Sahalahden kuntain
Eläinlääkärin virka
julistetaan täydellisen eläinlääkäritutkinnon suorittaneiden haettavaksi 30 päivän kuluessa tästä päivästä lukien. Vuosipalkka kunnalta on tuhannen (1,000) mk., jonka lisäksi valtiolta on tulut myös tuhannen (1,000) mk. Eläinlääkärin on asuttava Kangasalan kirkonkylässä tai sen läheisyydessä. Hakemukset on lähetettävä allekirjoittaneelle, joka myöskin pyydettäessä antaa lähempiä tietoja.
Kangasalla, 15 p:nä tammik. 1916.
K. A. Heino.
Kunnallislautak. esimies.
(Aamul.) 737

Lääkärin
virka.
Sysmän kunnan lääkärin toimi julistetaan haettavaksi kunnallislautakunnalta ennen tulevan helmikuun 25 päivää. Palkka on kunnalta 3,400 markkaa ja Ainolan parantolasta 500 mk. Köyhille ja vaivaistalon hoidokkaille annetaan lääkärinhoito maksutta. Toimeen on tultava kutsun saatua. Kolmen kuukauden ylösannomisaika on kummaltakin puolelta.
Sysmä, tammik. 20 p. 1916.
P. Streng,
Kunnallislautak. esimies.
991

Halutaan palvelukseen
Tarkastuskarjakon toimi
Vampulan Karjantarkastusyhdistyksen ilmoitetaan täten hakukelpoisten haettavaksi yhdistyksen johtokunnalta ennen t. k. loppua. Toimeen on astuttava ensi helmikuun alussa. Yhdistykseen kuuluu noin 400 lehmää. Palkkaetuja seuraa ylöspito toimituspäivinä ja kyytі seuraavaan paikkaan, muun palkan määrätköön hakija hakemuksessaan. Valittu ei saa kieltäytyä. Vampula, 19. 1. 16.
(U. Aura) 881 **Johtokunta.**

Asiapoikia, Kansakoulujen paikanvälitystoimisto. 920.

Naisia ja miehiä otetaan myymään Osote-kalenteria.
Kauppi ja Kumpp., Yrjönkatu 21.

2 asiapoikaa ja palvelijatar saavat heti paikan
V. B. Tuominen.
Länsi-Viertotie 44.

Sukeltajat
saavat työtä. Ilmoituksia
Ab. Collins & C:o Oy.
L. Rantakatu 14.

Yksi maalaistyttö saa työtä 3 tunt. a.-p. Eerikink. 21, prs C, tavat. jälk. 12.

Tuottavaa sivuansiota
Koneenkäyttäjille
ja
Konemonttööreille
Jos haluatte toimia koneasioissa ja ansaita sivutuloja, niin ilmoittakaa vakinainen osoitteenne ja nykyinen toiminta-alanne nimimerkille **»Kone»,** tämän lehden konttoriin, niin lähetämme tarkempia asiallisia selostuksia mistä on kysymys.
931 Kone.

Taitava, säännöllinen
Kaivertaja
saa pysyväisen paikan Kultaseppä Isak Sahalla, Porissa.
(Satak.) 927

Hbl., Hels. S. 2 k. 35 mm. tj.
Farmaseutti
saa paikan heti Punasenlähteentorin Apteekissa Viipurissa.
Yrjö Björklund.

Venäjän-, suomen- ja ruotsinkielen taitavaa
Johtajaa
haemme täten Lyijykaivokselle Muurmannin rannikolla (Norjan rajalla). Toimeen olisi kauppa- alalla toimineella henkilöllä helppo perehtyä. Lähempiä tietoja antaa
Edv. Åström, Turussa.

Venäjää puhuva tyttö sekä emännöitsijä saa paikan k:tta »Pallas», Korkeavuorenk. 3.

Siisti, jonkunverran ruoanlaittoon tottunut, lapsirakas tyttö saa paikan. Läh. puh. 5658.

Yksinpalvelijoita, lapsenhoitajia, tyttöjä kahvilan kyökkiin, naiskarjakolta, maalaistyttöjä ja juoksupoikia halut. V:toim. Alku, Mikonk. 8.

10,000 mkan arvoiseen
hyvin tuottavaan velattomaan liikkeeseen otetaan nais- eli miesosakas, joka sijoitaa 5,000 mk. Läh. **Kauppi & Kumpp., Yrjönk. 21.**

Taitava
yksityiskeittäjätär, joka on tottunut hoitam. suurehkon taloutta saa hyvän paikan maalla. Palkka 35—45 mk. kuussa. Huom.! Paikka avoinna sattuneesta syystä 1 p:stä helmik. Läh. rouva R. J. Fahler. Puutarhak. 6, rappu E, puh. 8675. (S.I.1643)988

AJOMIES,
tottunut hevoshoitoon saa toimen Vladimirink. 34, Dahlgren, klo 10—12.

Palvelusta haluaa
Tulkki.
Venäjän valtion töissä yksityisen toimessa ollut henkilö haluaa tulkintointa. Hyvät suositukset Vast. nimim. »Kykenevä, 771», t. l. haarakontt.

Ehdottomasti raitis ja rehellinen nuorimies haluaa joko talonmiehen tahi vahtimestarin paikkaa nyt heti eli myöhemm. Arv. vast. pyyd. **Helsingin San.** konttoriin nimim. »Työtäpelkäämätön 3759.» 727

Isännöitsijän ja talonmiehen tointa halutaan.
Puhelin 82 32.

Tyttö haluaisi hoitamaan yksinäisen herran taloutta helmikuun 15 p. tai myöhemmin maalle eli kaupunkiin. Vast. t. l. k. nimim. »Rehellinen 25. 614.»

Taloustoimiin täysin perehtyvyt
nainen haluaa yhden tahi useamman nuoren herran taloutta hoitamaan maalle tai kaupunkiin. Vast. t. l. k. nimim. »Reipas 617.»

Suomea, ruotsia ja englantia puhuva nainen haluaa työtä perheessä eli yläpassuusta. Vast. t. l. k. nimim. »Viikon kuluttua 606.»

Keski-ikäinen, taitava keittäjä, nuorempi sisäkkö ja yksinäinen etsii paikkaa. Lähemmin Palvelijatarkodissa, Tarkk'ampujankatu 1. Puhelin 6055.

25 mk. luvataan sille, joka toimittaa konttoriapulaisen eli muun sopivan toimen 20 vuotiaalle, 5 luokk. suom. yhteisk. käyneelle tytölle. Arv. vast. pyyd. t. l. kontt. nim. »Varma paikka, 628».

Kotiompelijaksi halaaa ompeluopin käynyt neiti. Vastaus Töölön p. t. nim. »Ompelija».

Inkerin suom. täyd. venäjänk. ja väh. ruots. puh. hakee tulkiksi tai vahtimest. Vast. t. l. haarak. merk. »Nuorimies, 722».

Nuori tyttö hal. tarjoilijan paik. Vast. t. l. k. nim. »Nuori, 633».

Puh. 7751 saadaan hyvillä suosit. yk. sinpalv., keitt., emännöits., lastentyt., ajom., tarj., tisk. y. m. I.-Roop. k. 7.
Vuori.

Arv. Rouvat!
Hyviä palvelijattaria monivuotisilla todistuksilla suosituksineen on saatavana Puutarhakatu 6, puhelin 8675. rouva R. J. Fahler. HUOM.! 23 vuoden kokemus. (S.I.1638)986

Kunnon nais- ja miespalvelusväki konttoreihin, liikkeisiin, perheisiin y. m. aloille saad. k:tta V:toim. Alku, Mikonkatu 8, puh. 7882.

Kunnollisia palvelijattaria
saadaan
Minervan k:tta Katariinank. 3, p. 7932

Vuokra-ilmoituksia

Unioninkatu 41.

Paikkakunnalta poismuuton takia vuokr. kesäkuun 1 p:stä, joko yhdessä tai kumpikin huoneusto erikseen
7 huon. ja keittiö, nykyaikaisine mukavuuksineen ja
4 huon. ja keittiö, nykyaikaisine mukavuuksineen.
Huom.! Kaunis näköala Kaisaniemeen! Läh. talonisännöitsijän kanssa 3—4. (S.I. 1672) 978

Kesäk. 1 p:stä 6, 4 ja 3 huon. huoneust. L-Roopertink. 3—5—7. Nähtäv. 12—2. Läh. puhel. 7781 samaan aikaan. (S.I.1395)815

Huokeasta aurinkoisin
keittiöllä, eteisellä ja nykyajan mukavuuksilla varustettu 5 tai 6 huoneen huoneusto kesäk. 1 p:stä 1916. Lähempiä tietoja telef. 5881 klo ½11—½1. 959

Aurinkoiset 3 huon. ja keittiö 1 p. kesäk. nykyajan mukavuuksilla. Tehtaank. 24, C. Nähtäv. klo 1—4, ovi 1.

1 p:stä kesäk.
3 ja 4 huon. keittiöineen ja mukav. Näht. 1—3. Kauppiask. 6. Isännöitsijä.

Aurinkoiset 2 huoneen ja keittiön osakkeet myydään halvalla Mariank. 24, r. C. 2 k., ovi 65.

1 p. kesäk.
2—3—4 huoneen valoisia, hauskoja huoneustoja kaikkine mukavuuksineen. Näht. arkipäivisin 12—2. Läh. talonomistaja. Kapteenink. 11. Puh. 12 51.

2 huoneen ja keittiön osakkeet vakavaraisessa yhtiössä Töölössä. Läh. puh. 47 06. (S.I. 1611) 983

Kalustamaton huone. Tänään klo 10—1 Hakaniemenranta 4, prs A. — Meriluoto.

1, 2 ja 4 huonetta ja keittiö y. m. edulliset asunto-osakkeet Töölössä myydään. Lähem. puh. 8367. 801

Toimessa oleva nuorimies saa asunnon toverina. Tähtitornink. 20, prs C, ovi 28.

Kaksi siistiä tyttöä saa asunnon 1 p. helmik. Pietarink. 8, r. D., ovi 20. Tav. 10.

2 sivistyn. neitiä saavat halvan asunnon ja passauksen. Antink. 30, ensi rappu.

2 toimessa käypää neitiä saa asunnon perh. Uudenmaank. 36 prs D., as. 20.

2 siistiä nuortamiestä saa vuokrata kalustetun huoneen 1 p. helmik. Vuorimiehenkatu 33, prs C., ovi 35. Helminen.

Säännöllinen, nuori nainen, joka muun toimensa ohessa siivoaa kaksi huonetta, saa toimen ja asunnon keittiössä. Läh. Eerikink. 2, C, ovi 16, klo 10—11. Kejonen.

1 tahi 2 vaatimatonta naishenkilöä saa asunnon perheessä omilla sänkyvaatteilla. Läh. puh. 5364.

Kalustettu huone 1 p. helmik. Sopiva koululais. Oikokatu 2. Peltonen.

Siisti mies saa asunnon tov., lämmin siisti huone Hernesaarenk. 2—4, prs A, ovi 4.

Kalustam. huone (ei perh.) valon ja lämmön kanssa. Lähellä rautatieas. Puhel. 57 76.

Virassa oleva neiti saa asunnon bolagistina Kirkkomaank. 63 B, ovi 7 (Leppäsuon huvila).

2 nuortamiestä saa asunn. Vladimirinkatu n:o 45, prs C, ovi 21.

2 miestä saa asunnon Mikonk. 23, prs D, ovi 32. Saukkonen.

Siisti tyttö saa asunnon Eerikink. 25, prs E, ovi 7.

Neiti saa siistin asunnon toisen tov. Punavuorenk. 14, prs A, ovi 3. (S. I. 1673) 977

Toimessa käypä tyttö saa asunnon toverina Vuorimiehenk. 12, pr. D, o. 17.

Nuorimies saa asunnon toisen toverina Hakaniementori 4, prs D, ovi 49.

Kaunis Puoti
huoneineen, Uudenmaank. 13. (S. I. 1539)939

Hels. S., Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 18 mm.

1 p:stä kesäkuuta:
Isompi liikehuone 4 isolla näyteikkunalla, voi jakaa myös pienempiin. Vilhonk. 9. Läh. isännöitsijä. Puh. 67 98.

1 p. kesäkuuta:
Myymälöitä sekä kahvilahuoneusto hyvällä liikepaikalla. Näht. arkipäivisin 12—2. Läh. talonomistaja. Kapteenink. 11. Puh. 12 51.

Täysihoitoa:
Teologi haluaa asuintover. täysihoit. halv., miel. toista teologia. Vladimirinkatu 30, prs B. — Neiti Bergh.

Leipomo,
sekä varastohuone ja talli, asuntohuoneustoineen tai ilman, sij. keskuksessa, vuokrataan 1 p:stä kesäkuuta. Vastaus merk. »Leipomo, 637» t. l. k.

Leipomo Fredriksbergissä, Selmankatu 3.

Autotalli,
sopii myös varastohuoneeksi, ja kellari joka sopii myös klapikaupaksi. Tokank. 7. Talonmies.

Porvoossa
vuokrattavana 1 p. kesäk.:
5 huon. ja keittiö.
3 huon. ja keittiö vesijohdon ja sähkövalon kanssa Rauhan- ja Aleksanterinkadun kulmassa n:o 12.

Porvoossa:
Kesäk. 1 p:stä 1916
4 aurinkoista huonetta keittiön, vesijohdon kera vuokrataan
Kaivokatu 29. **Kesämaa.**
(Unsim.) 951

Lähellä Tamperetta vuokrataan puoti, 3 kamaria, keittiö ja leivintupa. Lähemp. tiet. annetaan Kirkkomaankatu 68 B, ovi 7.

Halutaan vuokrata

Taloliliset Huom.!
Halutaan vuokrata Leipomo kesäkuun 1:stä päivästä mieluummin liikepaikka. Vast. t. l. k. »Leipuri, 626». Hbl. (ruots.) 1 k. 9 mm.

2 nuortamiestä haluaa kalustetun huoneen Töölöstä, läheltä Viertotietä. Vast. pyyd. Töölön postitoim. nimim. »Toverit 618.»

Kunnollinen palkkio
luvataan henkilölle, joka voi toimittaa 1 tai 2 huonetta ja keittiön huoneuston mukavuuks. helmik. 1 tai 15 p:stä. Vastaus nimim. »Maalainen 615», U. Suomett. konttoriin.

Nuori pari haluaa vuokrata huoneen ja keittiön. Vast. Albertink. 5, prs A., ovi 6.

Puoti ruoka- ja siirtom. kaupp. varten liikepaikalla halut. vuokrata v. p. täm. l. k. merk. »Heti 619.»

Halut. vuokrata suurempi huone siivoilliikkeeksi t. pienemmäksi kahvilaksi. Vast. puh. 74 77.

Puotihuoneusto varastohuoneineen ja kellareineen keskikaupungilta. Vast. t. l. kontt. nim. »A. 1916, 630».

Kyökkihuone, kalustettuna. Vast. tämän lehd. konttor. merkille »Nuori pari».

Halutaan vuokrata.
Helsingin kaupungin suomenkielisiä kansakouluja varten halutaan vuokrata tulevan kesäkuun 1 päivästä:
yksi huoneusto kaupungin eteläosasta, käsittävä 4 suurta huonetta, opettajahuoneen ja eteisen sekä
yksi huoneusto Kallion kaupunginosasta, käsittävä 6 suurta huonetta, opettajahuoneen ja eteisen.
Tarjouksia annettakoon aliekirjoittaneelle, joka tavataan kansakoulukansliassa, Annank. 9, keskiviikkoisin ja lauvantaisin kello 9—10 sekä muina arkipäivinä klo 1—2 päivällä.
Helsingissä, 20 p. tammik. 1916.
832 Taloudenhoitaja.

Hyvin kalustettu, suuri, valoisa
huone 1 herralle heti tai 1 p. helmik. Helsingistä, puhelin välttämätön, mieluimmin pianon kanssa. Kirj. vastaus: Hansen, Lastenkotikatu 5, ovi 13.

VALKEATAVARALIIKE
Vladimirinkatu 3.
Hyviä hameita 12 mk. alkaen. Villapuseroita, 5 mk. alkaen, villasukkia 2:75. Suuri valikoima liinavaatteita, brodyriä, esiliinoja. Paitapuseroita sisäänostohintoihin. (S. I. 1660.) 1002

Luistimia
saapunut monta eri mallia ja suuruutta.
Potkukelkkoja suuri varasto
994

K. Rautasen Urheilukauppa Oy.
Helsinki Mikonk. 11

Sekalaisia ilmoituksia

Vihamiehenikin
kehuvat faneerista valmistamiani lumilapioita. Saatavana summissa ja vähittäin seuraavista liikkeistä:
G. F. Stockmann Oy. Helsingissä,
P. Sidorov Helsingissä,
Itä-Suomen Rautakauppa Oy.,
O.-y. Starckjohann & C:o,
Oy. Seth Sohlberg ja Suomalainen Maanviljelyskauppa Oy. Viipurissa.
Juho Asikainen.
Hamina. Puhelin 43.
(S. I. 1095) 672

Taitavaksi kirjanpitäjäksi
Nopeaksi konekirjoittajaksi
tulee ainoastaan se, joka on suorittanut kursseja
Käytännöllisessä Kauppakoulussa, Rauhank. 2. Joht. R. Lundh. P. 2679.
Huom.! Kauppakoulukursseille vastaanotetaan oppilaita koko tämän kuun ajan. (I.2346)811

Viktor Lång'in Ruumis- arkkutehdas
Erottajank. 2 & Siltasaarenk. 14.
Ehdottomasti ensiluokkaisia ja halvimpia arkkuja. Puhel. 429, 3375.

Uuttal Uuttal
Gillette-teriä
teroitamme uudella, amerikkalaisella erikois-teroituskoneellamme.
O.Y. Husqvarna
Aleksanterink. 54. 3

KIELIKURSSIT
(alkaville ja lukeneille) **ruotsissa, venäjässä ja saksassa** alkavat **tammik. 25 p.** Maksu 6 mk. kk. Etevät opettajat. Weckman'in Kauppak. Vilhonk. 6. P. 2721.
845

Vesijohtoja
korjataan.
Puh. 1970 ja 11563.
(S. I. 1390) 818

Kelloja sekä silmälasoja myytävänä. Korjaukset huolellisesti ja halvimmalla, **Oinolan Kelloliikkeessä** Unioninkatu 41. P. 2419. Jousi 2:25 Lasi 60 p. alk. 998

Helsingin Kivityöntekijäin Osuuskunta Kallio r. l.
ottaa suorittaakseen kaikenlaisia kivityöalaan kuuluvia töitä. Lähemmin N. Raunionmäki, It.-Viertotie 27, puhelin 108 35.

Ansaitkaa
300:- kultakelle ilmaiseksi.
Myymällä hyviksi tunnetuita tavaroitani, kuten kelloja, ompelukoneita, polkupyöriä, lyhyttavaroita, teknillisiä teoksia y. m., mitä hyvin varustettu kauppa käsittää, ansaitaan lisätuloja. Pyytäkää hinnastoja uusine ehtoineen.
EINO LOUHIVUORI.
Vaasa.
(S. I. 250) 296

4,500 paria
Treugolnikin ja Provodnikin hyviä, sopivamallisia ja tuoreita kalosseja myydään naisille 5: 75, herroille 7: 50 hinnasta parilta. Joukottain ostettaessa myönnetään alennusta. **Kalossikauppa,** Korkeavuorenk. 2, puh. 5437.
G. A. Johansson.
(S. I. 1178)

Lithénin Kauppakoulu
Huom.! Helsinki, Vladimirinkatu 19, niin hyvin vanhemmille kuin nuoremmille henkilöille, on vanhin ja luotettavin kauppaoppilaitos yhdistetyillä lyhyillä kursseilla. **Vastaanottaa** uusia oppilaita joka päivä. Täydellisiä opplukukausia ja **yksityisiä** kirjanpito-, kauppa-, konttori- ja konekirjoituskursseja annetaan.
Pyytäkää koulun ohjelma!
HUOM.! Myös iltakursseja annetaan klo 7—9. Maksuton paikanvälitys.
Lähemmin Carl A. E. Lithén.
363

Weckman'in Yksityinen
KAUPPAKOULU,
Helsinki, Vilhonk. 6. P. 2721,
vastaanottaa uusia oppilaita joka päivä. Huom **Kielikurssit** ruotsi-venäj. ja saks. maks **6 mk. kuuk.** ja **Iltakurssit** (kirjanp. y. m. ain.) alkavat tammik. 25 p:nä. Huom! Ensiluokkaista opetusta antaa 5 etevää opettajaa. 728

Sähkö-Kasvohierontaa,
käsi-, jalka- ja tukkahieroja.
Finnit, rasvarakkulat, vuohisosrasv., rypyt y. m. poistetaan. Sähköä päänsärylle. Rva Forsström, sairaanhoitaja. P. Esplanaadink. 31, puh. 9149.
(S. I. 1595) 940

Hels. S., Hbl. (ruots.) 1 k. tj, 50 mm.
Lokakuun 19 p:nä Mäntyharjun reservivankilasta karannut, Viipurista kotoisin oleva 18 v kelloseppä Thure Vilkki on vielä karkumatkallaan.
Sillä, joka Vilkin kiinniottaa tahi Kruununpalvelijan haltuun toimittaa, on saatavana **100 mkn palkinto.**
Tuntomerkkitiedot on kaikilla poliisivir nomaisilla. 908

Koivusia
Ripa-Klapuja
Puh 96 37.

Halpaisiko kukaan lainata rehellisille rouvalle 1,000 mk. 3 kuukauden ajaksi, kiinnitystä ja hyvää palkkiota vastaan. Vastaus lähän lehden konttoriin nim.
»Yrittävä».

Kauroja, Heiniä ja halkoja
väliittää nopeasti;
Maitoa, Munia ja muita **Maalaistuotteita** ostaa korkeimpiin hintoihin **A. Meriluoto,** Hakaniemenranta 4, porr. A, Helsinki.

Pegamoidisia
Lompakoita,
erittäin sopivia
reklaami-esineiksi,
kullalla painettuine toiminimineen. Tukuttain myy
Gust. Karlsson,
Aleksanterink. 48.
Asiamiehiä otetaan.
(S.I.1531)942

Talon omistajat
Helsingissä saavat sattuman kautta eritäin edullisen vaihdon harvinaisen kaunilla paikalla sijaitsevaan
Metsärikkaaseen herraskartanoon
hyvällä irtaimella ja suurilla kehitysmahdollisuuksilla. Lähemmin
AKSEL ALANDERIN
- Asianajotoimisto Oy. -
Helsinki. Mikonk. 7.
989

Hiustöitä
tehdään huolellisesti ja halvalla Porthaninrinne 1. Eläintarhantie 3, prs E. Puhelin 58 61.
Hilda Leivo, kampaaja.

Hieroja ja Sairasvoimistelija
Helmi Päiviö,
Siltasaarenk. 8—10, prs D, 3 krs. 28. Tavat. 10—2 p., 5—9 i.-p. Puhel. 117 65 ainoast. 2—4 i.-p. arkip. 1010

Matematiikassa
y. m. kouluaineissa antaa ylioppilas koululaisille ohjausta. Kastreninkatu 20, prs 4, puh. 3927.

Helsingin
Tanssi-opisto
(Yläpitäjä: Suomen Tanssin-Ystävät.)
(Joht. Raff. Penger.)
Nykyaikainen ja **suosittu** (ensi-luok.) tanssioppilaitos (viime vuonna kävi opistossa 586 oppilasta. Läh. opiston vuosikert.).
Uudet kurssit vasta-alkaville ja ennen tanssineille alkavat 27 p. t. k. klo 8 i. Päivölän juhlasalissa. Opetusta johtaa nti Hertta Idman. Opetetaan kaikki nykyaik. tanssit, m. m. One-Step ja kaikkialla suuren suosion saavuttanut Maxixe sekä Boston. Maksu 5, 10, 15, 20 mk. Lainaksi opiskelijoille ja sisaruksille myönnetään tuntuva alennus. Muutamia vapaapaikkoja naisoppilaille. Sisäänkirjoitus opiston kansliassa (Mikonk. 3) keskiv. 26/1 klo 2—3 ja 6—7 i.-p. Puh. 47 15. Yksityistuntoja annetaan. (S.I.1626)982

Keskikaupungilla sijaitseva
hyvillä lainoilla oleva talo. Hinta 285.000 mk., vuokrat 24,000 mk., vaihdetaan suurempaan taloon tahi pienempään taloon missä on rakennusmahdollisuutta. Vast. t. l. k. »Talonomistaja, 638».

Herra Esa Evald Turppa
tai vaimo Lydia (o. s. Pohjonen), pyydetään palkkiota vastaan ilmoittamaan nykyisen osoitteensa ensi tilassa Väinö Tannerin Asianajotoimistoon, Helsinki.
Huom.! Kysymys eräästä valtakirjasta.

Ätilö antaa avustusta ja neuvoja synnyt. ja raskaille. **A. Ferl,** Nervanderinkatu 8, ovi 26.

Hbl. (ruots.), Hels. S. 1 k. 25 m.m.
A. TAHTELA.
Luonnonparantaja, hieroja, ottaa vastaan sairaita joka päivä, varmemmin tavattavissa klo 2—3.
Helsinki, Vuorikatu 7, C. 3 kerros, ovi 29. On parantanut kaikenlaisia vaikeita tauteja, joista on todistuksia nähtävänä.
Taudit huomataan sairaan kertomatta. Puhelin 116 25.

Hbl. (ruots.) 9 mm.
Halutaan vuokrata piano. Vast. U. Suomett. konttoriin nimim. »Opiskel. naisylioppilas 616.»

Anomuksia koskeva lupaa
ampumaaseiden hallussapitoon
toimittaa Lääninrelstraattori R. M. Lindelöf Uudenmaankatu 35 A. Klo 9—10; 4—6. Tavataan myös puh. 823, klo 11—3.

Hieroja, Sairasvoimistelija Hilja Alander, Tähtitorninkatu 22. Tavataan varmimm. 10—11 ja 4—5.

Opetusta ainekirjoituksessa haluaisi nuori neiti. Arv. vast. pyyd. jätt. t. l. k. merkille »Elämäkerta, 627».

Opetusta ruotsin- ja venäjänkielessä sekä kauno- ja oikokirjoituksessa annetaan halv. ilt. klo 6—9, Uudenmaankatu 33, prs C, ovi 5, G. F. Hämäläinen.

Kauppahuone I. A. Filjack, Pietari, Petr. kaup. osa Malyj Prosp. 42, pyrkii liikesuhteisiin tehtailijain kanssa, jotka valmistavat **kaikenlaista paperia ja pahvia** sekä
Konttoritarpeita.
Tarjouksia pyydetään.

Haluttaan tunteja suomenkielessä,
mieluummin nuoren naisen edessä. Vastaus hintailmoituksineen t. l. konttoriin merk.
»Katajanokkalainen, 629».

HIUSTÖITÄ
vastaanotetaan, palmikkoja, valkkeja ja kellonperiä myy halpolla. Johanna Larsson. Unionink. 30. Hiuksia ostetaan.

Halpoja iltakursseja ruotsinkielessä
antaa **Ingrid Johansson,** fil. maisteri. Tavataan klo 5—6 i.-p. Bulevardinkatu 28, pr. A, porttikäyt. Puh. 8626.
(I. 2311) 913

Hiustöitä
suoritetaan huolellisesti ja halvalla Iso-Roopertink. 17. **L. Wikström,** parturi.

Pianotunteja myös enemm. kehittyneille 75 p. puoli t. Liisank. 9, D. 36. Prof. Norrlin.

Hierontaa kotonaan ja kodeissa. Anni Inmonen. Fredrikinkatu 39, käynti portista. 11—3.

Päivälista.

Eteläinen suomalainen seurakunta: Lauv. klo 5 rippisaarna ja Herran Ehtoollinen Johanneksen kirk.
3 s. Loppiaisesta.
Klo 10 a. past. Kuusisto; klo ½1 p. saarna ja Herran Ehtoollinen Johanneksen kirk. past. Kunsisto; klo 6 i. saarna Johanneksen kirkossa rovasti Hildén.
Keskiv. klo 7 i. raamatunselitys Betaniassa past. Leiviskä.
Pohjoinen suomalainen seurakunta: Lauant. klo 6 i. rippisaarna Nikolain kirk. tri Päivänsalo.
Sunn klo 9 a. saarna Vanhassa kirk. tri Kalla; klo 11 a.-p. saarna Fredriksbergin kirkkosal. past. Laasonen; klo 12 p. saarna ja H. Ehtoollinen Nikolainkirk. tri Kalla; klo 5 i.-p. saarna Fredriksbergin kirkkosal. past. Laasonen; klo 6 i.-p. saarna Nikolain kirk. tri Päivänsalo.
Tiistaina klo 7 i. saarna Vanhassa kirk. past. Sylvander.
Keskiviikk. klo 7 i. Nuorten kokous seurakuntasal. Bulev. 16.
Sörnäisten suomalainen seurakunta: Lauv. klo 6 i. rippisaarna Kallion kirk.
Sunn. klo 9 a. saarna ja Herran Ehtoollinen Kallion kirk. past. Byman; klo 12 p. saarna Harjun Rukoushuon. past. Byman; klo ½5 saarna Kallion kirk. rov. Engström; klo 6 i. saarna Hermannin Kansankodissa rov. Engström, hra Tunturi.
Torst. klo 7 i. saarna Kallion kirk. rov. Engström.
Poikien rippikoulu alkaa maanant. 24 p. klo 7 i. seurakuntasalissa.
Luth. Ev. Yhdist. rukoushuone, Fredrikink. 42: Sunn. 23 p. klo 9 a.p. suunnuntaikoulu; klo 11 a.-p. suom. op. Lyytinen. Kuorolaulu; klo 5 i.-p. ruots. past. Eriksson.
Torst. 27 p. klo 6 i.-p. ruots. saarna Hydén.
Perjantaina 28 p. klo 6 i.-p. suom. op. Lyytinen.
Luth. Ev. Yhd. Kallion rukoushuone, Alppikatu 19. Sunn. 23 p. klo 9 a.p. sunnuntaikoulu; klo 11 a.-p. ruots. rov. Engström; klo ½6 i.-p. suom. past. Niinivaara.
Tiist. 25 p. klo 6 i.-p. ruots. saarna Hydén.
Keskiv. 26 p. klo 6 i.-p. suom. past. Niinivaara.
Luth. Ev. Yhd rukoushuone Oulunkylässä: Sunn. 23 p. klo 9.45 a.-p. ruots saarna Kyrklund; klo 11.15 a.-p. suom. saarn. Kyrklund.
Huopalahdessa, Tuomisen huvilassa: Sunn. 23 p. klo 10.45 ruots. herra Ståhl. Klo 12 suom. herra Joutsen.
Sunnuntaikoulu klo ½3 i.-p.
Harjun (As'in) rukoushuoneessa: Sunn. klo ½6 i.-p. suom. past. Böök.
Betaniassa: Sunn. klo 7 i.-p. suom. tri Päivänsalo.
Nuort. Naist. Kr. Yhd., Fabianink 31. Sunn. klo 6 i. rukouskokous; klo 7,15 i. toveri-ilta: jäsenkortit v. 1915 liittyneille jäsenille; keskustelua lähetysopintopiirien perustamisesta N. N. K. Y:hyn (pohjustaa neiti Frey); esitelmä Yrjö Müllerlistä (nti Lyyli Vihervaara); soittoa (nti Saloheimo).
Tiist. klo 7,15 i. laulukuoro.
Torst. klo 6,45 i. Säde-liitto; klo 6—9 i. ompelukokous.
Lähetyskirkossa: Sunnuntaina klo 11 a. past. Sirenius; klo 1 i. (lastenjumalanpalvelus) läh.-saarn Tuominen; klo 5 i. past. Paasio.
Torstaina klo 7 i. past. Lindbohm ja läh.-saarn. Saari.
Met. läh. tal., Fredrikintorin varr.: Sunn. klo 10 a.-p. K. A. Holmstén; klo 2 i lastenjumalanpalv., klo 6 i. V. Heiman ja A. Sinisalo. Tiist. klo 8 i.-p. O. Laitinen. Torst. klo 8 i. K. A. Holmstén.
Diakonissalaitoksen kirk. ruots. saarna klo 11 a. past. Leo Böök.
Raamatuntutkijat: Martti Liesi saarnaa sunnuntaina 23 p. klo 1 i.-p. »Arbetets Vännerien» huoneustosea, Annankatu 26 (pihalta), aineesta: Saatana ja Jumalan lapset. Vapaa pääsy!
Ev. Luth. Nuoret, Malmink. 12: Sunn. 23 p. tammik. klo 6 i.-p. Vuosikokous huoneustossa. Puhe op Em. Lyytinen. Kuorolaulua, vuosikertomus y. m.
Tiistaina 25 p. i. Iltama huoneustossa. Puheita op. Em. Lyytinen ja kolp. Kallio.
Rukoushuoneella III linja 8: Klo 11 a.-p. ja 6 i.-p. A. Kervinen y. m.
Luth. Ev. Nuoret, Kalliossa: Keskiv. 26 p. klo puoli 8 i. toveri-iltama. Puhu past. Byman ja yliopp. Ahtola. Kaikki tervetuloa.
Veljekset E. ja W. Jokinen puhuvat tänään klo 5 Allianssitalolla.
Hels. Krist. Työv. Yhd., Neitsytpolku 2 B: Illanvietto tänään sunnunt. klo 6 i.-p. Puhuvat saarnaaja Huttunen y. m. Sisäänpääsy vapaa. Tervetuloa!
Betel-kirkossa, Iso-Roopertink. 24: Hengellisiä puheita tänään sunnunt. klo 2 päivällä pitävät Heikki Poutanen, Otto Toivonen ja Sulo Viljaranta. Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita.
Pääsy vapaa!
Ostrobotnian juhlasal., Museok. 10: Aarne Rintalan hengell. esitelmä tänään sunnunt. klo 12 päivällä (ei klo 5 i.-p.). Katso lähemm. ilmoit. ensi sivulla!
Nuort. Miest. Kr. Yhd., Vuorik. 17: Sunnunt. 23 p. klo 7 Nuorison-osaston järjestämä iltama. Pääsy 55 p. Yleisö tervetuliut. Kts. etusiv. ilm.

Höyrylaivaliike

(S. H.)
Suoranaisia pilettejä
kaikkiin paikkoihin
Yhdysvalloissa ja Canadassa
Ruotsin tai Tanskan kautta myy seuraavien linjain laivoilla:
Allan, American, Anchor, Canadian Pacific Railway C:o., Cunard, Dominion, Donaldson, Royal, Scandinavien —American ja White Star
Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö,
Helsinki, Etelä-Makasiininkatu 4, (Puhelin 46 20)
Hanko, Boulevardi 15, (Puhelin 84)
Asioimisto New York'issa
Finland Steamship Company Agency,
15 State Street. 8

Junien kulut.

P. — postijuna.
Pi. = pikajuna.

Pitkämatkaiset junat:

Helsingistä lähtevät:

P. 8,00 a.-p. Karjan kautta Saloon (12,13), Turkuun (1,50), Tammisaareen (11,20), Hankoon (12,15).
P. 8,40 a.-p. Högforsiin (1,00), Porvooseen (10,55), Hämeenlinnaan (11,42), Tampereelle (2,07), Vaasaan (11,40), Turkuun Toijalan kautta (4,30), Poriin (7,06), Jyväskylään (9,07), Suolahteen (10,48), Hyvinkään kautta Tammisaareen (2,04) ja Hankoon (2,56), Mänttään (6,00), Raumalle (8,10), Lopelle (1,35), Forssaan (6,30), Kauttuaan (7,30).
P. 10,20 a.-p. Lahteen (2,05), Viipuriin (7,30), Pietariin (11,52) Mikkeliin (8,52), Kotkaan (6,55), Lappeenrantaan (7,13), Imatraalle (10,40), Elisenvaraan (11,35). Tällä junalla pääsee myös suorimmin yhtymään Pietarista 8 a. lähteneeseen ja Torniooon 10,57 a. saapuvaan pikajunaan, saapuen Tukholmaan 10,55 a.-p. kolmantena päivänä. I ja II lk. makuuvaunuja Tampereelta Torniooon.
P. 3,15 i.-p. Hämeenlinnaan (6,13), Tampereelle (8,30), Lahteen (7,08), Kotkaan (10,47), Lopelle (7,05).
P. 5,52 i.-p. Karjan kautta Saloon (10,07), Turkuun (11,40), Nummelaan (9,55), Tammisaareen (8,58), Hankoon (9,53).
P. 6,20 i.-p. (makuuvaunuja I ja II lk. Torniooon) Högforsiin (10,23), Hämeenlinnaan (9,21), Tampereelle (11,37), Kokkolaan (11,14), Ouluun (5,17), Kemiin (8,25), Torniooon (9,18), Rovaniemelle (1,50), Jyväskylään (6,13), Suolahteen (10,14), Vaasaan (9,10), Kristiinankaupunkiin (12,33), Kaskisiin (12,50), Pietarsaareen (10,44), Raaheen (5,00), Mänttään (3,20), Lopelle (10,00).
P. 6,50 i.-p. Lahteen (10,28), Viipuriin (3,32), Pietariin (8,13), Lappeenrantaan (4,18), Lopelle (10,00).
M. 10,15 i.-p. Lahteen (1,46), Viipuriin (7,08), Pietariin (11,56), Kotkaan (7,30), Haminaan (7,55), Mikkeliin (6,55), Kuopoon (11,40), Iisalmeen (2,31), Kajaaniin (5,04), Varkauteen (11,47), Savonlinnaan Pieksämäen kautta (2,10), Sortavalaan (1,38), Joensuuhun (5,49), Nurmekseen (10,29), Imatralle (9,39), Loviisaan (9,57).
Pi. 11,30 i.-p (ainoastaan makuuvaunuja I ja II lk. Pietariin) Lahteen (2,21), Viipuriin (6,25), Pietariin (9,26).

Saapuvat:

M. 6,51 a.-p. Pietarista (5,40), Viipurista (9,44), Lahdesta (3,09), Kotkasta (9,36), Kajaanista (10,40), Iisalmelta (1,04), Kuopiosta (3,56), Mikkelistä (8,52), Haminasta (9,20), Nurmeksesta (6,50), Lieksasta (8,27), Joensuusta (11,37), Sortavalasta (3,38), Savonlinnasta (3,05), Imatralta (6,33).
P. 8,55 a.-p Pietarista (8,05), Viipurista (11,52), Lahdesta (5,10), Porvoosta (6,20).
Pi. 9,55 a.-p. (ainoastaan makuuvaunuja I ja II lk. Pietarista) Pietarista (12,00), Viipurista (2,40), Lahdesta (6,57), Lappeenrannasta (1,55).
P. 11,00 a.-p. (makuuvaunuja I ja II lk. Torniosta) Torniosta (7,40), Rovaniemeltä (3,37), Kemistä (8,35), Oulusta (11,49), Kokkolasta (5,45), Tampereelta (5,46), Hämeenlinnasta (8,08), Pietarsaaresta (6,10), Vaasasta (7,35), Kristiinankaupungista (3,00), Kaskisista (2,40), Suolahdesta (7,14), Jyväskylästä (9,22), Mänttästä (1,40), Högforsista (6,40), Lopelta (8,00), Raahesta (11,15).
P. 12,52 i.-p. Tampereelta (7,35), Hämeenlinnasta (9,48), Kotkasta (5,20), Lahdesta (8,57) Loviisasta (4,00), Högforsista (6,40), Lopelta (8,00).
P. 1,00 i.-p. Turusta Karjan kautta (7,15), Salosta (8,51), Hangosta (9,03), Tammisaaresta (9,58), Nummelasta (8,50).
Pi. 5,52 i.-p. (makuuvaunuja I ja II lk. Torniosta Riihimäelle) Pietarista (8,00), Viipurista (11,24), Lahdesta (2,44), Imatralta (7,24), Torniosta (5,10), Tukholmasta (6,45), Oulusta (8,04), Kokkolasta (1,05), Tampereelta (1,40), Turusta (8,50), Lopelta (2,45), Forssasta (8,40).
P. 8,04 i.-p. Vaasasta (5,15), Tampereelta (2,34), Hämeenlinnasta (5,10), Suolahdesta (5,18), Jyväskylästä (7,06), Mänttästä (10,30 Högforsista (3,50), Porvoosta (5,10), Lopelta (2,45).
P. 9,57 i.-p. Pietarista (9,40), Viipurista (1,24), Lahdesta (6,27), Lappeenrannasta (1,10), Mikkelistä (11,25), Kotkasta (1,47), Hyvinkään k. Hangosta (3,10), Tammisaaresta (4,03), Loviisasta (2,10), Haminasta (1,20).
P. 10,26 i.-p. Turusta Toijalan kautta (3,00), Porista (12,16), Tampereelta (4,57), Hämeenlinnasta (7,28), Raumalta (11,00), Kauttualta (11,40), Lopelta (7,30), Forssasta (3,10).
P. 10,56 i.-p. Karjan kautta Turusta (5,05), Salosta (6,39), Hangosta (7,01), Tammisaaresta (7,54).

Pääradan paikallisjunat:

Lähtevät Helsingistä:

6,30 a.p.	tulo Järvenpäähän	7,53 a.p.
8,06 „	„ Keravalle	9,10 a.-p., Porvooseen 10,55 a.-p.
9,20 „	„ Tikkurilaan	10,00 a.p.
11,18 „	„ Malmille	11,47 a.p.
1,15 i.p.	„ Tikkurilaan	1,56 i.p.
2,12 „	„ Keravalle	3,12 i.p.
3,21 „	„ Tikkurilaan	4,06 i.p.
4,20 „	„ Keravalle	5,30 i.p.
5,21 „	„ Keravalle	6,31 i.p.
6,25 „	„ Keravalle	7,49 i.-p.
7,36 „	„ Keravalle	8,12 i.-p., Porvooseen 10,45.
9,45 „	„ Tikkurilaan	10,26 i.-p.
10,40 „	„ Keravalle	11,44 ip.
12,10 yöllä	„ Riihimäelle	3,01 a.p.

Saapuvat Helsinkiin:

6,30 a.p.	lähtö Keravalta	(arkipäivinä) 5,20 a.p.
7,40 a.p.	lähtö Keravalta	6,30 a.p.
8,44 „	„ Riihimäeltä	6,20 a.p.
9,35 „	„ Järvenpäästä	8,03 a.-p., Porvoosta 6,20 a.-p.
10,48 „	„ Tikkurilasta	10,07 a.p.
11,44 „	„ Keravalta	10,33 a.p.
12,38 i.p.	„ Malmilta	12,07 i.p.
2,50 „	„ Tikkurilasta	2,08 i.p.
4,44 „	„ Riihimäeltä	1,30 i.p.
5,39 „	„ Keravalta	4,28 i.p.
6,40 „	„ Tikkurilasta	5,54 i.p.
7,26 „	„ Keravalta	6,16 i.p.
8,58 „	„ Keravalta	7,47 i.-p., Porvoosta 8,10 i.-p.
11,18 „	„ Tikkurilasta	10,38 i.-p.
11,51 „	„ Keravalta	10,45 i.p.

Rantaradan paikallisjunat:

Lähtevät Helsingistä:

6,52 a.p.	tulo Espooseen	(arkipäivinä) 7,37 a.p.
7,20 a.p.	tulo Kirkkonummelle	8,41 a.p.
10,00 „	„ Kirkkonummelle	11,28 a.p.
1,02 i.p.	„ Masapyyhyn	2,10 i.p.
2,25 „	„ Kirkkonummelle	3,43 i.p.
3,30 „	„ Karjalle	6,24 i.p.
4,12 „	„ Espooseen	4,55 i.p.
5,14 „	„ Kirkkonummelle	7,00 i.p.
6,35 „	„ Kirkkonummelle	9,59 i.p.
11,52 „	„ Kirkkonummelle	1,06 a.p.

Saapuvat Helsinkiin:

7,32 a.p.	lähtö Kirkkonummelta	6,02 a.p.
8,32 „	„ Espoosta (ark.)	7,46 a.p.
9,28 „	„ Karjalta	6,36 a.p.
10,49 „	„ Kirkkonummelta	9,14 a.p.
1,41 „	„ Kirkkonummelta	12,16 i.p.
3,34 „	„ Masapyystä	2,26 i.p.
5,58 „	„ Esp